

A photograph of a highly ornate dining room. The walls are covered in intricate, gold-leafed floral wallpaper. A large, multi-tiered chandelier with glass shades hangs from the ceiling. In the center, there is a fireplace with a dark, carved mantel and a stone surround. Several dark wood chairs with light-colored leather upholstery are arranged around a table. A large, patterned rug is on the floor. The overall atmosphere is one of classic elegance and historical grandeur.

Jaarstukken 2013

Voorwoord

Voor u liggen de Jaarstukken 2013, bestaande uit het Jaarverslag 2013 en de Jaarrekening 2013. Zoals u inmiddels gewend bent is er ook op deze jaarstukken 2013 een vereenvoudigings- en verbeteringslag doorgevoerd. Deze is echter (nog) relatief beperkt gebleven omdat de jaarstukken qua opzet en structuur een kopie moeten zijn van de eerder door de Raad vastgestelde Programmabegroting 2013-2016. In de programmabegroting 2013-2016 waren nog geen verbeteringen doorgevoerd. In de Jaarstukken 2014 zal er dus wederom een verbeteringslag kunnen worden doorgevoerd, maar de echte verbeteringslag zal pas gemaakt kunnen worden in de Jaarstukken 2015, omdat deze opgesteld zullen worden op basis van de in de komende Programmabegroting 2015-2018 door te voeren nieuwe programmastructuur en hierop gebaseerde nieuwe prestatie-indicatoren.

In deze jaarstukken zijn de volgende verbeteringen doorgevoerd.

In de eerste plaats is getracht om de leesbaarheid van de stukken te vergroten. Zo is de financiële samenvatting geïntroduceerd waarin in heldere bewoordingen het resultaat voor 2013 wordt toegelicht, alsmede de door de Raad te nemen besluiten. Ook is er een verkorte toelichting op de balans, inclusief indicatoren opgenomen.

In de tweede plaats zijn – in lijn met de doorgevoerde wijzigingen in de Kadernota, de Programmabegroting en de nieuwe voortgangsrapportages – de tabellen qua opzet gewijzigd.

In de derde plaats is binnen de programmaverantwoordingen getracht om de behaalde resultaten beter voor het voetlicht te krijgen door deze, overeenkomstig de systematiek van de drie W-vragen bij de begroting, gestructureerd te behandelen. Omdat er in de Programmabegroting 2013 bepaalde indicatoren waren opgenomen zullen we hierover in voorliggend jaarverslag moeten verantwoorden.

Tot slot is het niveau van verantwoorden de programmalijnen. Dit was ook al zo in de nieuwe VoRap en de FinRap van het afgelopen jaar.

De doorgevoerde verbeteringen en vereenvoudigingen zijn in nauw overleg met de Auditcommissie doorgevoerd. Wij wensen u veel leesplezier met deze Jaarstukken 2013.

Inhoudsopgave

Voorwoord 2

Inleiding	5
<i>Algemeen</i>	5
<i>Leeswijzer</i>	5
1 Beleidsamenvatting.....	8
2 Financiële samenvatting	11
2.1 <i>Korte financiële terugblik</i>	11
2.2 <i>Exploitatieoverzicht 2013.....</i>	12
2.3 <i>Toelichting grootste posten rekeningresultaat.....</i>	13
2.4 <i>Verkorte balans.....</i>	17
2.5 <i>Resultaatbestemming.....</i>	18
3 Programmaverantwoording.....	19
3.1 <i>Programma 1 Stad van actieve mensen</i>	19
3.2 <i>Programma 2 Innovatieve en excellente stad.....</i>	27
3.3 <i>Programma 3 Centrum Euregio</i>	33
3.4 <i>Programma 4 Veelzijdige stad in het groen.....</i>	40
3.5 <i>Programma 5 Dienstverlening</i>	47
3.6 <i>Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien.....</i>	54
4 Paragrafen	56
4.1 <i>Lokale heffingen.....</i>	56
4.2 <i>Weerstandsvermogen en risicobeheersing.....</i>	64
4.3 <i>Grondbeleid.....</i>	74
4.4 <i>Onderhoud kapitaalgoederen.....</i>	78
4.5 <i>Financiering.....</i>	86
4.6 <i>Bedrijfsvoering</i>	93
4.7 <i>Maatschappelijke partners</i>	102
5 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting	110
5.1 <i>Inleiding</i>	110
5.2 <i>Baten en lasten in de jaarrekening per programma</i>	110
5.3 <i>Rechtmatigheid begrotingsafwijkingen</i>	112
5.4 <i>Analyse afwijkingen begroting na wijziging en de programmarekening.....</i>	115
5.5 <i>Centrale toelichting kapitaallasten.....</i>	134
5.6 <i>Mutaties reserves.....</i>	135
5.7 <i>Overzicht incidentele baten en lasten.....</i>	136
5.8 <i>EMU-saldo.....</i>	139

5.9	<i>Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector..</i>	141
6	Balans en toelichting.....	142
6.1	<i>Balans.....</i>	142
6.2	<i>Toelichting op de balans per 31 december 2013</i>	143
6.3	<i>Vaste Activa</i>	145
6.4	<i>Passiva</i>	150
6.5	<i>Toelichting op de balanspost onderhanden werk, onderdeel grondvoorraad Grondbedrijf.....</i>	155
6.6	<i>Kort investeringsoverzicht.....</i>	158
6.7	<i>Vermogenspositie</i>	159
Bijlage I	Conversietabel subproducten – programma’s	162
Bijlage II	Conversietabel subproducten – functies.....	166
Bijlage IIIa	Reserves en voorzieningen	172
Bijlage IIIc	Door te schuiven onttrekkingen reserves	174
Bijlage III d	Opheffen, instellen en wijzigen Reserves en Voorzieningen	175
Bijlage IV	Investeringskredieten.....	179
Bijlage V	Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SiSa-bijlage)	185
Bijlage VI	Gewaarborgde geldleningen	189
Bijlage VII	Overzicht kapitaallasten	190
Bijlage VIII	Overzicht langlopende geldleningen	193
Bijlage IX	Staat van vaste activa.....	194
Bijlage Xa	Specificatie per exploitatiegebied (majeure grondexploitaties).....	195
Bijlage Xa1	Toelichting bouwgrondexploitatie	196
Bijlage Xc	Toelichting exploitatiegebieden	197
Bijlage Xd	Voorraad onderhanden werk	209
Bijlage Xe	Afgesloten grondexploitaties toelichting.....	211
Bijlage Xf	Specificatie van het totaal van de reeds in exploitatie zijnde grondexploitatie	213
Online beschikbaar: Digitaal bijlagenboek (www.venlo.nl --> Gemeente en Beleid --> Beleid en Middelen)		
<i>Bijlage IIIb</i>	<i>Bijlagenboek Reserves en Voorzieningen</i>	
<i>Bijlage Xb</i>	<i>Grondexploitatiestaten</i>	
<i>Bijlage XI</i>	<i>Maatschappelijke partners</i>	

Inleiding

Algemeen

De voorliggende Jaarstukken bevatten een tweetal onderdelen, het Jaarverslag en de Jaarrekening. De structuur van deze onderdelen is voor een deel bepaald door regelgeving vanuit de centrale overheid. Zo dient het jaarverslag in te gaan op de programmaverantwoording en de verplichte paragrafen, zoals ook opgenomen in de Programmabegroting. In de Jaarrekening dient minimaal ingegaan te worden op de programmarekening en op de balans inclusief toelichting. In de Jaarrekening dient ook weer te worden ingegaan op de incidentele baten en lasten en op de bezoldiging van topfunctionarissen. Tot slot dient er een bijlage te worden opgenomen met verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen.

In 2013 is, zoals ook in de twee voortgangsrapportages (VoRap en FinRap) over 2013 gemeld, begonnen met de toepassing van gewijzigde budgettaire spelregels. Hiermee wordt de verantwoordelijkheid voor mogelijke tegenvallers veel meer (terug)gelegd bij de verantwoordelijke portefeuillehouders en budgethouders en worden deze niet direct financieel gecompenseerd. In dat licht bezien was het mogelijk dat er in beide voortgangsrapportages rekening gehouden werd met een financieel nadeel van zo'n € 2,8 miljoen einde jaar.

Daarnaast is met de introductie van de FinRap over het derde kwartaal 2013 (en het bijbehorende raadsvoorstel met begrotingswijzigingen) getracht om de begrote financiële verrekening van middelen met de door de Raad ingestelde bestemmingsreserves zo goed mogelijk te verwerken. Daardoor wordt het resultaat in de voorliggende Jaarrekening niet, zoals in voorgaande jaren, vertroebeld door de vrijval van middelen die op grond van eerdere besluiten van de Raad verrekend hadden moeten worden met de hiervoor in het leven geroepen bestemmingsreserves. Dit is in de voorliggende Jaarrekening zo veel mogelijk al verrekend met de reserves voor resultaatbepaling, conform de financiële spelregels die gelden voor gemeenten.

Een bijzonderheid in de Jaarstukken, waarover de Raad in een Raadsinformatiebrief afgelopen december is geïnformeerd, is de verwerking van de effecten van de zogenaamde uitwerking van het 60+ aanbod aan individuele medewerkers. Een 33-tal medewerkers heeft gebruik gemaakt van het aanbod om vervroegd uit te treden per 1 maart van dit jaar, hetgeen een besparing op de verwachte mobiliteitskosten in toekomstige jaren oplevert. De kosten gaan in dit verband echter voor de baat uit, hetgeen betekent dat de kosten ad € 3,7 miljoen volledig ten laste moeten worden gebracht van het resultaat 2013. Dit bedrag – dat wordt verrekend met de Algemene Reserve via resultaatbestemming – zal in de jaren 2014 en 2015 voor € 3,7 miljoen weer worden terugbetaald aan de Algemene Reserve. Voor € 0,2 miljoen is dit in 2013 al betaald. In dat kader is er dus sprake van een bijzondere last en van voorfinanciering. In de Jaarstukken wordt daarom vooral ingegaan op het zogenaamde netto resultaat (exclusief effecten 60+ aanbod) omdat dit een betere weergave is van het resultaat op de exploitatie.

Leeswijzer

In het eerste deel is het zogenaamde Jaarverslag 2013 opgenomen. Dit betreft allereerst de beleidssamenvatting in hoofdstuk 1 en de financiële samenvatting in hoofdstuk 2. Met het lezen van deze twee hoofdstukken wordt een overall beeld verkregen van de beleidsmatige en financiële resultaten over het jaar 2013. In hoofdstuk 3 wordt ingegaan op de zogenaamde programmaverantwoording. Hierin wordt per programma ingegaan op de mate waarin de programmadoelstellingen zijn gerealiseerd (wat hebben we bereikt) en op de wijze

waarop getracht is om deze doelstellingen te bereiken (wat hebben we daarvoor gedaan). Dit laatste is per programmalijn verwoord, ondersteund door een actualisatie en toelichting op reeds in de begroting opgenomen prestatie-indicatoren. Tot slot wordt er per programma een tabel gepresenteerd waaruit af te leiden valt wat dit per programma, onderscheiden naar programmalijn heeft gekost. In hoofdstuk 4 tenslotte wordt ingegaan op de zogenaamde paragrafen.

In het tweede deel is de Jaarrekening 2013 opgenomen. Dit is zoals het woord al doet vermoeden een vooral financiële verantwoording over het jaar 2013.

In hoofdstuk 5 wordt ingegaan op de zogenaamde programmarekening. Hierin wordt per programma ingegaan op de gerealiseerde lasten en baten en wordt een toelichting gegeven op significante afwijkingen ten opzichte van de vastgestelde begroting. Daarnaast wordt in dit hoofdstuk een analyse gegeven van de afwijkingen, inclusief de rechtmatigheid hiervan. Tevens wordt er ingegaan op de stand van zaken bij de reserves, het EMU-saldo en wordt er een overzicht gegeven van de incidentele baten en lasten. In hoofdstuk 6 tenslotte wordt ingegaan op de balans en wordt hierop een toelichting gegeven.

Jaarverslag

1 Beleidssamenvatting

Na een in historisch perspectief buitengewoon lange periode van laagconjunctuur en recessie klom in de tweede helft van 2013 de Nederlandse economie voorzichtig uit het dal. 2013 kende echter nog wel een krimp van 0,8% ten opzichte van het jaar daarvoor. Daarmee was 2013 voor het zoveelste jaar op rij opnieuw een uitdagend en ook in veel opzichten, bestuurlijk lastig jaar. Terugkijkend kende alleen het eerste jaar van de huidige collegeperiode een zeer bescheiden economische groei, echter ook weer na een forse neergang in de periode van 2007 tot en met 2009.

Oplopende werkloosheidscijfers, in Venlo naar maar liefst 10,9% van de beroepsbevolking, dalende woningprijzen, leegstaande winkelpanden en oplopende lasten zorgden voor een breed gedragen gevoel van malaise in onze gemeenschap. Onze stedelijke en regionale economie, waar logistiek en industrie relatief sterk zijn vertegenwoordigd, blijkt in dit soort economische omstandigheden kwetsbaar. En dat liet zich indringend voelen.

Tegen deze achtergrond heeft het kabinet vaart gezet achter de voorgenomen decentralisatie van taken op het gebied van ondersteuning en zorg, participatie en jeugd. In het afgelopen jaar heeft u daarover als raad, in werkgroep of in breed verband, met ons en met elkaar van gedachten gewisseld. De voorbereiding en implementatie van het instrumentarium, het concept huis van de Wijk en sociale wijkteams, zijn inmiddels stevig op gang gekomen en wij verwachten tijdig klaar te zijn om onze inwoners die ondersteuning te kunnen bieden die zij nodig hebben om volwaardig in de gemeenschap te kunnen meedoen.

Na eerdere forse bezuinigingslagen in 2011 en 2012 moest ook in 2013 weer besluitvorming over een aanvullend omvangrijk bezuinigingspakket plaats vinden door voornamelijk de doorwerking van rijksbezuinigingen. Daarnaast is er goede voortgang geboekt met het daadwerkelijk effectueren van reeds eerder opgelegde bezuinigingsmaatregelen. En hoewel daarmee zeker nog niet alle door u ingeboekte bezuinigingen zijn gerealiseerd, zijn wij wel van mening dat we de financiële huishouding in goede orde kunnen overdragen aan een volgend college en aan een volgende gemeenteraad.

Afgezien van deze meer macro-economische en financiële ontwikkelingen was 2013 ook het jaar waarin we gezamenlijk de rekening hebben opgemaakt van het Floriadejaar. Hoewel het rumoer rondom de afwikkeling en de berichtgeving daarover in de lokale en regionale media soms anders deed vermoeden zijn wij ervan overtuigd dat wij ons als regio nadrukkelijk op de kaart hebben gezet en daarvan in nabije en verre toekomst nog lang de vruchten kunnen plukken.

Het afgelopen jaar was er ook discussie over de authenticiteit van het in het Limburgs museum ondergebrachte mikwe. Veel discussie ging daarmee gepaard, inclusief een rapport van de rekenkamercommissie en een stevige gedachtenuitwisseling in uw raad.

Dit alles kan echter niet verhullen dat 2013 ook een buitengewoon succesvol jaar is geweest.

Een belangrijke indicator voor dit succes blijft nog altijd het aantal mensen dat Venlo de moeite waard vindt om er te gaan en te blijven wonen, ons inwonertal. Het is verheugend te kunnen vaststellen dat het aantal inwoners in onze stad, na een lange periode van dalende inwonertallen, voor het derde jaar op rij is toegenomen. Binnen een regio die verder ontgroent en vergrijsd valt daarbij met name de stijging van het aantal 20-24 en 25-29 jarigen op. Sinds 2008 is het eerste cohort gaan stijgen, vanaf 2011 neemt ook de omvang van het tweede cohort toe.

Klaarblijkelijk wordt Venlo na een lange periode van daling door jonge mensen opnieuw gewaardeerd als woonplaats. Daarnaast is ook de gestage stijging van het aantal hogeropgeleiden en het aantal hoger onderwijsstudenten binnen onze stad een verheugende ontwikkeling. Dat betekent op termijn immers meer koopkracht en draagkracht voor onze stedelijke voorzieningen en meer arbeidskrachten voor de in onze regio aanwezige kennisintensieve economische sectoren. Het aantal hoger onderwijsstudenten in speerpuntsectoren in de stad is in de afgelopen 4 jaar met 40% toegenomen naar ruim 3.600 studenten.

Ondanks zware economische omstandigheden konden we in Venlo het afgelopen jaar de aankondiging van een vestiging van Primark noteren en in maart van het afgelopen jaar de opening van Retailpark Zuiderbrug. Beide ontwikkelingen zijn samen naar verwachting in 2014 goed voor uiteindelijk ruim 400 nieuwe arbeidsplaatsen. Ook konden wij u, na een intensieve bestuurlijke lobby, het behoud melden van de vestiging van het belastingkantoor in onze stad. Niet alleen werd daarmee het verlies voorkomen van ongeveer 350 arbeidsplaatsen, maar ook het verlies van een voor onze sterk op export gerichte regio belangrijke fiscale voorziening. Naar verwachting zal met dit kabinetsbesluit het aantal arbeidsplaatsen bij de Belastingdienst in Venlo zelfs verder groeien naar 700 arbeidsplaatsen.

Ook wat betreft branding was 2013 niet de gevreesde dip na de Floriade, maar het jaar waarin Venlo de titel Beste Binnenstad binnen haalde en het jaar waarin uw burgemeester in New York een prestigieuze award in ontvangst mocht nemen voor uw inzet op het gebied van Cradle to Cradle. De award werd uitgereikt door het Cradle to Cradle Products Innovation Institute, in het bijzijn van de burgemeester van New York en vertegenwoordigers van het Nederlandse bedrijfsleven.

Een stad bestaat echter niet uit economische ontwikkelingen, hoger opgeleiden en prestigieuze prijzen alleen. Hoewel 86% van Venlonaren zich gezond voelt en een 8,1 geeft voor zijn zelfredzaamheid nam in 2013 het aantal vrijwilligers af en het aantal inwoners op de twee laagste treden van de participatieladder opnieuw toe. Hoewel deze cijfers jaarlijks iets fluctueren is waakzaamheid op dit punt zeker geboden.

De overheid gaat immers naar verwachting in een toenemende mate een beroep doen op de bereidheid van inwoners om anderen te helpen en op het vermogen van individuele inwoners en gezinnen om tot grotere zelfredzaamheid te komen. Uiteraard binnen de mogelijkheden en inspanningen die wij op dit punt redelijkerwijs kunnen en mogen verwachten.

Hoopvol in dit verband zijn echter ook de verschillende inwonersinitiatieven die ontstonden na uw besluit met ingang van 2012 om in woonwijken geen zwerfafval meer in te zamelen. Weliswaar lijkt de waardering voor de leefomgeving iets terug te lopen. Klaarblijkelijk is er voldoende latent maatschappelijk initiatief in onze gemeenschap aanwezig om dit geheel of gedeeltelijk op te vangen.

Bijzonder is ook de landelijke aandacht die er afgelopen jaar bestond voor de 'Venlose aanpak'. De aanpak waarmee wij onze nieuwe verantwoordelijkheden binnen het sociaal domein invulling willen gaan geven. Vermeldenswaardig is daarbij zeker het convenant dat we hierover in 2013 samen met de gemeenten Beesel en Bergen sloten met het regionaal Zorgkantoor en Zorgverzekeraar VGZ ua, het project VenloVerbindt en onze regionale inspanningen onder leiding van de gemeente Peel en Maas.

In de afgelopen bestuursperiode heeft u als gemeentebestuur tot stevige bezuinigingen moeten besluiten. Bezuinigingen, vaak met aanzienlijke maatschappelijke onrust. Daarnaast ook aanzienlijke afschrijvingen die met een verdere verzwakking van de gemeentelijke vermogenspositie, gepaard gingen.

Al die bestuurlijke zorgen en inspanningen nemen echter niet weg dat Venlo nog steeds op koers ligt. Op koers om samen met onze inwoners, maatschappelijke partners en buurgemeenten die ambities waar te maken die we in 2009 samen hebben geformuleerd in ons koersdocument, de Stadsvisie Venlo 2030.

2 Financiële samenvatting

2.1 Korte financiële terugblik

Het bruto financiële resultaat over 2013 is € 6,1 miljoen negatief. Gecorrigeerd voor de effecten van het vervroegd uittreden van een aantal 60+ medewerkers is het netto resultaat € 2,4 miljoen negatief. Dit netto resultaat geeft een beter beeld van de werkelijkheid omdat de eenmalige kosten, in verband met het aanbod voor vervroegd uittreden aan een aantal 60+ medewerkers, te zien is als een bijzondere last in 2013 en deze in 2014 en 2015 weer wordt terugbetaald en toegevoegd aan de Algemene Reserve. Hier is in feite dus sprake van voorfinanciering. Over de (mogelijke) effecten van het 60+ aanbod bent u separaat middels RIB 147 december jl. geïnformeerd.

Tabel 2.1: Financieel bruto resultaat 2013

Resultaat	A	B	bedragen x€ 1.000 C = (B-A)
	begroting na wizj. 2013 (A)	rekening 2013 (B)	verschil (C= B-A)
Baten	334.720	292.773	-41.947 N
Lasten	334.755	292.548	42.207 V
Gerealiseerde totaal saldo van baten en lasten	-34	225	259 V
Onttrekkingen aan reserves	26.210	23.030	-3.180 N
Toevoegingen aan reserves	26.176	29.350	-3.174 N
<i>Totaal verrekeningen met reserves</i>	34	-6.320	-6.355 N
Totaal bruto resultaat	0	-6.096	-6.096 N

In december jl. is aan 59 medewerkers van 60+ een aanbod voor vervroegd uittreden gedaan. Hiermee wordt een besparing op de verwachte mobiliteitskosten in verband met de reorganisatie gerealiseerd. Uiteindelijk hebben 33 medewerkers van dit aanbod gebruik gemaakt. Voor 31 van de 33 medewerkers worden de kosten ad € 3,708 miljoen voorgefinancierd – via opname in bruto rekeningresultaat – vanuit de Algemene Reserve en in de jaren 2014 en 2015 in gelijke mate terugbetaald. Voor 2 medewerkers is dit gefinancierd vanuit de onderuitputting op het personeelskostenbudget 2013 en is geen verrekening met latere jaren nodig.

Tabel 2.2: Financieel netto resultaat na verrekening aanbod 60+ medewerkers

Resultaat bruto-netto tov FinRap	prognose	rekening	verschil
	FinRap	2013	
Totaal bruto resultaat	-2.757	-6.096	-3.339 N
Correctie financieel effect 60+ aanbod ivm terugbetaling		3.708	3.708 V
Totaal netto resultaat	-2.757	-2.388	369 V

Ten opzichte van de laatste prognose (€ 2,757 miljoen negatief), zoals afgegeven bij de FinRap over het derde kwartaal van 2013, betekent het gerealiseerde resultaat een verbetering van het verwachte resultaat met € 0,369 miljoen. Een netto resultaat van € 2,388 miljoen negatief is een afwijking van 0,7% ten opzichte van de totaal begrote lasten

inclusief verrekening met de reserves. In dat opzicht valt op het resultaat weinig af te dingen. Er zijn echter wel grote verschillen ten opzichte van de begroting te constateren op bepaalde beleidsterreinen. Ook ten opzichte van de eerdere voortgangsrapportages. Hierover meer in het deel Jaarrekening.

2.2 Exploitatieoverzicht 2013

Tabel 2.3: Resultaat netto verdeeld over programma's

V = Voordelig, N = Nadelig
Bedragen x € 1.000

	Begroting na wijz. 2013	Rekening 2013		Vershil %	Prognose FinRap
Progr.1 Stad van actieve mensen	-65.750	-63.361	96%	2.389 V	3.397 V
Progr.2 Innovatieve en excellente stad	-5.613	-6.882	123%	-1.268 N	-1.334 N
Progr.3 Centrum Euregio: Hoofdstad en vitaal hart	-13.559	-13.640	101%	-81 N	442 V
Progr.4 Veelzijdige stad in het groen	-56.851	-58.359	103%	-1.508 N	-2.699 N
Progr.5 Dienstverlening	-18.751	-18.189	97%	562 V	-514 N
Algemene dekkingsmiddelen	160.524	158.044	98%	-2.481 N	-2.049 N
Totaal netto resultaat		-2.388		-2.388 N	-2.757 N

Over de programma's heen zijn grote verschillen te zien. Het programma Stad van actieve mensen kent een voordelig resultaat van € 2,4 miljoen veroorzaakt door een meevaller op de voorzieningen WMO dat zich in de FinRap al grotendeels liet aanzien. Het programma Dienstverlening kent een positief resultaat van € 0,6 miljoen, waar eerder een negatief resultaat van € 0,5 miljoen werd verwacht bij FinRap. Het programma Veelzijdige stad in het groen laat een resultaat zien van € 1,5 miljoen dat minder slecht is dan werd verwacht bij de FinRap en op de algemene dekkingsmiddelen is het resultaat met € 2,5 miljoen negatief iets negatiever dan eerder werd verwacht. Een uitgebreidere toelichting treft u aan in het onderdeel Jaarrekening.

2.3 Toelichting grootste posten rekeningresultaat

Het resultaat 2013 bedraagt bruto € 6,1 miljoen nadelig. Gecorrigeerd voor de bijzondere last in verband met aanbod 60+ medewerkers ad € 3,7 miljoen is het netto resultaat € 2,4 miljoen nadelig. Dit is een procentuele afwijking van 0,7% ten opzichte van de bijgestelde begroting 2013 (ruim € 360 miljoen inclusief verrekening reserves).

Het nadelige resultaat 2013 is de optelsom van de resultaten op diverse producten of posten. Hier kunnen zowel positieve resultaten als negatieve resultaten in zitten.

De grootste afwijkingen in 2013 ten opzichte van de begroting komen tot uitdrukking op de onderstaande posten in tabel 2.4. De overige afwijkingen zijn gesaldeerd meegenomen onder de post "overige afwijkingen".

Tabel 2.4: Afwijkingen ten opzichte van begroting groter dan € 250.000

Grootste afwijkingen	V = Voordelig, N = Nadelig
	Bedragen x € 1.000
Gemeentefonds	1.083 V
Lokale heffingen	848 V
Concernbrede taakstellingen (met name inhuur)	-1.152 N
Regionaal Kompas	353 V
Individuele voorzieningen WMO	1.688 V
Onderwijshuisvesting en gemeenschapshuizen	764 V
Vergunningen legesplichtig	-2.303 N
Taakstelling ontwikkelbedrijf	-489 N
MFC de Kazerne	-420 N
Huren en erfpachten	-422 N
Openbaar groen	302 V
Parkeren	-494 N
Naheffingsaanslagen	-866 N
Voorziening Venlo Greenpark	-1.173 N
Wet Sociale Werkvoorziening (WSW)	-366 N
Vrijval voorziening Floriade	571 V
Overige afwijkingen	-313 N
Totaal netto resultaat	-2.388 N

Toelichting op in tabel opgenomen afwijkingen

Gemeentefonds (€ 1,083 miljoen V)

De ontwikkelingen vanuit de decembercirculaire 2013 komen tot uitdrukking in de jaarrekening 2013. De decembercirculaire resulteert in een voordeel van € 1.083.000 incidenteel voor 2013. Dit voordeel komt voort uit accres (€ 0,5 miljoen) ontwikkeling (de jaarlijkse groei of krimp van het gemeentefonds is gekoppeld aan de groei van de Rijksuitgaven) en een nieuwe verhoging van bestaande decentralisatie-uitkeringen.

Voor wat betreft de decentralisatie-uitkeringen gaat het met name om:

- Maatschappelijke opvang € 0,1 miljoen incidenteel voordelig;
- Uitvoeringskosten inburgering € 0,1 miljoen incidenteel voordelig;
- Vrouwenopvang € 0,2 miljoen incidenteel voordelig;

- Bijdrage in voorbereidingskosten ESF programma 2014-2018 € 0,1 miljoen incidenteel voordelig.

Lokale heffingen (€ 0,848 miljoen V)

Het voordeel is opgebouwd uit € 180.000 lagere kosten inzake BTW-compensatie vanuit de BsGW. Daarnaast is er € 295.000 meeropbrengst toeristenbelasting in verband met de Floriade en zijn er € 336.000 meeropbrengsten OZB uit voorgaande jaren als gevolg van een vertraagde aanslagoplegging over 2012.

Concernbrede taakstellingen (€ 1,152 miljoen N)

Het resultaat op een drietal concernbrede taakstellingen betreft het terugdringen van inhuur ad € 1 miljoen, het optimaliseren van de ondersteuning Raad en College ad € 100.000 en de bedrijfsvoeringstaakstelling Directie ad € 52.000. De taakstellingen terugdringing inhuur en Directie worden concernbreed vanaf 2014 ingevuld door middel van de bouwopdrachten die de afdelingen hebben gehad. Voor 2013 was deze taakstelling feitelijk nog niet geëffectueerd.

Regionaal Kompas (€ 0,353 miljoen V)

Op het Regionaal Kompas is per saldo een voordelig resultaat gerealiseerd van € 0,35 miljoen. Dit is het resultaat van een onderuitputting van € 0,2 miljoen op Housing First. Middelen die gereserveerd waren voor het project "ommekeer" in Weert zijn niet uitgegeven en ook de middelen voor de reserve-investeringsruimte "geweld in afhankelijkheidsrelaties" ad € 75.000 zijn niet besteed.

Individuele voorzieningen WMO (€ 1,688 miljoen V)

Ten opzichte van de begroting pakken de kosten voor "hulp bij de huishouding" € 1,9 miljoen lager uit. Dit komt vooral door de effecten van het grootschalige project "Keukentafelgesprek" voor hulp bij de huishouding. Daarnaast vallen de kosten voor woningaanpassingen € 1,0 miljoen lager uit dan begroot. De doorgevoerde beleidswijzigingen hebben een duidelijk afremmende werking hebben op de aanvragen voor woningaanpassingen. Daarnaast is er een voordeel van € 0,2 miljoen op de kosten voor trapliften. Bij de jaarrekening 2007 is de egaliseringsreserve WMO ingesteld. In Prorap 2010-III is deze egaliseringsreserve voor een periode van 4 jaar verlengd vanwege de onvoorspelbaarheid van de groei naar zorg en de onduidelijkheid van de rijksinkomsten. Als gevolg van het voordelig resultaat binnen de WMO is € 1,4 miljoen gestort in deze reserve. Dit bedrag is gelijk aan het vastgestelde maximale volume van de reserve.

Deze voordelen op de verschillende onderdelen waren al voorzien in de FinRap 2013 voor een bedrag van € 1,6 miljoen. De doorwerking van deze voordelen is in de begroting 2014 overigens verwerkt in de vorm van extra bezuinigingen. Op grond van de opgehoogde taakstelling 2014 en de omvangrijke veranderingen in de WMO vanaf 2015, is dit voordeel incidenteel.

Onderwijshuisvesting en gemeenschapshuizen (€ 0,764 miljoen V)

Het gerealiseerde voordelig resultaat zit vooral in de kapitaallasten (vertraging projecten, met name binnen onderwijshuisvesting en gemeenschapshuizen). Binnen de welzijnsaccommodaties hebben we ook te maken met een nadeel/risico. De huurinkomsten die we ontvangen van gemeenschapshuizen staan fors onder druk. Veel organisaties hebben het financieel lastig waardoor we als gemeente huurinkomsten missen of nog te vorderen hebben. Het nieuwe accommodatiebeleid wordt in 2014 verwacht, ook in het kader van de Huizen van de Wijk. Hierin wordt deze problematiek meegenomen. Daarnaast valt de afrekening van het Rijk met betrekking tot de subsidies Brede scholen en Verbetering binnenklimaat positiever uit dan verwacht, waardoor de daarvoor gereserveerde middelen van afgerond € 0,5 miljoen kunnen vrijvallen.

Vergunningen bouwleges (2,303 miljoen N)

Het forse nadelig resultaat op de inkomsten bouwleges komt met name omdat er een afname is van gerealiseerde grote projecten. Omdat de projecten worden uitgesteld of doorgeschoven is het tekort groter dan verwacht. Bij FinRap werd nog een tekort verwacht van € 1,8 miljoen.

Taakstelling ontwikkelbedrijf (€ 0,489 miljoen N)

Het Ontwikkelbedrijf kende een structurele bedrijfsvoeringstaakstelling van € 1,1 miljoen. Omdat het Ontwikkelbedrijf een gesloten financiële huishouding kent is het realiseren van een dergelijke forse taakstelling zeer lastig gebleken. Een deel van deze taakstelling is daarom in VoRap 2013 anders ingevuld. Vanaf 2014 is de taakstelling meegenomen in de bouwopdrachten. Voor 2013 stond nog een deel van deze taakstelling open. Geconstateerd worden dat deze resterende bedrijfsvoeringstaakstelling ad. € 489.000,- op het ontwikkelbedrijf niet is gerealiseerd.

MFC de Kazerne (€ 0,420 miljoen N)

In de overeenkomst met MFC de Kazerne is opgenomen dat partijen in geval van beëindiging van de overeenkomst ieder 50% van de voorbereidingskosten ad ca. € 1,7 miljoen euro voor hun rekening nemen. Het gemeentelijk aandeel bedraagt € 858.571 en komt ten laste van de algemene dienst. Het eerder gemelde risico heeft zich geëffectueerd bij de overeengekomen eindafrekening met MFC de Kazerne BV. € 438.500 van het nadeel is bij FinRap 2013 ten laste van de post "onvoorzien" gebracht. Het restant ad € 420.071 komt hiermee ten laste van de algemene dienst via het jaarrekeningresultaat 2013

Huren en erfpachten (€ 0,422 N)

In deze jaarrekening is een voorziening getroffen voor de oninbare erfpacht Trade Port West ad € 260.000. Tevens heeft de realisatie van de taakstelling "Van bruikleen naar verkoop/verhuur" ad € 60.000,- vanwege andere prioriteiten nog geen invulling gekregen. Hier zal in 2014 voortvarend aan worden gewerkt. Tenslotte zijn de geraamde opbrengsten van huren en erfpachten lager dan geraamd. De oorzaak hiervan zit in leegstand.

Openbaar groen (€ 0,302 V)

Jaarlijks worden er meerdere opdrachten voor groenonderhoud in de markt gezet. Momenteel vallen de kosten van dit groenonderhoud lager uit dan begroot als gevolg van marktwerking in combinatie met de financiële crisis. Het totaal aan voordelig resultaat betreft gerealiseerde lagere kosten in meerdere afzonderlijke opdrachten. Vanwege de genoemde oorzaak is dit voordeel naar verwachting incidenteel.

Parkeren (€ 0,494 N)

Het resultaat op parkeren is € 0,5 miljoen nadeliger dan begroot ondanks een doorgevoerde verlaging van de opbrengsten van € 0,675 miljoen bij VoRap 2013 en Begroting 2014. Per saldo leverde het parkeren in 2013 € 1,5 miljoen op waar er € 2 miljoen was begroot. De afgelopen jaren is een aantal keren besloten om de parkeertarieven jaarlijks te laten stijgen met in totaal 30%. Dit heeft niet geleid tot de gewenste meeropbrengsten.

Naheffingsaanslagen parkeren (€ 0,866 miljoen N)

In het jaar 2013 zijn de oninbare naheffingsaanslagen van 2009 tot en met 2011 als verlies verwerkt. Ook de inkomsten van 2012 vallen lager uit dan begroot, hetgeen ook in 2013 is meegenomen.

Voorziening Venlo Greenpark (€ 1,173 miljoen N)

Er dient in de jaarrekening 2013 een voorziening getroffen te worden van € 1,173 miljoen (46.9% van € 2,5 miljoen) voor het verwachte aandeel in het nadelig exploitatiesaldo van Venlo Greenpark. Een en ander op basis van de meest recent vastgestelde grondexploitatie. Het percentage is gebaseerd op het inwoneraantal van de deelnemende regiogemeenten.

Wet Sociale Werkvoorziening (WSW) (€ 0,366 miljoen N)

In 2013 zijn er diverse wijzigingen binnen de WAA NV op het gebied van bedrijfsvoering doorgevoerd c.q. opgestart om een verlaging van de kosten in 2014 te realiseren. De maatregelen welke in 2013 zijn doorgevoerd hebben gedeeltelijk succes gehad. Het oorspronkelijke geprognoseerde resultaat is fors verbeterd (met € 0,9 miljoen). Echter het uiteindelijke behaalde resultaat leidt ertoe dat de gemeentelijke bijdrage € 322.000 hoger is geweest dan begroot. Verder wordt het nadelig resultaat veroorzaakt doordat er in het jaar 2013 meer plaatsingen WSW hebben plaatsgevonden dan begroot. Hierdoor ontstaat per saldo een negatief subsidieresultaat omdat de hiervoor ontvangen rijkssubsidies lager zijn dan de te betalen CAO lonen WSW.

Voorziening Floriade (€ 0,571 miljoen V)

De afrekening inzake het tekort op de Floriade is in 2013 afgerond. Na verwerking van de ontwikkelingen is restant van deze voorziening van € 0,571 miljoen vrijgevallen in het rekeningresultaat 2013.

Overige afwijkingen (€ 0,298 miljoen N)

De overige afwijkingen < € 250.000 bedragen hebben per saldo een effect van € 298.000 nadelig.

2.4 Verkorte balans

Bedragen x€ 1.000

ACTIVA	ultimo 2013	ultimo 2012	PASSIVA	ultimo 2013	ultimo 2012
Vaste activa			Eigen vermogen		
Immateriële vaste activa	648	665	Reserves	92.360	78.918
Materiële vaste activa	248.915	247.930	Saldo van baten en lasten	6.096-	7.121
Financiële vaste activa	126.369	112.686			
Totaal vaste activa	375.933	361.282	Totaal eigen vermogen	86.265	86.039
Vlottende activa	126.468	180.180	Langlopend vreemd vermogen	385.014	410.268
Liquide middelen	15.666	17.816	Vlottende passiva	46.788	62.971
Totaal activa	518.067	559.278	Totaal passiva	518.067	559.278

componenten vermogenspositie	Ratio
solvabiliteitsratio: verhouding tussen eigen en totaal vermogen	0,17
verhouding langlopend vermogen en langlopende activa	1,25
<i>Weerstandscapaciteit</i>	
Weerstandsvermogen "Algemene dienst en Ontwikkelbedrijf	1,19

Solvabiliteit geeft de mate weer waarin de gemeente in staat is om met eigen middelen aan de langlopende financiële verplichtingen te voldoen.

De verhouding tussen langlopend vermogen en langlopende activa geeft de mate aan waarin de vaste activa met lang vermogen gefinancierd zijn. Volgens de bedrijfseconomische balansregels moet deze verhouding minimaal 1,0 zijn.

Weerstandscapaciteit geeft de mate waarin de gemeente aan financiële verplichtingen kan voldoen die voortvloeien uit effectuering van risico's. Gestreefd wordt naar een waarde van de ratio weerstandscapaciteit van minimaal 1,0. In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing wordt nader ingegaan op de weerstandscapaciteit van Venlo.

In de paragraaf Financiering wordt nader ingegaan op een aantal schuldindicatoren.

Conclusies

Uit de analyse van de vermogenspositie volgen de volgende conclusies:

- De solvabiliteit is laag;
- De schuldratio is hoog;
- De weerstandscapaciteit is toereikend;
- Alle vaste activa worden met lang vermogen gefinancierd.

2.5 Resultaatbestemming

In verband met het negatieve resultaat is resultaatbestemming, anders dan de verrekening van het resultaat met de Algemene reserve, niet opportuun. Hiermee zou het resultaat immers verslechteren. Waar dit tot knelpunten in de uitvoering leidt zal dit worden meegenomen in de (voorbereiding van de) Voortgangsrapportage (VoRap) 2014.

Het (bruto) resultaat dat verrekend wordt met de Algemene Reserve bedraagt dus € 6,096 miljoen. In de jaren 2014 en 2015 zal € 3,708 miljoen weer aan de Algemene Reserve worden toegevoegd waardoor de netto verslechtering op basis van het resultaat over 2013 € 2,388 miljoen zal zijn.

3 Programmaverantwoording

3.1 Programma 1 Stad van actieve mensen

3.1.1 Inleiding

Op programmaniveau hebben wij in 2013 de activiteiten uitgevoerd die hieronder (op een geabstraheerd niveau) zijn opgenomen. De activiteiten en resultaten per programmalijn staan in paragraaf 3.1.3.

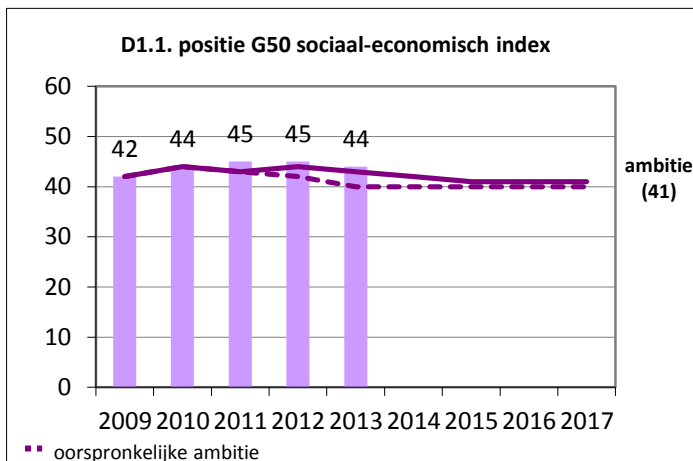
2013 was het jaar dat in het teken stond van de voorbereidingen voor de invoering van de drie grote decentralisatieopgaven (Wmo 2015, Jeugdwet en Participatiewet). Deze opgaven vallen met ingang van 1 januari 2015 onder de verantwoordelijkheid van gemeenten. De voorbereiding van de decentralisatieopgaven vond en vindt plaats binnen het project 'VenloVerbindt' waarin onder leiding van een projectdirecteur gewerkt wordt aan een integrale aanpak van de drie decentralisaties. Het gaat voor de gemeenten om een majeure operatie. Bij de verantwoording op de verschillende programmalijnen wordt inhoudelijk nader ingegaan op de stand van zaken bij (onderdelen van) de decentralisaties.

Ook is in 2013 de innovatieve pilot VenloDroom afgesloten. Binnen VenloDroom hebben verschillende organisaties samengewerkt om vernieuwing aan te brengen in de wijze waarop partners in de toekomst willen omgaan met ondersteuningsvragen van burgers op het gebied van wonen, werken, welzijn en zorg. De ervaringen uit VenloDroom zijn bijzonder waardevol bij de invulling van de drie decentralisatieopgaven en zullen worden geborgd in de onderscheiden organisaties. VenloDroom gaf bij uitstek vorm aan het centrale thema van het Programma Stad van Actieve Mensen: iedereen doet naar vermogen mee.

Verder zijn door de raads werkgroep SAM kaders geformuleerd en vervolgens zijn deze vastgesteld door de raad. Deze kaders gelden als leitmotiv voor de ontwikkelingen binnen het sociaal domein. Het proces van de "Kanteling" is hierop in feite gebaseerd.

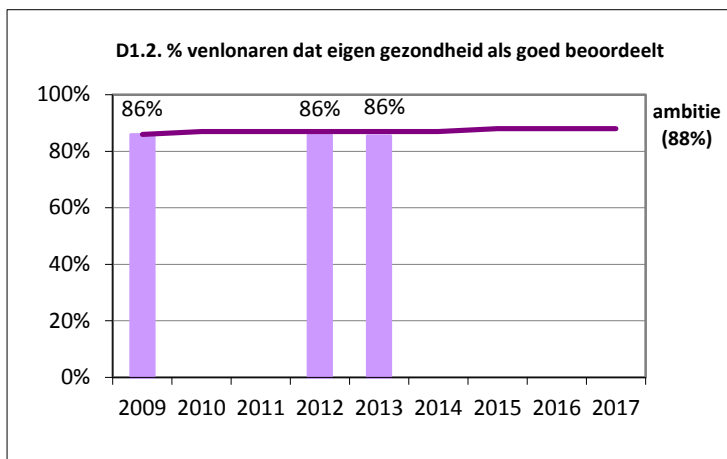
Bij de afzonderlijke programmalijnen worden de eerste twee W-vragen (wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan) beantwoord.

3.1.2 Programma indicatoren

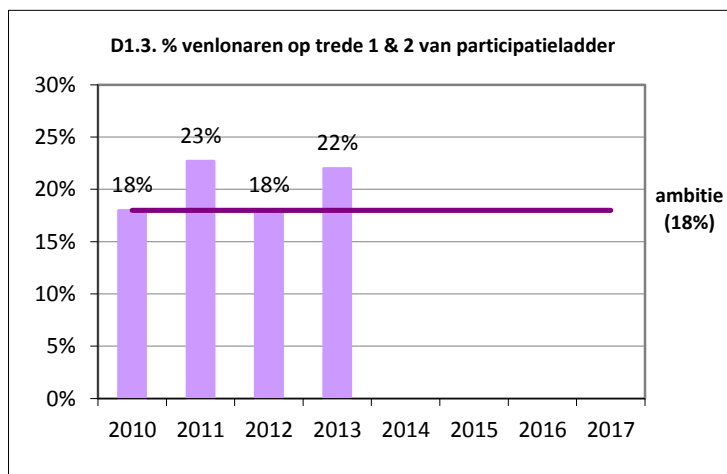

D1.1. De sociaal-economische index bestaat uit het aantal personen dat in de bijstand zit, het werkloosheidspercentage, het aantal arbeidsongeschikten, het percentage huishoudens met een inkomen lager dan 105% van het sociaal minimum, het aantal mensen met een lage opleiding, de netto participatiegraad van vrouwen, de werkgelegenheid en het percentage banen in groeisectoren. In deze sociaal-economische index zijn de 50 grootste gemeenten opgenomen. De

gemeente met rangnummer 1 heeft de beste sociaal-economische positie. Venlo staat in 2013 op positie 44. Ten opzichte van vorig jaar is Venlo met één plaats gestegen. Dit is ons inziens met name een gevolg van de sterke economische positie van Noord-Limburg. De ambitie om in 2017 op de 41e plaats van de sociaal-economische index te staan, is hiermee nog niet bereikt.

D1.2. Om te kunnen participeren in de maatschappij is het van belang dat mensen gezond zijn, of zich in ieder geval gezond voelen. Het percentage Venlonaren, van 17 tot 65 jaar, dat zich gezond voelt, is in 2013 86%. Dat is exact gelijk aan het percentage in 2009 en 2012. Om de ervaren gezondheid van Venlonaren te verbeteren, wordt de komende jaren onder meer geprobeerd om de sportparticipatie te verhogen.

D1.3. Het hebben van een sociaal netwerk en het hebben van een zinvolle dag- en vrijetijdsbesteding is belangrijk om goed mee te kunnen doen in de maatschappij. Er zijn nog altijd mensen die door bijvoorbeeld een beperking steeds verder geïsoleerd raken van de maatschappij. Om de mate van participatie te bepalen, wordt vaker gebruik gemaakt van de participatieladder¹.

¹ Regioplan Beleidsonderzoek in samenwerking met VNG en 12 gemeenten, 2008

In 2013 bevond 22% van de Venlose bevolking van 18 jaar en ouder zich op de eerste (4%) of tweede trede (18%) van de participatieladder. Mensen op deze trede hebben amper of geen contact met andere mensen buiten hun huisgenoten. Het percentage schommelt de afgelopen jaren tussen 18% en 23%. Het is onduidelijk of deze schommeling verband houdt met het feit dat de cijfers gebaseerd zijn op de stadspelling, waarbij in de even jaren sprake is van een kleinere steekproef en in de oneven jaren van een grotere. Het is natuurlijk evenwel mogelijk dat de stijging van het percentage in 2013 te maken heeft met de verdergaande vergrijzing van de bevolking in combinatie met een toename van de werkloosheid in 2013 als gevolg van de economische recessie.

3.1.3 Programmalijnen

In het programma 'Stad van actieve mensen' onderscheiden we vier programmalijnen:

- Arbeidsparticipatie
- Talentontwikkeling
- Sociale en maatschappelijke participatie
- Zelfredzaamheid en gezondheid

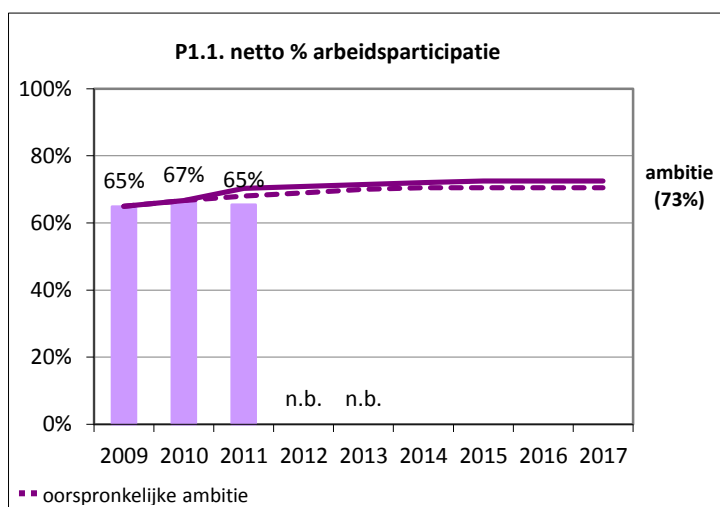
De eerste twee zijn gelijk aan de overeenkomstige hoofdpogaven uit de sociale structuurvisie, 'meedoen' en 'persoonlijke ontwikkeling', terwijl de laatste twee programmalijnen betrekking hebben op de derde hoofdpogave, 'zorg voor gezond en vitaal'. Hierna gaan we afzonderlijk in op de programmalijnen.

Programmalijn 1.1 Arbeidsparticipatie

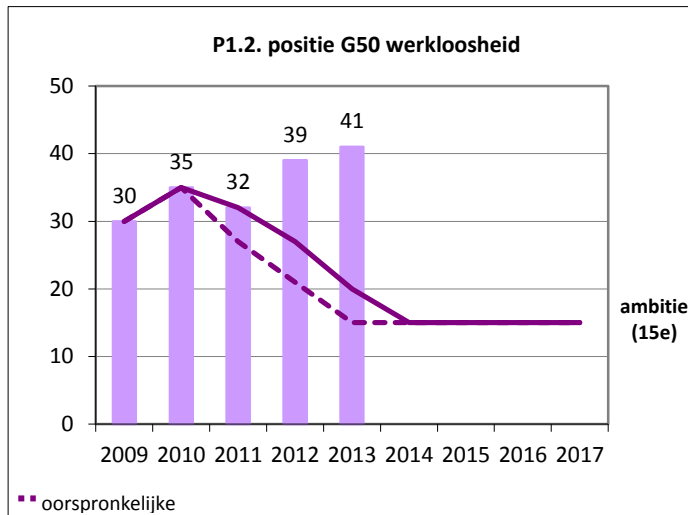
Wat hebben wij bereikt?

- In Venlo is de netto arbeidsparticipatie met 65% van de potentiële beroepsbevolking lager dan het streefcijfer van 72,5%;
- Het aantal Venlose werklozen bedroeg 10,9% in december 2013 en dit is significant hoger dan in de meeste andere Nederlandse regio's. Venlo bezet daarmee de 41^e plek. De ambitie om op de 15^e plek te geraken is daarmee niet gerealiseerd.

Indicatoren

P1.1. In Venlo wonen ruim 66.600 15 tot en met 64 jarigen. Zij behoren hiermee tot de potentiële beroepsbevolking. De feitelijke beroepsbevolking is het deel ervan dat óf werkt, óf actief op zoek is naar een betaalde baan van 12 uur of meer. In Venlo is dat 65% van de potentiële beroepsbevolking. Dit percentage is aan de lage kant. Het streven is om 72,5% van de potentiële beroepsbevolking op de arbeidsmarkt te laten participeren in 2016. Over 2012 en 2013 zijn nog geen nieuwe cijfers bekend.

P1.2. Wat betreft de werkloosheidspositie van Venlo ten opzichte van de G50 wil de gemeente in 2016 uitkomen op een 15^e positie.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

De structuur van de regionale economie in Noord-Limburg is, als gevolg van een meer dan gemiddelde sterke oriëntatie op logistiek en proces- en maakindustrie, bovengemiddeld gevoelig voor schommelingen in de nationale en internationale conjunctuur. Dat heeft zich, net als in 2012, ook in 2013 opnieuw vertaald in tegenvallende werkloosheidcijfers. Nog steeds verkeert onze economie in de sterkste economische teruggang in ruim 80 jaar.

Het aantal Venlose werklozen bedroeg 10,9% in december 2013, ten opzichte van de landelijke (9,7%) en Limburgse (9,5%) cijfers. Dit is dus significant hoger dan in de meeste andere Nederlandse regio's. Als gevolg hiervan is onze relatief zwakke positie binnen de groep van 50 steden verder verslechterd. De inschatting is dat, met het te verwachten (lichte) herstel van de economie, het beeld zich het komende jaar zal verbeteren.

Echter, we constateren ook nog steeds dat er sprake is van een 'gat' tussen vraag en aanbod dat onze continue aandacht blijft vragen. In het kader van het landelijke sociaal akkoord moet de arbeidsmarktregio Noord-Limburg te komen tot concreet regionaal arbeidsmarktbeleid. We nemen hiertoe het initiatief, samen met de sociale partners en het onderwijs. Venlo trekt de kar namens de regionale gemeenten. Tevens wordt hiermee invulling gegeven aan de door de gemeenteraad aangenomen motie Strategisch Akkoord Ondernemen en Werkgelegenheid.

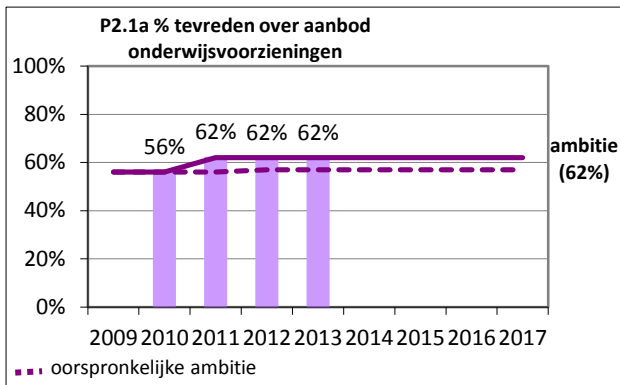
Programmalijs 1.2: Talentontwikkeling

Wat hebben wij bereikt?

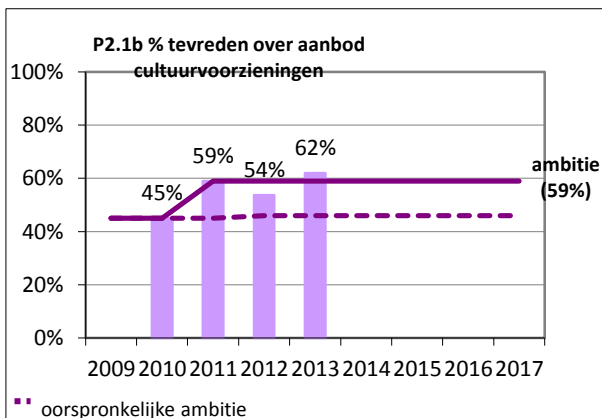
Het oordeel van de inwoners van de gemeente Venlo over het aanbod van verschillende voorzieningen levert een wisselend beeld op:

- De tevredenheid over het aanbod onderwijs- en sportvoorzieningen is (vrijwel) gelijk gebleven;
- Voor de cultuurvoorzieningen is er sprake van een duidelijke toename in de tevredenheid;
- De tevredenheid over het aanbod verenigingen en clubs is iets gestegen.

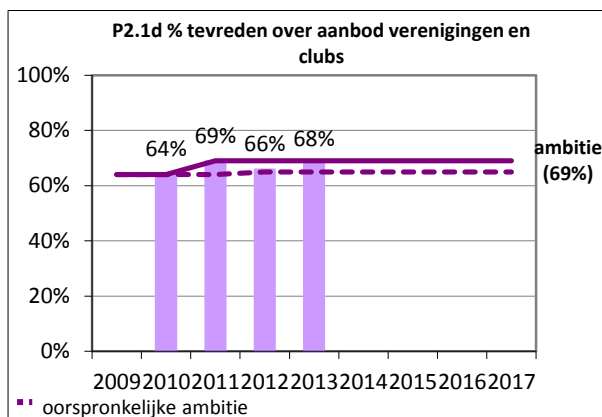
Indicatoren

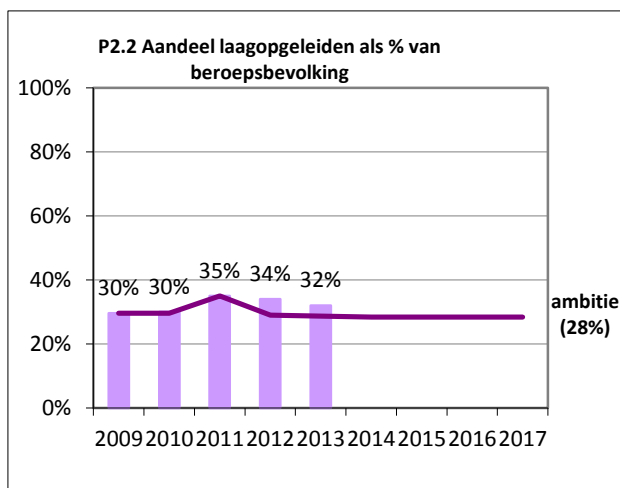
P2.1 Het oordeel van de inwoners van de gemeente Venlo over het aanbod van verschillende voorzieningen levert een wisselend beeld op. De tevredenheid over het aanbod onderwijsvoorzieningen (**P2.1a**) en sportvoorzieningen (**P2.1c**) is (vrijwel) gelijk gebleven in vergelijking met de meting in 2011 en 2012.

Wat betreft de cultuurvoorzieningen (**P2.1b**) is er sprake van een duidelijke toename in de tevredenheid ten opzichte van 2012. Mogelijk wordt deze toename veroorzaakt door de opening van de nieuwe CityCinemas bioscoop, de uitbreiding van theater de Maaspoort en de bouwstart van het nieuwe poppodium.

De tevredenheid over het aanbod verenigingen en clubs (**P2.1d**) is eveneens iets gestegen ten opzichte van vorig jaar en benadert nu weer het percentage van 2011. Bij twee van de vier voorzieningen wordt het ambitieniveau op dit moment (nog) niet gehaald. Positief is echter dat voor alle vier typen voorzieningen geldt dat de tevredenheid daarover groter is dan in 2010.

P2.2 Om talenten te kunnen ontwikkelen, is het van belang dat Venlonaren minimaal een startkwalificatie behalen. Het aandeel laagopgeleiden van de beroepsbevolking moet dus omlaag. Het aandeel laagopgeleiden is in 2013 licht gedaald van 34% naar 32%. In 2017 moet het aandeel laagopgeleiden zijn teruggebracht naar maximaal 28%.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

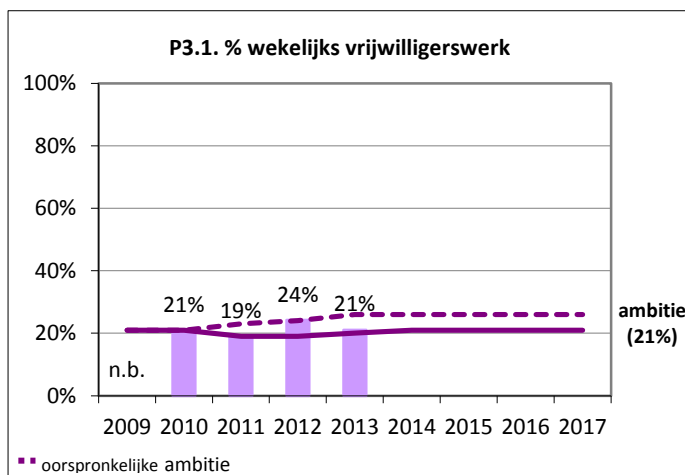
Naast de activiteiten in het kader van de ontwikkelingen rond Kennisinfrastructuur en de daaruit voortvloeiende activiteiten op het gebied van het wetenschappelijk en hoger onderwijs (zie daarvoor het programma Innovatieve en Excellente stad) zijn onze inspanningen gericht op het primair onderwijs. Verder slagen we er steeds beter in om onze kinderen met een startkwalificatie uit het onderwijs te laten uitstromen. Ons toezicht daarop begint vruchten af te werpen. In 2013 heeft de gemeenteraad het Plan van Scholen vastgesteld dat eind 2013 door de staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is goedgekeurd. Daarmee is toestemming gegeven voor de vestiging van een Islamitische basisschool in Venlo. De komst van deze basisschool verbreedt het palet aan basisonderwijs in Venlo. Verder gaat de gemeente onverdroten door in het investeren in sportaccommodaties.

Programmalijn 1.3: Sociaal en maatschappelijke participatie

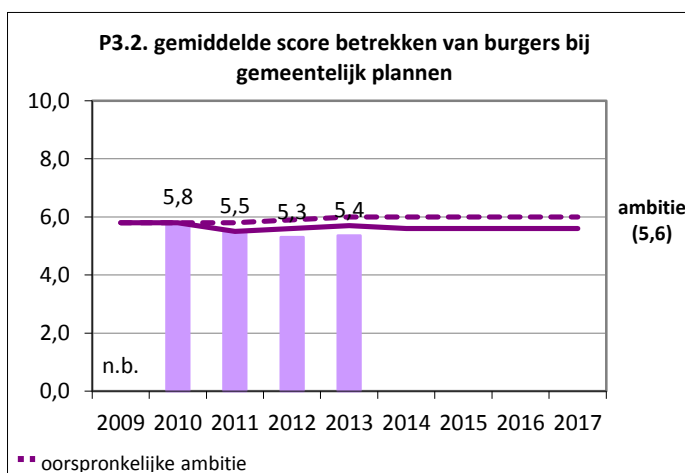
Wat hebben wij bereikt?

- Het streefcijfer op het gebied van het vervullen van vrijwilligerswerk (wekelijks) wordt nog niet bereikt.
- De waardering van de Venlonaar voor het betrekken bij gemeentelijke plannen is weer licht gestegen.

Indicatoren

P3.1. Sociale en maatschappelijke participatie wordt bereikt door mensen bij plannen e.d. te betrekken, hierdoor voelen meer mensen zich betrokken bij hun vereniging, hun buurt of hun gemeente. In 2013 geeft een vijfde van de Venlonaren aan wekelijks vrijwilligerswerk te verrichten (21%). Dat is een daling ten opzichte van de meting in 2012, maar een evenaring van het niveau van 2010. Het streefcijfer (21%) wordt daarmee op dit moment gehaald.

P3.2. De waardering van de Venlonaar voor het betrekken van burgers bij gemeentelijke plannen daalde vorig jaar van 5,5 naar 5,3. Als mogelijke verklaring daarvoor werd verwezen naar de onvrede van een deel van de bevolking over de kosten van grootschalige projecten en evenementen, die ten tijde van de meting veel in de publiciteit waren, zoals de gemeentelijke participatie bij de bouw van het MFC en de Floriade. In 2013 steeg het rapportcijfer weer enigszins (naar 5,4).

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

In 2013 is een begin gemaakt met de uitrol van het concept Huis van de Wijk. In dit concept zijn 4 functies verenigd: dagbesteding, informatie en advies, ontplooiing en ontmoeting. Vrijwilligers en professionals zullen er vanuit hun eigen rol en verantwoordelijkheid een bijdrage leveren aan de zelf- en samenredzaamheid van onze burgers. Verder is de sociale structuurvisie zoals die in 2012 is vastgesteld gehanteerd als leidraad voor de verdere ontwikkeling van het beleid in het sociale domein.

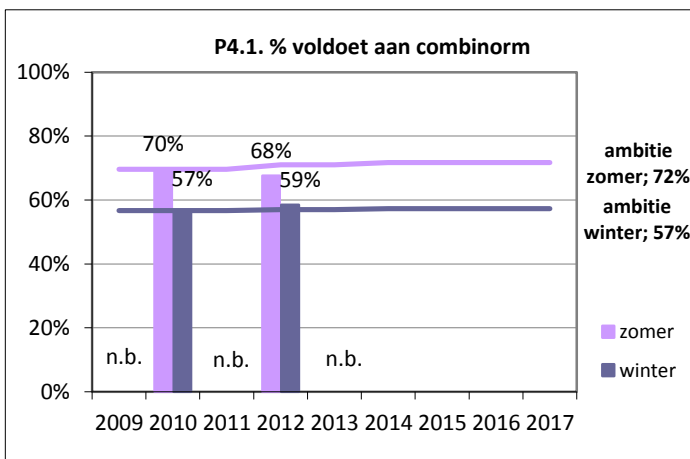
In 2013 is de maatschappelijke opvangvoorziening tijdelijk gehuisvest aan de Garnizoenweg in een leeggekomen schoolgebouw en is het onderzoek gestart naar een locatie voor de definitieve huisvesting van deze voorziening.

Programmalijn 1.4: Zelfredzaamheid en gezondheid

Wat hebben wij bereikt?

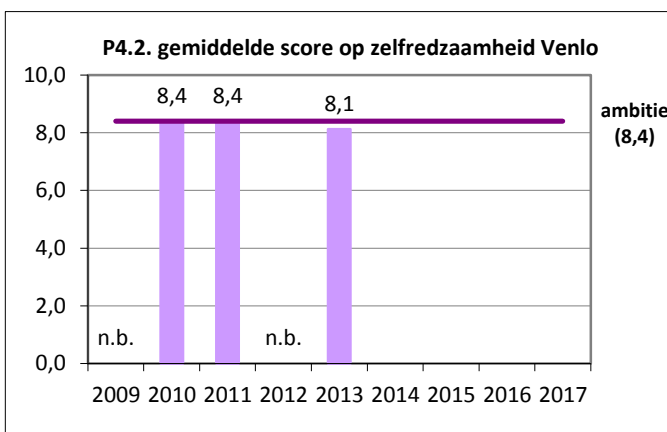
- De ambitie voor de combinorm is in de winter gehaald, maar voor de zomernorm geldt dit niet (2012). In 2013 is de combinorm niet gemeten;
- Gemiddeld scoort de Venlonaar een 8,1 op de schaal van zelfredzaamheid, hetgeen lager is dan in 2010 en 2011;
- De eerste sociale wijkteams zijn van start gegaan.

Indicatoren

P4.1. Om langer zelfstandig te kunnen blijven functioneren is het belangrijk dat mensen gezond zijn, of zich in ieder geval gezond voelen. Sporten levert een belangrijke bijdrage aan het gezondheidsgevoel van mensen. Het is dan ook belangrijk om de sportparticipatie onder Venlonaren te vergroten. De combinorm is een combinatie van de bewegingsnorm en de fitnorm. De bewegingsnorm zegt dat mensen minimaal 5 dagen per week 30 minuten matig intensief moeten

bewegen. De fitnorm haal je als je minimaal 3x per week 20 minuten zwaar inspannend actief bent. Je voldoet aan de combinorm wanneer je tenminste een van beide normen haalt. Vorig jaar voldeed 68% van de Venlonaren in de zomer aan de combinorm; in de winter was dit 59%. Daarmee is de ambitie voor de combinorm in de winter gehaald, maar voor de zomernorm niet. In 2013 is de combinorm niet gemeten.

P4.2. Inwoners van de gemeente Venlo geven over het algemeen aan dat ze zelfredzaam zijn. Ze kunnen alles goed aan, prima voor zichzelf opkomen en weten goed hun recht te halen. Gemiddeld scoort de Venlonaar een 8,1 op de schaal van zelfredzaamheid. Dat is wel lager dan in 2010 en 2011. Wellicht is dat mede te verklaren door de toenemende vergrijzing van de bevolking. Naarmate de leeftijd

toeneemt, neemt de zelfredzaamheid immers af. Mensen tussen de 65 en 74 jaar scoren nog een 8 op deze schaal en mensen van 75 jaar en ouder scoren op deze schaal nog maar een 6,9.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

In 2013 zijn de eerste sociale wijkteams van start gegaan. Hiermee hebben we de eerste stappen gezet op de door de gemeenteraad en de raads werkgroep SAM aangegeven weg om te komen tot meer zelfredzaamheid bij de burgers. Tevens hebben we hiermee de nieuwe centrale toegang voor ondersteuningsvragen van burgers op het gebied van wonen, werken, zorg en welzijn vormgegeven. In zogenoemde keukentafelgesprekken wordt samen met de burger een leefzorgplan opgesteld, waarin de noodzakelijke ondersteuning en zorg wordt beschreven (arrangementen) en de vorm en wijze waarop die verstrekt kan worden. De gemeente/overheid is hierin aanvullend op de verantwoordelijkheid van de burger.

De voorbereiding van de uitvoering van de drie decentralisaties zijn ondergebracht in het project VenloVerbindt. Deze projectorganisatie is in 2013 volop actief geweest met de voorbereiding van de invoering. Diverse informatiebijeenkomsten zijn gehouden, zowel met de raad als met burgers. Daarnaast is er het afgelopen jaar gezamenlijk met onze buurgemeenten Bergen en Beesel een convenant gesloten met zorgverzekeraar VGZ ua en het Zorgkantoor Noord- en Midden Limburg waarin afspraken zijn gemaakt over een gezamenlijke aanpak rondom de inrichting van het instrumentarium en wijze waarop invulling zal worden gegeven aan de drie decentralisaties binnen het sociaal domein.

3.1.4 Wat heeft het gekost?

V = Voordelig, N = Nadelig

Bedragen x€ 1.000

Programma 1	Baten / Lasten	Begroting na wijz. 2013	Rekening 2013		Vershil %
1.1. Arbeidsparticipatie	Baten	66.393	65.688	99%	-705 N
	Lasten	77.511	76.526	99%	985 V
<i>Subtotaal 1.1. Arbeidsparticipatie</i>		-11.117	-10.838	97%	279 V
1.2. Talentontwikkeling	Baten	4.722	4.831	102%	110 V
	Lasten	14.156	13.998	99%	157 V
<i>Subtotaal 1.2. Talentontwikkeling</i>		-9.434	-9.167	97%	267 V
1.3. Sociale en maatschappelijke participatie	Baten	751	1.169	156%	419 V
	Lasten	20.429	20.115	98%	314 V
<i>Subtotaal 1.3. Sociale en maatschappelijke participatie</i>		-19.678	-18.946	96%	732 V
1.4. Zelfredzaamheid en gezondheid	Baten	2.408	2.852	118%	445 V
	Lasten	27.684	24.952	90%	2.733 V
<i>Subtotaal 1.4. Zelfredzaamheid en gezondheid</i>		-25.277	-22.100	87%	3.177 V
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-65.507	-61.051	93%	4.456 V
Verrekeningen met reserves					
		1.022	231		-790 N
		1.265	2.541		-1.276 N
<i>Totaal verrekeningen met reserves</i>		-243	-2.310		-2.067 N
Totaal resultaat		-65.750	-63.361		2.389 V

3.2 Programma 2 Innovatieve en excellente stad

3.2.1 Inleiding

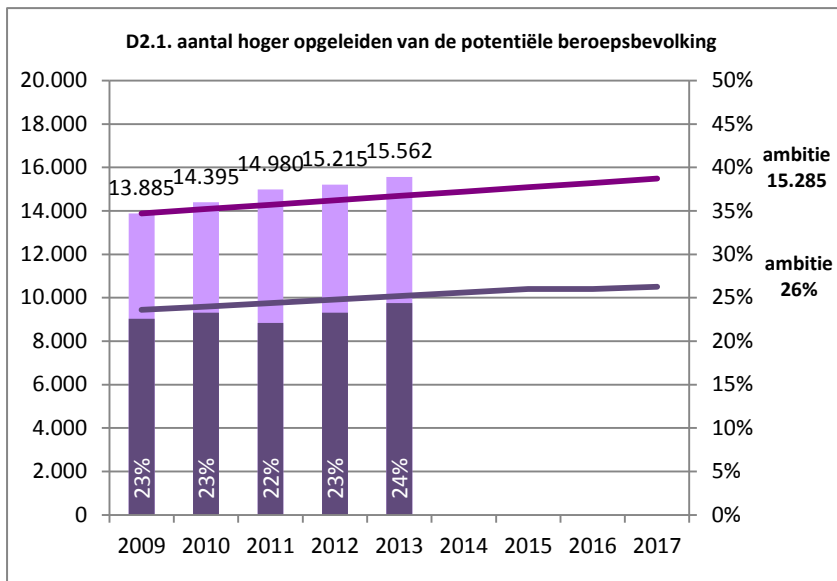
Op programmaniveau hebben we in 2013 de activiteiten uitgevoerd die hieronder (op een geabstraheerd niveau) zijn opgenomen. De activiteiten en resultaten per programmalijn staan in paragraaf 3.2.2.

De sleutelwoorden in 2013 waren 'doorontwikkeling' en 'intensivering', namelijk van de al eerder ingezette lijnen: versterken van de kennisinfrastructuur, werken aan een onderscheidend vestigingsklimaat voor met name bedrijven, en het dusdanig verbinden van thema's en partijen in de drie regionale speerpuntsectoren logistiek, agribusiness en maakindustrie dat meerwaarde ontstaat (1+1+1=4). In het afgelopen jaar startten in Venlo nieuwe opleidingen en zelfs een nieuwe onderwijsinstelling (HAS). De planvoorbereiding van de campus is met kracht opgepakt. Inzake hoofdinfrastructuur kregen, na jaren van aandacht voor autowegen, nu vooral het spoor (Brabantroute, grensoverschrijdende verbindingen) en water (haven) aandacht.

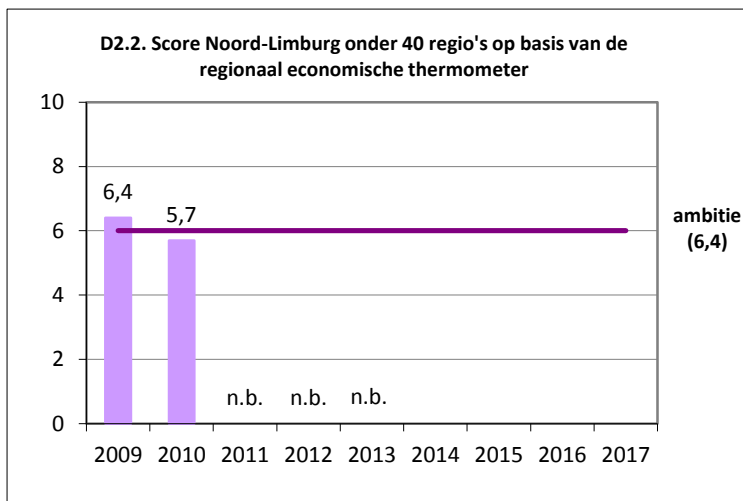
Opmerkelijk waren twee zaken. Ten eerste de inhaalslag van de sector maakindustrie die daadwerkelijk deelnam (met geld) aan innovatieve projecten. En ten tweede de erkenning die Venlo kreeg op het gebied van Cradle to Cradle. Eind 2013 kreeg Venlo in New York een award uitgereikt. Cradle to Cradle is een cruciale 'breinaald' dwars door dit programma heen. Dat de twee meest samenvattende indicatoren voor het functioneren van dit programma, namelijk het aantal hoger opgeleiden in Venlo en het economisch presteren van de regio Noord-Limburg, beide positief waren betekent dat dit programma als geheel in 2013 goed gepresteerd heeft.

Bij de afzonderlijke programmalijnen worden de eerste twee W-vragen (wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan) beantwoord.

3.2.2 Programma indicatoren

D2.1. Om een innovatieve en excellente stad te realiseren, is het van belang dat je veel kennis hebt en houdt binnen de gemeente. Hiervoor heb je hoogopgeleiden nodig in je stad. Het absolute aantal hoogopgeleiden in Venlo neemt de laatste jaren toe. Het netto streefcijfer voor 2013 is (ruim) gehaald. Ook het percentage hoger opgeleiden neemt steeds verder toe en is in 2013 24%.

D2.2. In het verleden publiceerde de Rabobank jaarlijks een regionaal-economische meting onder de naam 'Regio Top 40'. Deze vergeleek 40 regio's op economische kracht, groei en prestatie. In deze top 40 was de laatst bekende score van de regio Noord-Limburg plaats 34 (score 5,7) in 2010. Sindsdien zijn geen nieuwe scores gepubliceerd. Uit andere metingen in 2012 blijkt echter dat de drie voor Noord-Limburg relevante topsectoren allen weer in de regio-top 10 staan. Ook

heeft de ING in het rapport 'Visie op de regio's in 2014' geconstateerd dat Noord-Limburg in 2013 in economisch opzicht beter heeft gepresteerd dan de rest van Limburg en dat het aantal startende bedrijven in dat jaar fors is gestegen.

3.2.3 Programmalijnen

In het programma 'Innovatieve en excellente stad' onderkennen we drie programmalijnen:

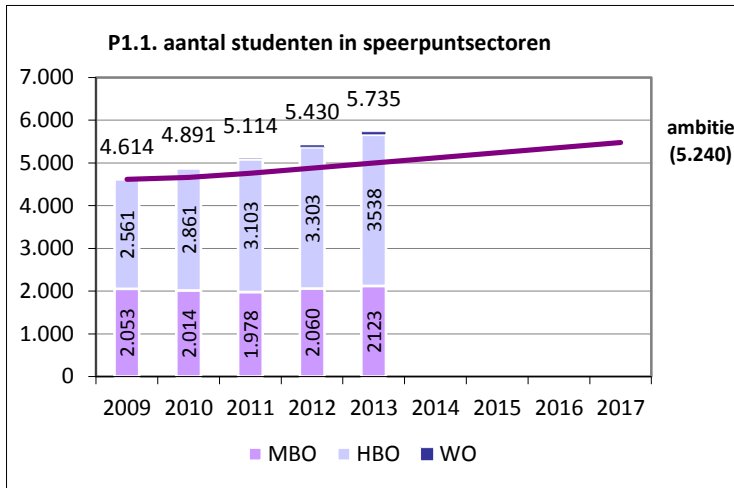
1. Kennisinfrastructuur,
 2. Realiseren onderscheidende vestigingsplaatsfactoren,
 3. Realiseren toegevoegde waarde op speerpuntsectoren.
- Hieronder gaan we afzonderlijk in op de programmalijnen.

Programmalijn 2.1: Kennisinfrastructuur

Wat hebben we bereikt?

Het aantal studenten in speerpuntsectoren is weer gestegen, hoewel in 2012 de oorspronkelijke eindambitie als was behaald.

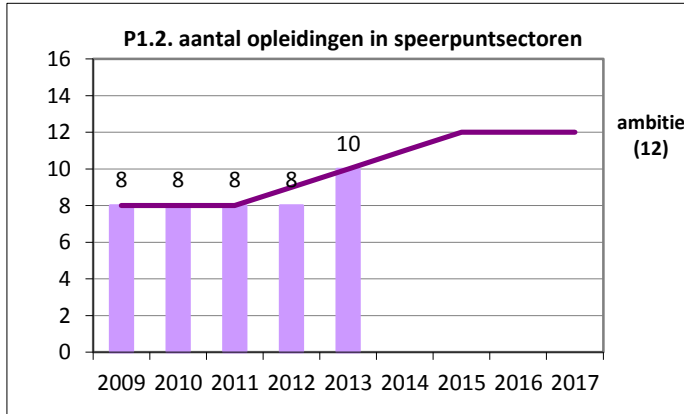
Na stilstand in 2012 zijn in 2013 in Venlo twee nieuwe HBO-opleidingen gerealiseerd. De Hogeschool HAS Den Bosch, die uiteindelijk in 2020 drie opleidingen met 800 studenten wil realiseren, heeft in september 2013 voor de eerste 67 studenten haar deuren geopend.

langere termijn nu al gehaald.

Indicatoren

P1.1. Venlo en omgeving is traditioneel sterk in de industrie, logistiek en agribusiness. Hiernaast neemt het belang van toerisme en recreatie als vitale economische sector toe. Dit zijn dan ook de speerpuntsectoren waarop Venlo zich de komende jaren wil focussen. Ambitie is de komende jaren het aantal studenten in deze sectoren te vergroten. Dat aantal is nu 5.735 studenten. Daarmee is het gestelde streefaantal voor de

P1.2. Het aantal opleidingen in de speerpuntsectoren is nu, na de komst van twee nieuwe HBO-opleidingen in 2013, tien. Twee daarvan zijn (sinds schooljaar 2009-2010) master-opleidingen, opgezet in samenwerking met Universiteit Maastricht. In 2015 moeten er in totaal twaalf opleidingen zijn in een van de speerpuntsectoren.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2011 sloten de diverse partijen in het onderwijs (MBO, HBO en WO) een convenant met een 10-puntenplan om de onderwijs- en kennisinfrastructuur in de regio te versterken. In het kader daarvan is gewerkt aan de ontwikkeling van nieuwe opleidingen onder de naam Greenport Venlo Campus. Dit was mede mogelijk door een belangrijke financiële impuls van de provincie eind 2012 en de in april 2013 gepresenteerde nota 'Kennis As Limburg'. Concreet betekent dit dat naast al aangeboden masteropleidingen op het gebied van agribusiness de Universiteit Maastricht met een bachelor opleiding komt in de sector voeding en landbouw, waarmee een erkend 'University College' in het verschiet ligt. 'Greenbrains' is onderdeel van dit plan. Dit is de samenwerking van kennisinstellingen bij de overdracht van kennis naar het bedrijfsleven en bij de ondersteuning van bedrijven bij onderzoek, ontwikkeling en innovatie. Met het Plan van aanpak Verbreding Hoger Onderwijs (oktober 2012) zijn in 2013 alle relevante sporen (opleidingen, huisvesting, voorzieningen) in

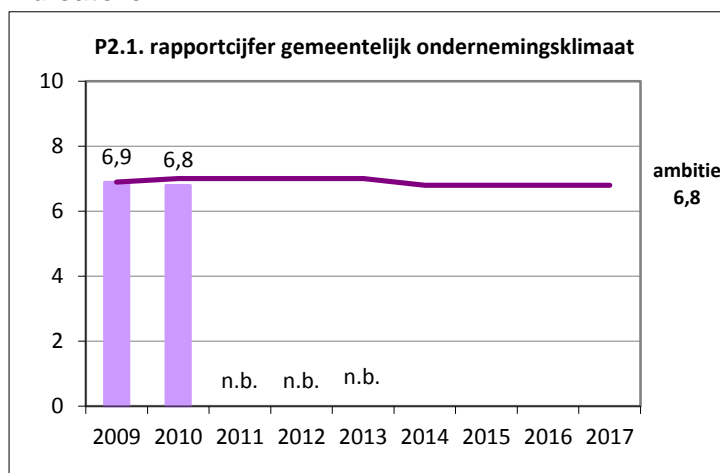
samenhang verder uitgewerkt. Het Masterplan Campus Greenport Venlo wordt in het eerste kwartaal van 2014 opgeleverd (zie ook RIB 2013-131 voor uitgebreidere informatie). Gilde Opleidingen heeft toegezegd een Centrum voor Innovatief Vakmanschap Logistiek op te richten; de aanvraag hiervoor is voorbereid en loopt momenteel. In nauwe samenwerking met onderwijsinstellingen en het C2C-expolab is in 2013 een actieplan vastgesteld, gericht op de implementatie van C2C in het voortgezet- en beroepsonderwijs.

Programmaliijn 2.2: Realiseren onderscheidende vestigingsplaatsfactoren

Wat hebben we bereikt?

- De multimodale bereikbaarheid van Venlo en de regio, met name inzake spoor en water (haven) is hoger op de agenda van onze (financiële) partners gebracht.
- In maart 2013 opende het Retailpark Zuiderbrug met Intratuin, Karwei, en een McDonald's, samen werk biedend aan 165 mensen.
- In november heeft Venlo in New York een award ontvangen voor de inzet op het gebied van Cradle to Cradle. De award werd uitgereikt door het 'Cradle to Cradle Products Innovation Institute', in het bijzijn van de burgemeester van New York en Nederlandse bedrijven.

Indicatoren

P2.1. Het ministerie van Economische zaken heeft enkele jaren onderzoek gedaan naar het ondernemingsklimaat onder de grootste steden van Nederland: Het bevat het oordeel van ondernemers over diverse elementen van het gemeentelijk beleid zoals reguleringen voor starters, regionale samenwerking, de kwaliteit van de dienstverlening, veiligheid, informatieverstrekking over regelgeving en bereikbaarheid van bedrijven. Van al deze elementen

is een gemiddeld rapportcijfer berekend. Voor Venlo is het gemiddelde rapportcijfer voor 2010 een 6,8. Dit komt overeen met het landelijk gemiddelde. In de provinciale vergelijking met Heerlen, Maastricht en Sittard-Geleen (alle ca 6,5) had Venlo een beter ondernemingsklimaat. Het bewuste onderzoek is inmiddels echter door het ministerie stopgezet, er zijn dus geen actuele cijfers bekend. Een nieuwe indicator is een aandachtspunt voor de auditcommissie in het nu lopende traject herijking p&c-cylus / programmasturing.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In het kader van het Programma Hoog-frequent spoor is ingezet op het 'openhouden' van de goederenpaden op de Brabantroute voor het toenemende spoorgoederenvervoer in deze regio en op de zuid ontsluiting van het Chemelotterrein zodat vervoer van gevaarlijke stoffen van Chemelot niet meer via Venlo naar Duitsland loopt. Een op verzoek van de minister uitgevoerde maatschappelijke kosten-batenanalyse naar een goede intercityverbinding vanaf (Den Haag-) Eindhoven via Venlo naar Düsseldorf kwam in 2013 gereed met zeer positieve conclusies. De kosteneffectiviteit van een dergelijke verbinding is ongekend hoog, de kosten (in absolute zin) laag voor een spoorproject. Bovendien is de winst voor zowel het personenvervoer als het goederenvervoer enorm. Het

biedt mogelijkheden om Greenport Venlo en het logistieke hotspot Venlo beter met NordRhein-Westfalen en Duitsland te verbinden.

De scenario's "behouden" en "benutten" van de havenvisie (2011) zijn verder uitgewerkt in een beleidsnota om de achterlandpositie van Venlo te borgen gezien de doorontwikkeling van Rotterdam en de daaruit te verwachten groei van goederenstromen.

De in 2011 samen met Greenport Venlo en de provincie gestarte uitwerking van 'Human Capital Roadmaps' voor inzicht in de ontwikkeling van de arbeidsmarkt voor economische speerpunten tot 2020 is verder doorgezet.

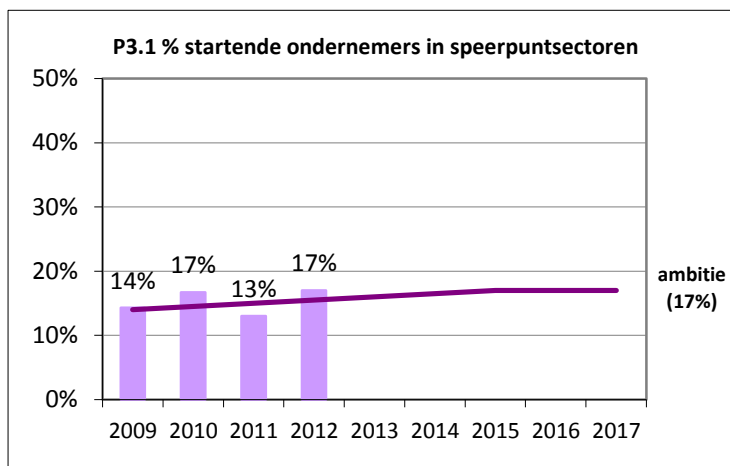
Gelet op de fase waarin een aantal ontwikkelingen zich bevinden en de onzekerheid over huidige en toekomstige investeringen is de raad al eerder gemeld dat alertheid geboden is maar ook dat er nog geen aanleiding is de ambitie aan te passen omdat verwacht mag worden dat, zodra bijvoorbeeld Klavertje 4, TPN en Greenpark in een volgende fase komen, de gestelde doelen gehaald kunnen worden. Deze inschatting staat ook na het jaar 2013 nog overeind.

Programmalijs 2.3: Realiseren toegevoegde waarde op speerpuntsectoren

Wat hebben we bereikt?

- De maakindustrie is significant gaan bijdragen aan innovatieve projecten (inhaalslag).
- Verbreed draagvlak gecreëerd voor het Connektprogramma Lean and Green.
- Het beoogde aantal nieuwe ondernemingen (starters) in de speerpuntsectoren is gehaald.

Indicatoren

P3.1. Venlo wil meer nieuwe ondernemers, zogenaamde 'starters', naar Venlo trekken, met name in de speerpuntsectoren. Deze startende ondernemers nemen immers vaak innovatieve, nieuwe kennis mee. In 2009 hebben zich in totaal 565 starters ingeschreven bij de Kamer van Koophandel. Hiervan was 14% (81) nieuw in een van de Venlose speerpuntsectoren. In 2010 was het totaal aantal starters wat hoger, namelijk 646, waarvan 17% (108) in de speerpuntsectoren.

Hiermee was de ambitie voor 2015 al bereikt. Na een dip in 2011 is het streefpercentage van 17% in 2012 daadwerkelijk weer gehaald (104 nieuwe starters). Over 2013 zijn nog geen cijfers bekend.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het Greenport Venlo Innovatiecentrum (met focus op de drie regionale economische speerpunten en op de verbindingen daartussen) heeft in nauwe samenwerking met organisaties als Syntens en Avalues gewerkt aan het doel eind 2014 een overall projectwaarde van 32 miljoen euro (multiplier: 10) te hebben gegenereerd met een 50%-50% verhouding tussen publieke en private bijdragen. Op basis van de resultaten en onderhandenwerk lijkt dit te slagen. Zeer opmerkelijk is de inhaalslag die de sector industrie heeft gemaakt. Qua verhouding publieke / private bijdragen heeft de industrie het zelfs beter gedaan dan de andere sectoren.

De gemeente Venlo heeft intensief met Canon Océ en de Universiteit Maastricht gesproken over de ontwikkeling van Services Valley en de wijze waarop partijen daaraan gezamenlijk vorm kunnen geven.

Het C2C-expolab Venlo, medio 2012 geopend, heeft gewerkt aan de doorontwikkeling van het kennis- en documentatiecentrum ter ondersteuning van projecten, bedrijven en kennisinstellingen bij de implementatie van C2C in gebiedsontwikkeling, gebouwen en producten. Het lab ondersteunt inmiddels meer dan tien (internationale) projecten op het gebied van ruimtelijke ontwikkeling. Ook de slag naar verzelfstandiging (beoogd in 2014) is in gang gezet.

Het Connectprogramma Lean and Green beoogt reductie van uitstoot, verbetering van doorstroming verkeer, verhoging van verkeersveiligheid en versterking van de economische vitaliteit. Dit programma heeft in 2013 nieuwe contacten gelegd tussen ondernemers, onderwijs / onderzoek en overheid.

3.2.4 Wat heeft het gekost?

V = Voordelig, N = Nadelig
Bedragen x€ 1.000

Programma 2	Baten / Lasten	Begroting na wijz. 2013	Rekening 2013	%	Vershil
2.1. Kennisinfrastructuur	Baten	130	188	145%	58 V
	Lasten	1.709	1.258	74%	451 V
<i>Subtotaal 2.1. Kennisinfrastructuur</i>		<i>-1.579</i>	<i>-1.069</i>	<i>68%</i>	<i>509 V</i>
2.2. Onderscheidende vestigingsplaatsfactoren	Baten	14.474	3.556	25%	-10.918 N
	Lasten	18.988	8.814	46%	10.173 V
<i>Subtotaal 2.2. Onderscheidende vestigingsplaatsfactoren</i>		<i>-4.514</i>	<i>-5.258</i>	<i>116%</i>	<i>-744 N</i>
2.3. Toegevoegde waarde op speerpuntsectoren	Baten	1.424	2.699	190%	1.275 V
	Lasten	1.557	2.866	184%	-1.309 N
<i>Subtotaal 2.3. Toegevoegde waarde op speerpuntsectoren</i>		<i>-132</i>	<i>-166</i>	<i>126%</i>	<i>-34 N</i>
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-6.225	-6.494	104%	-269 N
Verrekeningen met reserves					
	Onttrekkingen aan reserves	722	211		-511 N
	Toevoegingen aan reserves	110	599		-489 N
<i>Totaal verrekeningen met reserves</i>		<i>612</i>	<i>-388</i>		<i>-999 N</i>
Totaal resultaat		-5.613	-6.882		-1.268 N

3.3 Programma 3 Centrum Euregio

3.3.1 Inleiding

Op programmaniveau hebben we in 2013 de activiteiten uitgevoerd die hieronder (op een geabstraheerd niveau) zijn opgenomen. De activiteiten en resultaten per programmalijn staan in paragraaf 3.3.3.

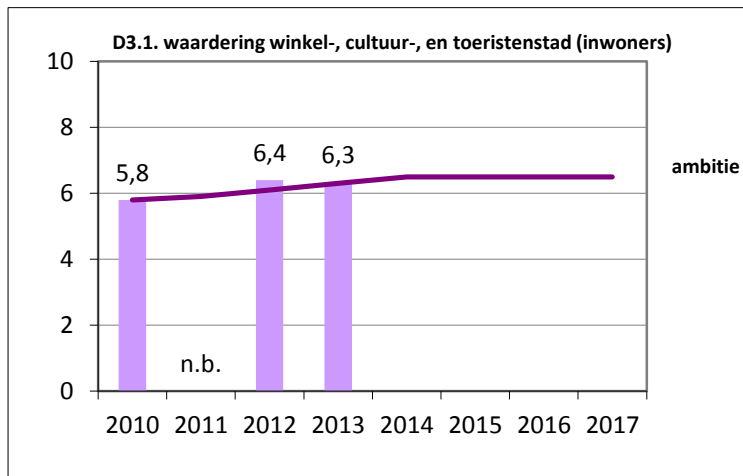
Net als in voorgaande jaren waren ook in 2013 de bouwkransen nog volop aanwezig in het centrum. Hoewel de bouwcrisis ook binnen de majeure projecten langs de Maasoever tot bijstelling van programma of planning noopte, zijn toch diverse werken gestart of opgeleverd. Ook de evenementen vertoonden in hun bezoekersaantallen een (stevige) groei. Bij de culturele voorzieningen is het beeld diverser. Met name het museum van Bommel van Dam kende een moeilijk jaar.

Opvallend zijn de positieve waarderingscijfers van onze eigen inwoners voor de ruimtelijke kwaliteit in het centrum. Ook door de buitenwacht is dit erkend: het behalen van de prijs Beste Binnenstad in de categorie middelgrote steden eind 2013 is een speciaal resultaat voor dit programma als geheel.

Bij de duiding van de diverse meetresultaten (indicatoren) door het hele programma heen doet zich een contradictie voor. Enerzijds is de 'woonaantrekkelijkheid' (relatieve benchmark met andere grotere gemeenten) gedaald, maar andere cijfers geven aanleiding te veronderstellen dat het realiseren van de ambities op koers ligt. De waardering van de grootstedelijke functies door bewoners van Venlo is ongeveer gelijk gebleven, terwijl de waardering van de ruimtelijke kwaliteit in het centrum in 2013 juist (sterk) gestegen is. Ter verklaring van deze contradictie is bij de maker van de G50-Atlas een actie uitgezet om een verdiepende 'stadsfoto' te maken, die in maart 2014 wordt opgeleverd.

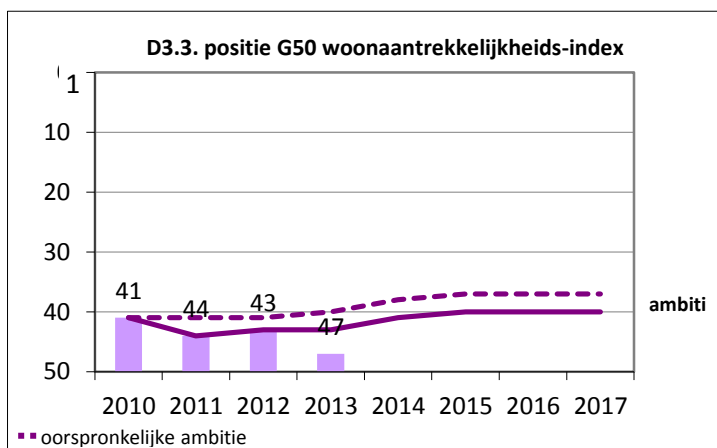
Bij de afzonderlijke programmalijnen worden de eerste twee W-vragen (wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan) beantwoord.

3.3.2 Programma indicatoren

D3.1. De eerste indicator geeft de waardering van Venlo als winkel-, cultuur-, en toeristenstad door de eigen inwoners van Venlo. De indicator geeft het gemiddelde van drie rapportcijfers, gemeten in de Stadspeiling. Deze waardering is in 2013 nauwelijks veranderd ten opzichte van 2012. Wel ligt het cijfer duidelijk hoger dan in 2010. De geformuleerde ambitie om ten minste een 6,5 te behalen is niet ver weg.

D3.2. De tweede indicator moet op vergelijkbare wijze de waardering weergeven van Venlo door bezoekers. Op dit moment is een dergelijk meetinstrument niet voorhanden. Een nieuwe indicator is een aandachtspunt voor de auditcommissie in het nu lopende traject herijking p&c-cylus / programmasturing.

D3.3. De derde programma-indicator betreft de plek van Venlo in de ranglijst van 50 grootste gemeenten op 'woonaantrekkelijkheid'². In de index zijn acht factoren opgenomen, in volgorde van gewicht: bereikbaarheid van banen, culturele aanbod (podiumkunsten), veiligheid (geweldd misdrijven en vernielingen), aandeel koopwoningen, nabijheid van natuurgebieden, kwaliteit van het culinaire aanbod, aanwezigheid van een universiteit en historisch

karakter van de stad (aandeel woningen gebouwd voor 1945). De positie van Venlo op de ranglijst is in 2013 met vier plaatsen gedaald, van 43 naar 47.

² Bron: Atlas voor Gemeenten

3.3.3 Programmalijnen

In het programma 'Centrum Euregio' kennen we vier programmalijnen:

1. Versterken van grootstedelijke functies in hun samenhang,
2. Verbeteren ruimtelijke kwaliteit centrum,
3. Branding: profileren van Venlo als centrum van de Euregio,
4. Venlo: een gastvrije regio.

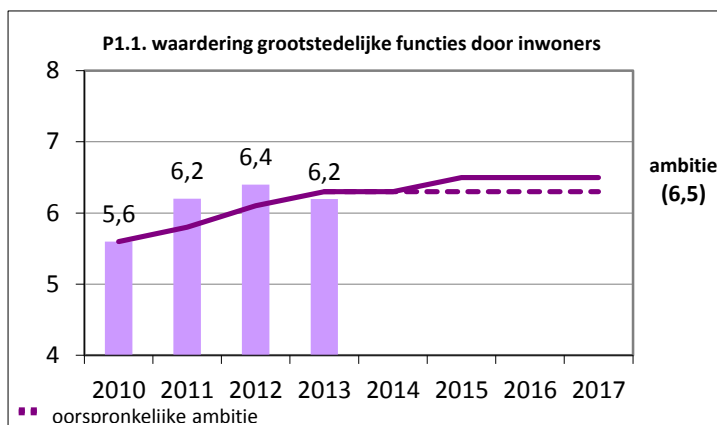
Hieronder gaan we afzonderlijk in op de programmalijnen.

Programmalijn 3.1 Versterken van grootstedelijke functies in hun samenhang

Wat hebben we bereikt?

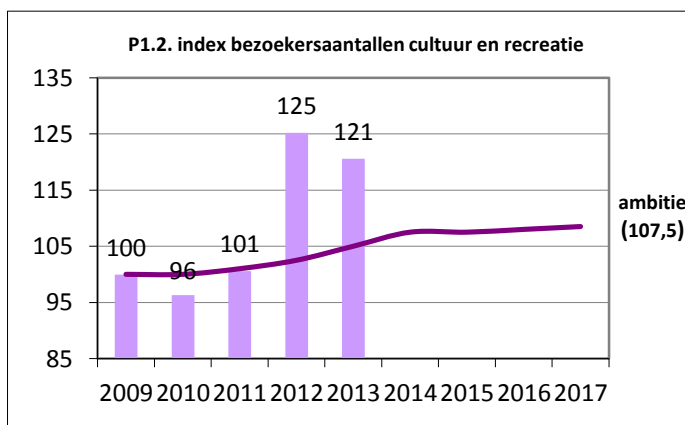
- Oplevering Nedinsco, nieuwe Maaspoort, bouwkuij stadskantoor Maaswaard, bioscoop CityCinema, studentenhuisingesting Zuidsingel.
- Bouwstart Poppodium en andere deelprojecten Q4.
- Acquisitie Primark in Maasboulevard (op termijn: 250 arbeidsplaatsen).
- Prijs Beste Binnenstad in categorie middelgrote steden.
- Nieuwe regeling koopzondagen.

Indicatoren

P1.1. De eerste indicator betreft de waardering van het centrum van Venlo als winkel-, cultuur-, uitgaans- en toeristengebied door de eigen inwoners van Venlo. De indicator geeft het gemiddelde cijfer van vier rapportcijfers in de Stadspeiling. In 2010 bedroeg dit gemiddelde 5,6, in 2012 6,4. De eindambitie is in 2011 tussentijds verhoogd naar 6,5. Na de opvallende stijging tussen 2010 en 2012 is er nu weer een kleine

daling zichtbaar. De (verhoogde) ambitie om uit te komen op een gemiddelde van 6,5 lijkt echter nog steeds haalbaar gegeven de majeure projecten die nog tot afronding moeten komen (Q4, Maaswaard met stadskantoor).

P1.2. De tweede indicator geeft de bezoekersaantallen van vijf onderscheidende culturele en recreatieve voorzieningen: Limburgs museum, museum Van Bommel van Dam, De Koel (later: MFC), poppodium (na realisatie); en grootschalige evenementen (zomerparkfeesten). Gemeten wordt de gemiddelde ontwikkeling van deze voorzieningen/ evenementen. Bezoekersaantallen van 2009 gelden als startpunt (100) voor het

indexcijfer.³ In 2013 bedraagt het indexcijfer 121. Dat is beduidend hoger dan voor 2012, dankzij een stijging van het bezoekersaantal bij de Zomerparkfeesten. Ten opzichte van

³ Voor VVV-Venlo geldt als startpunt het aantal bezoekers bij competitiewedstrijden tijdens het seizoen 2008/2009.

2012 en ook ten opzichte van het startpunt (2009) is het aantal bezoekers aan het Limburgs Museum gestegen, dat aan het museum van Bommel van Dam echter juist gedaald. De ingrijpende reorganisatie waar dit museum voor staat zal hierbij een rol hebben gespeeld.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De gemelde bouwopleveringen en –starts zijn het resultaat van veel eerder genomen besluiten waaraan vooral projectmatig hard is doorgewerkt.

Hetzelfde geldt voor de planvorming van (andere) majeure projecten, met name de doorontwikkeling van het Kazernekwartier, maar ook de meer operationele uitwerkingen van eerdere (bouw)besluiten, bijvoorbeeld het verkavelingsplan van deelgebied Schriksel / Helsingriksel in het majeure project Q4.

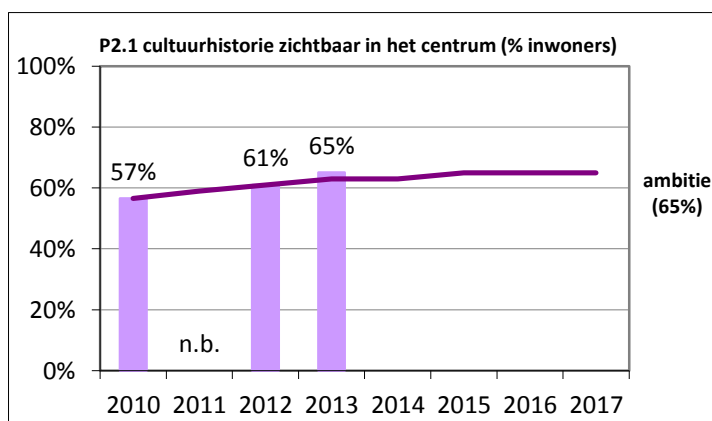
Het zal niet verbazen dat ook veel uren en energie zijn gestopt in de campagne Beste Binnenstad en de nieuwe regeling koopzondagen. Als andere grote inspanningen die in de toekomst hun vruchten moeten gaan afwerpen zijn te noemen het verzelfstandigingstraject van het museum Van Bommel van Dam (realisatie 2016) en de bestrijding van leegstand van vastgoed, zowel in het segment winkels als kantoren. Hierin is de samenwerking met Venlo Partners wezenlijk. Een specifieke maatregel ter bestrijding van winkelleegstand is de introductie van boxwinkels, in samenwerking met LG Electronics en Venlo Partners. Venlo hoopt op termijn 25 winkels van A-merken aan de stad te binden.

Programmalijn 3.2: Verbeteren ruimtelijke kwaliteit centrum

Wat hebben we bereikt?

- Maasboulevard: beeldenroute voor grote kunstwerken.
- Nieuwe bewegwijzering voor voetgangers in het centrum (alle vrijetijds- en culturele bestemmingen met voldoende bezoekers, non-profit dienstverlening en hotels/pensions met minimaal vijf kamers).
- Vastlegging van nieuwe kernkwaliteiten welstand in het centrum (kader: gemeentebrede nieuwe Welstandsnota).

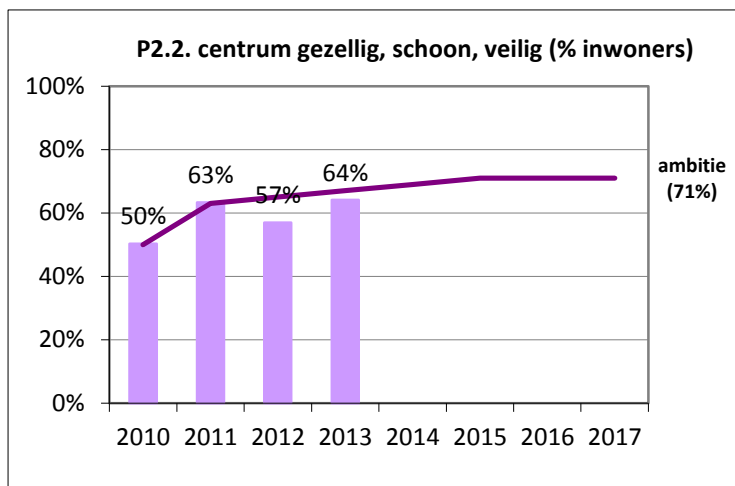
Indicatoren

P2.1. De eerste indicator meet in hoeverre (cultuur)historie zichtbaar is in het centrum van Venlo. Deze indicator is samengesteld uit twee stellingen die aan inwoners van de gemeente worden voorgelegd⁴: 'het stadscentrum van Venlo is een gebied met mooie gebouwen' en 'het stadscentrum van Venlo is een gebied met veel monumenten'. Beide stellingen konden in 2013 op meer instemming van de inwoners rekenen dan een jaar eerder. Deze

stijgende lijn is al sinds 2010 waarneembaar. De ambitie was vastgesteld op 65% en is dit jaar behaald.

⁴ Bron: Stadspeiling

P2.2. De tweede indicator geeft aan hoe de kwaliteit van de openbare ruimte in het centrum wordt beoordeeld, aan de hand van drie stellingen (Stadspeiling): 'het centrum is een gebied met gezellige pleintjes en straten', 'het stadscentrum is schoon' en 'het stadscentrum is veilig'. Ten opzichte van 2012 is deze waardering gestegen. Dat is vooral te danken aan de hogere aantal inwoners dat het centrum als schoon beoordeelt (gestegen van 56% naar 72%). Desondanks

zullen voor het halen van de eindambitie van 71% nog stevige inspanningen nodig zijn.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Hier geldt iets soortgelijks als gemeld bij de vorige programmalijn: de feitelijk behaalde resultaten zijn het gevolg van consequent doorwerken aan soms al jaren eerder genomen besluiten.

Veel tijd is gestoken in werk dat pas in de komende jaren zijn vruchten gaat afwerpen: archeologisch vervolgonderzoek in het Kazernekwartier, en de uitwerking van een prominenter plek voor het fort Sint Michiel in dat project met een sterke verbinding met C2C-principes.

Dankzij een versoepeling van de regels rond gemeentelijke bijdragen in het landelijke programma 'Cultuureducatie met Kwaliteit 2013-2016' kon geld wat al bedoeld was en jaarlijks wordt ingezet voor cultuureducatie bij het Kunstencentrum Venlo (ca. € 55.000,-) ook in 2013 worden ingezet als cofinanciering bij rijksmiddelen.

In 2013 zijn de herijking van het reclamebeleid voor de binnenstad, het Handboek Openbare Ruimte Binnenstad, verder uitgewerkt. Beide zullen in 2014 worden afgerond.

Rond het mikwe heeft eind 2013 naar aanleiding van een rekenkamer-rapport een stevige discussie plaats gevonden. Het college heeft de centrale aanbevelingen van de rekenkamer overgenomen en zal hier in 2014 uitvoering aan geven.

Programmalijn 3.3: Branding: profileren van Venlo als centrum van de Euregio

Wat hebben we bereikt?

De regiogemeenten hebben in het afgelopen jaar verder invulling gegeven aan de drie belangrijkste opgaven uit de regiovisie 'Regio in Balans'. Zo zijn er door intergemeentelijke werkgroepjes initiatieven genomen om met inwoners en maatschappelijke partners in gesprek te komen over mogelijkheden tot investeringen en activiteiten. In samenwerking met de Provincie Limburg is gekeken naar mogelijkheden tot beleidsbeïnvloeding en cofinanciering.

Daarnaast is in 2013 de kansentlas opgeleverd, een initiatief van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties en de Provincie Limburg waarbij de potentie wordt beschreven van grensoverschrijdende samenwerking binnen onze Euregio.

Verder hebben we voorbereidingen getroffen voor een nieuwe periode Europese middelen 2014-2020 en zijn we een succesvolle lobby gestart rondom het behoud van de vestiging van de belastingdienst in Venlo.

Indicatoren

P3.1. De eerste indicator betreft het opleveren van 'het merk' Venlo. Deze actie is opgenomen in de (uitwerking van) de Regiovisie 'Regio in balans'.

P3.2. De tweede indicator luidt: 'succesvolle uitvoering van de strategie'. Er wordt gezocht naar een goed ingangsmoment, uiteraard afhankelijk van vaststelling van de inhoudelijke strategie zelf.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

2013 was het jaar van de Regio van de Smaak, hetgeen in heel de regio maar zeker ook in de binnenstad het hele jaar op tal van plaatsen zichtbaar thema is geweest.

Veel aandacht is ook uitgegaan naar de nasleep van de Floriade, eindigend in een uitgebreid rapport met aanbevelingen die in de komende jaren zullen worden opgepakt.

Veel acties in deze programmaliijn 'Branding' zijn 'verpakt' in acties en projecten die elders zijn beschreven (Beste Binnenstad, grote evenementen).

Naast de bestaande initiatieven van Venlo Partners heeft op Limburgse schaal ook de provincie Limburg in 2013 het initiatief genomen tot een aanpak voor de hele provincie (Connect Limburg).

Programmaliijn 3.4: Venlo, een gastvrije regio

Wat hebben we bereikt?

In aansluiting op de vorige programmaliijn heeft de regio Venlo zich in 2013 gepositioneerd als Regio van de Smaak. Een belangrijk accent lag daarbij op gastheerschap en gastvrijheid, een accent dat eveneens nadrukkelijk wordt genoemd in de strategische visie van de Regio Venlo.

Bij de uitwerking van de regiovisie is een aantal verdienmodellen genoemd, economische activiteiten waarmee de regio ook in de toekomst voldoende werkgelegenheid en welvaart kan realiseren. Toerisme is binnen deze verdienmodellen als belangrijk speerpunt benoemd. In 2013 is een regionaal toeristisch visiedocument opgeleverd dat leidend zal zijn voor nieuwe activiteiten en initiatieven in de komende jaren.

Indicatoren

P4.1. De eerste indicator voor deze programmaliijn geeft aan of er wel of niet is voldaan aan: het opstellen van een heldere definitie van 'gastvrijheid' als gewenst onderdeel van het nieuwe 'merk Venlo'. Bepaald moet worden wat wordt verstaan onder 'gastvrijheid', door de gemeente(n) en haar (hun) stakeholders) en wat dat voor de verschillende doelgroepen betekent. Er worden criteria opgesteld waaraan gastvrijheid in de regio Venlo moet voldoen.

P4.2. De tweede indicator moet aangeven of gastvrijheid als kernwaarde is verankerd in het nieuwe merk 'Venlo': de regio Venlo moet ook daadwerkelijk als 'gastvrij' worden gezien door relevante doelgroepen. Zodra een werkbaar definitie van gastvrijheid is vastgesteld, moet een meetinstrument worden aangewezen of ontwikkeld om deze indicator SMART te maken.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Zoals uit de eerste indicator blijkt maakt de eerste stap van deze programmaliijn onderdeel uit van de vorige. Daarmee is dit programmadoel opgenomen in de uitwerking van de Regiovisie 'Regio in Balans'.

De in 2012 door Venlo Partners uitgezette acties onder de vlag 'Venlo gastvrije stad' zijn in 2013 voortgezet. Hieronder valt ook het intensief volgen van elders studerende Venlose jongeren in het project 'Truuk noa Venlo'.

3.3.4 Wat heeft het gekost?

V = Voordelig, N = Nadelig

Bedragen x€ 1.000

Programma 3	Baten / Lasten	Begroting na wijz. 2013	Rekening 2013	Verschil	
				%	
3.1. Verstedelijkte grootstedelijke functies	Baten	26.009	6.408	25%	-19.601 N
	Lasten	32.403	14.165	44%	18.238 V
<i>Subtotaal 3.1. Verstedelijkte grootstedelijke functies</i>		<i>-6.394</i>	<i>-7.758</i>	<i>121%</i>	<i>-1.363 N</i>
3.2. Ruimtelijke kwaliteit centrum	Baten	6.239	5.525	89%	-714 N
	Lasten	6.145	5.638	92%	506 V
<i>Subtotaal 3.2. Ruimtelijke kwaliteit centrum</i>		<i>95</i>	<i>-113</i>	<i>-119%</i>	<i>-208 N</i>
3.3. Branding	Baten				
	Lasten	1.482	1.451	98%	32 V
<i>Subtotaal 3.3. Branding</i>		<i>-1.482</i>	<i>-1.451</i>	<i>98%</i>	<i>32 V</i>
3.4. Venlo, een gastvrije regio	Baten	8	10	122%	2 V
	Lasten	623	632	102%	-10 N
<i>Subtotaal 3.4. Venlo, een gastvrije regio</i>		<i>-615</i>	<i>-623</i>	<i>101%</i>	<i>-8 N</i>
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-8.396	-9.944	118%	-1.547 N
Verrekeningen met reserves					
		5.876	7.243		1.367 V
		11.039	10.939		100 V
<i>Totaal verrekeningen met reserves</i>		<i>-5.163</i>	<i>-3.696</i>		<i>1.467 V</i>
Totaal resultaat		-13.559	-13.640		-81 N

3.4 Programma 4 Veelzijdige stad in het groen

3.4.1 Inleiding

Op programmaniveau hebben wij in 2013 de activiteiten uitgevoerd die hieronder (op een geabstraheerd niveau) zijn opgenomen. De activiteiten en resultaten per programmaliijn staan in paragraaf 3.4.3.

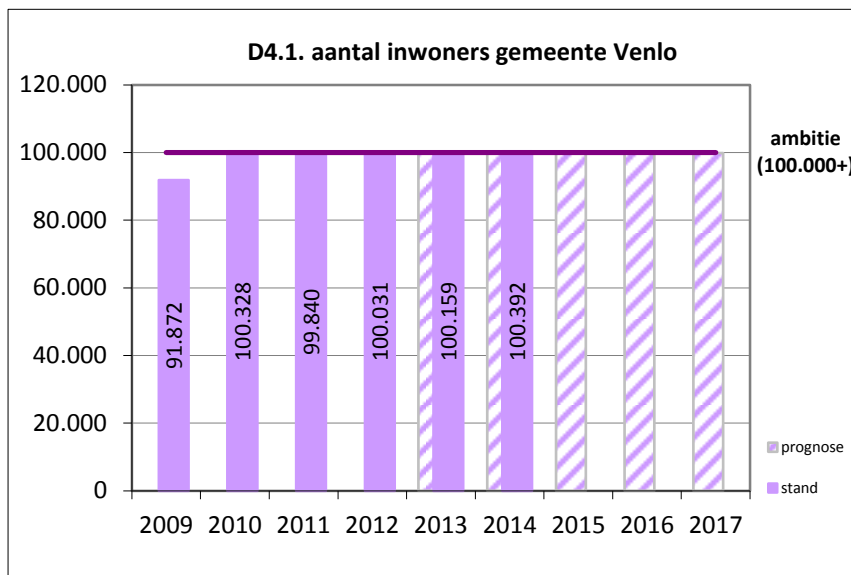
Als gevolg van de economische crisis is de woningmarkt volledig ingestort. In 2013 begonnen de eerste tekenen van herstel zichtbaar te worden. In overleg met de woningbouwcorporaties is in 2013 aandacht geschonken aan het realiseren van meer huisvestingsmogelijkheden voor studenten.

Het onderhoud van de openbare ruimte heeft in 2013 de nodige aandacht gevraagd. Het stopzetten van het verwijderen van zwerfafval heeft de nodige discussies opgeroepen, maar heeft in 2013 geleidelijk tot een modus operandi en tot nieuwe initiatieven geleid. Het in 2010 in gang gezette beleid van versterking van de kennisinfrastructuur en daarmee het binden van meer studenten aan Venlo, lijkt zijn vruchten af te werpen.

Het aantal zogenaamde MOE-landers dat zich in Venlo (en de regio) laat inschrijven (mede oorzaak van het positieve migratiesaldo) kan worden verklaard uit de samenstelling van de economisch structuur van de regio Noord-Limburg (Greenport). In dit kader vraagt de (toekomstige) huisvesting en 'integratie' van deze burgers aandacht.

Bij de afzonderlijke programmaliijnen worden de eerste twee W-vragen (wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan) beantwoord.

3.4.2 Programma indicatoren

D4.1. Op 1 januari 2013 telde Venlo 100.159 inwoners. Dat aantal lag net boven de ambitiegrens van 100.000 inwoners. De voorlopige cijfers voor 1 januari 2014 komen uit op 100.392, dus ruim 200 hoger dan een jaar geleden.

Tot 2011 liet de gemeente Venlo een dalend inwonertal zien⁵, daarna is dit omgebogen naar stabilisatie en lichte groei.

Verder kunnen we

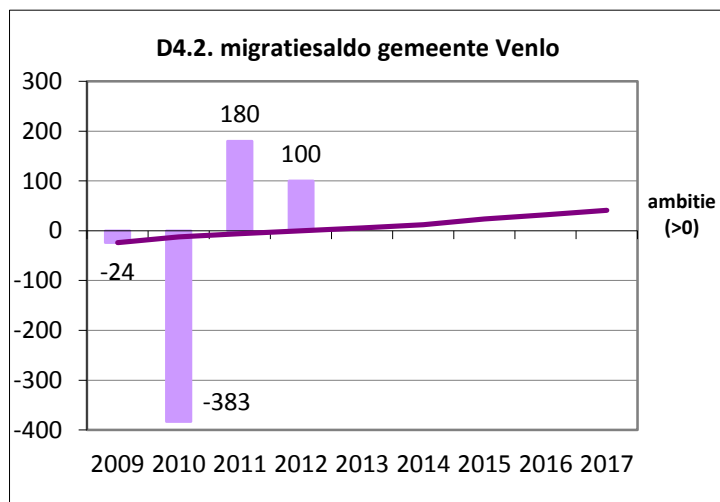
constateren dat het leeftijdscohort 20-24 jarigen (na een lange tijd van daling) sinds 2008 voorzichtig weer is gaan groeien, gevolgd door een lichte groei van het daar op aansluitende cohort 25-29 jarigen vanaf 2011.

Op basis van de bevolkingsprognose wordt voor de eerstkomende jaren verwacht dat het aantal rond (net boven) 100.000 zal blijven⁶. Op langere termijn (vanaf 2016) zal het inwonertal van Venlo, zonder verdere additionele instroom van buiten de gemeente, volgens

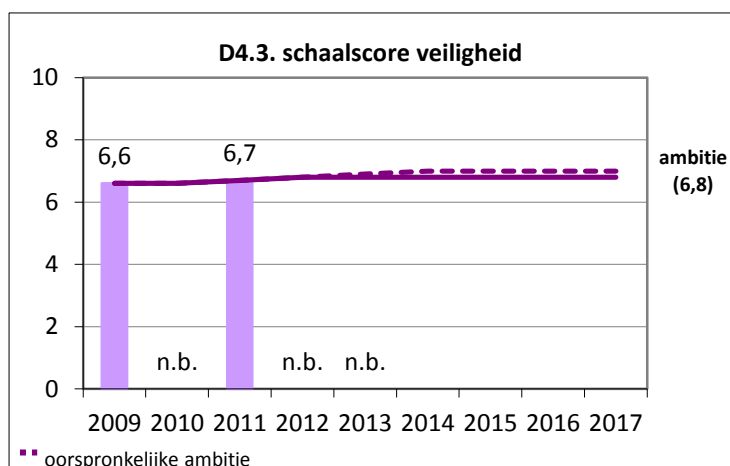
⁵ In de grafiek is voor het jaar 2009 het inwonertal van Arcen, Lomm en Velden niet verwerkt.

⁶ E' til 2012.

de prognose onder de 100.000 zakken. Onze inspanningen zijn er op gericht om dit te voorkomen.

D4.2. In 2010 was de daling van het aantal inwoners vooral te wijten aan migratie. Het migratiesaldo is het aantal mensen dat zich vestigt in Venlo minus het aantal mensen dat uit Venlo vertrekt. Het migratiesaldo voor de gemeente Venlo was in 2010 min-383. In 2011 was er een positief migratiesaldo van 180. Ook in 2012 was er een positief migratiesaldo van 100. Het migratiesaldo van 2013 is nog niet bekend.

D4.3. Veiligheid wordt sinds 2009 gemeten met de Integrale Veiligheidsmonitor⁷. Dit onderzoek wordt voor de gemeente Venlo eenmaal per twee jaar gepubliceerd. In dit rapport scoort de gemeente Venlo in 2011 een 6,7 op de schaalscore veiligheid. In vergelijking met andere vergelijkbare gemeenten (6,9) is deze score aan de lage kant. Gebieden/wijken die met name slecht scoren in Venlo zijn Vastenavondkamp (6,2), Venlo-Binnenstad (6,2) en Klingerberg (6,2). In 2012 is geen meting uitgevoerd. Uitvoeren van de Veiligheidsmonitor 2013 was niet opgenomen in de begroting. In 2014 wordt dit onderzoek wel weer uitgevoerd. In april 2015 komen deze gegevens weer beschikbaar.

In 2012 is geen meting uitgevoerd. Uitvoeren van de Veiligheidsmonitor 2013 was niet opgenomen in de begroting. In 2014 wordt dit onderzoek wel weer uitgevoerd. In april 2015 komen deze gegevens weer beschikbaar.

⁷ Dit onderzoek is uitgevoerd door Intomart GfK volgens de benchmark IVm van het Ministerie van Binnenlandse Zaken

3.4.3 Programmalijnen

In het programma 'Veelzijdige stad in het groen' onderscheiden we 3 programmalijnen, te weten:

1. Kwaliteit woon- en leefomgeving
2. Vitaliteit gemeenschappen
3. Complementariteit van Voorzieningen

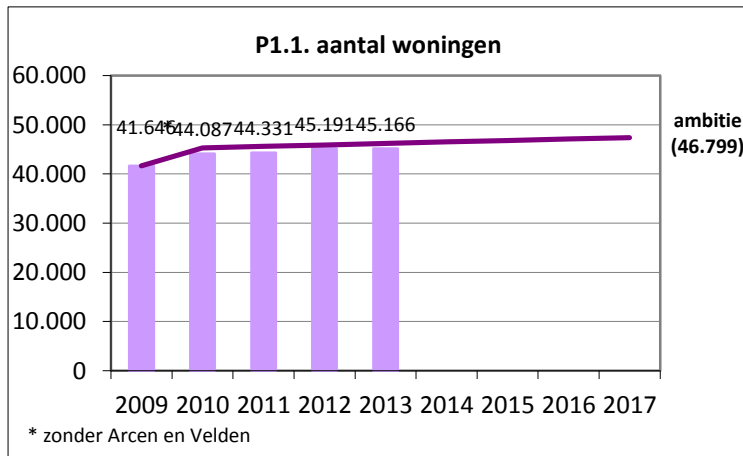
Hieronder gaan we afzonderlijk in op de programmalijnen.

Programmalijn 4.1 Kwaliteit woon- en leefomgeving.

Wat hebben we bereikt?

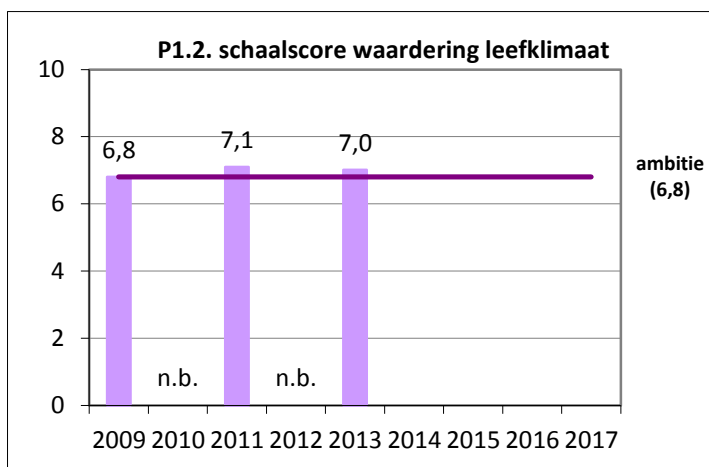
- In 2013 is de groei van het aantal woningen gestagneerd;
- De helft van de inwoners van de gemeente Venlo denkt dat zijn/haar woning levensloopbestendig is;
- De ambitie van het handhaven van de schaalscore waardering leefklimaat is gehaald maar is ten opzichte van 2011 met een tiende punt gedaald.

Indicatoren

P1.1. Het aantal woningen in Venlo per 1 januari 2013 is 45.166. Hiervan is 56% een koopwoning. Het aantal woningen nam de afgelopen jaren steeds toe, maar dit jaar is deze groei gestagneerd. Er zijn wat meer woningen afgebroken dan bijgebouwd. Toch ziet het er naar uit dat de ambitie van 46.799 woningen in 2017 wel wordt gehaald. Uit een ander onderzoek⁸ komt naar voren dat de helft van de inwoners van de

gemeente Venlo denkt dat zijn/haar woning levensloopbestendig is.

P1.2. De schaalscore van waardering van het leefklimaat bestaat uit het aandeel mensen dat vindt dat er in gemeente Venlo veel groen is (86%) én het aandeel mensen dat vindt dat de omgeving van Venlo veel te bieden heeft op het gebied van natuur en landschap is (84%). Deze percentages zijn sinds 2010 met ongeveer 5% toegenomen. Daarmee is de score op deze schaal van 6,8 naar een 7,0 gestegen. Hiermee is de ambitie, handhaven van de 6,8, op dit moment gehaald. Ten opzichte

van 2011 is de score wel met een tiende punt gedaald.

⁸ Stadspeiling 2011.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2013 is gestart met het opstellen van de Ruimtelijke Structuurvisie. Hiervoor is een proces ingericht dat voorziet in een maximale inbreng vanuit onze burgers en waarbij de gemeenteraad actief is betrokken. Deze visie is eind 2013 aangeboden aan de gemeenteraad.

Het middel 'dynamische woningbouw programmering' wordt actief toegepast. Daar waar in de jaren tot 2013 de groei van de woningvoorraad hoger was dan het gewenste aantal van 300 per jaar, is in 2013 de voorspelde nivellering ingezet.

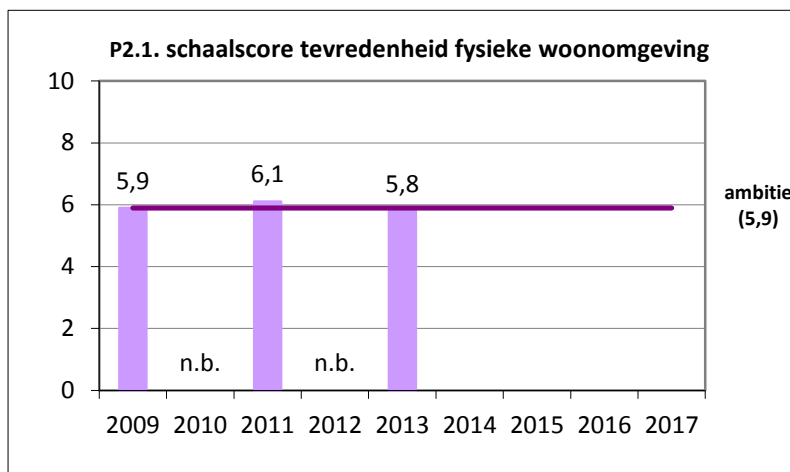
Ook in het beheer van de openbare ruimte wordt actief ingezet op participatie van burgers in de wijk door het maken van afspraken met actieve burgers over o.a. het opruimen van zwerfvuil.

Programmalijn 4.2 Vitaliteit gemeenschappen

Wat hebben we bereikt?

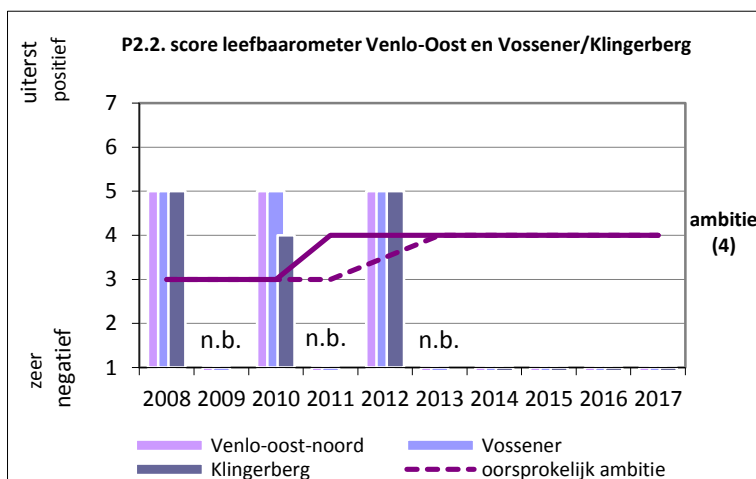
- De tevredenheid over de fysieke woonomgeving is tussen 2011 en 2014 gedaald en ligt onder onze ambitie;
- In 2012 hebben de aandachtswijken (Venlo-Oost, Vossener en Klingerberg) een 5 gescoord op de leefbaarometer en daarmee is de ambitie nu al ruimschoots gehaald.

Indicatoren

P2.1. De schaalscore tevredenheid over de fysieke woonomgeving is samengesteld uit een aantal verschillende vragen uit de Stadspeiling: het percentage inwoners dat vindt dat Venlo een schone en groene gemeente is, het percentage dat tevreden is met het onderhoud van de wegen/paden en met de speelvoorzieningen in de buurt. De tevredenheid over de fysieke woonomgeving is

tussen 2011 en 2014 gedaald, terwijl de score in de periode daarvoor juist gestegen was. In deze grafiek ziet u mogelijk de gevolgen van het besluit in 2011 om geen zwerfafval meer te verwijderen.

P2.2. De [Leefbaarometer](#) geeft informatie over de leefbaarheid in alle buurten en wijken van Nederland. Het geeft de situatie in de wijk weer, maar ook ontwikkelingen en achtergronden van de buurt. De verschillende dimensies die worden onderscheiden in de Leefbaarometer zijn: woningvoorraad, publieke ruimte, voorzieningenniveau, bevolkingssamenstelling, sociale samenhang en veiligheid. De

leefbaarheidssituatieschaal loopt van zeer negatief (1) tot en met zeer positief (7)⁹. In de grafiek is te zien dat in 2012 de aandachtswijken (Venlo-Oost, Vossener en Klingerberg) een 5 scoren. Deze score houdt een 'positieve' score in op de leefbaarheidssituatieschaal. De ambitie voor leefbaarheid in 2014 is een minimale score van 4 (=matig positief). Deze ambitie is nu al ruimschoots gehaald. Klingerberg heeft zich in 2012 weer hersteld na een kleine terugval in 2010.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

De Leefbaarometer laat zien dat het impulsbeleid voor de wijken Vossener, Klingerberg en Venlo-Oost resultaat heeft gehad. De tevredenheid laat een positief tot matig positief beeld zien. Maar de uitkomsten laten ook zien dat, als wordt ingezoomd op een lager niveau binnen de wijken en buurten (clusters), er in 2010 ook sprake was van een negatieve en matige score. Dit is terug te zien in delen van wijken waar sprake was van een impulsaanpak (Venlo-Oost, Vossener en Klingerberg), maar ook daarbuiten (delen van Vastenavondkamp, Hazenkamp en Op de Heide). Kortom, een gemengd beeld.

Het schokeffect van het niet meer verwijderen van zwerfafval heeft in een aantal wijken geleid tot een reactie bij onze inwoners. Veruit de meerderheid van de inwoners (89%) neemt zelf verantwoordelijkheid voor het schoonhouden van de woonomgeving door geen rommel op straat te gooien en 90% ruimt soms of vaak rommel in de buurt van de woning op.

Anderzijds moet ook rekening worden gehouden met minder gewenste effecten (vermindering van de tevredenheid over de woonomgeving).

De conclusie is tweeledig: Venlo wordt als minder schoon beleefd, aan de andere kant neemt de burger zijn/haar verantwoordelijkheid en komt in actie.

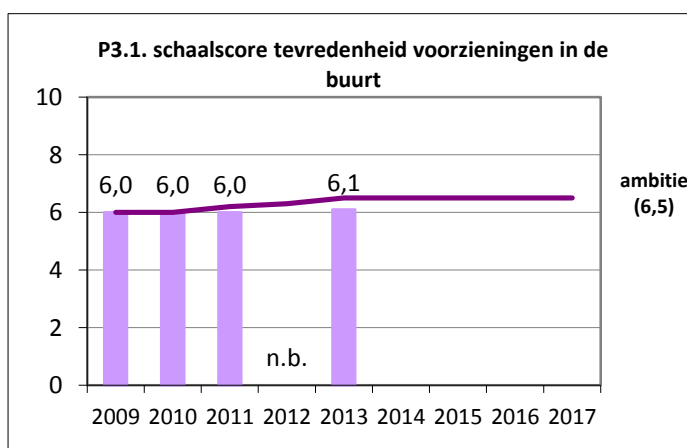
In 2013 is onverminderd geïnvesteerd in wijkvoorzieningen. Zowel in Arcen als in Velden loopt het proces van het realiseren van een nieuwe accommodatie gewoon door. Verder is in 2013 de brede school Op Expeditie in de Vossener in gebruik genomen.

Programmalijn 4.3: Complementariteit van voorzieningen stad - dorpen en wijken

Wat hebben we bereikt?

- De tevredenheid over de voorzieningen in de buurt is de afgelopen twee jaar licht toegenomen maar voorlopig blijft de tevredenheid over de voorzieningen nog achter bij het ambitieniveau;
- Gemiddeld scoort Venlo in 2011 een 5,9 op de schaalscore van sociale cohesie. De ambitie voor Venlo is in 2015 een 6,2.

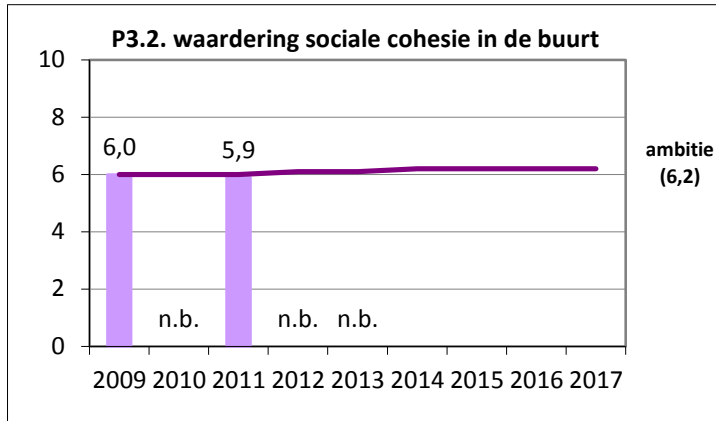
Indicatoren

P3.1. Tevredenheid over de voorzieningen in de buurt is de afgelopen twee jaar licht toegenomen. De schaalscore voor het buurtvoorzieningenniveau bestaat uit de tevredenheid van de inwoners over: winkels voor dagelijkse boodschappen, speelmogelijkheden voor kinderen, basisonderwijs, voorzieningen voor jongeren en ontmoetingsplaatsen voor ouderen. De stijging van de schaalscore in 2013 is vooral toe te schrijven aan de

9 Bron: BZK Leefbaarometer (inclusief Arcen en Velden)

toegenomen tevredenheid over winkels voor dagelijkse boodschappen. Dat valt met name te constateren in de wijken Blerick-Zuid/Vossener en Steyl. Van al de onderzochte voorzieningen zijn mensen het minst tevreden over de jongerenvoorzieningen en het meest tevreden over het basisonderwijs. Voorlopig blijft de tevredenheid over de voorzieningen nog achter bij het ambitieniveau.

P3.2. Waardering sociale kwaliteit woonomgeving (=sociale cohesie in de integrale veiligheidsmonitor) is een samengestelde indicator¹⁰. Deze bestaat uit: mensen kennen elkaar nauwelijks, mensen gaan prettig met elkaar om, gezellige buurt met veel saamhorigheid en ik voel me thuis in deze buurt. Gemiddeld scoort Venlo in 2011 een 5,9 op de schaalscore van sociale cohesie. De wijk Op de Heide in Tegelen (5,3) scoort het laagst op

sociale cohesie is. De wijken met de meeste sociale cohesie zijn Hout-Blerick (7,3) en Arcen en Lomm (7,2). Venlo wordt ook vergeleken met andere vergelijkbare steden. Vergelijkbare steden scoren gemiddeld een 6,0. De ambitie voor Venlo is in 2015 een 6,2. De volgende meting is in 2014. De gegevens hiervan komen in april 2015 beschikbaar.

Wat hebben wij daarvoor gedaan?

Op stedelijk niveau is het palet van voorzieningen redelijk compleet. Zeker nu gestart is met de bouw van het Poppodium Grenswerk. Verder moeten we constateren dat bovenwijkse voorzieningen het vanuit exploitatie-technisch oogpunt moeilijk hebben. Het concept Huizen van de Wijk zal hieraan in de toekomst wellicht mede een oplossing kunnen bieden. Sowieso is in Venlo sprake van een overcapaciteit aan maatschappelijk vastgoed (mede door vastgoed in beheer bij zorginstellingen).

Voor het uitvoeren van onderzoek naar overcapaciteit aan maatschappelijk vastgoed, tarieven voor maatschappelijk vastgoed en de exploitatie van maatschappelijk vastgoed, is een ambtelijk projectgroep geformeerd die omstreeks de zomer van 2014 de eerste resultaten zal opleveren.

¹⁰ Bron: Veiligheidsmonitor 2011, Integrale Veiligheidsmonitor Venlo (inclusief Arcen en Velden), Intomart GfK.

3.4.4 Wat heeft het gekost?

V = Voordelig, N = Nadelig

Bedragen x€ 1.000

Programma 4	Baten / Lasten	Begroting na wijz. 2013	Rekening 2013	Vershil %	
4.1. Kwaliteit woon- en leefomgeving	Baten	7.731	7.011	91%	-720 N
	Lasten	16.706	16.986	102%	-280 N
<i>Subtotaal 4.1. Kwaliteit woon- en leefomgeving</i>		<i>-8.976</i>	<i>-9.975</i>	<i>111%</i>	<i>-1.000 N</i>
4.2. Vitale gemeenschappen	Baten	23.389	24.462	105%	1.072 V
	Lasten	67.285	67.359	100%	-74 N
<i>Subtotaal 4.2. Vitale gemeenschappen</i>		<i>-43.895</i>	<i>-42.897</i>	<i>98%</i>	<i>998 V</i>
4.3. Complementariteit voorzieningen	Baten	6.286	4.741	75%	-1.546 N
	Lasten	11.440	11.822	103%	-383 N
<i>Subtotaal 4.3. Complementariteit voorzieningen</i>		<i>-5.153</i>	<i>-7.082</i>	<i>137%</i>	<i>-1.928 N</i>
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-58.024	-59.954	103%	-1.930 N
Verrekeningen met reserves					
	Onttrekkingen aan reserves	4.236	6.590		2.354 V
	Toevoegingen aan reserves	3.063	4.995		-1.932 N
<i>Totaal verrekeningen met reserves</i>		<i>1.174</i>	<i>1.595</i>		<i>421 V</i>
Totaal resultaat		-56.851	-58.359		-1.508 N

3.5 Programma 5 Dienstverlening

3.5.1 Inleiding

Het Programma Dienstverlening gaat, in tegenstelling tot de andere raadsprogramma's, niet over hoe de stad er in 2030 uit zal zien, maar over hoe wij – het bestuur en het ambtelijk apparaat – vanuit de volle breedte van onze organisatie, onze klanten tegemoet treden en onze strategische doelen van de gemeente willen realiseren.

Op programmaniveau hebben wij in 2013 de activiteiten uitgevoerd die hieronder (op een geabstraheerd niveau) zijn opgenomen. De activiteiten en resultaten per programmaliijn staan in paragraaf 3.5.3.

Als gevolg van de interne discussie over de Kanteling begint meer en meer het besef te ontstaan dat naast een sociale structuurvisie en een ruimtelijke structuurvisie ook een visie op dienstverlening zinvol is. Hiermee kan de opbrengst van het werk van de raads werkgroep SAM een juiste plek krijgen binnen de gemeentelijke organisatie. De bejegening van de burger/ondernemer in Venlo door de gemeente is echter nog niet homogeen gebaseerd op de ladders voor de Kanteling zoals door de raad vastgesteld.

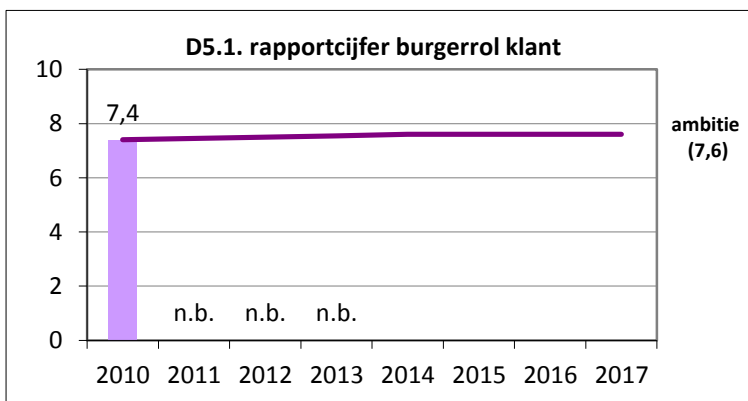
In 2013 zijn de eerste Huizen van de Wijk van start gegaan zodat we de ervaringen die daarin worden opgedaan kunnen gebruiken bij de uitrol van het concept Huizen van de Wijk over de gemeente.

Binnen het kader van de “Expeditie” wordt uitgebreid aandacht besteed aan de rol van de interne organisatie. Verder wordt door de nieuwe afdeling Samen Leven en Werken (voormalig WIZ) continu aandacht besteed aan de (kwaliteit) van de klantencontacten. Het is overigens hierbij niet uitgesloten, aangezien in het werkplein ook met het UWV wordt samengewerkt, dat kruisbestuiving plaatsvindt. Dit kan zowel negatief als positief werken.

Bij de afzonderlijke programmaliijnen worden de eerste twee W-vragen (wat hebben we bereikt en wat hebben we ervoor gedaan) beantwoord.

3.5.2 Programma indicatoren

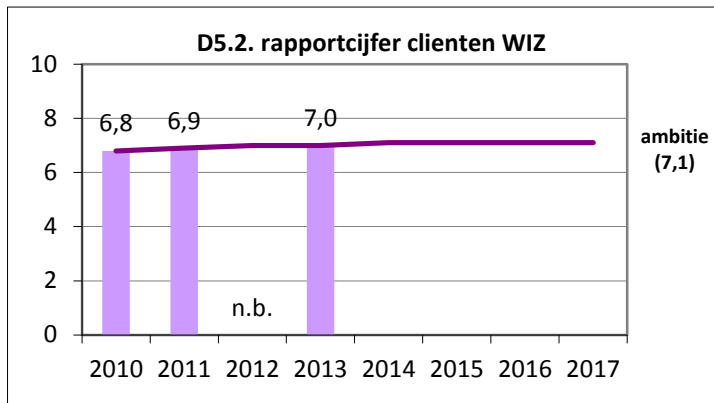
Indicatoren

D5.1. Om bij te houden hoe de burgers van Venlo de dienstverlening waarderen, wordt gebruik gemaakt van de gemiddelde score op de burgerrol klant uit de benchmark “Waar staat je gemeente”. De benchmark wordt uitgevoerd door Kwaliteitsinstituut Nederlandse Gemeenten (KING). De gegevens voor de burgerrol klant worden tweejaarlijks verzameld door de

afdeling Publiekszaken door middel van een balieonderzoek. In 2010 was het gemiddelde cijfer een 7,4. Sindsdien zijn geen nieuwe gegevens beschikbaar gekomen.

De benchmark "Waar staat je gemeente" is in 2013 rigoures veranderd. Rapportcijfers van burgerrollen worden dan niet langer berekend. Deze indicator is daarom niet langer beschikbaar.

D5.2. Een andere belangrijke, meer specifieke klantengroep van de gemeente, betreft de burgers aan wie door SLW een uitkering wordt verstrekt. Onder deze mensen wordt bijna elk jaar een klanttevredenheidsonderzoek uitgevoerd. In 2011 is het gemiddelde rapportcijfer dat door deze klanten wordt gegeven voor de dienstverlening van WIZ, licht gestegen van 6,8 naar 6,9. In 2013

is dit cijfer verder gestegen naar een 7,0. Voor het behalen van de ambitie in 2016 (7,1) zijn we op de goede weg.

3.5.3 Programmalijnen

Binnen het programma 'Dienstverlening' worden de volgende programmalijnen onderscheiden:

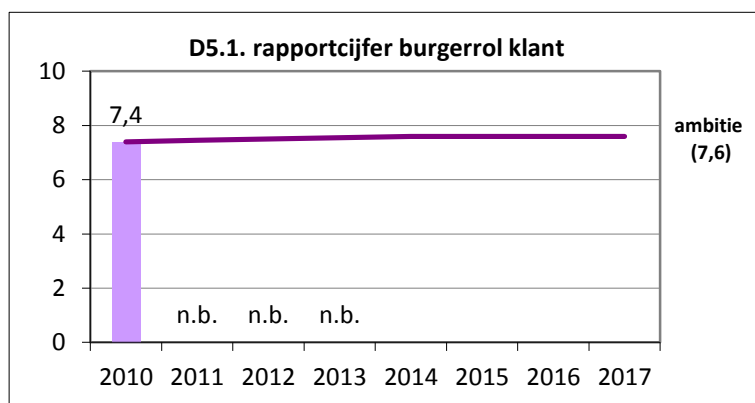
1. Klant voorop
2. Professionaliteit van de organisatie
3. Ondernemen in dienstverlening
4. Vertrouwen in het bestuur

Programmalijn 5.1 Klant voorop

Wat hebben we bereikt?

- De gemiddelde score op de burgerrol klant is 7,4 waar de ambitie 7,6 is;
- Momenteel zijn 100 producten digitaal aan te vragen via de website. De frontoffice tool is in productie genomen, hetgeen het percentage direct te beantwoorden/af te handelen vragen verhoogt.

Indicatoren

D5.1. De eerste indicator om te meten hoe ver de gemeente op weg is om deze ambitie te bereiken, is gelijk aan de eerste indicator bij de programmadoelstelling: de gemiddelde score op de burgerrol klant, verkregen middels tweejaarlijks enquêteonderzoek van de afdeling Publieke Dienstverlening. Hiervan zijn geen nieuwe gegevens

beschikbaar

P1.2.	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Fase 5: Overheid geeft antwoord								
Fase 4: Gemeente geeft antwoord								
Fase 3: Frontoffice geeft antwoord			in uitvoering					
Fase 2: Kanaal geeft antwoord								
Fase 1: Dienst geeft antwoord		gereed						

P1.2. Daarnaast worden de feitelijke vorderingen van de dienstverlening gevolgd aan de hand van de vijf

fases van Antwoord©. Binnen de afdeling Publieke Dienstverlening is de afgelopen periode met name energie gestoken in het verder digitaliseren van producten en het ontwikkelen van de frontoffice-tool voor het KCC. Met betrekking tot het digitaliseren van de producten zijn grote stappen gezet, momenteel zijn 100 producten digitaal aan te vragen via de website. De frontoffice tool is in de zomer van 2013 in productie genomen. Deze verhoogt het percentage direct te beantwoorden/af te handelen vragen. Parallel hieraan zijn in de bouwopdracht concrete afspraken gemaakt ten aanzien van verbreding en verdieping van de dienstverlening. In 2014 is de ambitie om met steeds meer onderdelen een juiste afronding van fase 3 te bewerkstelligen en een start te maken met fase 4: de Gemeente geeft antwoord.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

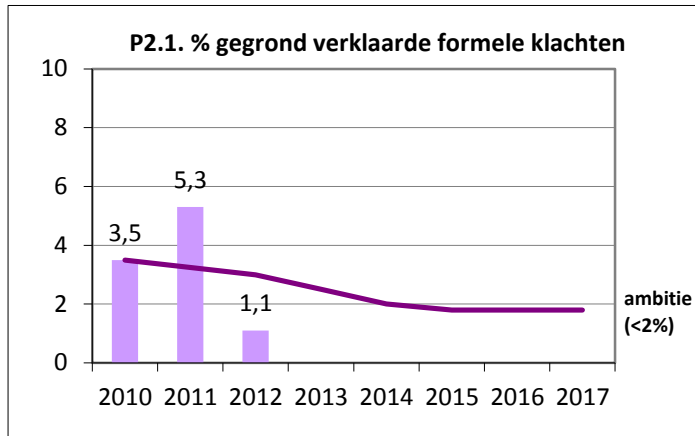
Teneinde het concept Huizen van de Wijk op een 'juiste' wijze uit te rollen over de gemeenten is een viertal kwartiermakers aangesteld. Verder hebben binnen de Huizen van de Wijk ook de sociale wijkteams een plek gekregen. De implementatie van de sociale wijkteams, de centrale toegang voor ondersteuningsvragen op het gebied van wonen, werken, welzijn en zorg, is in 2013 projectmatig opgepakt. De verbinding/relatie met het gemeentelijk Klant Contact Centrum moet nog worden gemaakt.

Programmalijn 5.2 Professionaliteit van de organisatie

Wat hebben we bereikt?

- In 2012 waren 2 van de 181 formele klachten (deels) gegrond, ofwel 1,1% waarmee de ambitie ruimschoots is behaald.
- In 2012 bleek 62% van de medewerkers (tamelijk/zeer) tevreden over de eigen organisatie. Een realistische ambitie is dat bij een volgende meting tenminste 70% (tamelijk/zeer) tevreden is.

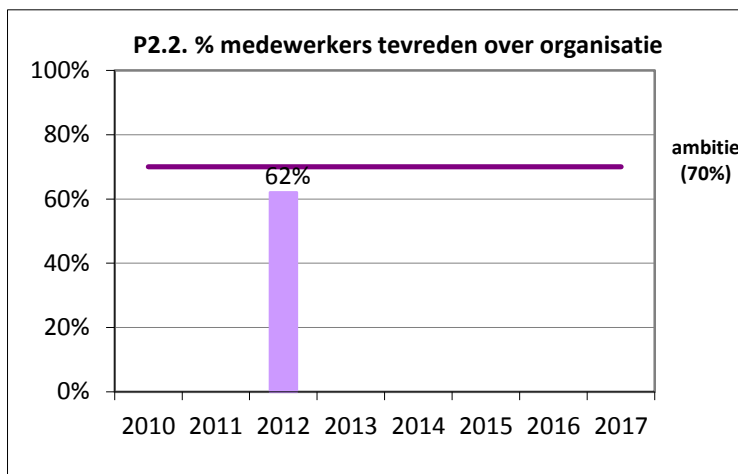
Indicatoren

P2.1. De professionaliteit van de organisatie wordt gemeten aan de hand van twee indicatoren. De eerste indicator is het percentage gegrond verklaarde formele klachten. Het aantal ingediende klachten gedurende een jaar kan dan wel kan fluctueren door allerlei al dan niet toevallige factoren, in een professionele organisatie zouden slechts heel weinig van die klachten terecht dienen te zijn. In 2010 bleken drie van de 84 ingediende klachten

gegrond (3,5%). In 2011 zijn 95 formele klachten ingediend waarvan er vijf gegrond waren (5,3%). In 2012 waren 2 van de 181 formele klachten (deels) gegrond, ofwel 1,1%.

De ambitie (minder dan 2% van de ingediende formele klachten is gegrond) is in 2012 behaald. In de loop van 2014 kan worden vastgesteld hoeveel van de in 2013 indiende klachten gegrond zijn gebleken.

P2.2. De tweede indicator heeft betrekking op de professionele organisatie zoals gezien door de eigen werknemers. In het voorjaar van 2012 is een medewerkers-tevredenheidsonderzoek (MTO) uitgevoerd. Als indicator wordt gekeken naar het percentage medewerkers dat “tevreden is over de organisatie waar u werkt, alles bijeengenomen”. Van alle onderzoeksdeelnemers is 62% tamelijk (51%) of zeer (11%) tevreden over de eigen organisatie. Een realistische

ambitie die daaraan kan worden gekoppeld is dat bij een volgende meting tenminste 70% (tamelijk/zeer) tevreden zal zijn over de gemeente Venlo als organisatie om te werken. Een nieuwe meting is voorsnog niet voorzien.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Door interne deregulering en verbeterde interne samenwerking proberen we bureaucratie te vermijden en kunnen de medewerkers hun tijd echt besteden aan dienstverlening en de doelen van Venlo.

Programmalijn 5.3: Ondernemen in dienstverlening

Wat hebben we bereikt?

2013 stond wat de regionale samenwerking betreft in het teken van de voorbereiding op de invoering van de nieuwe Jeugdwet, de wijziging van de WMO met onderdelen van de AWBZ en invoering van de Participatiewet inzake personen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Verder gaat de gemeente Venlo het bureau van de regio Venlo per 1 januari 2014 inpassen in de nieuwe afdeling Staf Stad en Regio (voorheen Staf Bestuur en Directie). In het ondernemingsplan van de afdeling Staf Stad en Regio wordt stevig ingezet op het versterken van de positie van de gemeente Venlo, zowel in de Euregio als in Noord- (en Midden) Limburg. Tevens zijn de eerste stappen gezet om te komen tot een regionaal Arbeidsmarktbeleid, zoals dat is uitgesproken in het (landelijk) Sociaal Akkoord. Uiteraard wordt bij de vormgeving daarvan de raad de raad vastgestelde motie Strategisch Akkoord Werken en Ondernemen betrokken en ingevuld.

Indicatoren

P3.1. Om te monitoren in hoeverre de gemeente Venlo zijn ondernemerschap gestalte geeft, wordt in de eerste plaats bijgehouden wat de omzet is van producten die andere gemeenten bij Venlo afnemen. Gezien de nieuwe vergaande vormen van regionale samenwerking, mede als uitvloeisel van het Bestuursakkoord rijk-provincies-gemeenten (2011), wordt 2012 hiervoor gezien als een nieuw startpunt. Er zijn nog geen cijfers beschikbaar.

P3.2. In de tweede plaats wordt het ondernemerschap van de gemeente Venlo gemeten in termen van aangetrokken derde geldstromen. Preciezer uitgedrukt gaat het om de ratio verwervingskosten / toegekende bedragen. Ook voor deze tweede indicator geldt dat deze wel reeds gedefinieerd is, maar dat er momenteel nog geen cijfers beschikbaar zijn om de huidige stand van zaken te beschrijven.

Voor beide indicatoren geldt dat in het licht van de formulering van nieuwe programma's voor de komende nieuwe raadsperiode ervan wordt gezien om deze cijfermatig in te vullen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Voor de invoering van de drie decentralisatie wordt op het niveau van de regio Noord Limburg intensief samengewerkt in diverse ambtelijke en bestuurlijke werkgroepen/verbanden. Naar verwachting zal deze samenwerking in de loop van 2014 worden geformaliseerd.

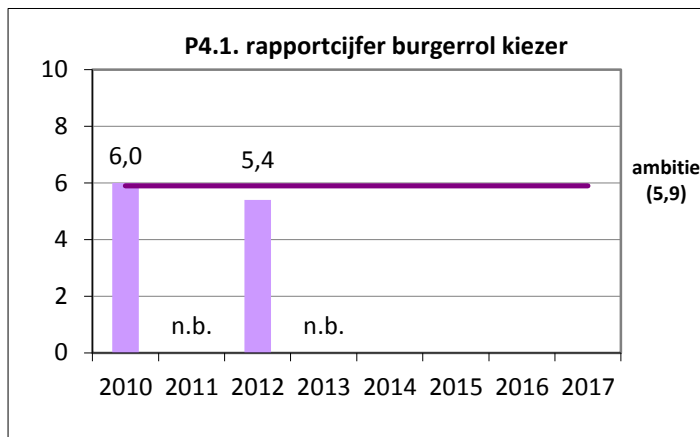
Om de in deze programmalijn benoemde ambities waar te kunnen maken gaat het met name om de inzet van menskracht. In dit kader is binnen de afdeling SSR voorzien in een drietal strategische functies, waarvan twee op het hoogste niveau, om de regionale ambities vorm te geven. Verder hebben de afdelingen Maatschappelijke Ontwikkeling, Ruimte en Economie en Samen Leven en Werken de handen ineens geslagen om een start te maken met het regionale arbeidsmarktbeleid.

Programmalijn 5.4: Vertrouwen in het bestuur

Wat hebben we bereikt?

Op basis van de kaders die door de raads werkgroep SAM zijn geformuleerd en door de raad zijn vastgesteld is in 2012 de sociale structuurvisie 2022 "Ik ken jouw naam, jij kent de mijne. Samen zijn we Venlo" een beeld van de toekomst gegeven. Vervolgens is een uitvoeringsagenda opgesteld, waaraan nu uitvoering wordt gegeven. In 2013 is gestart met een proces van co-creatie om een ruimtelijke structuurvisie te formuleren. Op basis van deze documenten maakt het gemeentebestuur transparant hoe de toekomst er naar de mening van het gemeentebestuur eruit ziet. Overigens zou een dienstverleningsvisie het plaatje compleet maken.

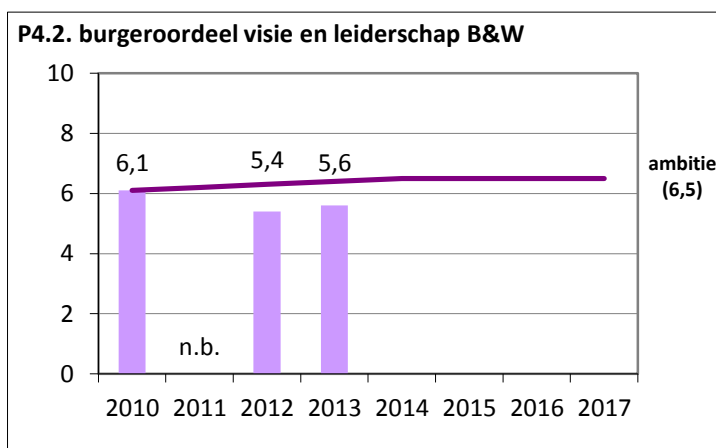
Indicatoren

P4.1. In de benchmark van gemeenten 'Waar staat je gemeente' zijn (samengestelde) rapportcijfers beschikbaar voor de burgerrol kiezer. Deze cijfers zijn gebaseerd op tweejaarlijks enquêteonderzoek. In Venlo wordt hiervoor de Stadspeiling ingezet. De doelstelling is om in Venlo ten minste het landelijk gemiddelde te halen. In 2012 scoort Venlo een 5,4 tegenover een landelijk gemiddelde van 6,0. Dat is beduidend lager dan in 2010:

toen was de score in Venlo 6,0 en het landelijke gemiddelde 5,9. Er bestaat in Venlo in 2012 dus meer onvrede onder kiezers dan in andere gemeenten.

Naar de achtergrond van deze daling kunnen we voorsnog enkel gissen. Niet ondenkbaar is het dat onvrede over de overheid in zijn algemeenheid of de door de gemeente Venlo gerealiseerde bezuinigingen hierin een rol speelt. Dit soort maatregelen draagt, hoe goed overwogen dan ook, over het algemeen namelijk niet bij aan een positief beeld over het bestuur.

P4.2. De tweede indicator betreft de houding van inwoners van Venlo over de visie en leiderschap van de burgemeester en wethouders. In 2010 bedroeg de gemiddelde score 6,1. Na de scherpe daling in 2012, is in 2013 voorzichtig herstel gemeten. De score bevindt zich echter nog ver onder de gestelde ambitie van een 6,5 gemiddeld.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Naast de "Kanteling" en de niveau van zelfsturing die de gemeente hanteert om de rollen in de samenwerking met burgers te bepalen, zijn de genoemde visies in meer of mindere mate in samenspraak met de Venlose bevolking en ondernemers geformuleerd. Waar we 'last' van hebben is de verwachting van de burgers.

Daar waar de gemeentelijk overheid aan het kantelen is, dat wil zeggen daar waar mogelijk de burgers leidend (maar niet bepalend) laten zijn, stemt dat niet overeen met de verwachting van de burger. Die is namelijk nog steeds van "ik vraag en de gemeente draait" zonder daarin zelf verantwoordelijkheid te nemen. Dit kantelingsproces zal nog verscheidene jaren vergen, voordat het gemeengoed is geworden.

3.5.4 Wat heeft het gekost?

V = Voordelig, N = Nadelig

Bedragen x€ 1.000

Programma 5	Baten / Lasten	Begroting na wijz. 2013	Rekening 2013	Verschil	
				%	
5.1. Klant voorop	Baten	2.579	1.983	77%	-596 N
	Lasten	6.060	5.672	94%	388 V
<i>Subtotaal 5.1. Klant voorop</i>		-3.481	-3.689	106%	-208 N
5.2. Professionaliteit van de organisatie	Baten	13.083	1.226	9%	-11.858 N
	Lasten	19.723	6.845	35%	12.879 V
<i>Subtotaal 5.2. Professionaliteit van de organisatie</i>		-6.640	-5.619	85%	1.021 V
5.3. Ondernemen in dienstverlening	Baten	1.140	860	75%	-280 N
	Lasten	1.656	1.553	94%	103 V
<i>Subtotaal 5.3. Ondernemen in dienstverlening</i>		-517	-694	134%	-177 N
5.4. Vertrouwen in het bestuur	Baten	847	383	45%	-464 N
	Lasten	5.599	5.130	92%	468 V
<i>Subtotaal 5.4. Vertrouwen in het bestuur</i>		-4.752	-4.747	100%	4 V
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-15.390	-14.749	96%	640 V
Verrekeningen met reserves					
	Onttrekkingen aan reserves	247	176		-71 N
	Toevoegingen aan reserves	3.609	3.616		-8 N
<i>Totaal verrekeningen met reserves</i>		-3.362	-3.440		-78 N
Totaal resultaat		-18.751	-18.189		562 V

3.6 Algemene dekkingsmiddelen en onvoorzien

V = Voordelig, N = Nadelig

Bedragen x€ 1.000

	Begroting na wijz. 2013	Rekening 2013	Verschil	
			%	
Baten				
Lokale heffingen	31.815	32.545	102%	731 V
Gemeentefonds	117.343	118.426	101%	1.083 V
Overige financiële middelen	1.962	1.695	86%	-267 N
Post onvoorzien				
Overige algemene dekkingsmiddelen	5.987	6.515	109%	527 V
<i>Totaal baten</i>	<i>157.107</i>	<i>159.181</i>	<i>101%</i>	<i>2.074 V</i>
Lasten				
Lokale heffingen	1.034	926	90%	108 V
Gemeentefonds				
Overige financiële middelen	2.324	2.517	108%	-192 N
Post onvoorzien				
Overige algemene dekkingsmiddelen	242	3.323	1372%	-3.080 N
<i>Totaal lasten</i>	<i>3.600</i>	<i>6.765</i>	<i>188%</i>	<i>-3.165 N</i>
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten	153.507	152.417		-1.091 N
Onttrekkingen aan reserves	14.108	8.579		-5.529 N
Toevoegingen aan reserves	7.090	6.659		431 V
<i>Totaal verrekeningen met reserves</i>	<i>7.017</i>	<i>1.919</i>		<i>-5.098 N</i>
Totaal resultaat	160.524	154.336		-6.189 N

Toelichting afwijkingen

Lokale heffingen

Dit bedrag betreft hoofdzakelijk 'OZB', 'hondenbelasting' en 'toeristenbelasting' waarvan de besteding niet gebonden is. Een nadere toelichting wordt gegeven in hoofdstuk vier, de paragraaf Lokale heffingen, onderdeel beknopte samenvatting van afwijkingen.

Gemeentefonds

Een toelichting over de ontwikkelingen van de uitkering uit het gemeentefonds wordt gegeven in hoofdstuk vijf. Bij het onderdeel algemene dekkingsmiddelen worden de afwijkingen op de uitkering uit het gemeentefonds nader verklaard.

Overige financiële middelen

Onder de overige financiële middelen worden de volgende middelen verantwoord:

- Dividenden
- Rentekosten deelnemingen
- Opbrengsten gemeentelijke eigendommen
- Opbrengsten gemeentelijke eigendommen 'niet voor de openbare dienst'.

De lager gerealiseerde baten zijn onder meer het gevolg van het saldo van hogere baten (€ 163.000 Voordelig) op een aantal deelnemingen (Inconveniëntentoeslag Essent, Rente op de vordering Enexis BV en Dividend van de BNG) en lagere baten (€ 388.000 Nadelig) als gevolg van lagere ontvangsten Erfpacht en lagere huurontvangsten van gronden. De hogere lasten (€ 192.000 Nadelig) worden veroorzaakt door het saldo van lagere lasten op de deelneming Klavertje 4 (€ 288.000 Voordelig), hogere lasten als gevolg van de afrekening MFC de Kazerne (€ 435.000 Nadelig) en hogere lasten op deelnemingen (€ 41.600 Nadelig).

Onvoorzien

Conform de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen bedraagt de post onvoorzien jaarlijks € 538.500. Met de vaststelling van voornoemde nota is tevens een beleidsuitgangspunt voor de post Onvoorzien vastgesteld: de onttrekkingen uit de post Onvoorzien zijn direct gekoppeld aan de effectuering van de geïdentificeerde risico's.

Onderstaand de specificatie van de aanwending van de post onvoorzien:

Raadsver- gadering	Besluit	Omschrijving	Progr. lijn	Bedrag
8-11-2013	RB 2013-81	Bezwaarschrift gekorte subsidie Maaspoort (092 Voortgangsrapportage 2013)	3.1	€ 100.000
18-12-2013	RB 2013-85	Eindafrekening MFC De Kazerne (552 Financiële rapportage 2013)	10	€ 438.500
Totaal				€ 538.500

Overige algemene dekkingsmiddelen

Onder de overige algemene dekkingsmiddelen verstaan we algemene baten en lasten die niet zijn toe te wijzen aan andere programma's. Daarnaast valt hieronder het saldo van de financieringsfunctie en het saldo van de kostenplaatsen. Een nadere toelichting op de afwijkingen wordt in hoofdstuk vijf gegeven.

4 Paragrafen

4.1 Lokale heffingen

4.1.1 Algemeen

Op het gebied van de lokale heffingen deed zich in 2013 een aantal beleidsrelevante ontwikkelingen voor. Het betreft:

- de uitwerking van scenario's voor lokale lastendruk naar aanleiding van het rekenkameronderzoek naar de effecten van het woonlastenbeleid;
- de afschaffing van de forensenbelasting;
- de uitspraak van de Hoge Raad inzake de hondenbelasting en
- de verdere uitbreiding van de BsGW (Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen).

Scenario's lokale lastendruk

Begin mei bracht de rekenkamercommissie haar onderzoeksrapport uit naar de effecten van het woonlastenbeleid 2010-2013. De voornaamste conclusies waren:

- de woonlastenstijging over de periode 2010-2013 is lager geweest dan de inflatiecorrectie over diezelfde periode;
- de OZB-opbrengsten zijn in diezelfde periode met ruim € 9 miljoen (ofwel 47%) gestegen¹¹. Dit komt erop neer, dat wij *een forse begrotingsruimte gecreëerd hebben waardoor er op andere beleidsterreinen niet bezuinigd hoefde te worden en waarbij de woonlastenstijging binnen de inflatiecorrectie is gebleven*.
- de effecten van het woonlastenbeleid betekenden voor een woninghuurder een lastenverlichting van bijna 10%.

In het rekenkamerrapport is een groot aantal alternatieven voor sturing op het lokale belastingbeleid aangedragen. Bij de behandeling van het rapport heeft de gemeenteraad deze alternatieven tegen elkaar afgewogen. Omdat een doorrekening van de (financiële) effecten van deze alternatieven ontbrak, heeft de raad het college verzocht om deze in beeld te brengen vóór de behandeling van de begroting 2014.

In september presenteerde het college een uitwerking van alle scenario's uit het onderzoeksrapport aan de raad. Daarbij zijn alle varianten die door de rekenkamer zijn aangegeven, afzonderlijk uitgewerkt. Tevens zijn daarbij de effecten op de lokale lastendruk én op de begroting in beeld gebracht.

Overall conclusie is dat nagenoeg alle scenario's leiden tot ofwel een ongunstig budgettair effect ofwel een lastenverhoging voor één of meerdere categorieën. Alleen bij toepassing van de brede rioolheffing ontstaat een uitkomst die een (gering) positief effect heeft ten opzichte van het vastgestelde beleid.

Omdat het huidige belastingbeleid nog relatief recent is vastgesteld (medio 2012) is ervoor gekozen om geen fundamentele wijzigingen door te voeren en het vastgestelde beleidskader te handhaven. Consistentie in het belastingbeleid biedt voor de burger als belastingbetaler de meeste stabiliteit en daarmee duidelijkheid.

¹¹ In de genoemde periode hebben wij een aantal besparingen gerealiseerd op de kosten van afvalinzameling en -verwerking. Hierdoor hebben wij de afvalstoffenheffing substantieel kunnen verlagen, hetgeen een gunstig effect had op de woonlastendruk. Vanwege de communicerende vaten (ozb, afvalstoffenheffing en rioolheffing) schiep dit de mogelijkheid om de ozb opbrengsten te verhogen en daarmee de noodzakelijke begrotingsruimte te creëren.

Afschaffing forensenbelasting

Zoals in de jaarrekening 2012 reeds aangegeven, was een meerderheid van de gemeenteraad vóór de afschaffing van de forensenbelasting. Bij raadsbesluit nr. 17 van 27 maart 2013 is dit bekrachtigd.

Door de intrekking van de verordening forensenbelasting is een structureel financieel tekort ontstaan van circa € 35.000, dat is opgevangen binnen het product belastingen.

Hondenbelasting, uitspraak Hoge Raad

Begin 2013 deed het Gerechtshof Den Bosch uitspraak in de beroepsprocedure tegen de gemeente Sittard-Geleen met betrekking tot de heffing van de hondenbelasting. Het Hof was van mening dat de hondenbelasting in strijd was met het gelijkheidsbeginsel als de gemeente niet kon aantonen dat het geld wordt besteed aan hondenbeleid. De gemeente Sittard-Geleen is hiertegen in beroep gegaan.

Op 18 oktober jl. verklaarde de Hoge Raad het cassatieberoep van de gemeente Sittard-Geleen gegrond. De Hoge Raad oordeelt dat gemeenten niet in strijd handelen met de internationale discriminatieverboden als zij de opbrengst van hondenbelasting niet specifiek aanwenden ter bestrijding van de kosten van bevuiling door honden. Het is volgens de Hoge Raad niet nodig dat de gemeente een relatie legt tussen de opbrengst van de hondenbelasting en de kosten die voor de gemeente aan de bevuiling door honden zijn verbonden.

Dit betekent dat de gemeenten de hondenbelasting gewoon kunnen blijven heffen. Het gesignaleerde risico in de paragraaf *Weerstandsvermogen en risicobeheersing* is hiermee vervallen.

Uitbreiding BsGW

De gemeente Venlo heeft samen met de beide Limburgse waterschappen in 2011 de Gemeenschappelijke Regeling BsGW (Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen) opgericht. Dit samenwerkingsverband is met name gericht op het optimaliseren van de belastingopbrengsten en het minimaliseren van de uitvoeringskosten. BsGW realiseert deze doelstellingen onder andere door het uitbreiden van het aantal gemeentelijke deelnemers.

De eerste uitbreiding vond plaats in 2012 met twee gemeenten. Per 1 januari 2013 zijn vervolgens acht gemeenten toegetreden, waarmee het totaal aantal deelnemers op 13 kwam. In de loop van 2013 hebben de zogenaamde LiBel-gemeenten (Maastricht, Sittard-Geleen en GBRD Parkstad) en de gemeente Stein zich gemeld voor toetreding. Met raadsbesluit nr. 60 van 30 oktober 2013 heeft de raad van Venlo ingestemd met deze toetredingsverzoeken. Ook de andere deelnemers hebben hiermee ingestemd, waarmee de uitbreiding per 1 januari 2014 een feit is. Het totaal aantal deelnemers komt hierdoor op 22; het merendeel van de Limburgse gemeenten.

Deze uitbreiding heeft geleid tot een structurele verlaging van de uitvoeringskosten voor de gemeente Venlo, inclusief een goodwillvergoeding die wij als medeoprichter ontvangen.

Ondanks het feit dat BsGW in 2013 veel capaciteit heeft moeten inzetten op de implementatie van de nieuwe deelnemers, zijn de overeengekomen afspraken nagekomen. De bulkverzending van de belastingaanslagen heeft zoals gebruikelijk plaatsgevonden per 28 februari. Per 31 december 2013 ligt de aanslagoplegging en invordering op schema: voor de heffingsjaren 2009 tot en met 2012 is 100% van de belastingaanslagen opgelegd, voor 2013 ligt deze op 97,9%. Een deel van de aanslagen kan pas worden opgelegd als het daadwerkelijke verbruik bekend is. Een voorbeeld hiervan betreft het grootverbruik rioolheffing. Het belastingjaar 2009 is per ultimo 2013 definitief afgewikkeld.

4.1.2 Overzicht belastingen en heffingen

De gemeentelijke belastingen en heffingen vormen circa 13 procent van de inkomsten van de gemeente. Het is van belang optimaal gebruik te maken van de mogelijkheden die de Gemeentewet en andere bijzondere wetten bieden om belasting en leges te heffen. De Gemeentewet somt de belastingen die een gemeente mag heffen, limitatief op.

De belastingen en heffingen die in 2013 door de gemeente Venlo zijn geheven, betreffen:

- Onroerende-zaakbelastingen (OZB)
- Hondenbelasting
- Toeristenbelasting
- Parkeerbelastingen
- Reclamebelasting (binnenstad)
- Afvalstoffenheffing
- Rioolheffing
- Leges
- Marktgeden
- Haven- en opslaggeden
- Lijkbezorgingrechten
- Heffing bedrijven investeringszone (BIZ) industrieterreinen
- Heffing bedrijven investeringszone (BIZ) centrum Tegelen

De gemeente Venlo kent een belastingaanslag waarop de belangrijkste belastingen en heffingen op één aanslagbiljet worden verenigd. Het gaat om de OZB, afvalstoffenheffing, rioolheffing en voor zover van toepassing de hondenbelasting. Op het aanslagbiljet is ook de WOZ-waarde vermeld.

Beknopte samenvatting van afwijkingen

In dit jaarverslag leggen wij verantwoording af over de realisatie van de belastingopbrengsten ten opzichte van de geraamde opbrengsten in de begroting 2013 (paragraaf 4.1.3) én van afwijkingen van opbrengsten in de voorgaande jaren (paragraaf 4.1.4).

Samenvattend zijn de meest opvallende afwijkingen:

- meeropbrengsten toeristenbelasting in verband met de Floriade circa € 295.000 (2012 en 2013);
- meeropbrengsten OZB 2012 van € 336.000 als gevolg van een vertraagde aanslagoplegging aan een groot complex;
- meerkosten kwijtscheldingen van ruim € 130.000 omdat er meer gebruik is gemaakt van de kwijtscheldingsmogelijkheden in 2013.

4.1.3 Belastingopbrengsten 2013

De hieronder opgenomen specificatie per belastingsoort is gebaseerd op de situatie per 31 december 2013 conform de door de accountant gewaarmerkte afrekeningen van BsGW. In algemene zin valt op te merken dat er vanuit de BsGW geen signalen zijn ontvangen dat de geraamde belastingopbrengsten in 2013 niet zullen worden gerealiseerd. Omdat een aantal parameters nog niet zijn geactualiseerd is het mogelijk dat er zich alsnog verschillen voordoen ten opzichte van de ramingen voor 2013. Deze zullen in de Jaarrekening 2014 worden meegenomen en verwerkt. De verschillen die nu op de verschillende belastingsoorten worden verantwoord betreffen vooral aanpassingen van eerdere belastingjaren.

Onroerende zaakbelastingen

Jaarlijks wordt een nieuwe WOZ-waarde voor onroerende zaken vastgesteld. In 2013 is deze gebaseerd op de waardepeildatum 1 januari 2012. De OZB-tarieven worden gecorrigeerd

voor de gemiddelde waardeontwikkeling van het vastgoed, om de geraamde opbrengsten en de woonlastennota gelijk te kunnen houden.

De tarieven zijn in 2013 inflatoir bijgesteld. Daarnaast zijn de tarieven in 2013 extra verhoogd in verband met een generieke verhoging van de OZB-opbrengst conform de raadsbesluiten bij de begroting 2012 (€ 1,6 miljoen) en de Kadernota 2013 (€ 2 miljoen).

De totale opbrengsten OZB die in de begroting 2013 zijn geraamd kwamen, op basis van bovenstaande mutaties, uit op ruim € 29,4 miljoen. Op basis van de inzichten per ultimo 2013 zijn er nog geen signalen dat de opbrengsten niet gerealiseerd gaan worden. Bij de Jaarrekening 2014 zullen eventuele verschillen alsnog worden verwerkt. De in de rekening verwerkte meeropbrengst betreft dan ook een bijstelling over het belastingjaar 2012.

Onroerende zaakbelastingen

Bedragen x€ 1.000

	Rekening 2012		2013		
	Tarief	Baten	Tarief	Baten	
	€	Realisatie	%	Begroot	Realisatie
Eigendom woningen	0,1510%	€ 12.934	0,1796%	€ 14.935	€ 14.934
Eigendom niet-woningen	0,2227%	€ 7.221	0,2644%	€ 8.410	€ 8.411
Gebruik niet-woningen	0,1787%	€ 5.238	0,2121%	€ 6.086	€ 6.085
Totale baten (x € 1.000)		€ 25.393		€ 29.431	€ 29.430
				Vershil	-€ 1

Afvalstoffenheffing

De afvalstoffenheffing dient ter bekostiging van de kosten voor het beheer en de verwerking van huishoudelijk afval. Het tarief is conform de beleidsuitgangspunten voorcalculatorisch bepaald uitgaande van 100% kostendekkendheid.

Volgens de verantwoordingsrapportage van BsGW per 31-12-2013 wordt de opbrengsten raming volledig gerealiseerd. Ook hier geldt dat eventuele afwijkingen in de realisatie 2013 nog bij de Jaarrekening 2014 zullen worden meegenomen.

Afvalstoffenheffing

Bedragen x€ 1.000

	Rek. 2012	2013	
	Baten	Baten	
	Realisatie	Begroot	Realisatie
	€ 9.193	€ 9.253	€ 9.253
Totale baten (x € 1.000)	€ 9.193	€ 9.253	€ 9.253
		Vershil	€ 0

Rioolheffing

Het tarief is conform de beleidsuitgangspunten voorcalculatorisch bepaald uitgaande van 100% kostendekkendheid. Er wordt onderscheid gemaakt tussen kleinverbruik en grootverbruik. Voor het kleinverbruik (tot en met 1.000 m³ waterafvoer per kalenderjaar) wordt een vast bedrag per perceel geheven van € 168,85. Indien meer dan 1.000 m³ water is afgevoerd, wordt voor het meerdere een bedrag van € 0,27 per m³ berekend.

De werkelijke aanslagoplegging van de rioolheffing kleinverbruik is nagenoeg gelijk aan de begroting.

Voor wat het grootverbruik betreft, heeft nog geen aanslagoplegging over 2013 plaatsgevonden. Deze wordt pas na afloop van het kalenderjaar opgelegd omdat het werkelijke verbruik dan bekend is. De door BsGW afgegeven prognose van het grootverbruik is wel in deze jaarrekening verwerkt. Op basis van deze prognose en de realisatiecijfers over 2012 is de werkelijke opbrengst rioolheffing grootverbruik geraamd op 100%. Eventuele afwijkingen die zich nog voor doen zullen in de Jaarrekening 2014 worden meegenomen.

Rioolheffing

Bedragen x€ 1.000

	Rekening 2012		2013		
	Tarief	Baten	Tarief	Baten	
	€	Realisatie	€	Begroot	Realisatie
kleinverbruik	€ 177,55	€ 8.338	€ 168,85	€ 7.911	€ 7.913
grootverbruik	€ 0,27	€ 281	€ 0,27	€ 281	€ 281
Totale baten		€ 8.619		€ 8.192	€ 8.194
				Verschil	€ 2

Hondenbelasting

De verwachte opbrengst hondenbelasting wijkt op basis van de huidige inzichten niet af van de begroting. Eventuele afwijkingen die zich nog voor doen zullen in de Jaarrekening 2014 worden meegenomen

Hondenbelasting

Bedragen x€ 1.000

	Rek. 2012	2013	
	Baten	Baten	
	Realisatie	Begroot	Realisatie
	€ 708	€ 768	€ 768
Totale baten	€ 708	€ 768	€ 768
		Verschil	€ 0

Toeristenbelasting

De aanslagoplegging toeristenbelasting over 2013 is voorlopig en is gebaseerd op het aantal overnachtingen in 2012. De definitieve aanslag 2013 wordt na afloop van het heffingsjaar opgelegd op basis van de werkelijk gerealiseerde overnachtingen in 2013. Uit de prognose van BsGW per 31-12-2013 wordt rekening gehouden met een meeropbrengst van circa € 79.000. Dit betreft het na-ijl effect van de Floriade.

Toeristenbelasting

Bedragen x€ 1.000

	Rek. 2012	2013	
	Baten	Baten	
	Realisatie	Begroot	Realisatie
	€ 859	€ 1.081	€ 1.160
Totale baten	€ 859	€ 1.081	€ 1.160
		Verschil	€ 79

Overige belastingen, heffingen, rechten

Kwijtscheldingen

Voor de afvalstoffenheffing, de rioolheffing en voor zover van toepassing het tarief van een eerste hond bestaat de mogelijkheid van kwijtschelding. De kosten (of: gedeerde inkomsten) die verband houden met kwijtschelding komen ten laste van de algemene middelen. Op basis van een geautomatiseerde of individuele toets wordt bepaald of iemand in aanmerking komt voor kwijtschelding.

In 2013 is er meer gebruik gemaakt van de kwijtscheldingsmogelijkheden. Ondanks dat hiervoor in de begroting al een hoger budget was geraamd, is de werkelijke kwijtschelding ruim € 130.000 hoger uitgevallen. De oorzaak hiervoor moet voornamelijk gezocht worden in het slechte economische tij waardoor steeds meer mensen in de financiële problemen komen en voldoen aan de voorwaarden voor kwijtschelding.

Kwijtscheldingen

Bedragen x€ 1.000

	Rekening 2012	2013	
		Lasten	
		Begroot	Realisatie
	€ 1.391	€ 1.495	€ 1.626
Totale lasten (x € 1.000)	€ 1.391	€ 1.495	€ 1.626
		Verschil	-€ 131

Woonlasten

Om de ontwikkeling van de belastingdruk binnen onze gemeente te volgen geven wij deze ontwikkeling weer volgens de (landelijk breed erkende) definitie van het Coelo¹². De gemeentelijke woonlasten worden als volgt gedefinieerd: *het gemiddelde bedrag dat een huishouden in een woning met gemiddelde waarde in een gemeente betaalt aan Onroerende Zaak Belasting (OZB), rioolheffing en afvalstoffenheffing (reinigingsheffing), minus een eventuele heffingskorting.*

Ter verbetering van het woon- en vestigingsklimaat en om de lastendruk te verlagen, heeft Venlo de afgelopen jaren ingezet op een vermindering van de woonlasten. Daarnaast hebben wij ons ingezet om ten aanzien van woonlasten de positie van Venlo in de onderlinge vergelijking met andere gemeenten te verbeteren.

Atlas lokale lasten (Coelo)

Sinds 2007 geeft het Coelo jaarlijks de Atlas van de lokale lasten uit. Deze atlas bevat een ranglijst waarin de woonlasten van alle gemeenten zijn gerangschikt van laag naar hoog (nummer 1 heeft de laagste lasten).

Venlo is in deze ranglijst in 2013 op positie 274 terecht gekomen, ten opzichte van plek 235 in 2012. Hierover hebben wij de raad in mei geïnformeerd.

Referentiegemeenten

Ook presenteren wij jaarlijks de ontwikkeling van de gemeentelijke woonlasten van Venlo in relatie tot een vaste groep referentiegemeenten¹³. In de onderstaande tabel wordt dit overzicht wederom gepresenteerd over een periode van 5 jaar. De bedragen van de referentiegemeenten worden ook weergegeven als percentage van het bedrag van de

¹² Coelo: Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden.

¹³ Gemeenten met een vergelijkbaar aantal inwoners.

gemeente Venlo. Dit betekent dat het bedrag van de gemeente Venlo gelijk is gesteld aan 100%.

Ook deze gegevens zijn ontleend aan de Atlas van de lokale lasten van Coelo.

Bedragen x€ 1.000

Tabel: gemeentelijke woonlasten referentiegemeenten										
	2009	% van Venlo	2010	% van Venlo	2011	% van Venlo	2012	% van Venlo	2013	% van Venlo
Alkmaar	508	76%	515	76%	526	77%	542	77%	544	74%
Delft	692	103%	710	105%	720	105%	716	102%	730	99%
Deventer	663	99%	649	96%	669	98%	688	98%	757	103%
Heerlen	702	104%	699	103%	704	103%	700	100%	708	96%
Helmond	674	100%	692	102%	697	102%	707	101%	628	85%
Hengelo	677	101%	665	98%	670	98%	681	97%	694	94%
Hilversum	646	96%	664	98%	721	105%	738	105%	750	102%
Leeuwarden	629	94%	625	92%	632	92%	652	93%	648	88%
Maastricht	672	100%	685	101%	696	101%	711	101%	745	101%
Sittard-Geleen	658	98%	679	100%	674	98%	691	98%	718	97%
Venlo	672	100%	678	100%	686	100%	703	100%	738	100%
Westland	695	103%	696	103%	705	103%	724	103%	739	100%
Gemiddeld	657		663		675		688		700	

Ook ten opzichte van deze referentiegemeenten is onze positie in 2013 verslechterd. In 2012 konden wij nog concluderen dat Venlo zich in deze groep had verbeterd en wij ons in de middenmoot bevonden. In 2013 zijn 3 van de 11 gemeenten met hogere woonlasten dan Venlo, één gemeente ligt op hetzelfde niveau en de overige 7 zijn goedkoper.

Bij de begroting 2014 heeft de raad besloten om de woonlasten te verlagen ten opzichte van 2013. Wij verwachten dat dit een positief effect zal hebben op de positie van Venlo op de ranglijst in 2014.

4.1.4 Mutaties belastingopbrengsten voorgaande heffingsjaren

In het jaarverslag 2012 hebben wij verantwoording afgelegd over de belastingopbrengsten zoals die gerealiseerd zijn naar het inzicht per 31 december 2012. In de loop van 2013 hebben zich mutaties voorgedaan die betrekking hebben op voorgaande heffingsjaren, maar die per ultimo 2012 nog niet bekend waren. Deze mutaties beïnvloeden het resultaat 2013 en worden daarom hieronder toegelicht.

2012

OZB: meer baten € 336.000

De OZB-aanslagoplegging van één groot object (Fresh Park) over 2012 heeft vertraging opgelopen waardoor deze eerst in 2013 is geëffectueerd. Hierdoor is in 2013 een meeropbrengst gerealiseerd bij de OZB niet-woningen, zowel bij het onderdeel eigenaren als bij de gebruikers.

Deze opbrengsten waren nog niet in de jaarrekening 2012 verantwoord.

Toeristenbelasting: meer baten € 216.000

De definitieve aanslag toeristenbelasting wordt na afloop van het heffingsjaar opgelegd op basis van de werkelijk gerealiseerde overnachtingen. De aanslagoplegging over 2012 heeft dus in 2013 plaatsgevonden en leidt tot een voordeel van € 216.000 op basis van het werkelijk aantal overnachtingen in 2012. Deze meeropbrengst is toe te schrijven aan de Floriade en dus incidenteel van aard.

2011 en voorgaande jaren

Rioolheffing: minder baten € 64.000

Over 2010 heeft bij het grootverbruik rioolheffing een ambtshalve vermindering van € 64.000 plaatsgevonden in verband met een bezwaarprocedure.

Deze minderopbrengst rioolheffing komt ten laste van het gesloten circuit riolen.

4.2 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

4.2.1 Uitwerking weerstandsvermogen

Hieronder worden de resultaten en conclusies weergegeven van de exercitie voor bepaling van het weerstandsvermogen. Het risicoprofiel wordt vergeleken met de aanwezige weerstandscapaciteit. Bij de beoordeling zijn de volgende uitgangspunten gehanteerd:

- Er is een inschatting gemaakt van de impact en de kans van optreden.
- Indien er door de risico-eigenaar geen uitspraken zijn gedaan over inschatting van impact en kans, is voor de risicoscore 'gemiddeld' gekozen, i.c. 'mogelijk' voor het onderdeel 'kans' (26%-50%) en 'gemiddeld' voor 'impact' (zie ook de risicomatrix).
- Niet alle onderzochte risico's zijn vertaald in een financiële omvang of bandbreedte. Op onderdelen is dat vooralsnog ook niet mogelijk.
- Voor de risicoweging van de restrisico's (netto risico x kans %) is uitgegaan van een 'worst case scenario'. Dat wil zeggen dat voor de kanspercentages de bovenkant van de bandbreedte is aangehouden: 10%, 25%, 50% en 100%.

4.2.2 Conclusie ratio weerstandscapaciteit

Integrale conclusie ratio's Weerstandscapaciteit

<i>Bedragen x € 1.000</i>	
Ratio Weerstandscapaciteit	2013
Weerstandscapaciteit Ontwikkelbedrijf en "Algemene dienst"	58.505
Benodigde weerstandscapaciteit Ontwikkelbedrijf en "Algemene dienst"	49.306
Ratio Weerstandsvermogen Ontwikkelbedrijf en "Algemene dienst"	1,19

De ratio Weerstandscapaciteit voor het Ontwikkelbedrijf en de Algemene dienst samen is op basis van de direct aanwezige weerstandscapaciteit 1,19. Dit betekent dat, rekening houdend met de kans van optreden en omvang van de gekwantificeerde restrisico's, de gemeente Venlo bij jaarrekening voldoende weerstandsvermogen heeft om in de benodigde weerstandscapaciteit te voorzien. Opgemerkt wordt dat er naast de gekwantificeerde risico's ook diverse risico's op PM zijn gewaardeerd.¹⁴ Bij de bepaling van de omvang van de direct aanwezige weerstandscapaciteit is rekening gehouden met het nadelige jaarrekeningresultaat. De ratio exclusief nadelig rekeningresultaat bedraagt 1,31.

Op basis van de door uw raad vastgestelde uitgangspunten voor risicomanagement kan uit bovenstaande geconcludeerd worden dat de gemeente Venlo beschikt over voldoende Weerstandscapaciteit. Effectuering van risico's boven de omvang van beide algemene reserves en post onvoorzien heeft echter wel tot gevolg dat er beleidswijzigingen c.q. bezuinigingen noodzakelijk zijn om de benodigde middelen vanuit de bestemmingsreserves ook feitelijk vrij te spelen.

¹⁴ PM-risico's worden vermeld zodat deze wel in beeld zijn en hierop pro-actief op gestuurd kan worden. De kwalificatie PM wordt gegeven op het moment dat er onvoldoende informatie voorhanden is om het risico financieel te kwantificeren.

Conclusie weerstandscapaciteit "algemene dienst"

Bedragen x € 1.000

Ratio Weerstandscapaciteit	2013
Weerstandscapaciteit "Algemene dienst"	49.249
Benodigde weerstandscapaciteit "Algemene dienst"	8.306
Ratio Weerstandsvermogen algemene dienst	5,93

De ratio Weerstandscapaciteit voor de Algemene dienst is bij jaarrekening 2013 5,93. Dit is hoger dan het vastgestelde minimum van 1,0. Daarom wordt geconcludeerd dat het beschikbare Weerstandsvermogen binnen de algemene dienst (exclusief risico's grondexploitaties) voldoende is om de financiële gevolgen bij effectuering van de in deze paragraaf geschetste risico's op te vangen.

Conclusie weerstandscapaciteit Ontwikkelbedrijf

Bedragen x € 1.000

Ratio Weerstandscapaciteit	2013
Weerstandscapaciteit Ontwikkelbedrijf	9.256
Benodigde weerstandscapaciteit Ontwikkelbedrijf	41.000
Ratio Weerstandsvermogen Ontwikkelbedrijf	0,23

De geprognosticeerde ratio weerstandscapaciteit voor de grondexploitaties voor 2013 is 0,23. Dit betekent dat de direct hiervoor beschikbare weerstandscapaciteit (algemene grondreserve) niet toereikend is om de voor de grondexploitaties gekwantificeerde risico's af te dekken. Dit houdt in dat het surplus van de "Algemene dienst" noodzakelijk is voor het afdekken van de risico's van het Ontwikkelbedrijf.

4.2.3 Nieuwe risico's

Gerechtigde procedure omtrent brandweeroptreden (omvang risico € 1,4 miljoen + PM)

Als gevolg van een brand op 30 januari 2008 bij een logistiek bedrijf, waarbij de brandweer is opgetreden en de brand heeft geblust, is door een huurder van de afgebrande bedrijfshal en zijn verzekeraar een procedure gestart tegen de gemeente Venlo en de veiligheidsregio Limburg Noord, waarbij eisers de gemeente respectievelijk de Veiligheidsregio aansprakelijk stellen voor de door hun geleden schade als gevolg van het brandweeroptreden. Onzeker is wat de uitkomst van deze procedure zal zijn (inschatting van kans en risicoscore is hierdoor conform beleid "Nota risicomanagement en weerstandsvermogen" gesteld op respectievelijk kans "26%-50%" en risicoscore "gemiddeld"). De gemeente voert, met ondersteuning van een externe advocaat, welke door de verzekeraar van de gemeente is ingeschakeld en wordt betaald, hiertegen verweer. De gemeente is voor een vordering als genoemd verzekerd, maar de hoogte is gemaximeerd.

Naast het feit dat eisers vergoeding vorderen van de door hun geleden schade groot € 1,4 miljoen, dient rekening gehouden te worden met het feit dat er nog meer bedrijven/personen zijn, welke schade hebben geleden als gevolg van deze brand. Deze bedrijven/personen wachten de uitkomst van dit proces af. Indien de gemeente aansprakelijk zou worden gehouden voor de door eisers geleden schade, kan dit tot gevolg hebben dat er meer vorderingen door andere eisers bij de gemeente worden ingediend.

De omvang van het risico wordt ingeschat op € 1,4 miljoen + P.M.

Risico's drie decentralisatie van Rijkstaken

De 3 decentralisatie opgaven (1-1-2015) brengen risico's (maar zeker ook kansen) met zich mee op maatschappelijk en financieel vlak en met bestuurlijke en organisatorische impact voor de gemeente Venlo, maar ook voor de Regio Noord-Limburg. De gevolgen vanuit de invoering van de drie decentralisaties in het sociale domein kunnen leiden tot problemen in continuïteit van de zorg aan burgers, organisatorische problemen of tekorten in de gemeentebegroting. De gemeente staat voor grote veranderopgaves: het implementeren van de taken voortkomend uit de decentralisaties en tegelijkertijd de financiële taakstellingen, welke gekoppeld zijn aan het realiseren van de decentralisaties. Ieder van de 3 decentralisaties brengt zijn eigen verander opgave mee, de gezamenlijke binding is het overbrengen van taken naar de (lokale) overheid welke het dichtste bij de burger staat en welke een lokale overheid is die een kanteling (burger in zijn kracht zetten) wil realiseren. De gemeente loopt het risico niet tijdig gereed te zijn voor de drie decentralisatie en het risico dat de wettelijke taak niet uitgevoerd kan worden binnen de door het Rijk beschikbaar gestelde middelen. De kans van optreden van dit risico is 26%-50%. Financieel is dit risico niet te kwantificeren. Daarom is de financiële impact als PM opgenomen.

4.2.4 Vervallen risico's

Bij jaarrekening vervalt een aantal in eerdere paragrafen Weerstandsvermogen gemelde risico's. Het gaat hierbij om de volgende vervallen risico's:

- Cultuurhistorische vondsten;
- Diverse projecten voormalige gemeente Arcen en Velden;
- Bezwaarschriften bezuinigingen subsidies;
- Middenzaal Maaspoort;
- Risico omtrent Rijksvoornemen vaststellen Rijksbijdrage Wet inburgering en regeling nalatenschap oude Vreemdelingenwet;
- Mogelijke afschaffing vergoeding procesverbaal;
- Risico gerechtelijke procedure afschaffing hondenbelasting;
- Afrekening MFC de Kazerne BV;
- Dekking Poppodium.

4.2.5 Risicomatrix

Als de geïnterpreteerde strategische risico's in een risicomatrix worden geplaatst, wordt grafisch zichtbaar dat zeventien risico's hoog scoren. In de risicomatrix zijn de risico's geïnterpreteerd en geanalyseerd gepositioneerd. De risico's in het donkerste vlak zijn de risico's die de grootste bedreiging vormen; die in het lichtste vlak zijn het minst bedreigend. De aard van de bedreiging is niet alleen van financiële aard. Bovendien is de financiële omvang niet altijd goed in te schatten, vaak vanwege onzekerheden of nog te maken (nadere) beleidskeuzes.

In navolgende risicomatrix zijn de belangrijkste strategische risico's gevuld met op de assen de kans van optreden en de impact bij optreden.

Verwachte omvang (impact)	groot			8, 9, 10, 11	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7
	gemiddeld		22, 23, 24	16, 17, 18, 19, 20, 21	12, 13, 14, 15
	klein		26	25	
		zeer onwaarschijnlijk (0%-10%)	onwaarschijnlijk (11%-25%)	mogelijk (26%-50%)	waarschijnlijk (51%-100%)
Kans (waarschijnlijkheid)					

De nummers betreffen de geïdentificeerde risico's. Hoe donkerder de kleur van het vlak waarin het risiconummer zich bevindt hoe groter de impact, hoe hoger de kans op optreden, hoe hoger de prioriteit voor aanpak van het risico is. Geconcludeerd kan worden dat zeventien risico's zich in het donkerste vlak bevinden en derhalve bij het voorkomen een hoge prioriteit moeten krijgen.

Navolgend worden de geïdentificeerde strategische risico's opgesomd:

Jaarrekening 2013	Samenvatting concrete risico en beheersmaatregelen
<p>1 WAA. Kans: 51% - 100%. Restrisico: € 1.000.000. Risicostrategie: Accepteren</p>	<p>Reeds eerder maakten we melding van een strategisch en hoog risico op verbonden partij WAA (uitvoerder van de WSW). De in 2008 ingezette veranderstrategie van de WAA om van rode naar zwarte cijfers te komen, heeft weliswaar tot een wezenlijk beter resultaat geleid, echter onvoldoende om de oorspronkelijke doelstellingen (budgettair neutraal) te realiseren.</p> <p>Sinds 2012 zijn we middels een herpositioneringsproces bezig een nieuwe strategie te ontwikkelen, waarbij we mikten op een implementatie daarvan vanaf 2014. Met het oog op die wijzigende horizon, hebben we er tot op heden voor gekozen om de in de begrotingscyclus eerder in termen van risico's dan onvermijdelijke ontwikkelingen te spreken.</p> <p>Vanwege de Participatiewet zijn er nog forsere bezuinigingen op de WSW aanstaande en wordt het herpositioneringsproces lastiger dan indertijd gedacht.</p> <p>Beheersing door: Bij verbonden partij WAA Groep NV is momenteel een forse reorganisatie gaande in het kader van kostenbesparing. Gelijkijdig is in voorbereiding dat de WAA Groep NV op basis van nieuwe verdienmodellen en geactualiseerde resultaats- en effectdoelstellingen de financiële beheersbaarheid opnieuw tot een acceptabel niveau weet te brengen.</p>
<p>2 Achterblijven inkomsten leges bouwvergunningen . Kans: 51% - 100%. Restrisico: € 1.000.000. Risicostrategie: Accepteren</p>	<p>Er worden minder vergunningaanvragen voor de activiteit bouwen aangevraagd als gevolg van de slechte economische situatie. Vooral het achterwege blijven van grote bouwprojecten heeft een grote invloed op de legesinkomsten. Uit ervaring blijkt dat de grote bouwprojecten ongeveer 80 % van de legesinkomsten genereren. Door dit achterblijven van grote bouwprojecten neemt het risico op lagere legesinkomsten toe.</p> <p>Beheersing door: Door sturing op de interne organisatie wordt het risico zoveel mogelijk beperkt. Dit structurele knelpunt zal bij Kadernota/begroting 2015 met verdere maatregelen worden belegd.</p>
<p>3 Betalingsproblemen verenigingen en stichtingen. Kans: 51% - 100%. Restrisico: € 450.000. Risicostrategie: Beheersen</p>	<p>Het realiseren van huurinkomsten bij verenigingen en stichtingen wordt problematischer doordat deze de huurlasten niet meer kunnen dragen. Hierdoor loopt de gemeente het risico op huurderving.</p> <p>Beheersing door: Samenwerking van exploitanten (gezamenlijk inkopen) structuurversterking qua kennis (welke oplossingen zijn mogelijk) inzet van medewerkers WAA (flexibilisering van kosten)</p>

Jaarrekening 2013	Samenvatting concrete risico en beheersmaatregelen
<p>4 Glascontainers en opbrengsten oud papier. Kans: 51% - 100%. Restrisico: € 400.000. Risicostrategie: Accepteren en beheersen</p>	<p>Door de onzekerheid van de condities voor overname van de glascontainers in verband met faillissement van VAOP is nog geen inschatting te maken van de hier mee gemoeide overnamekosten. Daarnaast is de vordering vanuit 2011 m.b.t. opbrengsten oud papier door de curator van VAOP tot op heden nog niet ingewilligd.</p> <p>Beheersing door: Met de inzet van de advocaat op deze zaak wordt beoogd het maximale te realiseren. Dus koop glascontainers tegen een redelijke vergoeding en maximaal innen van de vordering.</p>
<p>5 BTW op brandweertaken. Kans: 51% - 100%. Restrisico: € 300.000. Risicostrategie: Accepteren</p>	<p>Vanaf 1-1-2014 kan er door een wetwijziging geen BTW meer op brandweertaken worden teruggevorderd. Onzeker is of en zo ja in welke mate het Rijk dit gaat compenseren.</p> <p>Beheersing door: Via landelijke gremia aandacht vragen voor deze problematiek.</p>
<p>6 Risico areaaluitbreiding. Kans: 51% - 100%. Restrisico: PM. Risicostrategie: Beheersen</p>	<p>Bij diverse projecten die leiden tot areaaluitbreiding is geen rekening gehouden met kosten voor beheer en onderhoud. Dit leidt onder andere tot achteruitgang van / kapitaalvernietiging in de openbare ruimte.</p> <p>Beheersing door: Beschikbaar stellen van benodigde onderhoudsmiddelen.</p>
<p>7 Onderhoud Civiele Kunstwerken. Kans: 51% - 100%. Restrisico: PM. Risicostrategie: Accepteren</p>	<p>Het wettelijk verplichte onderhoud van bruggen, kademuren, tunnels, havens etc. wordt op ad-hoc basis uitgevoerd. Areaal- en inspectiegegevens ontbreken, waardoor onderhoud niet preventief kan worden uitgevoerd. Hierdoor ontstaan o.a. onveilige situaties.</p> <p>Beheersing door: Uitvoeren van inventarisatie en inspectie om vervolgens tot een beheerplan en een voorstel voor onderhoudsmaatregelen te komen.</p>
<p>8 Herijking gemeentefonds. Kans: 26% - 50%. Restrisico: € 750.000. Risicostrategie: Beheersen</p>	<p>Het kabinet onderzoekt of de huidige verdeelsystematiek van het gemeentefonds aangepast moet worden. Aanpassing houdt in dat dezelfde pot met geld op een andere wijze over de gemeenten wordt verdeeld. Het financieel effect is structureel.</p> <p>Beheersing door: Actief het gemeentebelang behartigen in de G32 en andere landelijke platforms zoals het halfjaarlijkse FAMO-congres</p>

Jaarrekening 2013	Samenvatting concrete risico en beheersmaatregelen
9 WMO. Kans: 26% - 50%. Restriscio: PM. Risicostrategie: Beheersen	Vanuit het Rijk wordt ingaande 2014 opnieuw een aantal kortingen en wijzigingen op het vlak van de WMO doorgevoerd. Deze bezuinigingen leiden tot een grote inspanning om in de toekomst de WMO financieel beheersbaar te houden en klanten te voorzien van de benodigde compensatie. Beheersing door: Strakke sturing middels contractmanagement en sturen op capaciteit/kritiek tijdspad ten behoeve van overige maatregelen.
10 Doorwerking Rijksbezuinigingen op algemene uitkering. Kans: 26% - 50%. Restriscio: PM. Risicostrategie: Beheersen	Door de gedeeltelijke koppeling aan Rijksuitgaven werken Rijksbezuinigingen op departementale uitgaven vaak nadelig door op het gemeentefonds. O.b.v. publicaties van de VNG is de omvang en kans op effectuering van dit risico ingeschat. Beheersing door: Het volgen van de landelijke ontwikkelingen en het tijdig hierop anticiperen.
11 Risico's drie decentralisatie van Rijkstaken. Kans: 26% - 50%. Restriscio: PM. Risicostrategie: Beheersen	De gemeente loopt het risico niet tijdig gereed te zijn voor de drie gedecentraliseerde Rijkstaken en het risico dat de nieuwe wettelijke taken niet binnen de gekregen Rijksmiddelen uitgevoerd kunnen worden. Beheersing door: Ten aanzien van de implementatie 3 d's is een projectorganisatie opgezet en is er veel aandacht voor de governance op de 3 d's. In oktober 2013 heeft Deloitte een thema audit uitgevoerd. Hieruit bleek dat Venlo goed op weg is.
12 Leegstand van gemeentelijk vastgoed. Kans: 51% - 100%. Restriscio: € 600.000. Risicostrategie: Beheersen	De gemeente loopt risico op een toenemende leegstand van gemeentelijk vastgoed door: demografische factoren; minder leerlingen per school en een overschot aan kantoren en appartementen. De economische crisis zorgt voor een cumulerend effect door nog meer leegstand en minder markt. Daarnaast ontstaat leegstand door concentratie van activiteiten in Huizen van de Wijk en concentratie van activiteiten in nieuwe MFA's. Beheersing door: Samenwerking met ketenpartners (corporaties, ontwikkelaars en makelaars). Onderzoeken naar alternatieve invulling door gebruikers of andere bestemmingen.
13 Kazernebeheer. Kans: 51% - 100%. Restriscio: € 500.000. Risicostrategie: Accepteren	Voor het onderhoud van de gebouwen op het kazerne terrein en de inrichting van het terrein zijn nog geen structurele middelen vrijgemaakt. Daarnaast zijn energieverbruik en energielasten gestegen. Beheersing door: PM
14 Planschade. Kans: 51% - 100%. Restriscio: PM. Risicostrategie: Accepteren	Geactualiseerde bestemmingsplannen maken gebruik van de meest recente standaardbepalingen. Hierdoor kunnen bepalingen in het geactualiseerde plan afwijken van de bestemmingsbepalingen uit het voorgaande plan. Dit kan leiden tot planschadeverzoeken. Beheersing door: Vooraf met initiatiefnemers afspraken maken over vergoedingen omtrent planschade. Daarnaast wordt juridisch getoetst op ontvankelijkheid van verzoeken tot planschade.

Jaarrekening 2013	Samenvatting concrete risico en beheersmaatregelen
<p>15 Garantstelling Greenpark. Kans: 51% - 100%. Restriscio: PM. Risicostrategie: Beheersen</p>	<p>Mocht de grondexploitatie van de Gemeenschappelijke Regeling Greenpark verlies lijden, dan staan de Regio Venlo gemeenten hiervoor garant. Het Venlose deel van deze garantstelling is 46,9%.</p> <p>Beheersing door: Gemeente Venlo participeert in het dagelijks bestuur van de Gemeenschappelijke Regeling, houdt toezicht op de voortgang van de exploitatie en stuurt zo nodig bij. Vanuit de Regio is het proces gestart om samen met de provincie te komen tot een aanpak oor de doorontwikkeling van Venlo GreenPark naar de campus Greenport Venlo. Daarnaast is een voorziening getroffen van ca. € 1,2 miljoen voor het verwachte aandeel in het verlies.</p>
<p>16 Gerechtelijke procedure omtrent brandweeroptreden . Kans: 26% - 50%. Restriscio: € 700.000. Risicostrategie: Beheersen en overdragen</p>	<p>Risico van toewijzing van de vordering van eisers jegens de gemeente Venlo respectievelijk de veiligheidsregio Limburg Noord met betrekking tot aansprakelijkstelling inzake het optreden van de brandweer gedurende de brand bij een logistiek bedrijf (bedrijfshal afgebrand).</p> <p>Beheersing door: De gemeente is na afwijzing van de aansprakelijkstelling gedagvaard. Hierover is een gerechtelijke procedure aanhangig. De gemeente voert met ondersteuning van een externe advocaat (gerenommeerd advocatenkantoor), welke door de verzekeraar van de gemeente is ingeschakeld en wordt betaald, hiertegen verweer. Daarnaast is de gemeente hiervoor verzekerd, maar dit is gemaximeerd.</p>
<p>17 Zorgplicht gemeente. Kans: 26% - 50%. Restriscio: € 500.000. Risicostrategie: Accepteren</p>	<p>Als gevolg van de economische crisis en de door de raad besloten bezuinigingsmaatregelen bestaat er een kans dat instellingen failliet zullen gaan. Op basis van zorgplicht zal de gemeente mogelijk een aantal taken noodgedwongen moeten overnemen.</p> <p>Beheersing door: Sturen op minimalisering van risico's: afbouwen garantstellingen, kritisch omgaan met bevoorschotting bij subsidies, extra aandacht voor bedrijfsvoeringsaspecten zoals liquiditeit/solvabiliteit in tussentijdse rapportages en verantwoordingen</p>
<p>18 Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit. Kans: 26% - 50%. Restriscio: PM. Risicostrategie: Accepteren</p>	<p>Als de maatregelen uit het luchtkwaliteitsplan niet worden uitgevoerd, voldoet Venlo niet aan de luchtkwaliteitseisen en zullen de subsidiegelden worden teruggevorderd.</p> <p>Beheersing door: PM</p>
<p>19 Bodemsanering 2015-2018. Kans: 26% - 50%. Restriscio: PM. Risicostrategie: Beheersen</p>	<p>Aansprakelijkheid voor het saneren van gemeentelijke gronden of gronden waarbij geen kostenverhaal mogelijk is. Met name als na 2014 nieuwe risicolocaties worden ontdekt ontstaat een probleem omdat de gemeente dan hiervoor geen rijksmiddelen meer ontvangt.</p> <p>Beheersing door: Dit risico is in principe niet te beheersen. Door uitgebreid onderzoek naar de mogelijke humane risicolocaties is getracht dit risico zo veel mogelijk te beperken.</p>

Jaarrekening 2013	Samenvatting concrete risico en beheersmaatregelen
<p>20 Geluid- en luchtgeluiden 2015-2018. Kans: 26% - 50%. Restrisico: PM. Risicostrategie: Beheersen</p>	<p>Aansprakelijkheid voor het saneren van gemeentelijke infrastructuur en panden waarbij geen kostenverhaal mogelijk is. Met name vanaf 2014 ontstaat een probleem omdat de gemeente dan hiervoor geen rijksmiddelen meer ontvangt.</p> <p>Beheersing door: Indien de gemeente geen beleid opstelt voor de periode na 2014 en daaraan middelen koppelt kan geen uitvoering meer worden gegeven aan de taak en mogelijk resterende geluidsaneringsopgave. De saneringsopgave geluid kent overigens een meerjarenprogramma tot 2030.</p>
<p>21 Leerlingenvervoer. Kans: 26% - 50%. Restrisico: PM. Risicostrategie: Beheersen</p>	<p>Het leerlingenvervoer is een open-einde regeling. Door toename van individuele leerlingenproblematiek en het open-einde karakter ontstaat een financieel risico. De komst van de Islamitische school medio 2014 zal leiden tot een stijging van de vervoerskosten. Momenteel kan dit nog niet worden gekwantificeerd.</p> <p>Beheersing door: Strikte uitvoering van de gemeentelijke verordening leerlingenvervoer, haalbaarheidsonderzoek invoer hogere km-grens (waarbinnen geen aangepast vervoer mogelijk is) voor het speciaal basisonderwijs, initiëren van combinatievervoer naar scholen binnen de gemeente en het optimaliseren van het combinatievervoer met regiogemeenten.</p>
<p>22 Financieel risico niet realiseren bezuinigingstaakstellingen. Kans: 11% - 25%. Restrisico: € 1.650.000. Risicostrategie: Beheersen</p>	<p>Voor een deel moeten de eerder opgelegde bezuinigingstaakstellingen nog geëffectueerd of nader met maatregelen belegd worden. De omvang van de taakstellingen en de stapeling van de zogenaamde exogene taakstellingen (a.g.v. Kabinetsbeleid) op de "eigen" taakstellingen vormen risicofactoren bij de concrete effectuering. Daarnaast leiden de mogelijke maatregelen om taakstellingen op de bedrijfsvoering te realiseren vanwege bijvoorbeeld frictiekosten niet altijd per direct of op de kortere termijn tot financiële invulling.</p> <p>Beheersing door: De taakstellingen te beleggen met concrete of waar niet mogelijk met alternatieve maatregelen en adequate sturing hierop.</p>

Jaarrekening 2013	Samenvatting concrete risico en beheersmaatregelen
<p>23 Garantstelling Venlo voor een lening van Exploitatiemaatschappij Villa Flora BV. Kans: 11% - 25%. Restriscio: € 456.250. Risicostrategie: Accepteren</p>	<p>- De gemeente Venlo staat garant tegenover de ASN-Bank voor 20% van een lening aan de Exploitatiemaatschappij Villa Flora BV;</p> <p>- Bij de oprichting van de BV zijn de toen lopende opdrachten in het kader van de bouw van Villa Flora door middel van een rekening courant betaald, voorgefinancierd door Venlo. Risico is dat Villa Flora niet kan voldoen aan de aflossingsverplichting;</p> <p>- In het kader van de dekking van de bouwkosten van Villa Flora bestaat nog onzekerheid over de omvang van de definitief te ontvangen regiogelden en subsidie;</p> <p>- Op aandringen van de provincie is er een collectieve Warmte Koude Opslag (WKO) aangelegd. Hierdoor heeft de WKO ruim € 1 miljoen meer gekost. Onzeker is of deze meerkosten verhaald kunnen worden.</p> <p>'- Het merendeel van de verhuurbare vloeroppervlakte is met huurovereenkomsten voor meerdere jaren verhuurd. Echter voor een deel is dit nog niet het geval.</p> <p>Beheersing door:</p> <p>- Via de aandeelhoudersrol toezicht houden en de bedrijfsvoering monitoren;</p> <p>'- Het verkrijgen van hypothecaire zekerheid;</p> <p>- Eventueel bijstorting in het eigen vermogen door aandeelhouders;;</p> <p>- Over leg met de provincie om te komen tot een eindafrekening;</p> <p>- De gemeente Venlo zal bij het niet ontvangen van de nog resterende subsidiegelden deze bedragen doorleggen naar Villa Flora BV. Bij de oprichting van de BV is besloten tot het doorleggen van alle rechten en plichten naar de BV.</p>
<p>24 Eindverantwoording subsidies Floriade. Kans: 11% - 25%. Restriscio: PM. Risicostrategie: Beheersen</p>	<p>Mocht de definitieve subsidie van derden lager worden vastgesteld, dan zal het tekort verhaald worden op de regiogemeenten.</p> <p>Beheersing door: Onlangs zijn gedegen eindverantwoordingen aangeboden. Verwacht wordt dat op basis hiervan het volledige bedrag aan subsidie definitief zal worden vaststellen.</p>
<p>25 Wijzigingen in wet- en regelgeving. Kans: 26% - 50%. Restriscio: PM. Risicostrategie: Accepteren</p>	<p>Onduidelijkheid over de ingangsdatum van bepaalde wet- en regelgeving bemoeilijkt de implementatie hiervan.</p> <p>Beheersing door: Implementatietrajecten van wet- en regelgeving op de voet volgen om inbedding in gemeentelijk beleid en regelgeving soepel te laten verlopen.</p>
<p>26 Niet kunnen uitvoeren van toezichthoudende taken. Kans: 11% - 25%. Restriscio: PM. Risicostrategie: Beheersen</p>	<p>Door het niet beschikbaar stellen van het budget kunnen toezichthoudende taken niet worden uitgevoerd. Dit kan mogelijk consequenties hebben voor de riolering (aantasting vanwege illegale lozingen).</p> <p>Beheersing door: Bedrijven wijzen op naleving vergunningvoorschriften.</p>

4.3 Grondbeleid

4.3.1 Inleiding

Deze paragraaf Grondbeleid begint met een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de programmabegroting. Vervolgens wordt ingegaan op de wijze waarop de gemeente Venlo het grondbeleid uitvoert. Dan volgt een beschouwing van de ontwikkelingen in het grondbeleid in 2013. Besloten wordt met de actuele prognose van toekomstige resultaten van alle grondexploitaties, een beschrijving van de winstneming in 2013 en beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken, uitgedrukt in de ratio weerstandscapaciteit.

In deze paragraaf wordt verantwoording afgelegd over het beleid en de plannen uit de paragraaf Grondbeleid van de Programmabegroting 2013-2016. De paragraaf Grondbeleid geeft een beeld van het gevoerde grondbeleid in 2013 op hoofdlijnen.

4.3.2 Visie op het grondbeleid

Het grondbeleid is overheidsbeleid dat is gericht op de markt waar de grond wordt gekocht, geëxploiteerd, ontwikkeld en weer verkocht. Het omvat zaken als verwerving van grond, voorkeursrecht, onteigening, grondexploitatie, bouwrijp maken, aanleg nutsvoorzieningen, inrichting van de openbare ruimte en het kostenverhaal.

Grondbeleid heeft als doel bij te dragen aan:

- De maatschappelijke doelstellingen en producten uit de Programmabegroting 2013 - 2016, die voortkomen uit de Strategische Visie Venlo 2030 en de structuurvisies (sociaal-maatschappelijk en ruimtelijk-economisch);
- De kwaliteit van de ruimtelijke inrichting;
- Een rechtvaardige verdeling van kosten en baten die ontstaan als gevolg van interventies door de gemeente, en/of particulieren op het terrein van de ruimtelijke inrichting.

Venlo kiest in principe voor een actief grondbeleid. De gemeente probeert zelf de grond in handen te krijgen en koopt en verkoopt zelf grond. In sommige situaties kiest de gemeente voor faciliterend grondbeleid. Ze sluit dan met een grondeigenaar een contract over de locatieontwikkeling. Als gevolg van de precaire marktsituatie in 2013 en de voorgaande jaren kwam dit steeds meer voor. Naar verwachting zal deze ontwikkeling zich de komende jaren voortzetten. Indien bedrijven of particulieren al grondposities innemen in gemeentelijke exploitatiegebieden wordt gezocht naar samenwerking om de realisatie van het veranderingsproces gestalte te geven.

Bij het realiseren van ruimtelijke fysieke initiatieven kiest de gemeente voor gebiedsontwikkeling en een gebiedsgerichte benadering. Gebiedsontwikkeling behelst het ontwikkelen en realiseren van gebieden en terreinen die bijdragen aan het realiseren van de doelstellingen van de gemeente Venlo. De ontwikkeling vindt plaats door voor eigen rekening en risico bouwgrond te verwerven, te beheren en bouw- en woonrijp te maken met het doel die weer te verkopen of in erfpacht uit te geven.

Veel gebiedsontwikkeling in Venlo betreft het ontwikkelen van inbreidingslocaties. De beleidsafdelingen zorgen ervoor dat bewoners en maatschappelijke partijen, zoals welzijnsorganisaties en woningbouwcorporaties, nadrukkelijk bij de initiatieven worden betrokken.

4.3.3 Ontwikkelingen in het grondbeleid in 2013

Ontwikkelingen op Rijks- en provinciaal niveau

Op- en belendend aan haar grondgebied werkt Venlo in drie projecten samen met de Provincie Limburg en buurgemeenten. Dit zijn Greenport Venlo ('Klavertje 4'), Maasdal Velden en het project Laerbroeck (Romeinenweerd).

De Provincie Limburg en de gemeenten Horst aan de Maas, Peel en Maas en Venlo hebben eind 2009 de Development Company Greenport Venlo (DCGV) opgericht. De Provincie en de drie gemeenten zijn hiervan de aandeelhouders. DCGV is het ontwikkelbedrijf van Greenport Venlo dat in belangrijke mate zorgt voor het ontwikkelen van de deelgebieden: Trade Port Noord (TPN), Venlo Greenpark, Fresh Park Venlo, Traffic Port, en de glastuinbouwgebieden Californië en Siberië.

BV Trade Port Noord (BV TPN) is in oktober 2012 opgericht door de gemeente Venlo en Development Company Greenport Venlo (DCGV). Beide partijen zijn voor 50% aandeelhouder van BV TPN. De opdracht van de BV TPN is om het bedrijventerrein Trade Port Noord (TPN) te ontwikkelen, als onderdeel van Greenport Venlo.

Het daadwerkelijk ontwikkelen van TPN gebeurde in 2013 door de CV TPN. De gemeente Venlo is hierin voor 70% commanditair vennoot en DCGV voor 30%. Het Ontwikkelbedrijf van de gemeente Venlo houdt, eind 2013, in haar weerstandsvermogen rekening met een toekomstig positief resultaat van CV TPN van € 18,7 miljoen.

Op het grondgebied van de voormalige gemeente Arcen en Velden wordt door de provincie samen met de gemeente Venlo verkend wat de mogelijkheden zijn voor de uitplaatsing van 17 glastuinbouwbedrijven en 1 loonbedrijf uit het Maasdal bij Velden. Er zal sprake zijn van maatwerk op basis van de provinciale regeling 'Ruimte voor Ruimte'. Voor Laerbroeck worden de mogelijkheden voor invulling van het gebied verkend.

Aanvullend gronduitgiftebeleid

Naar aanleiding van de grondtransactie voor de bioscoop aan de Picardie is voorgesteld om de richtlijn van de Europese Commissie Nr. C 209 te hanteren bij verkoop van gronden (waarvoor geen vooraf vastgestelde grondprijzen zijn vastgesteld) en specifieke vastgoedlocaties aan een marktpartij of onderneming. Meer specifiek betekent dit dat één of meer onafhankelijke (externe) taxateurs van onroerend goed, vóór de verkooponderhandelingen, een taxatie verricht om de marktwaarde vast te stellen op grond van algemeen aanvaarde marktindicaties en taxatiecriteria. Het hanteren van de richtlijn zal de transparantie en marktconformiteit vergroten en ontoelaatbare staatssteun voorkomen. De raad heeft dit principe begin 2014 vastgesteld.

4.3.4 Actuele prognose van toekomstige resultaten van alle grondexploitaties

Na het starten van 5 nieuwe en het afsluiten van 19 bestaande grondexploitaties, heeft de gemeente Venlo ultimo 2013 ongeveer 30 grondexploitaties in onderhanden werk. Het saldo van verwachte toekomstige positieve resultaten van deze exploitaties bedraagt € 26,8 miljoen. In vergelijking met de laatste prognose, uit de Nota Ontwikkelbedrijf 2014 (€ 21,4 miljoen positief), is dit € 5,4 miljoen positiever. Het verschil zit vooral in de toename van het verwachte resultaat van Trade Port West I, dat stijgt door de inbreng van ruim 4 ha gronden van de voormalige grondexploitatie van Sunrise Campus, die per 31 december 2012 is afgesloten.

In het verwachte toekomstige resultaat zit € 18,7 miljoen voor Trade Port Noord (TPN). Gelet op het meerjarige karakter van deze gebiedsontwikkeling en het financiële belang voor de gemeente, worden de verwachte resultaten en risico's van TPN nauwgezet gevolgd.

Reserves en voorzieningen.

De Algemene Grondreserve bedraagt ultimo 2013 € 9,3 miljoen. Dat is € 1,8 miljoen hoger dan bij de vorige jaarrekening. De toename komt vooral door het positieve saldo van de 19 afgesloten grondexploitaties in 2013 en het overhevelen van het restsaldo van de reserve Aangegane Verplichtingen Grondbedrijf.

In verband met de overgang per 1 januari 2014 van het Grondbedrijf (stafeenheid binnen het Ontwikkelbedrijf) naar de afdeling Ruimte en Economie, als onderdeel van de organisatiewijziging, is er bij de jaarrekening 2013 extra aandacht geweest voor het afsluiten van grondexploitaties. Volgens bestendig beleid worden de positieve en negatieve resultaten van afgesloten grondexploitaties toegevoegd aan de Algemene Grondreserve (AGR) of onttrokken aan de voorziening nadelige exploitatieresultaten Grondbedrijf. In totaal zijn 19 grondexploitaties afgesloten. Het gezamenlijk positief resultaat van ruim € 1,0 miljoen is toegevoegd aan de AGR.

Na het afsluiten van het project Maasveld fase 2 in Tegelen is de reserve Aangegane Verplichtingen Grondbedrijf opgeheven. Het restant van bijna € 0,4 miljoen is toegevoegd aan de AGR.

Na het afboeken tot boekwaarde van een aantal restgronden is ook de Voorziening Nadelig Herwaarderingsresultaat Grondbedrijf met neutraal resultaat afgesloten.

De Voorziening Nadelige Exploitatieresultaten is gebaseerd op de contante waarden van de grondexploitaties met een nadelig saldo per 31 december 2013. De voorziening is rentedragend, zodat de geprognosticeerde verliezen per einddatum van een grondexploitatie kunnen worden gedekt. Voor het afsluiten van het project Centrum Plan Tegelen is € 2,0 miljoen onttrokken aan deze voorziening. Ook is er € 1,2 miljoen toegevoegd, vooral voor de projecten Centrumplan Blerick en Venlo Centrum Zuid. Per saldo is de voorziening Nadelige Exploitatieresultaten in 2013 afgenomen met € 0,8 miljoen tot € 23,4 miljoen.

4.3.5 Winstneming

Vervroegde winstneming was in 2013 niet aan de orde. Wel zijn 19 projecten afgesloten met een gezamenlijk positief resultaat van circa € 1,0 miljoen.

4.3.6 De beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken

De nota Risicomanagement en Weerstandsvermogen definieert de relatie tussen de risico's (benodigde weerstandscapaciteit), en de beschikbare weerstandscapaciteit. Om te bepalen of de beschikbare weerstandscapaciteit toereikend is om de risico's af te dekken, wordt de volgende formule gebruikt:

Beschikbare weerstandscapaciteit

Benodigde weerstandscapaciteit op basis van risicoprofiel

Een ratio lager dan 1,0 duidt op een ontoereikende weerstandscapaciteit, een ratio boven 1,0 geeft aan dat alle geïdentificeerde risico's kunnen worden afgedekt. De gemeente Venlo hanteert een normratio van 1,0.

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de som van de hieronder genoemde onderdelen. Per onderdeel is de huidige stand tussen haakjes genoemd. De som bedraagt € 38,3 miljoen.

- (+) Het saldo van de prognose van toekomstige resultaten van exploitaties (€ 26,8 miljoen).
- (+) De Algemene Grondreserve (€ 9,3 miljoen).

- (+) De herwaardering van te verkopen gronden (€ 2,2 miljoen)

De Algemene Grondreserve heeft als doel de “normale” risico’s voor de grondexploitatie te dekken.

De benodigde weerstandscapaciteit is gebaseerd op het risicoprofiel van alle exploitaties. Het vermenigvuldigen van de financiële impact van een risico met de kans van optreden, resulteert in de benodigde weerstandscapaciteit op basis van het risicoprofiel. Eind 2013 worden de risico’s in totaal geraamd op € 97,7 miljoen. Gewogen met de kans van optreden bedraagt de benodigde weerstandscapaciteit € 41,0 miljoen.

De ratio weerstandscapaciteit komt hiermee uit op 0,93 (38,3 / 41,0). Dit betekent dat de beschikbare weerstandscapaciteit niet toereikend is om de gekwantificeerde risico’s af te dekken.

Per saldo is er een tekort aan weerstandscapaciteit van € 2,7 miljoen.

De direct beschikbare weerstandscapaciteit, om nieuwe tegenvallers op te vangen, beperkt zich tot de Algemene Grondreserve ad € 9,3 miljoen. Deze staat tegenover een risicoprofiel van in totaal € 97,7 miljoen en gewogen € 41,0 miljoen. Het risico is derhalve reëel aanwezig dat bij verdergaande verliezen door de economische ontwikkelingen een beroep moet worden gedaan op de Algemene Dienst c.q. de Algemene Reserve om tekorten te dekken.

Deloitte heeft in het rapport “analyse stresstest 2 grondbedrijf” als aanbeveling meegegeven om de weerstandsratio bij voorkeur te baseren op enkel de direct beschikbare reserves van de gemeente. Het opnemen van toekomstige winsten in het weerstandsvermogen is in deze economische tijden in de optiek van Deloitte te onzeker. In dat geval bedraagt de ratio 0,23 (9,3 / 41,0). Het tekort aan weerstandscapaciteit is dan € 30,7 miljoen.

4.4 Onderhoud kapitaalgoederen

4.4.1 Riolering en regenwatersystemen

Actuele onderhoudstoestand:

De staat van de riolering en regenwatersystemen wordt gemonitord. Hiertoe bestaat voor de diverse onderdelen een reiniging- en inspectiecyclus. Op basis van de analyse van de inspectieresultaten worden de noodzakelijke beheer en onderhoudsresultaten vastgesteld.

Zijn de onderhoud en beheerplannen actueel?

De resultaten van de onderhoud en beheerplannen zijn verwerkt in de actualisatie van het GRP+ in 2011. Als gevolg van de verwerking van beheergegevens, zal een vernieuwde objectgerichte en meer gebundelde opzet voor het beheerplan worden gehanteerd.

Wat zijn de benodigde onderhoudsbudgetten (beïnvloedbaar)?

De benodigde onderhoudsbudgetten zijn weergegeven onder instandhouding en exploitatielasten in de exploitatie GRP+ 2011-2020

Zijn er knelpunten betreffende de beschikbare onderhoudsbudgetten?

Op grond van de inspectie resultaten uit het verleden is het uitvalpercentage de komende exploitatieperiode inschat op ca. 0,75 % ten opzichte van de totale lengte vrijval stelsel (611 km). Het gehanteerde uitvalpercentage duidt op een behoorlijk lange technische levensduur van het rioolsysteem, theoretisch 133 jaar. Het is niet uit te sluiten dat in de toekomst meer uitval zal ontstaan gezien de steeds toenemende leeftijd van de nog niet gerepareerde stelselonderdelen. In de huidige planperiode is hiervoor geen reservering opgenomen. Zodra een significante stijging van schadebeelden uit cyclische inspectieresultaten hier aanleiding toe geeft, zal hierop worden geanticipeerd. Er zullen dan extra middelen worden gezocht. Het niet aanvullen van deze middelen zal anders op termijn ertoe leiden dat er een grotere kans op schade aan het riool en de bovengelegen verharding kan optreden. De daarmee gepaard gaande herstelkosten zullen naar verwachting groter zijn.

Planning en actiepunten voor 2014 en volgende:

Begin 2014 wordt het uitvoeringsprogramma 2014 ter goedkeuring aan het college voorgelegd. Eind 2014 zal het concept uitvoeringsprogramma 2015 worden opgesteld. Deze jaarlijkse operationele programma's geven een nadere uitwerking van het GRP+ waarin voor het betreffende jaar concreet wordt aangegeven welke voorzieningen worden aangelegd (watertaken), welke onderzoeken zullen worden uitgevoerd en welke instandhoudingsmaatregelen worden getroffen. In overeenstemming met het vastgestelde beleidskader binnen de gemeente Venlo zal een (financiële) actualisatie van het GRP+ tenminste iedere drie jaar aan de gemeenteraad worden voorgelegd. De eerstvolgende actualisatie is gepland voor eind 2014.

Instandhouding en watertaken

De maatregelen hebben behalve instandhouding ook betrekking op verdere aanpassingen van het systeem. Zoals de terugdringing van vuiluitworp op oppervlaktewater via riool overstorten in diverse stadsdelen.

Het verminderen van de kans op wateroverlast door middel van optimalisatie van het rioolsysteem. Dit gebeurt door het benutten van restberging en capaciteit in het bestaande stelsel en afkoppelen. Door middel van afkoppelen worden regenwater en vuilwater van elkaar gescheiden. Dit heeft behalve de vermindering van de kans op wateroverlast ook een gunstig effect op de vuiluitworp naar het oppervlaktewater en het grondwater. Bovendien wordt er minder regenwater naar de rioolwaterzuiveringsinstallatie van het waterschap afgevoerd hetgeen een gunstige invloed op het zuiveringsproces betekent.

Samenwerking

Door samenwerking en afstemming over de benchmarkgegevens tussen de Noord-Limburgse gemeenten onderling, wordt op basis van het principe 'leren van elkaar', de komende periode naar mogelijkheden voor kostenbesparingen en kennisbundeling in de watersector gezocht. Vooral op het vlak van de intergemeentelijke samenwerking wordt ingeschat dat er primaire kansen liggen. Daar waar verbreding met bijvoorbeeld het waterschap een verdere synergie kan opleveren, zal deze opgezocht worden. In dat kader is in september 2011 het bestuurlijk convenant "Samenwerken in de afvalwaterketen Noord-Limburg" vastgesteld. Dit convenant vormt de basis voor de samenwerking tussen de Noord-Limburgse gemeenten en het waterschap.

4.4.2 Wegen (inclusief Civiele Kunstwerken)

Het beheerareaal wegen is verdeeld in hoofdwegen, wegen in wijken, fietspaden, wegen buiten de bebouwde kom en onverharde wegen. Daarnaast valt het wegareaal te verdelen in verhardingssoort. In onderstaande tabel staat het areaal zoals dit in 2013 aangehouden is voor het wegbeheer en -onderhoud.

[m2]	Totalen	Oost	West	Zuid	Noord
Asfalt	3.419.606	717.402	1.086.581	953.398	662.225
Elementen	2.782.920	803.422	803.500	919.195	256.803
Onverhard	662.076	45.395	264.437	109.568	242.676
Onbekend	12.432	5.372	155	0	6.905
Beton	8.439	0	449	5.702	2.288
Totalen	6.885.473	1.571.591	2.155.122	1.987.863	1.170.897

Het beheerareaal civiele kunstwerken omvat onder meer bruggen, tunnels, duikers, keermuren en kademuren. Uit een eerste inventarisatie, uitgevoerd in 2012 en 2013, is gebleken dat de gemeente Venlo circa 700 civiele kunstwerken en objecten (exclusief duikers) in eigendom, beheer en onderhoud heeft.

Vastgesteld kwaliteitsniveau:

Eind 2012 is een nieuw Meerjarenplan voorziening Groot Onderhoud Wegen (RV 2012-97) vastgesteld, waarin opgenomen de aangehouden kwaliteitsniveaus (voldoen aan de zorgplicht op basis van de Wegenwet, voorkomen van kapitaalvernietiging en huidig kwaliteitsniveau (heel en veilig) handhaven).

Het beheer en onderhoud van de civiele kunstwerken is beleidsmatig nog onvoldoende geregeld en er zijn nog geen kwaliteitsniveaus vastgesteld. Dit beheer en onderhoud werd en wordt uitgevoerd op basis van calamiteiten en incidenten (ad-hoc).

Actuele onderhoudstoestand:

De actuele kwaliteit van het wegareaal wordt objectief gemeten aan de hand van de wegbeheersystematiek van het CROW. De weginspectie uit 2013 laat zien dat er, als gevolg van de strenge winters en de eenmalige bezuiniging uit 2012, een achteruitgang in de kwaliteit van het wegareaal heeft plaats gevonden. Toch voldoet de kwaliteit nog net aan het minimumniveau volgens de vastgestelde kwaliteitsniveaus.

Uit de recente stadspeiling blijkt dat 67% van de inwoners vindt dat de gemeente goede wegen en trottoirs heeft. Het gemiddelde rapportcijfer voor de tevredenheid over wegen en paden is een 5,9.

De actuele kwaliteit en onderhoudsbehoefte van de civiele kunstwerken is onbekend. In aanvulling op de inventarisatie in 2012 en 2013, is inmiddels gestart met de inspectie van een groot aantal objecten om de actuele kwaliteit in kaart te brengen.

Zijn de onderhouds- en beheersplannen actueel?

Eind 2012 is een nieuw Meerjarenplan voorziening Groot Onderhoud Wegen (RV 2012-97) vastgesteld. Dit plan wordt in 2015 geactualiseerd. Jaarlijks wordt een onderhoudsprogramma opgesteld.

De inventarisatie en inspectie van de civiele kunstwerken is nog niet afgerond, zodat hiervoor nog geen beheer- en onderhoudsplannen opgesteld kunnen worden.

Wat zijn de benodigde onderhoudsbudgetten (beïnvloedbaar)?

Op basis van het Meerjarenplan voorziening Groot Onderhoud Wegen zijn de minimaal benodigde onderhoudsbudgetten vastgesteld en in de begroting beschikbaar.

Daarnaast is er circa € 0,8 miljoen beschikbaar voor de overige werkzaamheden met betrekking tot wegbeheer en -onderhoud, zoals onverharde wegen, bermen en belijning. Voor civiele kunstwerken is geen onderhoudsbudget beschikbaar en doordat inventarisatie en inspectie nog niet zijn afgerond, is er nog geen benodigd onderhoudsbudget bekend.

Zijn er knelpunten betreffende de beschikbare onderhoudsbudgetten?

De huidige aanpak van het beheer en onderhoud op basis van de gemeten kwaliteit leidt momenteel tot een kwaliteitsniveau waarbij kapitaalvernietiging nog net wordt voorkomen. Dit is ook vastgelegd in het eind 2012 vastgestelde Meerjarenplan voorziening Groot Onderhoud Wegen (RV 2012-97). Wel zijn er risico's in het opvangen van onvoorziene omstandigheden doordat er geen reserve in de voorziening aanwezig is.

Doordat inventarisatie en inspectie van het beheerareaal civiele kunstwerken nog niet is afgerond en onderhouds- en beheerplan ontbreken, bestaan er risico's ten aanzien van veiligheid op en rond deze objecten. Tevens leidt deze ad-hoc aanpak tot een continue daling van het kwaliteitsniveau, met mogelijk kapitaalvernietiging tot gevolg.

De wettelijke taak tot het inrichten van de BGT (basiskaart grootschalige topografie) per 1 januari 2016 vraagt een zeer grote inspanning in capaciteit en middelen. Deze capaciteit en middelen zijn binnen het product wegen niet voorhanden.

Planning en actiepunten voor 2014:

In 2014 worden inventarisaties en inspecties uitgevoerd van de beheerarealen wegen en civiele kunstwerken. Op basis van de resultaten worden onderhouds- en beheerplannen opgesteld.

Op basis van beschikbare budgetten wordt in 2014 regulier onderhoud uitgevoerd aan de wegen. Voor civiele kunstwerken is geen budget beschikbaar voor onderhoud.

In 2014 wordt, op basis van de systematiek voor Integraal Beheer Openbare Ruimte, een nieuwe kwaliteitskaart voor de openbare ruimte afgerond.

4.4.3 Groen- en speelvoorzieningen

Het beheerareaal groen en speelvoorziening is een belangrijk onderdeel in de beleving van de openbare ruimte. In dit product wordt onderscheid gemaakt in openbaar groen, bomen, bossen en natuurgebieden, hondenpaden, speelvoorzieningen en recreatieve voorzieningen. Onderstaande tabel geeft de areaalgegevens zoals deze eind 2013 bekend waren

	Totalen	Oost	West	Zuid	Noord
Bomen	56.894 st	13.205 st	19.949 st	15.063 st	8.677 st
Beplanting	3.042.672 m2	668.036 m2	1.229.423 m2	724.987 m2	420.226 m2
Hagen	102.438 m	27.648 m	28.186 m	34.486 m	12.118 m
Gras	5.185.494 m2	976.990 m2	1.964.609 m2	1.247.484 m2	996.411 m2
Verharding	345.482 m2	96.042 m2	125.920 m2	75.439 m2	48.081 m2
Vijvers	151.168 m2	49.682 m2	32.400 m2	58.281 m2	10.805 m2
Speelplekken	256 locaties, 1489 speeltoestellen				
Hondenpaden	165 hondenpaden, 37 uitrenplekken				

Vastgesteld kwaliteitsniveau:

Voor het beheerareaal groen en speelvoorzieningen worden nog steeds de in 2007 vastgestelde kwaliteitsniveaus (raadsvoorstel 31-2007) volgens de systematiek van Integraal Beheer Openbare Ruimte aangehouden.

Actuele onderhoudstoestand:

Aan de hand van beheerschouwen is vastgesteld dat de kwaliteit van het areaal groen en speelvoorzieningen momenteel voldoet aan het minimumniveau volgens de vastgestelde kwaliteitsniveaus. Daarnaast worden de speelvoorzieningen ook nog op veiligheid geïnspecteerd en beheerd.

Naast de technische onderhoudstoestand, blijkt uit de stadspeiling dat 63% van de inwoners tevreden is over de groenvoorziening. Het gemiddelde rapportcijfer bedraagt een 7,1.

Op de website www.participatiekaart.nl valt te zien dat er ruim 120 geregistreerde burgerinitiatieven zijn met betrekking tot het beheer en onderhoud van de openbare ruimte, waaronder vooral het openbaar groen.

Zijn de onderhouds- en beheersplannen actueel?

Het groenbeleidsplan Venlo uit 1994 is verouderd en dient vervangen te worden, terwijl specifieke groenbeheersplannen ontbreken. De uitvoeringsplannen (onderhoudsbestekken) zijn actueel, waarbij gebruik wordt gemaakt van de mogelijkheid tot investering bij de WAA. In 2013 is de nota "de openbare ruimte van Venlo in beweging" vastgesteld. In deze nieuwe nota wordt naast spelen ook gekeken naar sport en recreëren.

De aanpak van overlast door hondenpoep is in 2011 nogmaals volledig beschreven en in april 2011 door het college behandeld.

Wat zijn de benodigde onderhoudsbudgetten (beïnvloedbaar)?

Voor een duurzaam onderhoud van het openbaar groen, op basis van de vastgestelde kwaliteitsniveaus, is jaarlijks circa € 3 miljoen beschikbaar. Daarbij wordt opgemerkt dat het beheer en onderhoud van bomen, als gevolg van bezuinigingen, beperkt wordt tot het voorkomen en verhelpen van onveilige situaties.

Voor het beheer en onderhoud van bossen en natuurgebieden is jaarlijks circa € 0,28 miljoen beschikbaar.

De speel- en recreatieve voorzieningen hebben jaarlijks circa € 0,27 miljoen beschikbaar voor het regulier onderhoud en het borgen van de veiligheid.

Het beheer en onderhoud van de hondenpaden en uitrenplaatsen vraagt jaarlijks € 0,15 miljoen.

Uit vernieuwing van beleids- en beheersplannen moet blijken wat de daadwerkelijk benodigde onderhoudsbudgetten zijn.

Zijn er knelpunten betreffende de beschikbare onderhoudsbudgetten?

Het gegevensbeheer van het groenareaal is een intensieve taak, waarvoor binnen de huidige budgetten onvoldoende capaciteit en middelen beschikbaar zijn. Daarnaast vraagt de wettelijke taak tot het inrichten van de BGT (basiskaart grootschalige topografie) per 1 januari 2016 een zeer grote inspanning in capaciteit en middelen. Deze capaciteit en middelen zijn binnen het product groen niet voorhanden.

Door het verouderde beleid is op verschillende fronten een adequate invulling van de verschillende taken niet mogelijk. Onder andere het ontbreken van een adequaat bomenbeleidsplan leidt regelmatig tot ontevredenheid en discussie met burgers en in projecten.

Planning en actiepunten voor 2014:

Vernieuwen van beleid ten aanzien van groen- en speelvoorzieningen door beleidsafdeling en het opstellen van beheerplannen door de beheerafdeling. Daaraan gekoppeld het afronden van een nieuwe kwaliteitskaart op basis van de systematiek voor Integraal Beheer Openbare Ruimte.

Naast het uitvoeren van het regulier groenonderhoud wordt in 2014 nadrukkelijk een nog groter beroep gedaan op de eigen verantwoordelijkheid en zelfwerkzaamheid van de inwoners. Ook worden de mogelijkheden onderzocht om bijvoorbeeld bedrijven en instellingen meer te betrekken bij het onderhoud van de openbare ruimte, bijvoorbeeld in de vorm van adoptie van groenareaal.

4.4.4 Vastgoed inclusief parkeren

Het onderhoud van de parkeergarages is opgenomen in het circuit: "planmatig onderhoud gebouwen". Om die reden zijn de parkeergarages meegenomen in het onderdeel Vastgoed van deze paragraaf en komen ze niet afzonderlijk terug.

Vastgesteld kwaliteitsniveau:

- Gebouwen zoals het stadhuis passen binnen het kwaliteitsniveau I
- Gebouwen zoals kantoren, archief, musea en gemeenschapshuizen passen binnen het kwaliteitsniveau II
- Gebouwen zoals binnensportaccommodaties, nieuwe buitensportaccommodaties en woningen, passen binnen het kwaliteitsniveau III.
- Gebouwen zoals noodlokalen en loodsen passen binnen het kwaliteitsniveau IV
- Gebouwen die aangekocht zijn voor amovatie of soortgelijke op te heffen gebouwen passen binnen het kwaliteitsniveau V

Actuele onderhoudstoestand:

Kwaliteitsniveau 3 (redelijke uitstraling, normale toepassing materialen, gemiddeld afwerkingsniveau, gewenst conditie niveau 2 en/of 3)

Zijn de onderhouds- en beheersplannen actueel?

Zoals aangekondigd is eind 2012 door de raad het meerjarenplan onderhoud gebouwen 2013-2022 geaccordeerd. Aangegeven is dat vanwege de grote bezuinigingen de gebouwen nu worden onderhouden op kwaliteitsniveau 4. Behalve de monumenten worden alle gebouwen dus op een lager kwaliteitsniveau onderhouden.

Wat zijn de benodigde onderhoudsbudgetten (beïnvloedbaar)?

	Voorziening	Beginsaldo voorziening per 1 januari	dotatie	onderhoud kosten	Bezuinigings maatregel	Eindsaldo voorziening per 31 december
2012	Overige onderhoudsvoorzieningen	320.809	€ 465.113	€ 654.078	€ 130.000	€ 1.844
	Sportgebouwen	764.327	€ 404.971	€ 630.388	€ 312.500	€ 226.410
	Ambtelijke gebouwen	177.300	€ 273.406	€ 333.791	€ 113.693	€ 3.222
	Parkeergarages	358.660	€ 162.725	€ 273.097	€ 12.500	€ 235.788
	Scholen	29.954	€ 254.131	€ 187.624	€ 0	€ 96.461
Totalen		1.651.050	€ 1.560.346	€ 2.078.978	€ 568.693	€ 563.725
2013	Overige onderhoudsvoorzieningen	1.844	€ 545.273	€ 363.225	€ 130.000	€ 53.892
	Sportgebouwen	226.410	€ 500.806	€ 571.198	€ 62.500	€ 93.518
	Ambtelijke gebouwen	3.222	€ 320.118	€ 197.019	€ 45.000	€ 81.321
	Parkeergarages	235.788	€ 210.376	€ 224.212	€ 12.500	€ 209.453
	Scholen	96.461	€ 300.956	€ 151.296	€ 0	€ 246.120
Totalen		563.725	€ 1.877.529	€ 1.506.950	€ 250.000	€ 684.304

Alle gemeentelijke gebouwen zijn juridisch en economisch eigendom van de gemeente. De gemeente is economisch eigenaar. Vier van de vijf hoofdbewoners (sport, ambtenaren, parkeren en cultuur/maatschappelijk) dragen jaarlijks middels een vaste dotatie (vastgesteld door de raad door goedkeuring van het meerjarenplan onderhoud gebouwen) bij aan de voorziening. Jaarlijks wordt aan het College gevraagd de uitgaven voor het onderhoud uit de voorziening te mogen bekostigen.

Zijn er knelpunten betreffende de beschikbare onderhoudsbudgetten?

Door op de dotaties te korten en extra budgetten te onttrekken aan de voorzieningen zijn de mogelijkheden tot onderhoud verkleind. Minder onderhoud betekent een verlaging van de technische levensduur van gebouwen en dus bij verkoop een lagere verkoopwaarde. De gebruikswaarde, de gevoelswaarde en de uitstraling van de gebouwen nemen sneller in waarde af.

In 2013 heeft een overschrijding op de aangevraagde kredieten van de voorzieningen planmatig onderhoud gebouwen plaatsgevonden als gevolg van bezuinigingen en diverse kosten die niet in de onderhoudsplanning zijn meegenomen. Voorbeelden hiervan zijn:

- Gemeente Venlo dient als eigenaar de brandweerkazerne in Venlo te onderhouden. In 2013 zijn hiervoor aanzienlijke kosten gemaakt. Echter wordt voor dit pand geen dotatie ontvangen. Per 1 januari 2014 is het pand verkocht aan de Veiligheidsregio Limburg-Noord.
- Gebouweigenaren krijgen te maken met steeds strengere eisen en regelgeving waaraan de gebouwen moeten voldoen. Zo moet van alle gebouwen van vóór 1994 sinds kort een asbestinventarisatie worden gemaakt en indien nodig ook asbest gesaneerd worden. Deze werkzaamheden zijn niet voorzien in de onderhoudsplanning maar wel uitgevoerd.

Wegens bezuinigingen in afgelopen jaren (2011-2014) op de dotatie en de onderhoudsvoorzieningen zijn enkele voorzieningen nagenoeg leeg. Voorheen konden overschrijdingen van het krediet worden gedekt door de voorzieningen. Wegens het risico op het meerjarig in de min lopen van de voorzieningen is dat niet meer mogelijk. Er is momenteel geen buffer meer om grote renovaties of onvoorziene kosten op te vangen.

Planning en actiepunten voor 2014:

De resultaten van 2013 hebben geleerd dat nog minder onderhoud mogelijk is. Het vertragen van calamiteiten onderhoud is inmiddels al aan de orde. Het preventief onderhoud gecombineerd met het keuringenprogramma wordt nog steeds vanwege veiligheid op adequaat niveau uitgevoerd. De bezuinigingsopdrachten van het afgelopen jaren blijven ons dwingen specifiek per gebouw te plannen, waarbij de gebruiker van een gebouw zich met minder tevreden moet stellen.

4.4.5 Sportvoorzieningen

De afdeling sportbedrijf heeft de beschikking over en exploiteert de volgende kapitaalgoederen:

- Een gemeentelijk zwembad (De Wisselslag) inclusief buitenbad.
- Acht gemeentelijke sporthallen.
- Eén gemeentelijke sportzaal.
- Zestien gemeentelijke gymzalen en één niet gemeentelijke gymzaal.
- Vijftien gemeentelijke buitensportaccommodaties.

Vastgesteld kwaliteitsniveau:

Het kwaliteitsniveau wordt in belangrijke mate bepaald door representativiteit van een gebouw en de activiteiten die daarin plaatsvinden. De gemeentelijke binnen- en buitensportaccommodaties passen binnen kwaliteitsniveau 3 (redelijke uitstraling, normale toepassing van materialen, gemiddeld afwerkingsniveau, gewenst conditieniveau 2 of 3). Conditie meting is een beoordeling van een gebouw op basis van de toestand waarin de gebouwelementen zich bevinden. Conditieniveau 2 is goed, 3 is redelijk. Er is een conditiecatalogus opgesteld waarmee de kwaliteit van de velden, de inrichtingselementen, de verhardingen en de beplanting inzichtelijk kan worden gemaakt. De kaders sluiten aan bij de betreffende normen voor velden (NOC*NSF) en inrichting (CROW). Deze normen zijn reeds vastgelegd en landelijk geaccepteerd.

Actuele onderhoudstoestand:

De staat van onderhoud van de gemeentelijke gebouwen in de sportsector is in het algemeen goed te noemen. Het gemeentelijke zwembad De Wisselslag is qua onderhoud niet meer actueel. Recent onderzoek heeft uitgewezen dat het bad een substantiële extra (bovenop het onderhoudsbudget als vermeld in het Meerjaren OnderhoudsPlan (MOP)) investering vraagt. Op grond daarvan heeft de gemeenteraad besloten hierin niet meer te investeren (eind 2012), maar voor nieuwbouw (regionaal of lokaal) te kiezen in een geprivatiseerde vorm. Dit onderzoek loopt nog.

In 2013 zijn voorbereidingen getroffen om enkele (afgeschreven) buitensportaccommodaties in het investeringsplan op te nemen en te renoveren. De oudbouw van de Venlosche Boys is gerenoveerd, de kleedaccommodaties van FCV-Venlo en VVV'03 staan voor 2014 op de rol. De komende jaren is er nog aandacht voor oudbouw HBSV en de Wallaby's. Om financiële redenen heeft renovatie de voorkeur boven nieuwbouw.

De kwaliteit van de sportvelden en overige inrichtingselementen binnen de gemeente Venlo is conform de normering van NOC*NSF en de aangesloten bonden. In 2014 heeft renovatie plaats van de toplaag van een hockeyveld op sportpark Herungerberg.

De bouw van de gymzaal als onderdeel van MFA OP Expeditie (Vossener) is gerealiseerd in 2013. Gymzaal Frederik Hendrikstraat komt hiermee te vervallen. In Blerick zijn gymzalen bij gemeenschapshuis Mospelheim en in de Klingerberg gerealiseerd en in 2013 in gebruik genomen. Daarna is gestart met nieuwbouw van sporthal Egerbos 2 en de renovatie van sporthal Egerbos 1. Eind 2014 is deze renovatie en nieuwbouw afgerond. In Venlo is de gymzaal bij basisschool De Meule gerealiseerd en in gebruik genomen. In 2014 wordt gymzaal St. Sebastianusstraat gerenoveerd (ipv nieuwbouw).

Zijn de onderhouds- en beheersplannen actueel?

Voor alle sportgebouwen ligt er een MOP. De afdeling Openbare Gebouwde Omgeving (OGO), team vastgoed, draagt zorg voor een actueel beheerplan. In overleg met het team Vastgoed worden per planjaar keuzes gemaakt binnen de financiële mogelijkheden. Nieuwbouw van accommodaties leidt tot een geringer bedrag voor planmatig onderhoud. Er ligt een actueel MOP voor de groene en niet-groene sportparken binnen de gemeente Venlo.

Wat zijn de benodigde onderhoudsbudgetten (beïnvloedbaar)?

De onderhoudsmiddelen voor het planmatig onderhoud van gemeentelijke sportgebouwen staan vermeld in de voorziening 'Groot onderhoud sportgebouwen' (toevoegingen en onttrekkingen). De onderhoudsgelden voor planmatig levensduur verlengend onderhoud van de groene en niet-groene sportparken staan als structurele post (€ 280.000) op het investeringsplan en worden na realisatie in de vorm van kapitaallasten in de begroting verwerkt. Deze middelen zijn toereikend. De overige benodigde gelden voor regulier onderhoud van de sportparken zijn opgenomen in de begroting van baten en lasten en zijn in 2013 toereikend gebleken.

Zijn er knelpunten betreffende de beschikbare onderhoudsbudgetten

Op de voorziening 'Groot onderhoud sportgebouwen' is een taakstelling van toepassing, waardoor niet alle gedoteerde middelen beschikbaar zijn voor het gestelde doel. Dit leidt tot het maken van keuzes die op termijn het vastgestelde kwaliteitsniveau in de weg kunnen staan.

4.5 Financiering

4.5.1 Algemeen

De Wet financiering decentrale overheden (Fido) legt de gemeente de verplichting op zowel in de jaarrekening als in de begroting een treasuryparagraaf in te voegen en een treasurystatuut op te stellen waarin de beleidsmatige infrastructuur wordt vastgelegd. Op vrijdag 13 december 2013 is de “Wet van 11 december 2013 tot wijziging van de Wet financiering decentrale overheden in verband met het rentedragend aanhouden van liquide middelen in 's Rijks schatkist (verplicht schatkistbankieren)” in de Staatscourant gepubliceerd. Dit houdt in dat de wet op 15 december in werking is getreden. Verplicht schatkistbankieren houdt in dat decentrale overheden verplicht zijn om hun overtollige middelen in de schatkist aan te houden.

De treasuryparagraaf is in samenhang met het treasurystatuut een belangrijk instrument voor het transparant maken van de financieringsfunctie. De uitwerking van het treasurystatuut wordt in de treasuryparagrafen van de begroting en de jaarrekening opgenomen. In de begroting wordt ingegaan op de geprognosticeerde beleidsplannen. In het jaarverslag wordt teruggeblikt en aangegeven in hoeverre de voorgenomen plannen zijn gerealiseerd.

Op 23 april 2012 heeft de gemeenteraad middels een initiatiefvoorstel het college van B&W opdracht gegeven tot “het verbreden van het ‘meten’ van de financiële positie door het ontwikkelen en normeren van een aantal aanvullende indicatoren”. Mede naar aanleiding hiervan is er voor gekozen met ingang van deze jaarrekening een aantal schuldindicatoren op te nemen. Deze indicatoren geven een beeld van de hoogte van de gemeenteschuld in relatie tot het balanstotaal, ten opzichte van de inkomsten en in verhouding tot het aantal inwoners. Ook is de rentedruk berekend. De uitkomsten van de indicatoren tonen aan dat de schuld op dit moment relatief aan de hoge kant is. Dit hangt samen met het feit dat er de afgelopen jaren veel investeringen hebben plaatsgevonden in Venlo en hiervoor geld is geleend. De uitkomsten van de indicatoren zijn niet alarmerend en leiden niet direct tot een noodzaak om in te grijpen. Wel dient de ontwikkeling van de schuld de komende jaren te worden gemonitord. Indien het investeringsniveau de komende jaren daalt, zullen ook de schuldindicatoren zich meer naar gemiddelde waarden gaan bewegen.

4.5.2 Rentebeheer

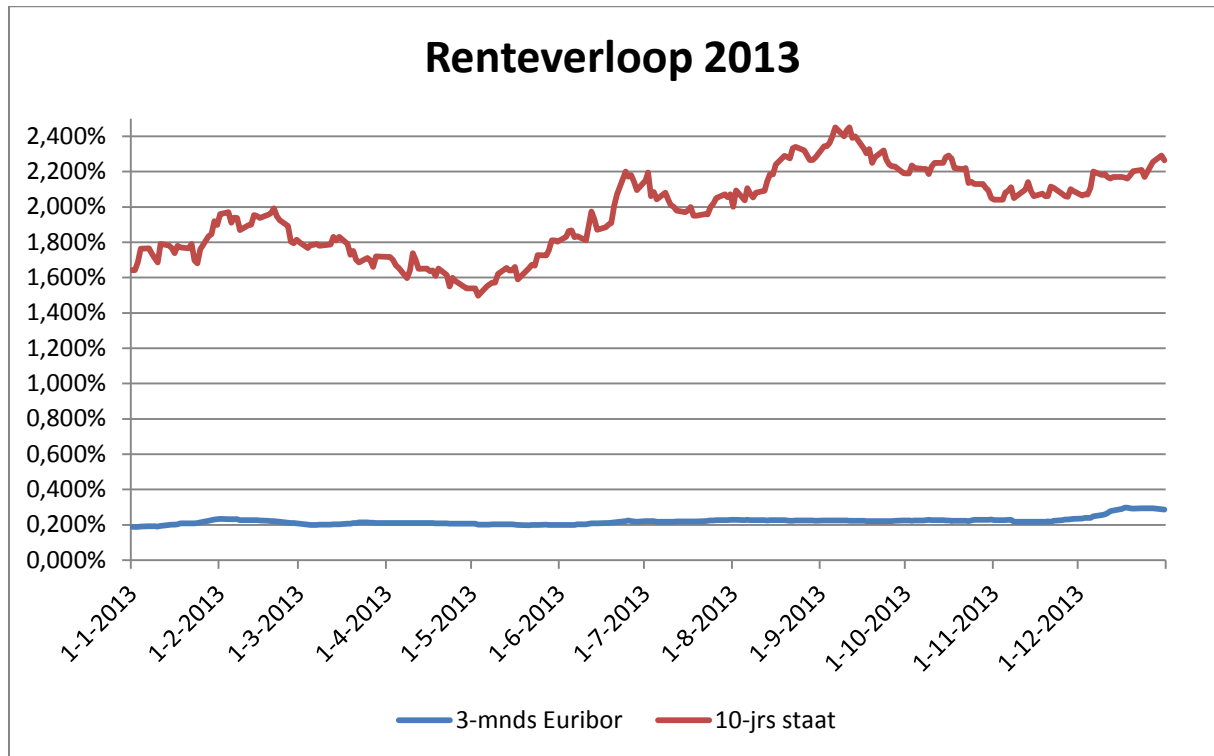
De gemeente Venlo baseert haar renteverwachtingen op de (rente)visies zoals deze worden opgesteld door enkele grote banken. Ook wordt de renteontwikkeling dagelijks gevolgd, onder andere via het Financieel Dagblad en de website van de BNG. Navolgende grafiek toont het renteverloop van de korte rente (3-maands Euribor) en de lange rente (10-jaars Staat) in het jaar 2013.

De korte rente heeft zich in 2013 bewogen tussen een bandbreedte van 0,188% en 0,298%. Gemiddeld was de korte rente 0,221%. Medio 2012 voorspelden BNG Bank en Rabobank uit te komen op een stand van 0,50% respectievelijk 0,51% per ultimo 2013.

De lange rente bereikte op 3 mei 2013 een dieptepunt van 1,498%. Op 6 september werd de hoogste stand van 2,451% genoteerd, gemiddeld bedroeg de 10-jaars staatsrente in 2013 1,975%. Medio 2012 voorspelden de BNG Bank en Rabobank ultimo 2013 uit te komen op 2,40% respectievelijk 2,50%.

Zowel voor wat betreft de korte rente als de lange rente bleven de voor 2013 voorspelde grote stijgingen uit. Met name van het afbouwen van het maandelijks opkoopprogramma van staatsleningen en hypotheekobligaties door de Federal Reserve, het zogenaamde ‘tapering’, werd verwacht dat het de rente zou doen stijgen. Ook de verlaging van de kredietwaardigheidsstatus van Nederland van AAA naar AA+ door kredietbeoordelaar

Standard & Poor's heeft nauwelijks tot geen effect gehad op de rentetarieven. Eind 2013 sloot de korte rente op 0,287%. De lange rente noteerde een eindstand van 2,263%.

4.5.3 Financieringspositie

Medio 2012 was bij het opstellen van de begroting 2013 een financieringstekort voorzien van circa € 60 miljoen. Bij het opstellen van de VoRap medio 2013 is het geraamde financieringstekort bijgesteld naar een overschot, doordat een aantal geplande uitgaven geen doorgang hebben gevonden dan wel zijn vertraagd. Het betreft onder andere het verstrekken van de financiering van € 40 miljoen aan MFC Vastgoed BV (geen doorgang). Het is in 2013 niet nodig geweest nieuwe langlopende financieringen aan te trekken. (Her)financiering heeft plaats kunnen vinden uit vrijgevallen korte uitzettingen. De laatst aangetrokken langlopende financiering dateert van 4 juni 2012. Het restantbedrag van de opgenomen geldleningen bedraagt eind 2013 € 365,9 miljoen. Hiervan is een bedrag van € 66,7 miljoen uitgeleend aan derde partijen uit hoofde van de publieke taak.

Om toe te lichten waaraan de gemeentelijke financieringsmiddelen zijn besteed wordt navolgende verkorte balans gebruikt:

Verkorte balans 2013		Bedragen x € 1.000	
Activa	31-12-2013	Passiva	31-12-2013
Vaste activa		Interne financieringsmiddelen	
Immateriële vaste activa	648	Reserves	86.265
Materiële vaste activa	248.915	Voorzieningen	21.491
Financiële vaste activa	126.369		
Vlottende activa		Externe financieringsmiddelen	
Voorraden	41.152	Vaste schulden > 1 jaar	365.887
Netto werkkapitaal	56.559		
	473.643		473.643

Aan de activa zijde worden de bezittingen weergegeven. Deze bestaan voornamelijk uit materiële vaste activa, zoals gronden en terreinen, bedrijfsgebouwen en grond-, weg- en waterbouwkundige werken en financiële vaste activa, zoals deelnemingen, leningen aan woningbouwcorporaties en aan deelnemingen en bijdragen aan activa in eigendom van derden. De voorraden (bouwgrond) en het onderhanden werk maakt onderdeel uit van de vlottende activa. Het netto werkkapitaal bevat onder andere de uitzetting in het Limburgs Liquiditeitsfonds en de liquide middelen. In 2014 wordt het netto werkkapitaal naar beneden afgebouwd. Voor een uitgebreide toelichting op de balans wordt verwezen naar hoofdstuk 6.

Aan de passiva zijde wordt weergegeven hoe deze bezittingen zijn gefinancierd. In Venlo wordt gewerkt met totaalfinanciering. Dit houdt in dat er geen projectfinanciering wordt gehanteerd en een lening niet wordt aangetrokken voor één specifieke investering. Bij de financiering wordt onderscheid gemaakt in interne financieringsmiddelen (de reserves en voorzieningen) en externe financieringsmiddelen. De externe financieringsmiddelen bestaan uit de langlopende geldleningen. Een specificatie hiervan treft u aan in bijlage VIII.

Navolgende tabel geeft vier indicatoren aan waarmee de schuldpositie gemonitord kan worden. De indicatoren betreffen:

Schuldindicatoren	Rekening 2013
Schuldratio	80%
Schuldquote (netto schuld / exploitatie)	108%
Netto schuld per inwoner	€ 3.157
Rentedruk (netto rentelasten / exploitatie)	3,87%

▪ **Schuldratio 80%**

De schuldratio geeft aan welk deel van het gemeentebezit is belast met schulden en wordt berekend door het totaal aan schulden te delen door het balanstotaal. Normaal bevindt de schuldratio zich tussen de 20% en 70%. Bij een schuldratio groter dan 80% heeft een gemeente zijn bezit zeer zwaar belast met schuld.

De schuldratio is 80%. In de schuldratio wordt geen rekening gehouden met liquide middelen of korte uitzettingen. Zou hiermee wel rekening worden gehouden, dan zou de schuldratio 67% zijn.

- **Schuldquote 108%**

De schuldquote geeft aan hoe hoog de netto schuld is ten opzichte van de inkomsten. Hoe hoger de inkomsten, des te meer schulden een gemeente kan aangaan. De netto schuld betreft het totaal aan schulden -/- de geldelijke bezittingen die niet zijn ingezet voor de publieke taak. Bij de inkomsten wordt uitgegaan van inkomsten vóór bestemming van reserves, omdat de inzet van reserves geen inkomsten zijn. De schuldquote is 108%. Bij een schuldquote hoger dan 130% is sprake van zeer hoge schuld. Normaal bevindt de schuldquote zich tussen de 0% en 100%. Twee belangrijke factoren kunnen van invloed zijn op de schuldquote en dienen bij de analyse betrokken te worden: de uitleenquote en de voorraadquote.

De uitleenquote bestaat uit de uitgeleende gelden als aandeel van de inkomsten. In Venlo is die 23%. De hoogte wordt sterk beïnvloed door de verstrekte geldlening en kredietfaciliteit aan CV TPN (€ 15 + € 33,5 miljoen). De voorraadquote bestaat uit de voorraad bouwgrond (inclusief bouwgrond in exploitatie en overige voorraden) als aandeel van de inkomsten. De voorraadquote bedraagt 22%. Op grond hiervan zou je kunnen stellen dat de effectieve schuldquote 63% is. Echter, het is niet zo dat er over de uitgeleende gelden en de voorraad bouwgrond geen risico wordt gelopen.

- **Netto schuld per inwoner € 3.157**

Deze indicator betreft de netto schuld afgezet tegen het aantal inwoners. Van jaar op jaar kan dit kengetal grote schommelingen vertonen als gevolg fluctuaties in investeringen. Daarom is de schuld per inwoner vooral voor de middellange termijn een goede indicatie. In 2012 was de netto schuld per inwoner € 2.873 en bezette Venlo de 226^e plek in de lijst met kengetallen schulden Nederlandse gemeenten opgesteld door de VNG. De lijst 2013 is nog niet beschikbaar, maar met een netto schuld per inwoner van € 3.157 zou Venlo op de lijst 2012 ongeveer de 300^e positie bezetten.

- **Rentedruk 3,87%**

De rentedruk geeft de netto rentelasten weer ten opzichte van de inkomsten vóór bestemming van reserves. Deze indicator geeft weer welk deel van de exploitatie gebonden is door het betalen van rente.

4.5.4 Renterisiconorm

De renterisiconorm heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Dit houdt in dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet méér mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Op dit punt is de Wet Fido in 2009 aangepast. Door de norm in relatie tot de begroting te brengen, kunnen openbare lichamen met een vaste schuld die lager is dan het begrotingstotaal de spreidingduur van de financiering verkorten. Treasury zorgt er bij het aantrekken van langlopende geldleningen voor dat de renterisiconorm niet overschreden wordt. In het geval van een onvoorzien toch nodige overschrijding vindt vooroverleg met de provincie plaats.

In 2013 is Venlo ruimschoots onder de norm gebleven. Ook voor de jaren 2014 – 2017 blijft het renterisico op de lange financiering ruimschoots onder de wettelijke norm.

(Bedragen x € 1 mln)

Renterisiconorm en renterisico's vaste schuld	Realisatie 2013	Begroting 2014	Begroting 2015	Begroting 2016	Begroting 2017
1 Renteherziening	0,25	0,00	0,27	0,00	0,14
2 Aflossingen	22,91	22,87	14,56	24,46	14,34
3 Renterisico (1+2)	23,15	22,87	14,83	24,46	14,47
4 Renterisiconorm (20% van het begrotingstotaal)	65,13	61,15	71,74	69,56	66,08
5 Ruimte (+) / Overschrijding (-): (4-3)	41,98	38,28	56,91	45,09	51,61

4.5.5 Kasgeldnormering

Het renterisico op de korte financiering wordt beperkt met een zogenoemde kasgeldlimiet. Hiertoe behoren alle kortlopende financieringen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar. De kasgeldlimiet wordt conform de Wet Fido bepaald op basis van een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage van de begrote uitgaven van de gemeente. Voor het jaar 2013 is dat 8,5%. Het begrotingstotaal voor 2013 is € 325,7 miljoen. Dit betekent dat de kasgeldlimiet 2013 voor de gemeente Venlo € 27,7 miljoen bedraagt.

(Bedragen x € 1 mln)

Kasgeldlimiet	1e kwartaal 2013	2e kwartaal 2013	3e kwartaal 2013	4e kwartaal 2013
Kasgeldlimiet	27,68	27,68	27,68	27,68
Gemiddelde schuld				
Gemiddeld overschot	78,92	68,19	50,62	41,48
Ruimte onder limiet (+), overschrijding (-)	106,61	95,87	78,30	69,16

Als de gemiddelde liquiditeitspositie van drie achtereenvolgende kwartalen de kasgeldlimiet overschrijdt, dan dient de gemeente de drie kwartaalrapportages toe te zenden aan de toezichhouder, met daarbij een plan om weer te voldoen aan de kasgeldlimiet. Uit bovenstaand overzicht blijkt dat we in ruime mate voldoen aan de kasgeldlimiet.

4.5.6 Liquiditeitenbeheer

Het liquiditeitenbeheer is gericht op het optimaliseren van het rendement van de beschikbare liquiditeiten en het minimaliseren van de rentelasten. Dit geschiedt door het dagelijks uitvoeren van saldoregulaties.

Per 15 december 2013 is het liquiditeitenbeheer ingrijpend gewijzigd door invoering van het wettelijk verplicht schatkistbankieren. Dit houdt in dat decentrale overheden, afgezien van een drietal uitzonderingen, geen overtollige¹⁵ middelen meer mogen aanhouden buiten de schatkist van de staat. Uitgezonderd op het verplicht schatkistbankieren zijn:

- middelen aangehouden in de fondsen, bedoeld in artikel 15.47 van de Wet milieubeheer.
- middelen op een G-rekening als bedoeld in artikel 1, onder k, van de Uitvoeringsregeling inleners-, keten- en opdrachtgeversaansprakelijkheid 2004.
- middelen voor zover deze, gerekend over een kwartaal gemiddeld het drempelbedrag niet te boven gaan.

Om het dagelijkse cash management mogelijk te houden en te voorkomen dat decentrale overheden tot op de laatste euro hun overtollige middelen bij de schatkist moeten aanhouden is er een drempelbedrag ingesteld. De omvang van het drempelbedrag is afhankelijk van de omvang van de begroting van de decentrale overheid en betreft een gemiddelde per kwartaal over de positieve saldi. Voor Venlo betreft dit 0,75% van het begrotingstotaal. Tot aan het drempelbedrag mogen middelen buiten de schatkist uitgezet worden, middelen boven het drempelbedrag dienen verplicht afgestort te worden. Per 31 december 2013 bedroeg het in de schatkist aangehouden saldo € 29,1 miljoen.

¹⁵ Het betreft uitsluitend overtollige middelen. Ten behoeve van de uitoefening van de publieke taak mogen wel leningen worden verstrekt of garanties worden verleend.

Over de hoogte en benutting van het drempelbedrag in ieder kwartaal dient via de jaarstukken gerapporteerd te worden. Hierbij geldt de overgangsbepaling dat over het kwartaal waarin het schatkistbankieren is ingevoerd (i.e. 4^e kwartaal 2013) het gemiddelde wordt berekend over de laatste 31 dagen van het kwartaal. Navolgende tabel geeft de benutting van het drempelbedrag voor het 4^e kwartaal 2013 weer.

(Bedragen x € 1000)

Drempelbedrag SKB	1e kwartaal 2013	2e kwartaal 2013	3e kwartaal 2013	4e kwartaal 2013
Drempelbedrag (0,75% van begroting)				2.443
Gemiddeld saldo buiten schatkist				1.589
Ruimte binnen limiet (+), overschrijding (-)				854

4.5.7 Belegde middelen

Het verplicht schatkistbankieren heeft ook gevolgen voor de in het Limburgs Liquiditeiten Fonds (LLF) belegde middelen. In het kader van het verplicht schatkistbankieren is fondsvorming anders dan voor de publieke taak niet meer mogelijk. Het LLF valt onder een overgangsbepaling, welke inhoudt dat de belegging in maximaal 7 jaar tijd in gelijke delen afgebouwd moet worden. Sneller afbouwen is ook toegestaan. In 2013 zijn derhalve 3.135.888,5 participaties (1/7 deel) liquide gemaakt en uitgekeerd tegen een bedrag van € 3,03 miljoen. De verkrijgingsprijs van deze participaties bedroeg € 3,09 miljoen. Voor het boekverlies van € 60.000 is de voorziening aangewend.

Het restant van de participaties (18.815.331,01) heeft per 31 december 2013 een intrinsieke waarde van € 18,2 miljoen. De verkrijgingsprijs van deze participaties was € 18,5 miljoen. De hoogte van de benodigde voorziening komt daarmee uit op € 0,3 miljoen, waardoor er in 2013 een bedrag van € 0,2 miljoen uit de voorziening is vrij kunnen vallen.

Op 28 juni 2012 is de Kadernota 2013 behandeld in uw raad. Hierbij is geamendeerd om het restsaldo van de reserve Essent per direct in zijn geheel in de Algemene Reserve te storten. Rekening houdend met dit besluit zullen wij het Limburgs Liquiditeiten Fonds naar gelang de liquiditeitsbehoefte aanwenden als intern financieringsmiddel en liquideren tot € 0.

4.5.8 Aan derden verstrekte langlopende leningen

De wet Financiering Decentrale Overheden staat gemeenten toe leningen te verstrekken uit hoofde van de publieke taak. Het totaal aan verstrekte geldleningen bedraagt per 31 december 2013 € 66,7 miljoen.

Het grootste deel heeft betrekking op een geldlening van € 15 miljoen en een kredietfaciliteit van € 46 miljoen, die beschikbaar zijn gesteld aan de commanditaire vennootschap Trade Port Noord (CV TPN). Per 31 december 2013 is de kredietfaciliteit voor € 33,5 aangewend. Daarnaast bestaat de portefeuille van verstrekte geldleningen uit woningbouwleningen. Als gevolg van de oprichting van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) komen hier geen nieuwe leningen meer bij. Het restantbedrag van deze verstrekte geldleningen bedraagt eind 2013 nog € 14,9 miljoen.

Tot slot is er in 2013 een lening verstrekt aan Exploitiemaatschappij Villa Flora B.V. ter hoogte van € 3,1 miljoen en resteert er nog € 0,2 miljoen van een in 2011 aan Wel.com verstrekte lening.

4.5.9 Gegarandeerde geldleningen

Gegarandeerde geldleningen vormen voor de gemeente een risico wegens afgegeven garanties met betrekking tot leningen verstrekt door banken aan derden. Indien een derde in liquiditeitsproblemen komt, heeft de gemeente aan de geldverstrekker de garantie afgegeven dat de gemeente de rente- en aflossingsverplichtingen van die derde overneemt. De

gemeente heeft geldleningen waar zij direct voor garant staat alsook geldleningen waarvoor de garantstelling via een tussenschakel plaatsvindt. In het laatste geval moet gedacht worden aan bijvoorbeeld garanties via het Waarborgfonds Sociale Woningbouw of de Nationale Hypotheek Garantie (NHG). Hier fungeert de gemeente als tertiaire achtervang.

Gemeenten kunnen uitsluitend garanties verlenen voor de uitoefening van de publieke taak. Door de oprichting van diverse waarborgfondsen (WSW, Waarborgfonds voor de Zorgsector (WFZ), Stichting Waarborgfonds Sport (SWS)) wordt aan het begrip 'publieke taak' een steeds engere invulling gegeven, passend binnen de bedoelingen van de Wet Fido. Hierdoor zal het bedrag aan verleende garanties zonder achtervang van een waarborgfonds afnemen. Het beleid is dat geen nieuwe gegarandeerde leningen meer worden verstrekt.

Per 31 december 2013 bedraagt de som van de gegarandeerde geldleningen voor de gemeente Venlo € 441 miljoen. Hiervan heeft het grootste deel betrekking op garanties via het WSW en de Nationale Hypotheek Garanties (NHG) via het Waarborgfonds Eigen Woningen (WEW): € 432 miljoen. Daarnaast heeft een bedrag van € 0,3 miljoen betrekking op garanties in de zorgsector en € 9,0 miljoen betreft overige borgstellingen.

4.5.10 Rekenrente

In de rekening 2013 is een rekenrente gehanteerd van 5%. Dit rentepercentage wordt administratief toegerekend aan de investeringen op de staat van activa. De doorberekende rente aan de producten dient als dekking van de werkelijk betaalde rente op opgenomen geldleningen.

4.5.11 Rentelasten en rentebaten

Bedragen x € 1.000							
Lasten	Begroting	Realisatie	Restant	Baten	Begroting	Realisatie	Restant
Externe financieringskosten				Externe baten			
Rente korte financieringsmiddelen	140	160	20-	Rente korte uitzettingen	165	430	265
Rente opgenomen langlopende geldleningen	14.565	14.671	106-	Rente verstrekte langlopende leningen	2.174	2.237	63
Interne financieringskosten				Interne baten			
Rente over reserves en voorzieningen	3.907	3.907	-	Rente grondbedrijf	784	784	-
Dotatie voorziening risicovoorziening	75	80	5-	Doorberekend aan producten	18.444	17.927	517-
				Saldo naar algemene dekkingsmiddelen	2.880-	2.560-	320
	18.687	18.818	131-		18.687	18.818	131

De voornaamste afwijking in de rentelasten en –baten betreft het voordeel op de rentebaten van de korte uitzettingen. Als gevolg van het achterblijven van uitgaven zijn in 2013 meer middelen kortstondig uitgezet. Dit heeft € 265.000 extra rentebaten gegenereerd. Daarnaast is er € 517.000 minder rente doorbelast naar producten. Dit wordt met name veroorzaakt doordat de uitvoering van het investeringsplan achter loopt op de planning. Voor een toelichting hierop wordt verwezen naar 5.5.

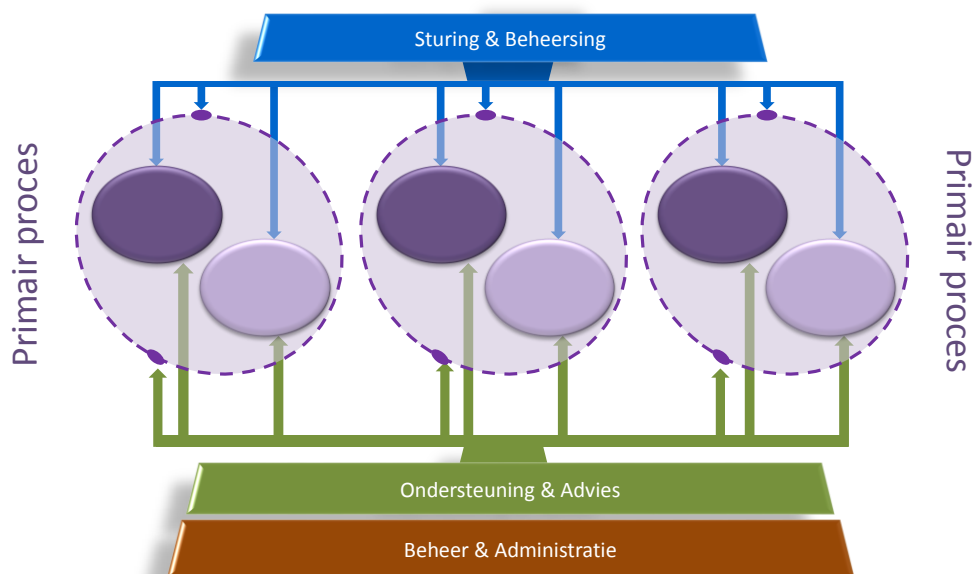
Het gemiddeld rentepercentage over de portefeuille langlopende geldleningen bedroeg in 2013 gemiddeld 3,86%.

4.6 Bedrijfsvoering

4.6.1 Inleiding

In deze paragraaf wordt nader ingegaan op de beleidsmatige en cijfermatige ontwikkelingen rondom de bedrijfsvoering voor het jaar 2013. Bedrijfsvoering is de sturing en beheersing van bedrijfsprocessen om onze beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren. Het gaat om sturing en beheersing van zowel onze primaire processen als onze ondersteunende processen. Sturing is het *richting* geven aan onze organisatie om de beleidsdoelstellingen te kunnen realiseren. Beheersing is het stelsel van maatregelen en procedures welke worden ingevoerd en gehandhaafd worden om vast te stellen of de uitvoering in overeenstemming is met onze plannen of dat bijgestuurd moet worden.

Figuur 1.1 Schematische weergave bedrijfsvoering

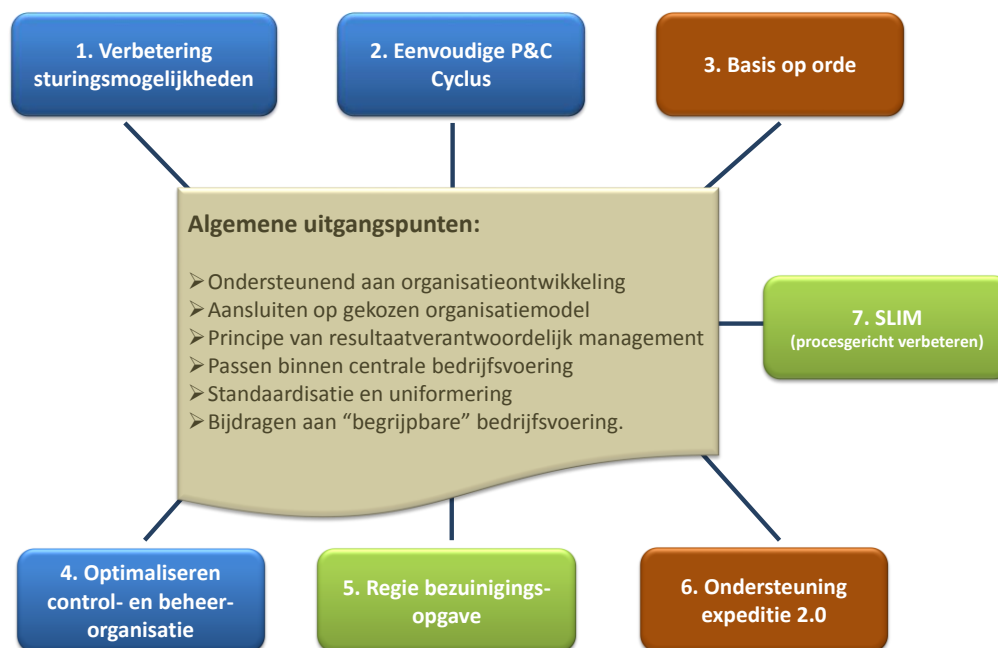

4.6.2 Actieprogramma 'verbetering sturing en beheersing'

De gemeente Venlo moet zichzelf telkens aanpassen aan de veranderende omstandigheden, om te kunnen voldoen aan de wensen en eisen van de omgeving. De veranderende context dwingt Venlo tot een actieve koerswijziging van de gemeentelijke organisatie en heeft daarmee impliciet gevolgen voor de bedrijfsvoering en de financiële functie in het bijzonder. Daarnaast zijn er de afgelopen periode diverse onderzoeken gedaan met betrekking tot de organisatie ontwikkeling en de bedrijfsvoering.

In het voorjaar van 2013 is het actieprogramma 'verbetering sturing en beheersing' geformuleerd. Dit actieprogramma is het antwoord op deze veranderende omstandigheden en conclusies en aanbevelingen van diverse onderzoeken en board- en managementletters van de accountant. Het actieprogramma is gericht op verbetering van de sturing en beheersing van de financiële functie. Het is een compacte integrale aanpak en bestaat uit de volgende zeven sporen:

Figuur 1.2 Schematische weergave actieprogramma 'verbetering sturing en beheersing'

Het actieprogramma en de daaruit voortvloeiende resultaten worden periodiek teruggekoppeld met de auditcommissie van uw gemeenteraad.

Het jaar 2013 heeft met name in het teken gestaan van de ontwikkeling en het realiseren van de korte termijn doelstellingen. Enkele belangrijke resultaten op hoofdlijnen zijn:

- ✓ Visie op de Planning & Control cyclus (P&C) opgeleverd;
- ✓ Verbetering van het proces en instrumentaria van de P&C cyclus zoals de Kadernota, VoRap, FinRap en verbetering van de Programmabegroting;
- ✓ (Her)ontwerp, inrichting en versteviging van de totale control- en beheerorganisatie;
- ✓ Verbeteren en implementeren van interne controle(maatregelen);
- ✓ Herijking van de bezuinigingen op realiteitswaarde en concretisering van taakstellingen;
- ✓ Ondersteuning van de veranderingen welke optreden bij de aanpassingen van de organisatie;
- ✓ (Her)ontwerp en verbeteren van diverse administratieve 'basisprocessen'¹⁶.

In de boardletter van de accountant gericht aan uw gemeenteraad staat aangegeven dat het actieprogramma actief is opgepakt en dat een groot aantal positieve resultaten geboekt is. Wij zijn er nog niet, het gaat om permanente verbeteringen en met name de langere termijn doelstellingen moeten in 2014 gerealiseerd gaan worden. Met name de ontwikkeling en implementatie van de nieuwe programmastructuur en doelenboom moeten uw raad helpen uw kaderstellende en controlerende rol nog beter uit te kunnen oefenen. In dat kader is uw Raad onlangs akkoord gegaan met een nieuwe voorlopige programma-indeling in twaalf programma's.

¹⁶Onder andere verbetering van processen welke direct geleid hebben tot het verkorten van de betalingstermijn aan klanten, aanscherping invorderingsproces en verbetering van administratieve processen voor het verkrijgen van betrouwbaardere en snellere stuurinformatie.

4.6.3 Organisatieontwikkeling

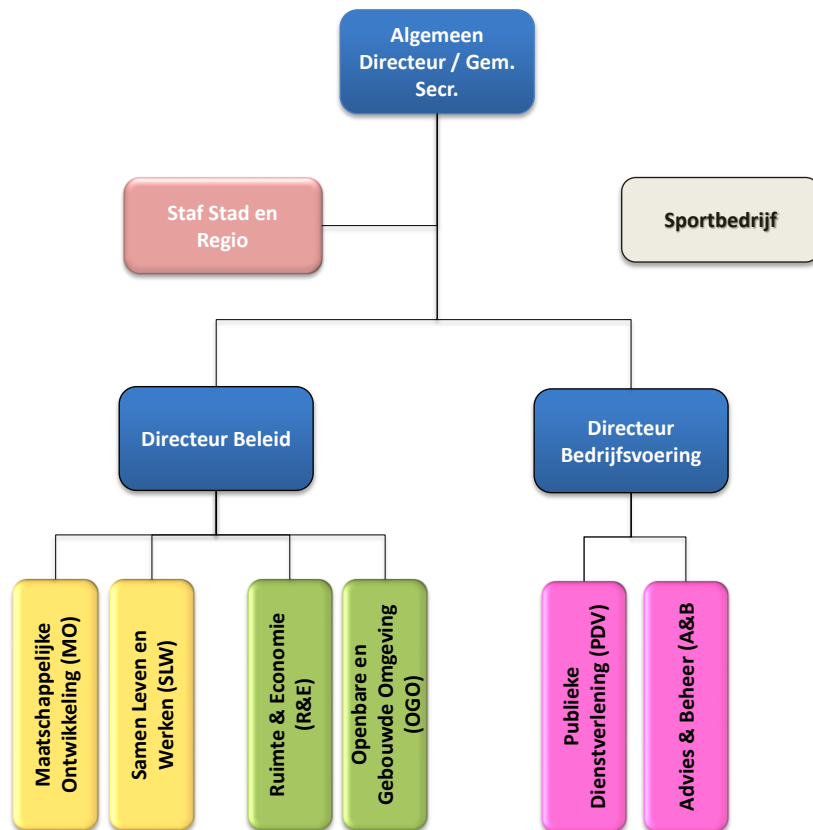
Voor het inrichten en richten van de gemeentelijke organisatie is de maatschappelijke context, de 'markt' waarbinnen de organisatie opereert, sterk bepalend. De organisatie staat namelijk niet op zichzelf maar kent een aantal, in visiedocumenten en beleidskaders vastgestelde, maatschappelijke doelen en wettelijke taken die het door de inzet van haar schaarse middelen tracht te realiseren.

In 2013 heeft de organisatie haar opgaven vertaald, door middel van bouwopdrachten, naar een nieuwe structuur en een andere werkwijze. Ook zal er kwaliteitsverbetering plaatsvinden zodat de organisatie niet alleen in staat is om adequaat in te spelen op de Venlose ontwikkelingen maar ook op de van haar verwachte rol als 100.000+ (centrum)gemeente. Het jaar 2013 heeft in het teken gestaan van het bouwen van deze nieuwe organisatie. Met de nieuwe organisatie willen we invulling geven aan een aantal ontwikkelingen die de gemeente Venlo raken waarbij voldaan moet worden aan de uitgangspunten die benoemd zijn in De Bakens Verzet. Dit zijn:

- ✓ Regionalisering (activiteiten voor/ in en met de regio doen);
- ✓ Een efficiënte en effectieve organisatie;
- ✓ Invulling geven aan burgerparticipatie;
- ✓ Vereenvoudiging van de besturing;
- ✓ Integraliteit in organiseren;
- ✓ Scheiding van beleid en uitvoering.

De hoofdstructuur van de nieuwe organisatie is door ons college vastgesteld. Zes afdelingen en de regionaal georiënteerde staf zijn rondom drie domeinen gegroepeerd. Samen zullen zij de slagvaardige organisatie vormen die tot de beschikking staat van ons College en uw Raad om invulling te geven aan de ambities van de stad en de regio. Schematisch ziet de nieuwe hoofdorganisatiestructuur er als volgt uit:

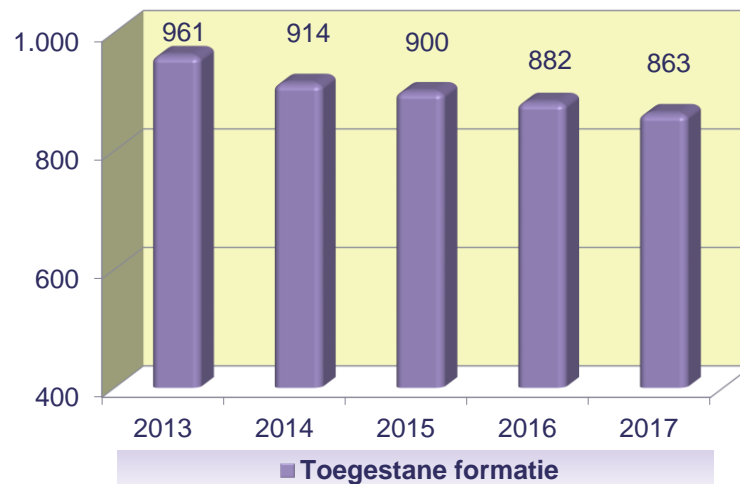
Figuur 1.3 Organisatiestructuur

* De verzelfstandiging van het sportbedrijf is in besluitvormingsprocedure

De organisatie vereenvoudigt hierbij de interne structuur, verbetert de efficiency en richt de besturing zodanig in zodat we slagvaardig in kunnen spelen op nieuwe ontwikkelingen. Zonder hierbij in ons takenpakket te snijden worden de formatiekosten gereduceerd en wordt er mede invulling gegeven aan de taakstellingen op de bedrijfsvoering. De organisatieaanpassing beoogt in de periode 2014 tot 2017 een formatiereductie van bijna 100 fte's naar een formatieve omvang van 863 fte's (exclusief bestuur en griffie). De ontwikkeling van de beoogde formatieomvang ziet er als volgt uit:

Grafiek 1: Ontwikkeling formatie

* De formatie omvang is exclusief het bestuur en griffie en exclusief de plannen van verzelfstandiging van bedrijfsonderdelen zoals bijvoorbeeld het sportbedrijf. Daarnaast is er nog geen rekening gehouden met formatieve gevolgen als gevolg van de naar de gemeente toekomende decentralisaties in het sociaal domein.

4.6.4 Personeel en organisatie

Mobiliteit

De herinrichting van de organisatie brengt in 2014 een omvangrijk plaatsingsproces met zich mee. Het resultaat daarvan zal zijn dat een groot deel van de medewerkers op de eigen of een andere functie wordt geplaatst maar dat een aantal medewerkers niet wordt geplaatst. Deze medewerkers worden mobiliteitskandidaat. In het kader van het Sociaal Plan wordt hen een “Van Werk Naar Werk traject” aangeboden. Gedurende maximaal drie jaar worden zij door het in 2013 daartoe opgerichte Mobiliteitscentrum Venlo intensief begeleid bij het zoeken naar ander werk, binnen of buiten de gemeente.

Wij stellen alles in het werk – zowel uit menselijk als uit financieel oogpunt – om het aantal mobiliteitskandidaten zoveel mogelijk te beperken. In dat kader is in het laatste kwartaal van 2013 aan een specifieke groep medewerkers van 60 jaar of ouder een aanbod gedaan om eerder met keuzepensioen te gaan. Inmiddels hebben 33 medewerkers besloten van dit aanbod gebruik te maken en zijn zij per 1 maart jl. vervroegd uit dienst getreden.

Formatie en bezetting 2013

Tabel 1: Ontwikkeling formatie en bezetting 2013

Gemeente Venlo	31-12-2012		31-12-2013	
	Formatie	Bezetting	Formatie	Bezetting
In fte	954	916	961	876

* De formatie en bezetting is exclusief het bestuur en griffie (formatie 9,81 fte, bezetting 8,93 fte)

In 2013 is de reguliere formatie met 10 fte afgenomen. Door de gerealiseerde samenvoeging van het werkplein Venlo Venray is de formatie met 17 fte toegenomen. Per saldo heeft dit geresulteerd in een toename van de formatie omvang van 7 fte (961 fte versus 954 fte).

De reguliere bezetting per 31 december 2013 bedraagt 876 fte. Naast deze reguliere bezetting, kent de gemeente 27,59 fte bezetting van personeel die we als gemeente hebben overgenomen zoals ID-ers en medewerkers Kunstencentrum. De kosten hiervan worden separaat begroot.

Gezien de organisatieontwikkeling en de veranderingen die we daarbij voor ogen hadden is er bewust gestuurd om formatie, daar waar mogelijk, niet (structureel) te bezetten met vast personeel. Dit om te voorkomen dat we in het stadium van de implementatie geconfronteerd worden met hoge frictiekosten en dat we de ruimte hebben om de noodzakelijke mobiliteit op gang te kunnen brengen.

Personeelskostenbegroting (PKB)

In de onderstaande tabel worden het budget en de realisatie van de personeelskostenbegroting (PKB) gepresenteerd:

Tabel 2: Personeelskostenbegroting

Totaal PKB x € 1 miljoen	Begroting	Realisatie	Saldo
Lonen en salarissen*	62,90	59,99	2,91
Bijkomende personeelskosten	1,14	3,07	-1,94
Reguliere inhuur	0,25	4,17	-3,92
Totaal	64,28	67,23	-2,95
Saldo baten / Bijdragen derden	1,19	4,11	2,92
Totaal	63,09	63,12	-0,03

* inclusief taakstellingen en stelposten

De cijfers zijn gebaseerd op de tijdsperiode januari tot en met december 2013 en de kosten van voormalig personeel zijn hierin opgenomen. De PKB is in 2013 uitsluitend geïndexeerd op basis van wettelijke stijgingen in de loon- en premieheffing. In 2013 hebben er geen CAO verhogingen plaatsgevonden en is de taakstelling op de secundaire arbeidsvoorwaarden gerealiseerd.

De realisatie op de personeelskosten blijft per ultimo 2013 vrijwel binnen de begroting (exclusief de kosten van het aanbod aan een aantal 60+ medewerkers). In de FinRap 2013 is een voorlopige prognose van € 0,5 miljoen negatief afgegeven. Hierbij werd vermeld dat er

gestuurd zou worden op een positiever resultaat op de PKB aan het einde van het jaar. Het jaarrekeningresultaat heeft zich ten opzichte van de afgegeven prognose positief ontwikkeld. Gezien de organisatieontwikkeling en de veranderingen die we daarbij voor ogen hadden is er bewust gestuurd om formatie, daar waar mogelijk, niet (structureel) te bezetten met vast personeel. Dit om te voorkomen dat we in het stadium van de implementatie van de nieuwe organisatiestructuur geconfronteerd worden met hoge frictiekosten en er onvoldoende financiële ruimte aanwezig is om de noodzakelijke mobiliteit op gang te kunnen brengen. Deze noodzakelijke flexibele schil heeft uiteindelijk een relatief klein negatief resultaat op de PKB van de Gemeente Venlo tot gevolg gehad.

Reguliere inhuur.

De kosten van de totale reguliere inhuur ten laste van de PKB (vacatureruimte) en overige budgetten¹⁷ bedraagt € 4,97 miljoen. Het percentage inhuur ten opzichte van de PKB begroting¹⁸ bedraagt **7,8%**. Dit is lager dan de met de Raad afgesproken norm.

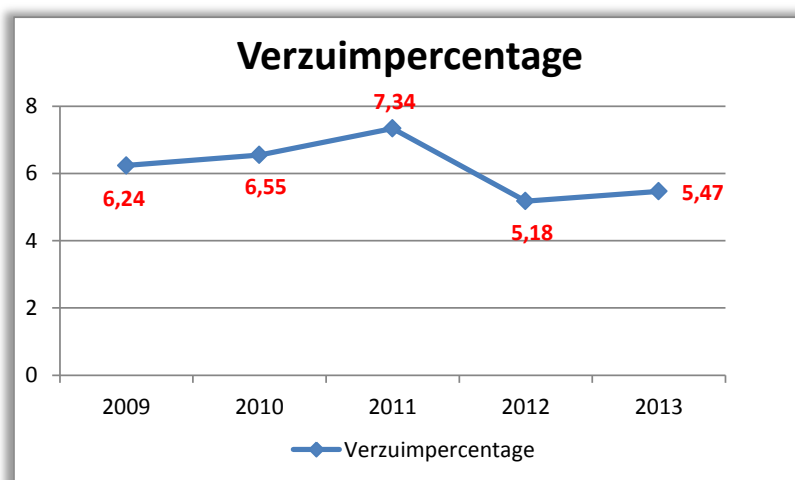
Reguliere inhuur is inhuur om onze reguliere taken te kunnen uitvoeren. De ambtelijke organisatie is daarop ingericht zodat de wettelijke taken en ambities en de doelen die de raad stelt zo effectief en efficiënt mogelijk worden uitgevoerd. Om dit te kunnen doen stelt de raad de middelen beschikbaar, waaronder dus ook de personele middelen (budget en formatie). Indien voor de uitvoering van deze reguliere taken inhuur nodig is, dan gaat het daarbij om de vervanging van personen in verband met ziekte, het opvangen van piekbelastingen of vacatures die nog niet ingevuld zijn, met andere woorden de noodzakelijke flexibele schil.

De totale inhuur (specifiek en regulier) in 2013 bedraagt € 7,80 miljoen.

Verzuimgegevens

In onderstaande grafiek wordt de ontwikkeling weergegeven van het verzuimpercentage in de afgelopen 5 jaar.

Grafiek 2: Ontwikkelingen in de verzuimcijfers in de afgelopen 5 jaar.

Het ziekteverzuimpercentage van de gemeente Venlo is in 2013 ten opzichte van 2012 licht gestegen en bedraagt: 5,47%. De stijging wordt veroorzaakt door een toename van het kort

¹⁷ Reguliere inhuur exclusief projecten

¹⁸ PKB begroting exclusief inhuur en bijdragen derden

en langverzuim¹⁹. De meldingsfrequentie, een indicatie van hoe vaak een medewerker zich gemiddeld in een jaar ziek meldt, is in 2013 vrijwel gelijk gebleven ten opzichte van 2012, namelijk 1,34 (was 1,33). Ten opzichte van het landelijke gemiddelde bij vergelijkbare gemeenten (100.000+ gemeenten exclusief de G4) is het verzuimpercentage ongeveer 0,4% hoger (landelijk gemiddelde 5,1%²⁰) en is de verzuimfrequentie vrijwel gelijk aan het landelijke gemiddelde (1,39).

Gebaseerd op een gemeentebreed plan van aanpak voor verzuimreductie is vanaf 2012 substantiële vooruitgang geboekt in de verzuimbeheersing en een daling van het verzuim gerealiseerd naar 5,18%. De - weliswaar lichte - stijging van het verzuim in 2013 betekent dat er gerichte aandacht nodig zal blijven teneinde een structurele verlaging van het verzuimpercentage te realiseren.

4.6.5 Taakstelling bedrijfsvoering

Voor het jaar 2013 is er een taakstelling op de bedrijfsvoering opgelegd van € 15,0 miljoen. Ten tijde van het opstellen van de Programmabegroting 2013-2016 was hiervan een bedrag van € 8,4 miljoen met concrete maatregelen ingevuld. Ten tijde van het opstellen van de Programmabegroting 2014-2017 en de VoRap 2013 is er in het kader van spoor 5 van het Actieprogramma verbetering sturing en beheersing een flinke inhaalslag gemaakt met betrekking tot het concreet benoemen van maatregelen op eerder opgelegde bezuinigingstaakstellingen. Voor het jaar 2013 is voor een bedrag van € 3,5 miljoen aan taakstellingen op de bedrijfsvoering alsnog doorgevoerd. Het openstaande bedrag voor 2013 werd daarmee verlaagd tot € 3,1 miljoen. Bij VoRap 2013 zijn de bedrijfsvoeringstaakstellingen voor de afdeling Veiligheid en Handhaving (€ 0,4 miljoen) volledig en die voor het Ontwikkelbedrijf (€ 0,7 miljoen) gedeeltelijk geschrappt. Hierdoor was de overblijvende nog te realiseren taakstelling op bedrijfsvoering voor 2013 nog € 2,0 miljoen. Deze taakstelling moesten de afdelingen zien te realiseren binnen de bedrijfsvoering budgetten van 2013.

bedragen x € 1.000

Afd	openstaande taakstellingen bedrijfsvoering	VoRap 2013	Rekening 2013
DI	Taakstelling bedrijfsvoering	56	
GR	Taakstelling bedrijfsvoering	12	
MO	Taakstelling bedrijfsvoering	268	
OB	Taakstelling bedrijfsvoering	489	489
SD	Taakstelling bedrijfsvoering	46	
SP	Taakstelling bedrijfsvoering	67	61
CONC	Ondersteuning college en raad	100	100
CONC	Taakstelling PKB externe inhuur	1.000	1.000
<i>Subtotaal</i>		<i>2.037</i>	<i>1.650</i>

Dit is slechts ten dele gelukt. De overgebleven taakstelling op het Ontwikkelbedrijf ad € 0,5 miljoen is niet gerealiseerd en zit als resultaat in de jaarrekening. Ook de taakstelling op het Sportbedrijf is voor het grootste gedeelte niet gerealiseerd. De op concernniveau geparkeerde taakstellingen op inhuur externen en ondersteuning College/Raad voor in totaal € 1,1 miljoen zijn uiteindelijk ook niet gerealiseerd. Daarmee is een bedrag van

¹⁹ Kort verzuim: verzuim tot 7 dagen, lang verzuim: verzuim langer dan 42 dagen

²⁰ Bron: AenO fonds Gemeenten 2012, gegevens 2013 zijn nog niet bekend

€ 1,65 miljoen aan openstaande taakstellingen op bedrijfsvoering in het resultaat van de jaarrekening 2013 terecht gekomen. Met ingang van 2014 zijn alle openstaande taakstellingen op bedrijfsvoering taakstellend meegenomen in de bouwopdrachten van de nieuwe afdelingen.

4.7 Maatschappelijke partners

Een van de verplichte paragrafen voor de begroting en het jaarverslag is de paragraaf verbonden partijen. Deze verplichting volgt uit het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV). De daarbij behorende definitie van verbonden partijen is als volgt beschreven:

‘Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de provincie onderscheidenlijk de gemeente een bestuurlijk én financieel belang heeft.’

In 2012 is er, via de beleidsnota ‘Sturing en control maatschappelijke partners’, voor een andere opzet gekozen ten aanzien van de verbonden partijen. Het doel van de beleidsnota is de gemeentelijke organisatie in staat te stellen om goede bestuurlijke afwegingen te maken in de besturing, beheersing, verantwoording en toetsing van maatschappelijke partners. Onder meer op basis van onze ervaringen uit het verleden is de gemeente Venlo van oordeel, dat het aandachtsgebied verruimd moest worden tot gesubsidieerde instellingen die een belangrijke unieke maatschappelijke functie vervullen.

In 2013 zijn de afdelingen, in overleg met de portefeuillehouder, verzocht om het college nader te informeren over de sturingsmogelijkheden ten aanzien van organisaties die op afstand zijn gezet met een duidelijke taak.

Vanuit verschillende afdelingen is hier het afgelopen jaar verder gehoor aan gegeven en is een traject uitgezet op basis van accountmanagement om risico's te duiden en wordt, middels raadsinformatiebrieven, de raad periodiek op de hoogte gesteld van ontwikkelingen op regionaal gebied.

De negen zware maatschappelijke partners staan in een tabel, zo ook de 29 lichte maatschappelijke partners. In lijsten wordt per partner, via een paginanummer, verwezen naar het digitale bijlagenboek.

4.7.1 Maatschappelijke partners zwaar

Lijst maatschappelijke partners zwaar										Bedragen x € 1.000	
Naam	Plaats	Vorm	Openbaar belang	Verandering in belang gemeente	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat	In bijlage (pag.)	
Belasting-samenwerking Gemeenten en Waterschappen	Roermond	G.R.	Het optimaliseren van maatschappelijk rendement d.m.v. lagere kosten, optimaliseren belastingopbrengsten, spreiden van risico's en kwaliteit van dienstverlening aan de burger en haar deelnemers.	Per 1-1-2013 zijn 8 nieuwe deelnemers toegetreden: Roermond, Beek, Leudal, Nuth, Maasgouw, Echt-Susteren, Roerdalen en Peel en Maas. Hierdoor zijn de uitvoeringskosten voor Venlo gedaald met € 413.000.	1-1-2013 792	30-9-2013 1.028	1-1-2013 2.571	30-9-2013 5.750	2013 n.n.b.	108	
Spring	Boxmeer	B.V.	Spring voert peuterspeelzaalwerk, voorschoolse educatieactiviteiten, kinderdagopvang en buitenschoolse opvang uit in de gemeente Venlo.	De kinderopvang van Stg. Wel.kom/Pluim valt vanaf 1 september 2013 onder Spring.	1-1-2013 -	31-12-2013 -	1-1-2013 -	31-12-2013 -	2013 -	111	
Wel.kom	Venlo / Beesel	Stichting	Wel.kom voert welzijnswerk uit in de gemeente Venlo en Beesel en geeft daarmee samen met andere maatschappelijke partners invulling aan onderdelen van de Wet Maatschappelijke Ondersteuning.	Wel.kom is bezig met een nieuwe visie op haar taken in relatie tot alle ontwikkelingen (decentralisatieopgaven, Venlose aanpak met wijkteams, huizen van de wijk, etc.). Daarnaast moet Wel.kom rekening houden met een compleet andere subsidierelatie met de	1-1-2013 -	31-12-2013 -	1-1-2013 -	31-12-2013 -	2013 14	113	
Theater de Maaspoort	Venlo	Stichting	Theater de Maaspoort is een gezichtsbepalende grootstedelijke voorziening en biedt aan de inwoners van Venlo en omgeving tegen een betaalbare prijs een breed aanbod van podiumkunsten en sociaal-culturele activiteiten.	Theater de Maaspoort is ingrijpend gerenoveerd en verbouwd met financiële steun van de gemeente Venlo ad € 15,4 miljoen. Met de kapitaallasten is rekening gehouden in de gemeentebegroting.	1-1-2012 4.678	31-12-2012 4.549	1-1-2012 8.914	31-12-2012 9.297	2012 -128	117	
Trade Port Noord	Venlo	C.V./B.V.	Gezamenlijke realisering van de gebiedsontwikkeling in Trade Port Noord.	Extra inzet op acquisitie en beheersing van de uitvoeringskosten. Er zijn nog geen cijfers over 2013 beschikbaar. Jaarrekening 2013 wordt in mei 2014 in AVvA vastgesteld. De CV/BV is eind 2012 opgericht.	1-1-2013 -	31-12-2013 -	1-1-2013 -	31-12-2013 -	2013 -	120	
C.V. Werkland-ontwikkelings-maatschappij Klavertje 4	Venlo	C.V.	Samenwerkingsverband is opgericht met als doelstelling de gebiedsontwikkeling van Klavertje 4 te realiseren.	In de vergadering van de aandeelhouders is afgesproken om de ambitie van de gebiedsontwikkeling en het business model nog eens kritisch te beoordelen en in het 1e kwartaal van 2014 besluitvorming te laten plaatsvinden met betrekking tot de beheersing van de uitvoeringskosten en de versterking van gerichte acquisities.	1-1-2012 35.281	31-12-2012 37.000	1-1-2012 26.000	31-12-2012 18.000	2012 1.366	123	

Lijst maatschappelijke partners zwaar									Bedragen x € 1.000	
Naam	Plaats	Vorm	Openbaar belang	Verandering in belang gemeente	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat	In bijlage (pag.)
Villa Flora	Venlo	B.V.	Realisatie en exploitatie van Villa Flora	Vooralsnog zijn er geen veranderingen te verwachten in de huidige samenwerking. Villa Flora zal voor een substantieel deel, in de aanloop naar de beoogde Campus Greenport Venlo, gebruikt gaan worden voor activiteiten gericht op voeding, gezondheid en voedselveiligheid met speciale oriëntatie op de educatie en lab-faciliteiten in een open source omgeving.	1-1-2012 -1.027	31-12-2012 -951	1-1-2012 15.459	31-12-2012 11.438	2012 4	126
Venlo GreenPark	Venlo	G.R.	Tot de gezamenlijke exploitatie is besloten met het oog op de organisatie van de regio Venlo Floriade in 2012. Een groot deel van de investeringen die de regio gemeenten gedaan hebben ten behoeve van het evenement Floriade is hiermee behouden gebleven voor Venlo GreenPark.	In het afgelopen jaar (juni 2013) is de grondexploitatie van Venlo GreenPark herzien. Op basis van de herziene grondexploitatie (juni 2013) is een voorziening getroffen voor (ons deel van) het nu bekende tekort.	1-1-2013 0	31-12-2013 0	1-1-2013 71.095	31-12-2013 54.222	2013 0	129
WAA	Venlo	N.V.	Uitvoering geven aan de verplichtingen die voortvloeien uit de Wet Sociale Werkvoorziening in de regio Venlo tegen maatschappelijk aanvaardbare kosten.	Anticiperen op decentralisatieopgave: participatiewet. Afbouw van hoeveelheid WSW-ers werkzaam in beschut werk. Uitstroom van WSW-ers richting reguliere arbeidsmarkt	1-1-2012 7.784	31-12-2012 7.385	1-1-2012 7.700	31-12-2012 9.013	2012 -399	132

4.7.2 Maatschappelijke partners licht

Lijst maatschappelijke partners licht										Bedragen x € 1000	
Naam	Plaats	Vorm	Openbaar belang	Verandering in belang gemeente	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat	In bijlage (pag.)	
Attero Holding	Arnhem	N.V.	De provincies en gemeenten trachten met hun aandeelhouderschap de publieke belangen te behartigen	Geen verandering in belang Gemeente	1-1-2012 274.152	31-12-2012 273.492	1-1-2012 544.940	31-12-2012 500.834	2012 8.092	135	
CBL Vennootschap	Den Bosch	B.V.	De provincies en gemeenten trachten met hun aandeelhouderschap de publieke belangen te behartigen.	Geen verandering in belang Gemeente	1-1-2012 127	31-12-2012 129	1-1-2012 10.088	31-12-2012 9.923	2012 -126	136	
Claim Staat Vennootschap	Den Bosch	B.V.	De provincies en gemeenten trachten met hun aandeelhouderschap de publieke belangen te behartigen.	Geen verandering in belang Gemeente	1-1-2012 81	31-12-2012 66	1-1-2012 3	31-12-2012 2	2012 -15	137	
Enexis Holding	Den Bosch	N.V.	De provincies en gemeenten trachten met hun aandeelhouderschap de publieke belangen te behartigen.	Geen verandering in belang Gemeente	1-1-2012 3.130.900	31-12-2012 3.244.100	1-1-2012 3.227.800	31-12-2012 3.682.600	2012 229.100	138	
Publiek Belang Elektriciteits-productie	Den Bosch	B.V.	De provincies en gemeenten trachten met hun aandeelhouderschap de publieke belangen te behartigen.	Geen verandering in belang Gemeente	1-1-2012 27.656	31-12-2012 1.635	1-1-2012 181	31-12-2012 155	2012 -62	139	
Verkoop Vennootschap	Den Bosch	B.V.	De provincies en gemeenten trachten met hun aandeelhouderschap de publieke belangen te behartigen.	Geen verandering in belang Gemeente	1-1-2012 416.018	31-12-2012 415.871	1-1-2012 74	31-12-2012 416	2012 5.853	140	
Vordering op Enexis	Den Bosch	B.V.	De provincies en gemeenten trachten met hun aandeelhouderschap de publieke belangen te behartigen.	Geen verandering in belang Gemeente	1-1-2012 98	31-12-2012 94	1-1-2012 1.822.000	31-12-2012 1.367.000	2012 -4	141	
Bank Nederlandse Gemeenten (BNG Bank)	Den Haag	N.V.	Doel van de deelneming in de BNG bestaat uit schaalvergroting vanuit oogpunt van doelmatigheid, het wederzijds met partners benutten van elkaars kennis, netwerk, systemen en het optimaliseren van financieel rendement.	Geen verandering in belang Gemeente	1-1-2012 2.752.000	31-12-2012 2.752.000	1-1-2012 139.476.000	31-12-2012 139.476.000	2012 332.000	142	
Waterleiding-maatschappij Limburg (WML)	Maastricht	N.V.	deelneming in WML bestaat uit schaalvergroting vanuit oogpunt van doelmatigheid, het wederzijds met partners benutten van elkaars kennis, netwerk, systemen en het optimaliseren van financieel rendement.	Geen verandering in belang Gemeente	1-1-2012 152.401	31-12-2012 159.821	1-1-2012 395.188	31-12-2012 393.404	2012 7.420	143	

Lijst maatschappelijke partners licht										Bedragen x € 1000	
Naam	Plaats	Vorm	Openbaar belang	Verandering in belang gemeente	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat	In bijlage (pag.)	
Veiligheidsregio Limburg-Noord	Venlo	G.R.	Fungeert als samenwerkende partij van gemeenten voor rampenbestrijding, crisisbeheersing, brandweer en publieke gezondheid.	Op grond van de wet op de Veiligheidsregio's zijn brandweertaken vanaf 1-1-2014 formeel een verantwoordelijkheid van de Veiligheidsregio.	1-1-2012 7.841	31-12-2012 7.922	1-1-2012 25.478	31-12-2012 24.769	2012 1.392	144	
Nazorg Limburg	Maastricht	B.V.	Het onderhouden, inrichten en zo nodig herstellen van de (milieubeschermdende) voorzieningen op stortplaatsen en bodemsaneringen.	Geen verandering in belang Gemeente	1-1-2012 -12	31-12-2012 953	1-1-2012 -	31-12-2012 -	2012 965	145	
Maasveren	Horst aan de Maas	G.R.	In stand houden van de veerverbindingen in de gemeenten Horst aan de Maas, Peel en Maas, Beesel en Venlo.	Regeling sinds 10-12-2012, vandaar geen rekeningcijfers	1-1-2013 -	31-12-2013 -	1-1-2013 -	31-12-2013 -	2013 -	146	
Afval-samenwerking Limburg (ASL)	Venlo	G.R.	Heeft als taak het behartigen van de belangen van de Limburgse gemeenten bij het aangaan van contracten voor de verwerking van het huishoudelijk afval en groente-, fruit- en tuinafval (gft). Tot die taken behoort ook advisering aan gemeenten en het deelnemen aan netwerken.	-	1-1-2013 -	31-12-2013 -	1-1-2013 -	31-12-2013 -	2013 -	147	
Arcen en Velden Gemeentelijke Grondexploitatie	Venlo	B.V.	Realisatie- en samenwerkingsovereenkomsten behoeve van de grondexploitatie voor de integrale gebiedsontwikkeling in de voormalige gemeente Arcen en Velden.	De mogelijkheden voor een andere, meer reguliere, samenwerkingsvorm worden verkend. Dit leidt mogelijk tot liquidatie van de BV in 2014.	1-1-2012 6	31-12-2012 5	1-1-2012 12	31-12-2012 13	2012 -1	148	
C2C ExpoLAB	Venlo	Stichting	C2C een is belangrijke motor voor economische ontwikkeling en innovatie in de regio Venlo. C2C is een vernieuwend economisch concept dat innovatiekracht aan de regio bindt en kennis, bedrijvigheid, hoger opgeleiden en jonge mensen aantrekt.	C2C ExpoLAB heeft inmiddels een wereldwijd kennis- en documentatiecentrum gerealiseerd waardoor Venlo nationaal en internationaal gepositioneerd wordt. Het lab vormt de spil waarbij overheid, bedrijfsleven en onderwijs elkaar inspireren, versterken en komen tot gezamenlijke innovaties.	1-1-2012 605	31-12-2012 750	1-1-2012 423	31-12-2012 121	2012 145	149	
Grenspark Maas-Swalm-Nette	Roermond	Openbaar Lichaam	De meerwaarde van de grensoverschrijdende samenwerking is gericht op het behoud en de ontwikkeling van het natuurlijk landschap.	Geen verandering in belang Gemeente	1-1-2012 -	31-12-2012 -	1-1-2012 168	31-12-2012 180	2012 35	151	
Greenport Venlo Innovation Center	Venlo	N.V.	Heeft de opdracht meegekregen de regionale economie in de regio Greenport Venlo versneld te laten groeien door het stimuleren van innovatie en het concentreren van de inzet van innovatiestimulerende instrumenten, actoren en middelen.	In 2014 zal door de aandeelhouders een besluit moeten worden genomen over of en zo, ja op welke wijze de regionale inzet op innovatiebevordering de komende jaren zal worden voorgezet.	1-1-2012 191	31-12-2012 503	1-1-2012 -	31-12-2012 -	2012 458	152	

Lijst maatschappelijke partners licht									Bedragen x € 1000	
Naam	Plaats	Vorm	Openbaar belang	Verandering in belang gemeente	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat	In bijlage (pag.)
Industriebank LIOF	Maastricht	N.V.	LIOF ondersteunt bedrijven op het gebied van innoveren, investeren en vestigen. Daarnaast scheidt LIOF voorwaarden voor ontwikkeling van perspectiefrijke sectoren en het vestigingsklimaat, gericht op kansen voor het MKB en ruimte voor nieuwe bedrijvigheid.	Geen verandering in belang Gemeente	1-1-2012 100.800	31-12-2012 96.500	1-1-2012 0	31-12-2012 0	2012 -4.300	154
Knowhouse	Horst aan de Maas	Stichting	Initiëren en ondersteunen van bedrijfsontwikkelingen in de Agrofood.	Het voornemen is om het accounthouderschap in 2013 te beëindigen.	1-1-2013 -	31-12-2013 -	1-1-2013 -	31-12-2013 -	2013 -	155
Leisureport	Venlo	Stichting	Verzorgt namens de gemeenten in Noord-Limburg de toeristische promotie en marketing.	Per 1 januari 2013 zijn de stichtingen Promotie Noord-Limburg en Toerisme Noord-Limburg gefuseerd tot Stichting Leisureport.	1-1-2012 264	31-12-2012 141	1-1-2012 -	31-12-2012 -	2012 -57	156
N.V. Werkland-ontwikkelings-maatschappij Klavertje 4	Venlo	N.V.	Samenwerkingsverband is opgericht met als doelstelling de gebiedsontwikkeling van Klavertje 4 te realiseren	In de vergadering van de aandeelhouders is afgesproken om de ambitie van de gebiedsontwikkeling en het business model nog eens kritisch te beoordelen en in het 1e kwartaal van 2014 besluitvorming te laten plaatsvinden met betrekking tot de beheersing van de uitvoeringskosten en de versterking van gerichte acquisities.	1-1-2012 102	31-12-2012 120	1-1-2012 83	31-12-2012 77	2012 17	157
Venlo Partners	Venlo	Stichting	Venlo Partners is de citymarketingorganisatie van de gemeente Venlo waar gemeente, bewoners, ondernemers, bedrijven en organisaties terecht kunnen voor het profileren en positioneren van ideeën in samenhang met het merk Venlo.	Vanaf 2015 ligt er een forse bezuinigingstaakstelling voor de stichting Venlo Partners. Dit betekent dat de opdracht aan de stichting Venlo Partners herijkt moet worden.	1-1-2012 46	31-12-2012 53	1-1-2012 324	31-12-2012 303	2012 7	158
Euregio Rijn-Maas-Noord	Mönchengladbach	G.R.	Stimuleren, ondersteunen en coördineren van de regionale grensoverschrijdende samenwerking tussen de leden.	In 2014 wordt de nieuwe euregiovisie 2014-2020+ geïmplementeerd. Deze visie omvat de inhoudelijke koers van de euregio in de komende jaren.	1-1-2012 352	31-12-2012 329	1-1-2012 309	31-12-2012 285	2012 -14	159
Regio Venlo	Venlo	-	Het nader invulling geven aan de opgaven uit de gezamenlijk vastgestelde strategische regiovisie rondom de thema's: 'Innoveren en vermarkten', 'Vitale gemeenschappen' en 'Boeien en binden'.	Samen met de andere gemeenten jaarlijks bijdragen aan de samenwerking binnen de Regio Venlo. In 2013 zijn de middelen o.a. ingezet tbv Regio van de smaak, onze regionale bijdrage aan de HAS, de uitvoering van het regioplan sport en de uitvoering van het regionaal plan van aanpak arbeidsmigranten.	1-1-2012 731	31-12-2012 607	1-1-2012 433	31-12-2012 1.011	2012 223	160

Lijst maatschappelijke partners licht								Bedragen x € 1000		
Naam	Plaats	Vorm	Openbaar belang	Verandering in belang gemeente	Eigen vermogen		Vreemd vermogen		Resultaat	In bijlage (pag.)
Akkoord	Venlo	Stichting	Toezicht op het in standhouden van het openbaar basisonderwijs in de gemeenten Beesel, Horst aan de Maas, Peel en Maas en Venlo.	Verzelfstandigd openbaar onderwijs blijft een publieke voorziening vandaar het uitgangspunt van meer betrokkenheid van de Gemeente als toezichhouder.	1-1-2012	31-12-2012	1-1-2012	31-12-2012	2012	161
					-	-	0	0	166	
Hagerhof	Venlo	Stichting	De stichting Hagerhof exploiteert de Kinderboerderij Hagerhof en voert natuur- en milieueducatieactiviteiten uit.	Per 1 maart 2013 is er een statutenwijziging doorgevoerd. Per 1 maart 2013 heeft de stichting nieuwe bestuurders. De stichting Hagerhof maakt geen onderdeel meer uit van stichting Wel.kom.	1-1-2012	31-12-2012	1-1-2012	31-12-2012	2012	162
					-	-63	-	64	-63	
Housing First Noord-Limburg	Venlo	Stichting	Een organisatie ontwikkelen in de subregio Noord Limburg waarbij binnen 3 jaar tijd 60 dak- of thuislozen zelfstandig worden gehuisvest en waar woonbegeleiding op maat wordt geboden.	Geen verandering in belang Gemeente	1-1-2013	31-12-2013	1-1-2013	31-12-2013	2013	163
					-	-	-	-	-	
Housing First Midden-Limburg	Venlo	Stichting	Een organisatie ontwikkelen in de subregio Midden Limburg waarbij binnen 3 jaar tijd 60 dak- of thuislozen zelfstandig worden gehuisvest en waar woonbegeleiding op maat wordt geboden.	Geen verandering in belang Gemeente	1-1-2013	31-12-2013	1-1-2013	31-12-2013	2013	164
					-	-	-	-	-	
Rendiz	Maasbree	B.V.	In de regio Noord en Midden Limburg worden binnen 3 jaar tijd 120 dak- of thuislozen zelfstandig gehuisvest. Hierbij wordt woonbegeleiding op maat geboden.	Geen verandering in belang Gemeente	1-1-2012	31-12-2012	1-1-2012	31-12-2012	2012	165
					-	-	-	-	-	

The image features a highly detailed and ornate interior. A large, multi-tiered chandelier with numerous glass shades and intricate metalwork hangs from the ceiling. The walls are covered in dark wood paneling with a complex, repeating floral and scrollwork pattern. In the lower right, a dark wood mantelpiece is visible, featuring a prominent stone or metal carving of a cherub or child's head. The lighting is warm, highlighting the textures of the wood and glass.

Jaarrekening + bijlagen

5 Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting

5.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt verantwoording afgelegd over gerealiseerde lasten en baten per programma in de zogenaamde Programmarekening. In eerste instantie zal worden ingegaan op het resultaat van alle programma's in totaal. Daarna zal worden ingegaan op de rechtmatigheid van de afwijkingen. Tot slot zal per programma een toelichting worden gegeven op het resultaat op programmalijnniveau.

5.2 Baten en lasten in de jaarrekening per programma

Tabel 5.1: Financieel bruto resultaat per programma (inclusief verrekening met reserves)

V = Voordelig, N = Nadelig
Bedragen x € 1.000

	Ontwerp begroting 2013*	Begroting na wijz. 2013	Rekening 2013	%	Vershil	Rekening 2012
Baten (incl. onttrekking aan reserves)						
Progr.1 Stad van actieve mensen	65.270	75.295	74.772	99%	-523 N	69.489
Progr.2 Innovatieve en excellente stad	12.713	16.750	6.655	40%	-10.095 N	89.944
Progr.3 Centrum Euregio: Hoofdstad en vitaal hart	32.024	38.132	19.186	50%	-18.947 N	25.655
Progr.4 Veelzijdige stad in het groen	37.234	41.643	42.803	103%	1.160 V	57.785
Progr.5 Dienstverlening	15.308	17.896	4.627	26%	-13.268 N	5.318
Algemene dekkingsmiddelen	163.121	171.215	167.760	98%	-3.455 N	211.709
Totaal baten	325.670	360.930	315.802	87%	-45.128 N	459.901
Lasten (incl. toevoeging aan reserves)						
Progr.1 Stad van actieve mensen	131.034	141.045	138.133	98%	2.912 V	135.893
Progr.2 Innovatieve en excellente stad	15.962	22.363	13.536	61%	8.827 V	19.632
Progr.3 Centrum Euregio: Hoofdstad en vitaal hart	38.251	51.692	32.826	64%	18.866 V	45.144
Progr.4 Veelzijdige stad in het groen	99.904	98.493	101.162	103%	-2.669 N	108.029
Progr.5 Dienstverlening	32.256	36.647	22.817	62%	13.830 V	111.212
Algemene dekkingsmiddelen	8.263	10.690	13.424	126%	-2.734 N	32.869
Totaal lasten	325.670	360.930	321.898	89%	39.032 V	452.779
Totaal resultaat			-6.096		-6.096 N	7.121

* Inclusief verwerking amendement A7 en Raadsbesluiten 2012-26, 2012-69, 2012-74 en 2012-80

Het bruto financiële resultaat over 2013 is € 6,1 miljoen negatief. Gecorrigeerd voor de effecten van het vervroegd uittreden van een aantal 60+ medewerkers is het netto resultaat € 2,4 miljoen negatief. Dit netto resultaat geeft een beter beeld van de werkelijkheid omdat de eenmalige kosten in verband met het aanbod voor vervroegd uittreden aan een aantal 60+ medewerkers te zien is als een bijzondere last in 2013 en deze in 2014 en 2015 weer zal worden terugbetaald en toegevoegd aan de Algemene Reserve. Hier is in feite dus sprake van voorfinanciering. Over de (mogelijke) effecten van het 60+ aanbod bent u separaat middels RIB 147 december jl. geïnformeerd.

Tabel 5.2: Financieel netto resultaat na verrekening aanbod 60+ medewerkers

bedragen x € 1.000

Resultaat bruto-netto tov FinRap	prognose FinRap	rekening 2013	verschil
Totaal bruto resultaat	-2.757	-6.096	-3.339 N
Correctie financieel effect 60+ aanbod ivm terugbetaling		3.708	3.708 V
Totaal netto resultaat	-2.757	-2.388	369 V

In december jl. is aan 59 medewerkers van 60+ een aanbod voor vervroegd uittreden gedaan. Hiermee wordt een besparing op de verwachte mobiliteitskosten in verband met reorganisatie gerealiseerd. Uiteindelijk hebben 33 medewerkers van dit aanbod gebruik gemaakt. Voor 31 van de 33 medewerkers worden de kosten ad € 3,708 miljoen voorgefinancierd – via opname in bruto rekeningresultaat – vanuit de Algemene Reserve en in de jaren 2014 en 2015 in gelijke mate terugbetaald. Voor 2 medewerkers is dit gefinancierd vanuit de onderuitputting op het personeelskostenbudget 2013 en is geen verrekening met latere jaren nodig.

Ten opzichte van de laatste prognose (€ 2,757 miljoen negatief), zoals afgegeven bij de FinRap over het derde kwartaal van 2013, betekent het gerealiseerde resultaat een verbetering van het verwachte resultaat met € 0,369 miljoen. Een netto resultaat van € 2,388 miljoen negatief is een afwijking van 0,7% ten opzichte van de totaal begrote lasten inclusief verrekening met de reserves. In dat opzicht valt op het resultaat weinig af te dingen. Er zijn echter wel grote verschillen ten opzichte van de begroting te constateren op bepaalde beleidsterreinen. Ook nog ten opzichte van de eerdere voortgangsrapportages. Hierop zal verder worden ingegaan in de toelichting op de individuele programma's.

5.3 Rechtmatigheid begrotingsafwijkingen

Ook in 2013 heeft uw gemeenteraad het controleprotocol vastgesteld. Het uitgangspunt hierbij is dat overschrijdingen van de lasten op de totalen per programma en de algemene dekkingsmiddelen dienen te worden toegelicht. In het controleprotocol 2013 van de auditcommissie wordt naar de Kadernota rechtmatigheid 2013 van het Platform Rechtmatigheid verwezen. Hierin zijn de volgende zeven "soorten" begrotingsafwijkingen benoemd:

1. betreffende activiteiten die niet passen binnen het bestaande beleid en waarvoor men tegen beter weten in geen voorstel tot begrotingsaanpassing heeft ingediend;
2. die passen binnen het bestaande beleid, maar waarbij de accountant ondubbelzinnig vaststelt dat die ten onrechte niet tijdig zijn gesignaleerd;
3. die geheel of grotendeels worden gecompenseerd door direct gerelateerde opbrengsten;
4. bij open einde (subsidie) regelingen;
5. die worden gecompenseerd door extra inkomsten die niet direct gerelateerd zijn;
6. inzake activiteiten welke achteraf als onrechtmatig moeten worden beschouwd;
7. op activeerbare activiteiten (investeringen) waarvan de gevolgen voornamelijk zichtbaar worden via hogere afschrijvings- en financieringslasten in het jaar zelf of pas in de volgende jaren.

Op totaalniveau is er bij programma 4 'Veelzijdige stad in het groen' sprake van een overschrijding van de lasten van € 2,669 miljoen en bij de Algemene Dekkingsmiddelen van € 2,734 miljoen . Navolgend worden deze overschrijdingen nader toegelicht.

Kostenoverschrijdingen van programma 4

In onderstaande tabel worden de grootste kostenoverschrijdingen in beeld gebracht met daarbij de soort overschrijding. In deze analyse wordt onderscheid gemaakt tussen onrechtmatigheden die wél, c.q. niet meetellen voor de strekking van de accountantsverklaring. In totaliteit overtreffen de overschrijdingen het totale programmasaldo, daarom is onderaan in de tabel de totale onderschrijving op producten in programma 4 benoemd.

Bedragen x € 1.000					
Programmalijn	Omschrijving	Kosten over-, onderschrijving	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel	Soort kosten overschrijving*
4.1	Gebiedsontwikkeling	-1.446	x		3
4.2	Beheer en onderhoud	-856	x		3
4.2	Afval	-210	x		3
4.2	Toezicht en handhaving	-301	x		3
4.3	Gebiedsontwikkeling	-1.200	x		3
4	Diverse overige overschrijdingen	-447	x		3
Diverse	Diverse onderschrijvingen programma 4	1.792			
Totaal saldo		-2.669			

* zie voorgaande opsomming 7 soorten begrotingsafwijkingen

De overschrijding (inclusief mutaties reserves) binnen 'gebiedsontwikkelingen' (programmalijn 4.1 en 4.3) doen zich voor binnen diverse posten betreffende 'niet majeure projecten woningbouw' en 'niet majeure projecten met gemengde functie'. Het gaat hier om bouwgrondexploitaties en betreft onder andere Koramic, Nieuw Stalberg fase 1, het Centrumplan Blerick en het Centrumplan Tegelen. Bouwgrondexploitaties verlopen kostenneutraal.

De overschrijding op 'beheer en onderhoud' van € 856.000 wordt veroorzaakt door een drietal componenten. De grootste betreft 'Onderhoud riolering'. Deze wordt met € 741.000

overschreden en maakt onderdeel uit van het circuit Riolen. De kosten met betrekking tot riolen maken onderdeel uit van de rioolrechten. Daarnaast wordt het product 'Openbare verlichting' overschreden met € 343.000. De dekking voor deze overschrijding komt voort uit het reguliere onderhoudsbudget en de energielasten. Vanwege het feit dat de energielasten slechts eenmaal per drie jaar afgerekend worden ontstaat een incidenteel tekort. Hierdoor is minder gedoteerd aan de egaliseringsreserve openbare verlichting. € 183.000 heeft geen betrekking op het uitvoeringsplan, maar betreft een energie afrekening over 2010 en 2011. Tot slot laat het product 'onderhoud wegen' een overschrijding zien van € 241.000. Tegenover de overschrijdingen staat een onderschrijding van € 351.000 op het product 'openbaar groen' (lagere kosten als gevolg van marktwerking en economische crisis), waardoor de totale overschrijding op 'Beheer en onderhoud' de eerder genoemde € 856.000 wordt.

Het product 'Afval' laat een overschrijding zien van € 210.000. Deze overschrijding wordt veroorzaakt door een dotatie van € 902.000 aan de egaliseringsreserve afval. Vanuit het budgettaire neutrale circuit afval zijn voor dit bedrag minder uitgaven gedaan dan begroot waardoor het saldo wordt toegevoegd aan de reserve. Voorts hebben zich enkele voordelen voorgedaan als gevolg van behaalde aanbestedingsvoordeel op de verwerkingskosten van afval. Hierdoor zijn de verwerkingskosten voor GFT (€ 130.000) en de verwerkingskosten voor huishoudelijk afval (€ 382.000) fors gedaald. Verder is er een kostendaling waarneembaar op de overige indirecte kosten afval, waar de kosten voor voorlichting, communicatie, Venlo schoon et cetera sterk zijn gedaald (€ 100.000).

Op 'toezicht en handhaving' is een overschrijding ontstaan van € 301.000. Een bedrag van € 180.000 is het gevolg van hogere kosten die worden gemaakt door de uitbesteding aan BsGW. Hier tegenover staat echter dat voor deze werkzaamheden geen eigen uren meer noodzakelijk zijn waardoor een voordeel ontstaat. Daarnaast is de taakstelling op 'handhaving bestemmingsplannen' van € 109.000 niet gerealiseerd. Deze taakstelling zou worden ingevuld bij de reorganisatie. Doordat de reorganisatie pas in 2014 definitief wordt is het niet mogelijk gebleken al eerder een personeelsreductie door te voeren. Dit krijgt in 2014 dus alsnog zijn beslag.

Ten slotte zijn enkele kleinere overschrijdingen geconstateerd op diverse producten. Per saldo een bedrag van € 447.000. Tegenover de meeste van deze kleinere overschrijdingen staan ook weer onderschrijdingen waardoor in dekking wordt voorzien.

Kostenoverschrijdingen binnen de Algemene Dekkingsmiddelen

In onderstaande tabel worden de grootste kostenoverschrijdingen in beeld gebracht met daarbij de soort overschrijding. In deze analyse wordt onderscheid gemaakt tussen onrechtmatigheden die wél, c.q. niet meetellen voor de strekking van de accountantsverklaring. In totaliteit overtreffen de overschrijdingen het totale programmasaldo, daarom is onderaan in de tabel de totale onderschrijding op producten in de Algemene Dekkingsmiddelen benoemd.

Bedragen x € 1.000					
Programmalijn	Omschrijving	Kosten over-, onderschrijding	Onrechtmatig, maar telt niet mee voor het oordeel	Onrechtmatig, en telt mee voor het oordeel	Soort kosten overschrijding*
Alg dekkingsmiddelen	Algemene Dekkingsmiddelen	-2.601	x		3
Alg dekkingsmiddelen	Algemene baten en lasten	-3.834	x		3
Alg dekkingsmiddelen	Afrekening MFC De Kazerne BV	-435	x		3
Alg dekkingsmiddelen	Diverse overige overschrijdingen	-423	x		3
Diverse	Diverse onderschrijdingen binnen de algemene dekkingsmiddelen	4.560			
Totaal saldo		-2.734			

* zie voorgaande opsomming 7 soorten begrotingsafwijkingen

Binnen de algemene dekkingsmiddelen (overschrijding € 2,601 miljoen) is een aantal taakstellingen niet gerealiseerd. Het gaat hierbij om een totaalbedrag van € 3,1 miljoen en

bestaat voor een groot deel uit taakstellingen die samenhangen met de bouwopdrachten. Voor een deel kunnen deze nog wel binnen de andere programma's gerealiseerd zijn. Vanaf 2014 zijn de nog openstaande taakstellingen in de bouwopdrachten meegenomen van de nieuwe afdelingen.

Eind november 2013 is in het kader van het lopende reorganisatieproces een aantal 60+ medewerkers de keuze voorgelegd om vervroegd met pensioen te gaan. Op 10 december jl. is uw Raad hierover geïnformeerd via raadsinformatiebrief 2013-147. De totale kosten hiervan bedragen incidenteel € 3,7 miljoen. Deze uitgave leidt tot een overschrijding van de begrote uitgave op de algemene baten en lasten. Zie tevens de paragraaf Bedrijfsvoering. Zoals in de prognose bij de FinRap reeds is aangegeven leidt de met betrokkenen overeengekomen eindafrekening van MFC De Kazerne BV tot een nadeel van ca. € 0,4 miljoen. Bij FinRap is afgesproken dat dit tekort gecompenseerd wordt binnen het programma Centrum Euregio (lagere programmalasten). Dit effect is bij jaarrekening gerealiseerd.

Ten slotte zijn enkele kleinere overschrijdingen geconstateerd binnen de algemene dekkingsmiddelen. Per saldo een bedrag van € 423.000. Tegenover de meeste van deze kleinere overschrijdingen staan ook weer onderschrijdingen waardoor in dekking wordt voorzien.

5.4 Analyse afwijkingen begroting na wijziging en de programmarekening

Het resultaat van de jaarrekening 2013 na bestemming bedraagt € 6.095.504 nadelig. Het resultaat is net zoals in voorgaande jaren overwegend incidenteel van aard.

In deze paragraaf worden de verschillen groter dan € 100.000 toegelicht. Het betreft hier het verschil tussen de rekening en de begroting na wijziging. De analyse is programmagericht opgebouwd.

Afwijkingen in uren en kapitaallasten

Tussen de programmalijnen kunnen financiële resultaten ontstaan doordat er meer of minder uren van medewerkers worden toegerekend dan begroot. In de toelichtingen wordt hier niet expliciet op ingegaan.

De kapitaallasten worden aan het einde van hoofdstuk 5.4 centraal toegelicht.

Programma 1 Stad van actieve mensen

V = Voordelig, N = Nadelig
Bedragen x € 1.000

Programma 1	Baten / Lasten	Ontwerp begroting 2013	Begroting na wijz. 2013	Rekening 2013	Vershil %	Rekening 2012
1.1. Arbeidsparticipatie	Baten	58.450	66.393	65.688	99%	60.595
	Lasten	69.470	77.511	76.526	99%	72.816
<i>Subtotaal 1.1. Arbeidsparticipatie</i>		<i>-11.020</i>	<i>-11.117</i>	<i>-10.838</i>	<i>97%</i>	<i>-12.221</i>
1.2. Talentontwikkeling	Baten	4.011	4.722	4.831	102%	3.984
	Lasten	14.176	14.156	13.998	99%	14.784
<i>Subtotaal 1.2. Talentontwikkeling</i>		<i>-10.165</i>	<i>-9.434</i>	<i>-9.167</i>	<i>97%</i>	<i>-10.801</i>
1.3. Sociale en maatschappelijke participatie	Baten	751	751	1.169	156%	739
	Lasten	20.200	20.429	20.115	98%	19.772
<i>Subtotaal 1.3. Sociale en maatschappelijke participatie</i>		<i>-19.449</i>	<i>-19.678</i>	<i>-18.946</i>	<i>96%</i>	<i>-19.033</i>
1.4. Zelfredzaamheid en gezondheid	Baten	2.008	2.408	2.852	118%	2.402
	Lasten	27.187	27.684	24.952	90%	28.520
<i>Subtotaal 1.4. Zelfredzaamheid en gezondheid</i>		<i>-25.180</i>	<i>-25.277</i>	<i>-22.100</i>	<i>87%</i>	<i>-26.118</i>
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-65.814	-65.507	-61.051	93%	-68.173
Verrekeningen met reserves						
	Onttrekkingen aan reserves	50	1.022	231		1.768
	Toevoegingen aan reserves		1.265	2.541		-
<i>Totaal verrekeningen met reserves</i>		<i>50</i>	<i>-243</i>	<i>-2.310</i>		<i>1.768</i>
Totaal resultaat		-65.764	-65.750	-63.361		-66.404

Programmaliijn 1: Arbeidsparticipatie

Het resultaat op de programmaliijn 'Arbeidsparticipatie' is € 0,3 miljoen voordelig. Dit resultaat is een saldo van een aantal plussen en minnen, die hieronder verder worden toegelicht. In de FinRap werd nog een voordelig resultaat verwacht van € 1,5 miljoen.

Op de sociale werkvoorziening resteert een nadelig resultaat van per saldo € 0,3 miljoen. Dit komt vooral doordat de maatregelen om kosten te reduceren binnen de WAA in 2013 nog niet hun volledige effect hebben gesorteerd. Daarnaast hebben er in het jaar 2013 meer plaatsingen WSW plaatsgevonden, waardoor per saldo een negatief subsidieresultaat resulteert omdat de hiervoor ontvangen rijkssubsidies lager zijn dan de te betalen CAO lonen WSW.

Er is minder uitgegeven aan de *bestrijding van de jeugdwerkloosheid* dan begroot. Hierdoor is er ook minder aan de gelijknamige reserve onttrokken. Deze middelen kunnen in volgende jaren alsnog worden besteed.

Over het eerste halfjaar is er een lagere stijging van het aantal *bijstandsgerechtigden* gerealiseerd dan het gemiddelde van Nederland. Het Rijk verhoogde de gemeentelijke bijdrage waarbij in september nog verwacht werd € 0,9 miljoen over te houden. Dit bedrag is uit het budget genomen en als stapel gereserveerd. In het 4e kwartaal heeft er, mede als gevolg van extra instroom uit de WW, een behoorlijke toename van het aantal bijstandsgerechtigden plaatsgevonden (ruim 11%). Dit percentage ligt rond het landelijk gemiddelde. Omdat we in staat zijn geweest veel mensen parttime te laten werken is het effect geweest dat de te verstrekken uitkering per persoon lager ligt. Als gevolg hiervan komen we uit met het door het Rijk toegekende budget, waarbij wel het gereserveerde

bedrag is ingezet. In 2013 zijn wij, ondanks toename van het aantal uitkeringsgerechtigden, binnen het budget gebleven wat door het Rijk beschikbaar is gesteld.

Op de *bijstand aan zelfstandigen* is per saldo € 0,1 miljoen minder uitgegeven.

Programmalijn 2: Talentontwikkeling

Op de programmalijn 'Talentontwikkeling' is per saldo een voordelig resultaat gerealiseerd van € 0,3 miljoen over 2013. Op *het Leerlingenvervoer* is een voordelig resultaat behaald van ongeveer € 0,15 miljoen door het introduceren van de 2 km grens in de gewijzigde verordening.

Daarnaast is sprake van een onderuitputting van € 0,1 miljoen op het budget van het Kunstencentrum. In de FinRap werden nog geen voordelen verwacht.

Programmalijn 3: Sociale en maatschappelijke participatie

Op de programmalijn 'Sociale en maatschappelijke participatie' is een voordelig resultaat gerealiseerd van € 0,7 miljoen. In de FinRap 2013 werd nog een voordeel voorzien van ruim € 0,2 miljoen.

Op *het regionaal Kompas* is per saldo een voordelig resultaat gerealiseerd van € 0,35 miljoen. Dit is het resultaat van een onderuitputting van € 0,2 miljoen op Housing First. Daarnaast zijn middelen die gereserveerd waren voor het project "ommekeer" in Weert niet uitgegeven en ook de middelen voor de reserve-investeringsruimte "geweld in afhankelijkheidsrelaties" ad € 75.000 zijn niet besteed.

Aan de *integrale dagvoorzieningen* is € 0,15 miljoen minder uitgegeven.

Programmalijn 4: Zelfredzaamheid en gezondheid

Op de programmalijn 'Zelfredzaamheid en gezondheid' heeft zich een voordelig resultaat voorgedaan van € 3,2 miljoen voor verrekening met reserves. Dit is € 0,4 miljoen hoger dan bij FinRap werd verwacht. Na verrekening met reserves is dit voordeel € 1,8 miljoen.

Op de *Individuele voorzieningen WMO* pakken de kosten voor "hulp bij de huishouding" € 1,9 miljoen lager uit dan begroot. Dit komt vooral door de effecten van het grootschalige project "Keukentafelgesprek" voor hulp bij de huishouding. Daarnaast vallen de kosten voor woningaanpassingen € 1,0 miljoen lager uit dan begroot. De doorgevoerde beleidswijzigingen hebben een duidelijk afremmende werking hebben op de aanvragen voor woningaanpassingen. Daarnaast is er een voordeel van € 0,2 miljoen gerealiseerd op de kosten voor trapliften. Bij de jaarrekening 2007 is de egalisatiereserve WMO ingesteld. In Prorap 2010-III is deze egalisatiereserve voor een periode van 4 jaar verlengd vanwege de onvoorspelbaarheid van de groei naar zorg en de onduidelijkheid van de rijksinkomsten. Als gevolg van het voordelig resultaat binnen de WMO is € 1,4 miljoen gestort in deze reserve. Dit bedrag is gelijk aan het vastgestelde maximale volume van de reserve.

Programma 2 Innovatieve en excellente stad

V = Voordelig, N = Nadelig

Bedragen x€ 1.000

Programma 2	Baten / Lasten	Ontwerp begroting 2013	Begroting na wijz. 2013	Rekening 2013	Verschil %	Rekening 2012
2.1. Kennisinfrastructuur	Baten	130	130	188	145%	38
	Lasten	1.236	1.709	1.258	74%	1.413
<i>Subtotaal 2.1. Kennisinfrastructuur</i>		<i>-1.106</i>	<i>-1.579</i>	<i>-1.069</i>	<i>68%</i>	<i>509 V</i>
2.2. Onderscheidende vestigingsplaatsfactoren	Baten	12.154	14.474	3.556	25%	87.474
	Lasten	14.332	18.988	8.814	46%	17.527
<i>Subtotaal 2.2. Onderscheidende vestigingsplaatsfactoren</i>		<i>-2.178</i>	<i>-4.514</i>	<i>-5.258</i>	<i>116%</i>	<i>-744 N</i>
2.3. Toegevoegde waarde op speerpuntsectoren	Baten	179	1.424	2.699	190%	170
	Lasten	394	1.557	2.866	184%	507
<i>Subtotaal 2.3. Toegevoegde waarde op speerpuntsectoren</i>		<i>-214</i>	<i>-132</i>	<i>-166</i>	<i>126%</i>	<i>-34 N</i>
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-3.499	-6.225	-6.494	104%	-269 N
Verrekeningen met reserves						
	Onttrekkingen aan reserves	250	722	211		2.262
	Toevoegingen aan reserves		110	599		185
<i>Totaal verrekeningen met reserves</i>		<i>250</i>	<i>612</i>	<i>-388</i>		<i>2.076</i>
Totaal resultaat		-3.249	-5.613	-6.882		70.312

Programmalijn 1: Kennisinfrastructuur

Op de programmalijn 'Kennisinfrastructuur' is een voordelig resultaat behaald van € 0,5 miljoen voor verrekening met reserves. Na verrekening met reserves resteert geen resultaat. Bij FinRap werd geen resultaat verwacht.

In de subsidiebeschikking van de Universiteit Maastricht is opgenomen dat een tussentijdse rapportage ingediend moet worden op basis waarvan de middelen worden beschikbaar. Door het uitblijven van de tussenrapportage is het beschikbaar stellen van het bedrag ad. € 0,5 miljoen niet gerealiseerd. De middelen zijn daarom niet onttrokken uit de reserve Dependence Maastricht en blijven beschikbaar voor het beoogde doel.

Programmalijn 2: Onderscheidende vestigingsplaatsfactoren

Op de programmalijn 'Onderscheidende vestigingsplaatsfactoren' is een nadelig resultaat gerealiseerd van € 0,7 miljoen voor verrekening met reserves en € 1,2 miljoen nadelig na verrekening met reserves. Dit nadelig resultaat was grotendeels al voorzien bij FinRap (€ 1,0 miljoen). Zowel in de baten als de lasten is een fors verschil gerealiseerd ten opzichte van de begroting. Dit heeft te maken met de verwerking van de neutrale mutaties vanuit de verrekening met grondexploitaties bij gebiedsontwikkeling.

Er is in de jaarrekening 2013 een voorziening getroffen van € 1,173 miljoen (46.9% van € 2,5 miljoen) voor het verwachte aandeel in het nadelig exploitatiesaldo van *Venlo Greenpark*. Een en ander op basis van de meest recent vastgestelde grondexploitatie. Het percentage is gebaseerd op het inwoneraantal van de deelnemende regiogemeenten. Dit bedrag komt volledig ten laste van het rekeningresultaat.

Programmaliijn 3: Toegevoegde waarde op speerpuntsectoren

Op deze programmaliijn doet zich per saldo geen significant voor- of nadeel voor. Wel wijken de lasten en baten met € 1,3 miljoen af ten opzichte van de begroting. Dit wordt veroorzaakt door mutaties vanuit het Grondbedrijf. Een algemene toelichting wordt gegeven in de paragraaf Grondbeleid.

Programma 3 Centrum Euregio: Hoofdstad en vitaal hart

V = Voordelig, N = Nadelig

Bedragen x € 1.000

Programma 3	Baten / Lasten	Ontwerp begroting 2013*	Begroting na wijz. 2013	Rekening 2013	Verschil %	Rekening 2012
3.1. Verstedelijkte grootstedelijke functies	Baten	19.412	26.009	6.408	25%	-19.601 N
	Lasten	19.869	32.403	14.165	44%	18.238 V
<i>Subtotaal 3.1. Verstedelijkte grootstedelijke functies</i>		<i>-456</i>	<i>-6.394</i>	<i>-7.758</i>	<i>121%</i>	<i>-1.363 N</i>
3.2. Ruimtelijke kwaliteit centrum	Baten	6.751	6.239	5.525	89%	-714 N
	Lasten	6.052	6.145	5.638	92%	506 V
<i>Subtotaal 3.2. Ruimtelijke kwaliteit centrum</i>		<i>699</i>	<i>95</i>	<i>-113</i>	<i>-119%</i>	<i>-208 N</i>
3.3. Branding	Baten					378
	Lasten	1.265	1.482	1.451	98%	32 V
<i>Subtotaal 3.3. Branding</i>		<i>-1.265</i>	<i>-1.482</i>	<i>-1.451</i>	<i>98%</i>	<i>32 V</i>
3.4. Venlo, een gastvrije regio	Baten	8	8	10	122%	2 V
	Lasten	640	623	632	102%	-10 N
<i>Subtotaal 3.4. Venlo, een gastvrije regio</i>		<i>-632</i>	<i>-615</i>	<i>-623</i>	<i>101%</i>	<i>-8 N</i>
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-1.654	-8.396	-9.944	118%	-1.547 N
Verrekeningen met reserves						
	Onttrekkingen aan reserves	5.853	5.876	7.243		1.367 V
	Toevoegingen aan reserves	10.426	11.039	10.939		100 V
<i>Totaal verrekeningen met reserves</i>		<i>-4.573</i>	<i>-5.163</i>	<i>-3.696</i>		<i>1.467 V</i>
Totaal resultaat		-6.227	-13.559	-13.640		-81 N

* Inclusief verwerking amendement A7 en Raadsbesluit 2012-80

Programmaliijn 1: Verstedelijkte grootstedelijke functies

Op deze programmaliijn is een nadelig resultaat behaald van € 1,4 miljoen voor verrekening met reserves. Na verrekening met reserves is het resultaat vrijwel nul. De forse afwijkingen in baten en lasten hebben te maken met de verwerking van de neutrale mutaties vanuit de verrekening met grondexploitaties bij gebiedsontwikkeling. Dit resultaat is conform prognose in FinRap.

Programmaliijn 2: Ruimtelijke kwaliteit centrum

Op de programmaliijn 'Ruimtelijke kwaliteit centrum' is een resultaat behaald van € 0,2 miljoen nadelig. Bij FinRap werd dit tekort nog niet voorzien.

Het resultaat op *parkeren* is € 0,5 miljoen nadeliger dan begroot ondanks een doorgevoerde verlaging van de opbrengsten van € 0,675 miljoen bij VoRap 2013 en Begroting 2014. Per saldo leverde het parkeren in 2013 € 1,5 miljoen op waar er € 2 miljoen was begroot. De afgelopen jaren is een aantal keren besloten om de parkeertarieven jaarlijks te laten stijgen met in totaal 30%. Dit heeft niet geleid tot de gewenste meeropbrengsten. Onderzocht zal worden waardoor het begrote resultaat ondanks de verlaging van de opbrengsten niet gerealiseerd is en wat hiervan de oorzaak is.

Op het *beheer en onderhoud van verkeersmaatregelen* is een voordeel gerealiseerd van bijna € 0,2 miljoen door minder personele inzet.

Programmaliijn 4 Venlo, een gastvrije regio

Op de programmaliijn 'Venlo, een gastvrije regio' is het resultaat vrijwel nihil. In de FinRap werd nog uitgegaan van de vrijval van de voorziening Floriade met € 0,5 miljoen. De vrijval van de voorziening is verantwoord binnen de Algemene Dekkingsmiddelen.

Programma 4 Veelzijdige stad in het groen

V = Voordelig, N = Nadelig
Bedragen x € 1.000

Programma 4	Baten / Lasten	Ontwerp begroting 2013*	Begroting na wijz. 2013	Rekening 2013	%	Verschil	Rekening 2012
4.1. Kwaliteit woon- en leefomgeving	Baten	8.248	7.731	7.011	91%	-720 N	6.894
	Lasten	16.272	16.706	16.986	102%	-280 N	17.769
<i>Subtotaal 4.1. Kwaliteit woon- en leefomgeving</i>		<i>-8.024</i>	<i>-8.976</i>	<i>-9.975</i>	<i>111%</i>	<i>-1.000 N</i>	<i>-10.875</i>
4.2. Vitale gemeenschappen	Baten	23.033	23.389	24.462	105%	1.072 V	25.750
	Lasten	70.443	67.285	67.359	100%	-74 N	66.889
<i>Subtotaal 4.2. Vitale gemeenschappen</i>		<i>-47.411</i>	<i>-43.895</i>	<i>-42.897</i>	<i>98%</i>	<i>998 V</i>	<i>-41.139</i>
4.3. Complementariteit voorzieningen	Baten	3.371	6.286	4.741	75%	-1.546 N	18.623
	Lasten	11.518	11.440	11.822	103%	-383 N	16.519
<i>Subtotaal 4.3. Complementariteit voorzieningen</i>		<i>-8.147</i>	<i>-5.153</i>	<i>-7.082</i>	<i>137%</i>	<i>-1.928 N</i>	<i>2.104</i>
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-63.581	-58.024	-59.954	103%	-1.930 N	-49.910
Verrekeningen met reserves							
	Onttrekkingen aan reserves	2.582	4.236	6.590		2.354 V	6.518
	Toevoegingen aan reserves	1.671	3.063	4.995		-1.932 N	6.852
<i>Totaal verrekeningen met reserves</i>		<i>911</i>	<i>1.174</i>	<i>1.595</i>		<i>421 V</i>	<i>-334</i>
Totaal resultaat		-62.670	-56.851	-58.359		-1.508 N	-50.243

* Inclusief verwerking Raadsbesluiten 2012-26 en 2012-69

Programmaliijn 1: Kwaliteit woon- en leefomgeving

Het resultaat op de programmaliijn 'Kwaliteit woon- en leefomgeving' is € 1,0 miljoen negatief voor verrekening met reserves en € 1,6 miljoen na verrekening met de reserves. Dit is een saldo van een groot nadeel en enkele kleinere voordelen. De grootste worden hieronder toegelicht.

Het forse nadelig resultaat op de *inkomsten bouwleges* bedraagt € 2,3 miljoen en komt met name door een afname van gerealiseerde grote projecten. Omdat de projecten worden uitgesteld of doorgeschoven is het tekort groter dan verwacht. Bij FinRap werd nog een tekort verwacht van € 1,8 miljoen.

Op de *planschadevergoedingen* is een nadelig resultaat gerealiseerd van € 0,1 miljoen.

Bij *toezicht vergunningen* is door minder capaciteit als gevolg van niet ingevulde vacatures en langdurig ziekte er minder toezicht gehouden op bouwprojecten, milieu en bodem en ruimtelijke ordening dan begroot. Daarnaast is er om dezelfde reden minder geadviseerd op externe veiligheid. Dit levert een voordelig resultaat op van € 0,45 miljoen.

Programmaliijn 2: Vitale gemeenschappen

Het resultaat op programmaliijn 'Vitale gemeenschappen' is per saldo € 1,0 miljoen voordelig.

Op *accommodatiebeleid/onderwijshuisvesting* is een voordelig resultaat gerealiseerd van € 0,8 miljoen. Het voordelig resultaat zit voor € 0,3 miljoen in de kapitaallasten (vertraging projecten, met name binnen onderwijshuisvesting en gemeenschapshuizen). Binnen de welzijnsaccommodaties hebben we ook te maken met een nadeel. De huurinkomsten die we

ontvangen van gemeenschapshuizen staan fors onder druk. Veel organisaties hebben het financieel lastig waardoor we als gemeente huurinkomsten missen. Het nieuwe accommodatiebeleid wordt in 2014 verwacht, ook in het kader van de Huizen van de Wijk. Hierin wordt deze problematiek meegenomen. Gezien de omvang van de problematiek is deze ook als risico benoemd in de paragraaf weerstandsvermogen. Daarnaast valt de afrekening van het Rijk met betrekking tot de subsidies Brede scholen en Verbetering binnenklimaat positiever uit dan verwacht, waardoor de daarvoor gereserveerde middelen van afgerond € 0,5 miljoen kunnen vrijvallen.

Op de subsidieverordening *Stad van Actieve Mensen (SAM)* met bijbehorend fonds is in 2013 heeft een onderuitputting plaats gevonden van bijna € 0,2 miljoen. Gezien het korte tijdsbestek na vaststelling van de verordening (juli-december), is het budget niet geheel besteed. Om toekomstige middelen te kunnen behouden wordt voorgesteld om hiervoor een bestemmingsreserve te vormen.

Op *Openbaar groen* is een voordelig resultaat gerealiseerd van € 0,3 miljoen. Jaarlijks worden er meerdere opdrachten voor groenonderhoud in de markt gezet. Momenteel vallen de kosten van dit groenonderhoud lager uit dan begroot als gevolg van marktwerking in combinatie met de financiële crisis.

Op *Openbare verlichting* is een nadelig resultaat bereikt van ruim € 0,1 miljoen. In 2013 is het project uitvoeringsplan vervanging lichtmasten gestart. De dekking voor de investeringskosten zijn reguliere budgetten voor onderhoudskosten en energielasten. Door deze vervangingen zullen de onderhoudskosten en energielasten, op termijn, afnemen. Het tijdspad voor deze afname is in 2013 niet gerealiseerd doordat het project later is gestart en door de wijze van afrekening door de energieleverancier. De overschrijding op het product Openbare Verlichting resulteert in een lagere dotatie in de egaliseringsreserve dan geraamd. Per saldo blijft een incidenteel tekort ad. € 138.000 over hetgeen veroorzaakt wordt door hogere energielasten uit 2010 en 2011.

Het totaalbeeld van *het product afval* laat een positief resultaat zien van € 0,9 miljoen. Dit resultaat wordt conform bestaand beleid verrekend met de egaliseringsreserve afvalstoffenheffing. Dit voordeel bestaat uit:

- GFT: Als gevolg van verminderd aanbod zijn de verwerkingskosten met ruim € 0,1 miljoen gedaald
- Te hergebruiken afval:
In 2013 heeft een nieuwe aanbesteding van inzameling glas plaatsgevonden. Als gevolg van deze aanbesteding zijn de inzamelkosten lager. Daarnaast heeft in 2013 een nieuwe aanbesteding van inzameling en vermarkting van textiel plaatsgevonden. Als gevolg van marktwerking is de vergoeding van textiel van € 200 per ton naar € 500 per ton gestegen. In 2013 is besloten om met ingang van 1 maart 2014 de textiel verwerking en vermarkting aan de WAA te gunnen tegen een vergoeding van € 270 per ton, waardoor het voordeel voor 2013 incidenteel is.
- Huishoudelijk restafval
Door minder aanbod treedt er een voordeel op de verwerkingskosten. Het voordeel valt lager uit door hogere lasten containermanagement ad € 200.000.
- Overige indirecte kosten afval
Onder de post overige indirecte kosten afval zijn o.a. opgenomen de kosten van voorlichting, communicatie, Venlo schoon. De onderschrijding van € 100.000 wordt voornamelijk veroorzaakt door afname van kosten op deze onderdelen.

Op het *project Hektor* is een voordelig resultaat gerealiseerd van € 0,18 miljoen. Dit is het restantbedrag van de € 0,25 miljoen die door de raad beschikbaar is gesteld voor het jaar 2013 om de drugsaanpak in Venlo een impuls te geven. In de raads werkgroep veiligheid is

aangegeven dat men graag op preventie wil inzetten. Er wordt gezocht of er cofinanciering voor een pilot project te vinden is bij de provincie.

Per saldo is er op het budget van *de veiligheidsregio* een voordeel ontstaan van € 0,16 miljoen. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door vrijval van reserves en voorzieningen dat geleid heeft tot een positief jaarrekeningresultaat over 2012 dat volledig is vrijgevallen ten gunste van de deelnemende gemeenten. Voor gemeente Venlo gaat het om een bedrag van € 480.000. Ook de BTW-compensatie, opheffen van het duikteam en het functioneel leeftijdsontslag brandweerpersoneel hebben financieel gezien geleid tot een voordeel. Tegenover de voordelen staan de hogere overige lasten van het budget brandweerdistrict van de veiligheidsregio.

In het jaar 2013 zijn de oninbare *naheffingsaanslagen* op parkeren van 2009 tot en met 2011 voor € 0,9 miljoen als verlies verwerkt. Ook de inkomsten van 2012 vallen lager uit dan begroot, hetgeen ook in 2013 is meegenomen.

Programmalijn 3: Complementariteit voorzieningen

Het resultaat op deze programmalijn is € 0,2 miljoen voor verrekening met reserves en € 0,07 miljoen na verrekening met reserves. Dit resultaat hangt samen met de mutaties vanuit de grexen op de gebiedsontwikkeling die over de programma's heen neutraal zijn.

Programma 5 Dienstverlening

V = Voordelig, N = Nadelig
Bedragen x € 1.000

Programma 5	Baten / Lasten	Ontwerp begroting 2013	Begroting na wijz. 2013	Rekening 2013	%	Verschil	Rekening 2012
5.1. Klant voorop	Baten	2.423	2.579	1.983	77%	-596 N	2.080
	Lasten	5.902	6.060	5.672	94%	388 V	5.449
<i>Subtotaal 5.1. Klant voorop</i>		<i>-3.479</i>	<i>-3.481</i>	<i>-3.689</i>	<i>106%</i>	<i>-208 N</i>	<i>-3.369</i>
5.2. Professionaliteit van de organisatie	Baten	12.101	13.083	1.226	9%	-11.858 N	1.255
	Lasten	18.456	19.723	6.845	35%	12.879 V	96.862
<i>Subtotaal 5.2. Professionaliteit van de organisatie</i>		<i>-6.355</i>	<i>-6.640</i>	<i>-5.619</i>	<i>85%</i>	<i>1.021 V</i>	<i>-95.607</i>
5.3. Ondernemen in dienstverlening	Baten	779	1.140	860	75%	-280 N	640
	Lasten	678	1.656	1.553	94%	103 V	804
<i>Subtotaal 5.3. Ondernemen in dienstverlening</i>		<i>101</i>	<i>-517</i>	<i>-694</i>	<i>134%</i>	<i>-177 N</i>	<i>-164</i>
5.4. Vertrouwen in het bestuur	Baten	5	847	383	45%	-464 N	1.249
	Lasten	4.757	5.599	5.130	92%	468 V	5.683
<i>Subtotaal 5.4. Vertrouwen in het bestuur</i>		<i>-4.752</i>	<i>-4.752</i>	<i>-4.747</i>	<i>100%</i>	<i>4 V</i>	<i>-4.435</i>
Gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten		-14.484	-15.390	-14.749	96%	640 V	-103.574
Verrekeningen met reserves							
	Onttrekkingen aan reserves		247	176		-71 N	95
	Toevoegingen aan reserves	2.464	3.609	3.616		-8 N	2.415
<i>Totaal verrekeningen met reserves</i>		<i>-2.464</i>	<i>-3.362</i>	<i>-3.440</i>		<i>-78 N</i>	<i>-2.320</i>
Totaal resultaat		-16.948	-18.751	-18.189		562 V	-105.894

* Inclusief verwerking Raadsbesluit 2012-74

Programmaliijn 1: Klant voorop

Binnen de programmaliijn 'Klant voorop' is een nadelig resultaat behaald van € 0,2 miljoen.

Op de *basisregistraties* zijn in 2013 minder uren geschreven dan begroot vanwege vacatureruimte en ziekte, hetgeen tot een onderuitputting van ruim € 0,1 miljoen heeft geleid.

Op de *reisdocumenten* is een nadeel gerealiseerd van € 0,16 miljoen. De inkomsten van de reisdocumenten zijn achtergebleven ten opzichte van 2012 (23.958 in 2012 tegenover 18.149 in 2013). Hierdoor is er € 159.000 minder aan leges binnengekomen dan geraamd. Oorzaak ligt waarschijnlijk bij de bekendmaking van een wetwijziging in 2014 waardoor de paspoorten 10 jaar geldig worden. Veel burgers wachten hier op (ingangsdatum 9 maart 2014). Een tweede oorzaak is dat in 2012 er veel meer paspoorten zijn aangevraagd dan voorgaande jaren omdat vanaf juni 2012 de kinderen een eigen reisdocument moeten hebben. Het aantal verstrekte ID-kaarten is ook fors minder dan in 2012. De oorzaak hiervan is niet bekend. Het aantal verstrekte reisdocumenten en daarmee de inkomsten zijn niet beïnvloedbaar.

De inkomsten uit de verstrekking van *rijbewijzen* zijn achtergebleven ten opzichte van 2012 (7.159 in 2012 tegenover 6.280 in 2013). Hierdoor is er € 68.000 minder leges rijbewijzen binnengekomen dan geraamd. De afgelopen jaren zijn er steeds minder rijbewijzen aangevraagd. Dit is een trend. Oorzaken hiervoor zijn de wetwijziging van 2007 - waarbij de geldigheidsduur van een rijbewijs van 5 naar 10 jaar is gegaan en de economische crisis. Het aantal verstrekte rijbewijzen en daarmee de inkomsten zijn niet-beïnvloedbaar.

Programmalijn 2: Professionaliteit van de organisatie

Op programmalijn 'Professionaliteit van de organisatie' is per saldo een voordelig resultaat behaald van € 0,1 miljoen na verrekening met reserves.

Het voordeel is een saldo van een nadeel van € 0,16 miljoen in verband met minder toegerekende uren aan producten binnen deze programmalijn, minder benodigde middelen voor de pensioenvoorziening voor wethouders (€ 0,165 miljoen voordeel) en een onderuitputting op materiële budgetten (€ 0,95 miljoen).

Op de lasten en baten zijn forse verschillen gerealiseerd die worden veroorzaakt door mutaties op de gebiedsontwikkeling (grexen). Deze mutaties zijn over de programma's heen budgettair neutraal via de verrekening met reserves.

Programmalijn 3: Ondernemen in dienstverlening

Op programmalijn 'Ondernemen in dienstverlening' is een voordelig saldo gerealiseerd van € 0,18 miljoen. Dit betreft kosten van leegstand (niet door te belasten energiekosten en overige leegstandskosten zoals anti-kraakvoorzieningen, anti-vandalisme-maatregelen) van diverse panden. Ook in de FinRap was dit tekort al geprognosticeerd.

Programmalijn 4: Vertrouwen in het bestuur

Op de programmalijn 'Vertrouwen in het bestuur' is per saldo geen significant resultaat behaald. Wel is hierbinnen een nadelig resultaat van ruim € 0,1 miljoen gerealiseerd op de Griffie.

Algemene dekkingsmiddelen

V = Voordelig, N = Nadelig

Bedragen x € 1.000

Algemene dekkingsmiddelen	Ontwerp begroting 2013*	Begroting na wijz. 2013	Rekening 2013	Vershil %	Rekening 2012	
Baten						
Lokale heffingen	31.866	31.815	32.545	102%	731 V	27.551
Gemeentefonds	116.560	117.343	118.426	101%	1.083 V	122.187
Overige financiële middelen	2.334	1.962	1.695	86%	-267 N	3.781
Post onvoorzien						
Overige algemene dekkingsmiddelen	4.438	5.987	6.515	109%	527 V	6.883
Totaal baten	155.198	157.107	159.181	101%	2.074 V	160.403
Lasten						
Lokale heffingen	1.051	1.034	926	90%	108 V	1.194
Gemeentefonds						
Overige financiële middelen	3.300	2.324	2.517	108%	-192 N	2.589
Post onvoorzien	539					
Overige algemene dekkingsmiddelen	-2.369	242	3.323	1372%	-3.080 N	3.364
Totaal lasten	2.520	3.600	6.765	188%	-3.165 N	7.147
Gerealiseerd totaal saldo van baten er	152.678	153.507	152.417	99%	-1.091 N	153.256
Verrekeningen met reserves						
Onttrekkingen aan reserves	7.923	14.108	8.579		-5.529 N	51.306
Toevoegingen aan reserves	5.742	7.090	6.659		431 V	25.723
Totaal verrekeningen met reserves	2.180	7.017	1.919		-5.098 N	25.584
Totaal resultaat	154.858	160.524	154.336		-6.189 N	178.839

* Inclusief verwerking Amendement A7 en Raadsbesluit 2012-26

Lokale heffingen

BsGW

Baten : € 668.000 (V)

Lasten : € 180.000 (V)

De minder kosten op dit onderdeel hebben betrekking op de BTW-compensatie van BsGW. Tot en met 2013 is de BTW-compensatie niet begroot, omdat deze op voorhand niet gekwantificeerd kan worden. De door BsGW betaalde BTW voor materiële uitgaven namens/ voor de gemeente Venlo, wordt ieder jaar door BsGW apart geadmistreerd. Na afloop van het kalenderjaar stuurt BsGW een opgave van de voor Venlo betaalde BTW, die wij meenemen in de BTW-aangifte voor het BTW Compensatiefonds. Na de goedkeuring van de Belastinginspecteur wordt deze in onze administratie als voordeel geboekt ten gunste van het resultaat. De Raad heeft bij de behandeling van de begroting 2014 een amendement vastgesteld om een bedrag van € 138.000 hiervoor in de begroting te ramen.

Voor de baten wordt verwezen naar de Paragraaf Lokale Heffingen voor een uitgebreide toelichting. Kort samengevat betreft het de meeropbrengst toeristenbelasting in verband met de Floriade (€ 295.000) en meeropbrengsten OZB als gevolg van een vertraagde aanslagoplegging over 2012 (€ 336.000).

Gemeentefonds

Baten : € 1.083.000 (V)	Lasten : € 0
-------------------------	--------------

In de circulaire van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties worden wij door het Rijk geïnformeerd over de macro-economische ontwikkelingen. De circulaire wordt gebruikt als handvat voor de financiële vertaling van macro-economische ontwikkelingen naar de gemeentelijke situatie.

Het verschil tussen de begroting na wijziging en de jaarrekening wordt veroorzaakt door afwijkingen in de uitkeringen uit het gemeentefonds als gevolg van de decembercirculaire.

Het jaarrekeningresultaat 2013 op het gemeentefonds bedraagt € 1,1 miljoen voordelig. Op hoofdlijnen zijn de belangrijkste ontwikkelingen:

Extra middelen decentralisatie uitkeringen (afgerond €0,5 miljoen incidenteel voordelig):

- Maatschappelijke opvang afgerond € 0,1 miljoen. Deze middelen zijn een compensatie voor de adequate voorbereiding op de nieuwe taak hervorming Langdurige Zorg en te komen tot goede afstemming met regiogemeenten en (veld)partijen;
- Compensatie uitvoeringskosten inburgering afgerond € 0,1 miljoen;
- Incidentele verhoging vrouwenopvang afgerond € 0,2 miljoen;
- Voor de opstart- en voorbereidingskosten krijgt Venlo als centrumgemeente eenmalige compensatie om namens de arbeidsmarktregio op te treden als aanvrager van ESF-projecten. De compensatie bedraagt € 0,1 miljoen.

Accres

De begrotingsafspraken op Rijksniveau hebben een positief effect op het accres 2013. Het voordeel voor de gemeente Venlo bedraagt afgerond incidenteel € 0,5 miljoen.

Overige financiële middelen

Rentekosten deelnemingen

Baten : € 155.000 (V)	Lasten : € 243.000 (V)
-----------------------	------------------------

De aan de deelnemingen toe te rekenen rentekosten nemen toe met € 41.600. Verder valt de stelpost rentekosten deelneming K4 vrij van € 287.570.

Het voordeel op de deelnemingen bedraagt € 155.000 houdt verband met de volgende deelnemingen:

- Inconveniententoeslag Essent NV en Rente vordering Enexis BV. Voor 2013 heeft er een hogere uitkering plaatsgevonden dan begroot. Heeft een meeropbrengst tot gevolg van € 126.000.
- Vrijval voorziening Limburg Liquiditeiten fonds: het verplicht schatkistbankieren heeft gevolgen voor de in het Limburgs Liquiditeiten Fonds belegde middelen. In het kader van het verplicht schatkistbankieren is fondsvorming anders dan voor de publieke taak niet meer mogelijk. Het LLF valt onder een overgangsbepaling, welke inhoudt dat de belegging in maximaal 7 jaar tijd in gelijke delen afgebouwd moet worden. Sneller afbouwen is ook toegestaan. In 2013 zijn daarom 3.135.888,5 participaties (1/7 deel) liquide gemaakt en uitgekeerd tegen een bedrag van € 3,03 miljoen. De verkrijgingsprijs van deze participaties bedroeg € 3,09 miljoen. Voor het boekverlies van € 60.000 is de voorziening aangewend. Het restant van de participaties (18.815.331,01) heeft per 31 december 2013 een intrinsieke waarde van € 18,2 miljoen. De verkrijgingsprijs van deze participaties was € 18,5 miljoen. De hoogte van de benodigde voorziening komt daarmee uit op € 0,3 miljoen, waardoor er in 2013 een bedrag van € 0,2 miljoen uit de voorziening is vrij kunnen vallen. Een vrijval van € 160.000 was reeds voorzien in de begroting.

Baten : € 422.000 (N)	Lasten : € 435.000 (N)
-----------------------	------------------------

MFC de Kazerne (€ 0,435 miljoen N)

In de overeenkomst met MFC de Kazerne is opgenomen dat partijen in geval van beëindiging van de overeenkomst ieder 50% van de voorbereidingskosten ad ca. € 1,7 miljoen euro voor hun rekening nemen. Het gemeentelijk aandeel bedraagt ca. € 847.500 en komt ten laste van de algemene dienst. Het eerder gemelde risico heeft zich geëffectueerd bij de overeengekomen eindafrekening met MFC de Kazerne BV. Een deel van het nadeel is bij FinRap ten laste van de post "onvoorzien" gebracht. Het restant ad € 416.998 komt hiermee ten laste van de algemene dienst via het jaarrekeningresultaat 2013.

Huren en erfpachten (€ 0,422 N)

In deze jaarrekening is een voorziening getroffen voor de oninbare erfpacht Trade Port West ad € 260.000. Tevens heeft de realisatie van de taakstelling "Van bruikleen naar verkoop/verhuur" ad € 60.000,- vanwege andere prioriteiten nog geen invulling gekregen. Hier zal in 2014 voortvarend aan worden gewerkt. Tenslotte zijn de geraamde opbrengsten van huren en erfpachten lager dan geraamd. De oorzaak hiervan zit in leegstand.

Onvoorzien

Conform de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen bedraagt de post onvoorzien jaarlijks € 538.500. Met de vaststelling van voornoemde nota is tevens een beleidsuitgangspunt voor de post Onvoorzien vastgesteld: de onttrekkingen uit de post Onvoorzien zijn direct gekoppeld aan de effectuering van de geïdentificeerde risico's.

Onderstaand de specificatie van de aanwending van de post onvoorzien:

Raadsver- gadering	Besluit	Omschrijving	Progr. lijn	Bedrag
8-11-2013	RB 2013-81	Bezwaarschrift gekorte subsidie Maaspoort (092 Voortgangsrapportage 2013)	3.1	€ 100.000
18-12-2013	RB 2013-85	Eindafrekening MFC De Kazerne (552 Financiële rapportage 2013)	10	€ 438.500
Totaal				€ 538.500

Overige algemene dekkingsmiddelen

Algemene baten en lasten

Grondexploitatie:

Baten : € 462.000 (N)	Lasten : € 3.312.000 (V)
-----------------------	--------------------------

De afwijkingen hebben betrekking op de projecten van het grondbedrijf die binnen de algemene dekkingsmiddelen verantwoord worden. Voor een integrale toelichting op de afwijkingen binnen het grondbedrijf wordt verwezen naar de toelichtingen op de grondexploitaties (zie bijlage X Grondexploitaties) en de paragraaf grondbeleid. Gedurende het jaar wordt uw raad geïnformeerd over deze projecten middels de rapportage (majeure) projecten.

Algemene baten en lasten:

Baten : € 989.000 (V)	Lasten : € 6.738.000 (N)
-----------------------	--------------------------

De omvang van de voorziening debiteuren gemeentelijke belastingen (BsGW) is opnieuw beoordeeld. Een surplus van € 206.000 kan vrijvallen. Het restant van de voorziening Floriade van € 571.000 kan na verwerking van de afrekening inzake het tekort vrijvallen.

In het Belastingplan 2014 is geregeld dat werknemers een gedeeltelijke teruggaaf krijgen van de basispremie WAO/WIA over 2013. De eenmalige teruggave van deze premie voor gemeente Venlo bedraagt € 245.000

Kosten 60+ medewerkers (€ 3,7 miljoen nadelig):

De herinrichting van de organisatie – vernieuwde hoofd- en fijnstructuur – brengt in 2014 een omvangrijk plaatsingsproces met zich mee. Het resultaat daarvan zal zijn dat een groot deel van de medewerkers op de eigen of een andere functie wordt geplaatst maar dat een aantal medewerkers niet wordt geplaatst. Deze medewerkers worden mobiliteitskandidaat. In het kader van het Sociaal Plan wordt hen een “van werk naar werk traject” aangeboden.

Gedurende maximaal drie jaar worden zij door het in 2013 daartoe opgerichte Mobiliteitscentrum Venlo intensief begeleid bij het zoeken naar ander werk, binnen of buiten de gemeente. De werkgever stelt alles in het werk – zowel uit menselijk als uit financieel oogpunt – om het aantal mobiliteitskandidaten zoveel mogelijk te beperken. In dat kader is in het laatste kwartaal van 2013 aan medewerkers van 60 jaar of ouder een aanbod gedaan om eerder met keuzepensioen te gaan (zie tevens RIB 2013-147). De hiermee gepaard gaande kosten bedragen € 3,7 miljoen.

Overige stelposten en taakstellingen:

Binnen de algemene dekkingsmiddelen zijn stelposten en taakstellingen geraamd welke niet direct toewijsbaar zijn aan een programma. De realisatie op deze onderdelen komt gedeeltelijk wel tot uitdrukking binnen het betreffende programma. Hierdoor wordt binnen de algemene dekkingsmiddelen een voordelig resultaat van € 2,9 miljoen gerealiseerd.

Voor een gedeelte zijn de taakstellingen niet gerealiseerd en stelposten niet aangesproken. Een uitgebreide toelichting op de taakstelling is opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering

Saldo kostenplaatsen:

Baten : € 0	Lasten : € 333.000 (V)
-------------	------------------------

Op saldo kostenplaatsen worden de saldi van de afdelingskosten en hulpkostenplaatsen verantwoord.

- Afdelingskostenplaatsen totaal € 1.558.000 nadelig wordt voornamelijk veroorzaakt door overschrijdingen van het PKB, mede in verband met het niet volledig in kunnen vullen van de taakstellingen bedrijfsvoering en het niet volledig kunnen toeschrijven van alle geplande uren op projecten.
- Hulpkostenplaatsen € 1.071.000 voordelig:
Naast organisatieontwikkeling kent het thema Expeditie ook een aantal sporen en wel het fysiek spoor, het mentale spoor, het virtuele spoor, communicatie en personeel waaronder organisatie brede opleidingen. In 2013 is ca € 600.000 minder uitgegeven dan begroot.

In het kader van "De Basis op orde" heeft een opschoning plaatsgevonden binnen de verplichtingenadministratie. Deze opschoning heeft geleid tot een positief resultaat van € 320.000.

Kapitaallasten € 320.000 nadelig:

Het saldo van de kostenplaats kapitaallasten is minder voordelig dan geraamd. Het betreft het saldo van de rentekosten en financieringskosten welke teveel doorbelast is aan de producten.

Grondexploitatie € 1.140.000 voordelig:

De afwijkingen hebben betrekking op de projecten van het grondbedrijf die binnen dit programma verantwoord worden. Voor een integrale toelichting op de afwijkingen binnen het grondbedrijf wordt verwezen naar de toelichtingen op de grondexploitaties (zie bijlage X Grondexploitaties) en de paragraaf grondbeleid. Gedurende het jaar wordt uw raad geïnformeerd over deze projecten middels de rapportage (majeure) projecten.

Mutaties reserves:

Onttrekkingen : € 5.529.000 (V)	Toevoegingen : € 431.000 (N)
---------------------------------	------------------------------

Algemene Grondreserve € 2.156.172 (V)

In 2013 is per saldo € 2.156.172 minder aan de Algemene Grondreserve onttrokken en toegevoegd dan begroot. Voor een integrale toelichting binnen het grondbedrijf wordt verwezen naar de toelichtingen op de grondexploitaties (zie bijlage X, Grondexploitaties) en de paragraaf grondbeleid.

Reserve Bommenregeling € 1.412.000 (V)

In 2013 heeft er een niet geraamde dotatie aan de Reserve Bommenregeling van € 1.412.000 plaatsgevonden. Voor een integrale toelichting binnen het grondbedrijf wordt verwezen naar de toelichtingen op de grondexploitaties (zie bijlage X, Grondexploitaties) en de paragraaf grondbeleid.

Reserve Expeditie Venlo € 198.362 (V)

De kosten in het kader van Expeditie vallen lager uit dan begroot en om die reden heeft een onttrekking uit de reserve achterwege kunnen blijven.

Reserve Bovenwijkse voorzieningen € 411.580 (V)

Het achterblijven van de realisatie van de geraamde onttrekking en een lagere toevoeging aan de Reserve Bovenwijkse voorzieningen zorgt voor een voordelig resultaat van € 411.850. Voor een integrale toelichting binnen het grondbedrijf wordt verwezen naar de toelichtingen op de grondexploitaties (zie bijlage X, Grondexploitaties) en de paragraaf grondbeleid.

Aangegane verplichtingen GRB € 284.003 (V)

In 2013 is € 284.003 minder aan de Reserve Aangegane verplichtingen GRB onttrokken. Voor een integrale toelichting binnen het grondbedrijf wordt verwezen naar de toelichtingen op de grondexploitaties (zie bijlage X, Grondexploitaties) en de paragraaf grondbeleid.

Reserve Woonwagenlocaties € 709.488 (V)

Deel van de pilot is uitgevoerd, herinrichting locatie Kaldenkerkerweg moet nog gerealiseerd worden. Hierdoor is € 709.488 nog niet aan de reserve onttrokken.

Reserve Kwaliteitsimpuls binnenstad € 130.000 (V)

In 2013 is € 130.000 minder aan de Reserve Kwaliteitsimpuls binnenstad onttrokken. Voor een integrale toelichting binnen het grondbedrijf wordt verwezen naar de toelichtingen op de grondexploitaties (zie bijlage X, Grondexploitaties) en de paragraaf grondbeleid.

5.5 Centrale toelichting kapitaallasten

In deze jaarrekening laat het onderdeel kapitaallasten en aan kapitaallasten gerelateerde onderdelen een nadelige afwijking zien van ruim € 1 miljoen ten opzichte van de vastgestelde begroting.

Dit nadeel is als volgt te groeperen:

• Regulier resultaat afschrijving en financieringslasten	€ 94.838 nadeel
• Taakstelling en stelpost kapitaallasten	€ 537.024 nadeel
• Desinvesteringen Kazernekwartier/MFC de Vossener	€ 0
• Afwaardering MFC Vastgoed BV	€ 420.071 nadeel
	€ 1.051.933 nadeel

Regulier resultaat afschrijving en financieringslasten:

Bij VoRap 2013 zijn de kredieten en bijbehorende kapitaallasten geactualiseerd. Hierdoor is de nadelige afwijking bij deze jaarrekening op afschrijvingen € 24.105 (= 0,16%).

Door het achterblijven van de investeringen in 2013 ontstaat er enerzijds een voordeel van € 334.174 op de financieringslasten en anderzijds een nadeel van € 267.829 omdat er minder rente kan worden toegerekend aan de kredieten (€ 256.441) en aan de budgettaire neutrale circuits afval en riolen (€ 11.388).

Omdat er een gedeelte van de rentelasten langlopende leningen ad € 137.078 over 2012 niet in dat betreffend jaar zijn verantwoord, komen zij ten laste van 2013.

Taakstelling kapitaallasten en stelpost kapitaallasten:

In de primaire begroting 2013 was een taakstelling kapitaallasten opgenomen van € 2.000.000. Bij VoRap 2013 heeft er een actualisatie plaatsgevonden van de kredieten en bijbehorende kapitaallasten. Als gevolg daarvan kon van deze taakstelling € 1,2 miljoen ingevuld worden. Er resteert een nadeel van € 824.594.

Bij het samenstellen van de begroting was geen rekening gehouden met een reeds opgenomen stelpost. Dit heeft een voordelig effect van € 287.500

Desinvesteringen Kazernekwartier:

In verband met het bouwrijp maken van het Kazernekwartier zijn de gebouwen aan de Venrayseweg gesloopt/afgewaarderd. Het betreft Trianon (€ 603.667), de Taalbrug en Nachtopvang (€ 708.623).

Bij de bouw van MFC De Vossener is de oude basisschool de Vossener gesloopt. Dit heeft een desinvestering van € 258.194 als gevolg.

Bovenstaande desinvesteringen/afwaarderingen betekenen voor 2013 een extra incidentele afschrijvingslast van € 1.570.484. Binnen de grondexploitatie van zowel het Kazernekwartier alsook MFC de Vossener is hier rekening mee gehouden zodat het voor de jaarrekening in totaliteit geen budgettaire gevolgen heeft.

Afwaardering MFC Vastgoed BV:

In de overeenkomst met MFC de Kazerne is opgenomen dat partijen in geval van beëindiging van de overeenkomst ieder 50% van de voorbereidingskosten ad ca. € 1,7 miljoen euro voor hun rekening nemen. Het gemeentelijk aandeel bedraagt € 858.571 en komt ten laste van de algemene dienst. Het eerder gemelde risico heeft zich geëffectueerd bij de overeengekomen eindafrekening met MFC de Kazerne BV. € 438.500 van het nadeel is bij FinRap 2013 ten laste van de post "onvoorzien" gebracht. Het restant ad € 420.071 komt hiermee ten laste van de algemene dienst via het jaarrekeningresultaat 2013

5.6 Mutaties reserves

De toelichting op de reserves kunt u vinden bij de programma's in de vorige paragraaf. In onderstaande tabel een overzicht van de in 2013 gemuteerde reserves:

Naam Reserve	Programmalijn	Begroting 2013 na wijziging			Rekening 2013			Verschil		
		Onttrekking	Toevoeging	Resultaat	Onttrekking	Toevoeging	Resultaat	Onttrekking	Toevoeging	Resultaat
Bedragen x € 1.000										
Reserve Regionale Jeugdwerkloosheidsaanpak	1.1	780	415	365	140	415	-275	-640		-640
Reserve Decentralisatie uitk. Coördinatie ex-gedetineerden	1.3	50		50	50		50			
Reserve Maatsch. opvang en verslavingszorg	1.3	150		150				-150		-150
Reserve Decentralisatie	1.3		700	-700		665	-665		35	35
Egalisatiereserve WMO	1.4					1.400	-1.400		-1.400	-1.400
Reserve Nationaal Actieplan Sport en Beweging	1.4	42	150	-108	41	61	-20		89	88
Progr.1 Stad van actieve mensen	01	1.022	1.265	-243	231	2.541	-2.310	-790	-1.276	-2.067
Reserve Kennisinfrastructuur	2.1	222		222	211		211	-11		-11
Reserve Dependence Universiteit Maastricht	2.1	500		500				-500		-500
Reserve C2C	2.1		110	-110		110	-110			
Algemene Grondreserve	2.2					489	-489		-489	-489
Progr.2 Innovatieve en excellente stad	02	722	110	612	211	599	-388	-511	-489	-999
Reserve Kwaliteitsimpuls binnenstad	3.1	238		238	278		278	40		40
Reserve Cultuur	3.1	218		218	218		218			
Reserve Bommenregeling	3.1				1.412		1.412	1.412		1.412
Algemene Grondreserve	3.1		563	-563		463	-463		100	100
Egalisatiereserve Mobiliteit	3.2	5.200	5.200		5.200	5.200				
Reserve Beeld.kunst.openbare ruimte	3.2	50	70	-20	11	70	-59	-39		-39
Reserves Afschrijving activa	3.2		5.207	-5.207		5.207	-5.207			
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	3.2	46		46				-46		-46
Reserve Spin-off Floriade	3.3	125		125	125		125			
Progr.3 Centrum Euregio: Hoofdstad en vitaal hart	03	5.876	11.039	-5.163	7.243	10.939	-3.696	1.367	100	1.467
Reserve Natuur- en Groenproject In en om de stad	4.1	158	137	21		137	-137	-158		-158
Reserve Stimuleringsregeling woningbouwprojecten	4.1	298		298	207		207	-91		-91
Reserve Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS)	4.1	551		551	539		539	-13		-13
Reserve Bodem en Geluid	4.1	529	1.021	-492	393	1.013	-620	-135	8	-128
Reserve Aangegane verplichtingen GRB	4.1				284		284	284		284
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	4.1					156	-156		-156	-156
Algemene Grondreserve	4.1					381	-381		-381	-381
Reserve Cumulative afschrijving activa	4.2	235		-235	236		-236			
Reserves Afschrijving activa	4.2		1.331	-1.331		1.331	-1.331			
Reserve Gebiedsontwikkeling Vossener-Klingenberg	4.2	1.454		1.454	1.411		1.411	-43		-43
Reserve Gemeenschapshuizen	4.2	75		75	75		75			
Egalisatiereserve Afvalstoffenheffing	4.2	254		254	254	902	-648		-902	-902
Egalisatiereserve BTW-compensatie GRP+	4.2	232		232	344		344	113		113
Egalisatiereserve GRP+	4.2	231		231	200		200	-32		-32
Egalisatiereserve Openbare verlichting	4.2		573	-573		413	-413		160	160
Reserve Milieustation	4.2	42		42	42		42			
Reserve Actualisering Bestemmingsplan	4.2	128		128	38		38	-90		-90
Reserve Cumulative afschrijving activa	4.3	48		48	48		48			
Algemene Grondreserve	4.3				2.470	651	1.820	2.470	-651	1.820
Reserve Woonwagenlocaties	4.3				24		24	24		24
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	4.3				24	11	13	24	-11	13
Progr.4 Veelzijdige stad in het groen	04	4.236	3.063	1.174	6.590	4.995	1.595	2.354	-1.932	421
Egalisatiereserve Verkiezingen	5.1		125	-125		125	-125			
Reserve Nieuwbouw stadskantoor	5.2	2.999		-2.999		3.007	-3.007		-8	-8
Reserve Expeditie Venlo	5.2		485	-485		485	-485			
Reserve Dig.tel. Dienstverlening	5.2	62		62				-62		-62
Reserve Brandpreventie Gemeentelijke gebouwen	5.2	185		185	176		176	-9		-9
Progr.5 Dienstverlening	05	247	3.609	-3.362	176	3.616	-3.440	-71	-8	-78
Algemene Grondreserve	10	2.041	2.155	-114	-360	1.910	-2.271	-2.401	245	-2.156
Reserve Multifunctionele accomm. A & V	10		698	-698		698	-698			
Algemene Reserve	10	1.574	3.288	-1.714	1.574	3.201	-1.627		87	87
Reserve Bommenregeling	10	1.412	198	1.214		198	-198	-1.412		-1.412
Reserve Individueel loopbaanbudget	10		590	-590		590	-590			
Reserve BTW-compensatiefonds	10	198		198	198		198			
Egalisatiereserve WMO	10	9		9	35		35	26		26
Reserve Gebiedsontwikkeling Vossener-Klingenberg	10	150		150	150		150			
Reserve Empowermentprojecten	10	156		156	156		156			
Reserve Actualisering Bestemmingsplan	10				90		90			
Reserve Expeditie Venlo	10	198		198				-198		-198
Reserve Nieuwbouw stadskantoor	10	5.893		5.893	5.893		5.893			
Reserve Bovenwijkse voorzieningen	10	511	120	391		21	-21	-511	99	-412
Reserve Aangegane verplichtingen GRB	10	656	25	631	372	25	347	-284		-284
Reserve Ontwikkeling locatie vm. Rabobank Arcen	10		16	-16		16	-16			
Reserve Cumulative afschrijving activa	10	25		25		26	-26			
Reserve Dig.tel. Dienstverlening	10	13		13	13		13			
Reserve FLO levensloop brandweer	10	433		433	433		433			
Reserve Woonwagenlocaties	10	709		709				-709		-709
Reserve Kwaliteitsimpuls binnenstad	10	130		130				-130		-130
Algemene Dekkingsmiddelen	10	14.108	7.090	7.017	8.579	6.659	1.919	-5.529	431	-5.098
Totaal reserves		26.210	26.176	34	23.030	29.350	-6.320	-3.180	-3.174	-6.355

5.7 Overzicht incidentele baten en lasten

Overzicht incidentele baten en lasten

Bedragen x€ 1.000

Baten (incl. incidentele onttrekkingen in reserves)	
Programma 1	-932 N
Programma 2	-10.202 N
Programma 3	-18.042 N
Programma 4	1.296 V
Programma 5	-13.150 N
Algemene dekkingsmiddelen	-3.069 N
<i>Totaal incidentele baten</i>	<i>-44.098</i>
Lasten (incl. incidentele toevoegingen in reserves)	
Programma 1	2.681 V
Programma 2	8.889 V
Programma 3	18.584 V
Programma 4	-2.443 N
Programma 5	12.760 V
Algemene dekkingsmiddelen	-2.881 N
<i>Totaal incidentele lasten</i>	<i>37.590</i>
Saldo incidentele B&L na bestemming	-6.508 N

Programma 1

Het incidentele voordeel op programma 1 wordt grotendeels bepaald door individuele voorzieningen WMO. Ten opzichte van de begroting pakken de kosten hulp bij de huishouding € 1,9 miljoen en de kosten voor woningaanpassingen € 1 miljoen lager uit dan begroot en er is een voordeel van € 0,2 miljoen op de kosten voor trapliften.

Als gevolg van het voornoemde voordelige resultaat binnen de WMO is € 1,4 miljoen gestort in deze reserve. Er is verder een voordelig resultaat van € 0,35 miljoen dat gerealiseerd wordt door onderuitputting van € 0,2 miljoen op Housing First. Ten slotte zijn middelen voor het project "ommekeer" en de reserve-investeringsruimte "geweld in afhankelijkheidsrelaties" niet uitgegeven.

Een incidentele negatieve baat van € 0,2 miljoen en last van € 0,7 miljoen is het gevolg van een onverwachte extra instroom in de WW, waardoor het aantal bijstandsgerechtigden steeg met 11,2 % in het 4e kwartaal.

Programma 2

Grondexploitatie

Een groot deel van het incidentele voordeel en nadeel (budgettair neutraal) komt voort uit de Grondexploitatie²¹ en specifiek uit de projecten Trade Port Noord, Sunrise Campus en de Veegtes.

Overige incidentele posten

De afwijking ten opzichte van de raming, naast enige positieve verschillen, worden enerzijds veroorzaakt door een bijdrage aan een Europees POP-Project met betrekking tot recreatieve ontwikkeling Floriade-Greenpark ad. € 0,2 miljoen. Compensatie van deze uitgave (100%-bijdrage van Greenpark) is in 2012 reeds ontvangen en heeft in de jaarrekening 2012 een positieve afwijking van gelijke omvang veroorzaakt. Anderzijds is er ten laste van de

²¹ Verwezen wordt naar de toelichting op de staten P en de paragraaf grondbeleid.

onderhavige jaarrekening 2013 een voorziening getroffen voor het verwachte aandeel in het verlies in Venlo Greenpark ad. € 1,2 miljoen (46.9% van € 2,5 miljoen).

Programma 3

Grondexploitatie

Het overgrote deel van het incidentele voordeel en nadeel (budgettair neutraal) komt voort uit de Grondexploitatie²² en specifiek uit de projecten Q4, Kazernekwartier, Venlo-Centrum/Maaswaard en Maasboulevard.

Overige incidentele posten

Op de activiteit horeca en detailhandel zijn als gevolg van onder andere een aanbestedingsvoordeel van € 181.000 minder kosten gemaakt dan begroot, ook is er een voordeel ontstaan door gewijzigd beleid in verkeersmaatregelen ad. € 184.000.

Programma 4

Grondexploitatie

Het overgrote deel van het incidentele voordeel en nadeel (budgettair neutraal) komt voort uit de Grondexploitatie²² en specifiek uit de projecten Centrumplan Tegelen en Blerick en niet majeure projecten.

Overige incidentele posten

De nadelige incidentele last op programma 1 wordt grotendeels veroorzaakt door een tekort op gunning- en legesplichtigen van € 2,2 miljoen. Dit omdat er een afname is van de grote projecten. Deze worden uitgesteld of doorgeschoven.

Het incidentele voordeel wordt grotendeels bepaald door een batig saldo van € 0,9 miljoen op onderwijshuisvesting en als gevolg van een voordeel op de btw-compensatieregeling en het opheffen van het duikteam bij de Brandweer en Veiligheidsregio.

Programma 5

Grondexploitatie

Het overgrote deel van het incidentele voordeel en nadeel (budgettair neutraal) komt voort uit de Grondexploitatie²² en specifiek uit de onderdelen huren en pachten, strategische aankopen en begrote uren.

Overige incidentele posten

Het incidentele nadeel en voordeel wordt onder andere veroorzaakt door het product Regio Venlo. De bijdrage aan Regio Venlo is € 40.000 lager dan begroot, voor het overige betreft het budgettair neutrale afwijkingen in het project "Region ohne Grenzen" van € 0,4 miljoen. Het incidentele nadeel op de baten betreft de inkomsten op reisdocumenten, die zijn achtergebleven ten opzichte van 2012 voor een bedrag van ca. € 0,2 miljoen.

Algemene dekkingsmiddelen

Grondexploitatie

Door de Grondexploitatie²² zijn er minder incidentele baten ten opzichte van begroting (nadeel) en minder incidentele lasten ten opzichte van begroting (voordeel). Dit komt door mutaties reserves en zitten budgettair neutraal in de tabel. Dit geeft een vertekend beeld ten aanzien van de overige incidentele posten op programma 10, aangezien er bij deze posten voordelige resultaten zijn behaald in de baten en op de lasten nadeligere resultaten.

²² Verwezen wordt naar de toelichting op de staten P en de paragraaf grondbeleid.

Overige incidentele posten

Het verschil tussen begroting en realisatie bij de incidentele uitgaven worden grotendeels negatief beïnvloed door de kosten 60+-regeling en taakstellingen. Verwezen wordt naar de toelichting in hoofdstuk 5. Daartegenover staat het restant van de voorziening Floriade ad. € 571.000, die is vrijgevallen in het rekeningresultaat 2013.

Als gevolg van de ontwikkeling decembercirculaire ontstaat er een positief incidenteel voordeel op de inkomsten van ca. € 1 miljoen.

5.8 EMU-saldo

De Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet Hof)

De Europese eisen en afspraken over reductie van het begrotingstekort en de staatsschuld vormen de basis van de Wet Hof. De middellange termijn doelstelling voor het EMU-saldo is het op termijn verkrijgen van begrotingsevenwicht in stappen van 0,5 procent bbp per jaar. Het EMU-saldo is het vorderingensaldo van de collectieve sector op transactiebasis. Omdat ook gemeenten, provincies en waterschappen bijdragen aan het begrotingstekort van de collectieve sector, bepaalt het wetsvoorstel dat niet alleen het Rijk maar ook de decentrale overheden zich moeten houden aan de doelstellingen uit het aangescherpte Stabiliteits- en Groeipact.

Ondanks kritiek van de koepelorganisaties Unie voor Waterschappen (UvW), Interprovinciaal Overleg (IPO) en de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) is in het financieel onderhandelaarsakkoord het wetsvoorstel niet aangepast. Er is wel is afgesproken dat er deze kabinetsperiode geen gebruik gemaakt zal worden van de extra sanctie mogelijkheid. Ook is er afgesproken dat de tekortnorm voor decentrale overheden tot en met 2015 gehandhaafd blijft op het huidige niveau van 0,5%. Daarna zal in overleg bezien worden of een daling mogelijk en verantwoord is op basis van de realisaties van voorgaande jaren.

Ontwikkeling EMU-saldo decentrale overheden (in % BBP)					
	2013	2014	2015	2016	2017
Ambitie	-0,5	-0,3	-0,3	-0,2	-0,2
Tekortnorm	-0,5	-0,5	-0,5	-0,4*	-0,3*

**: Eind 2015 wordt in bestuurlijk overleg bezien of op basis van de dan beschikbare realisaties de geprojecteerde daling in 2016 en 2017 verantwoord en mogelijk is.*

Eind 2012 heeft er een EMU-enquête plaatsgevonden over het jaar 2013 onder gemeenten, provincies, gemeenschappelijke regelingen en waterschappen. In de tabel hieronder is een totaaloverzicht opgenomen van de EMU-saldi van de decentrale overheden voor 2013.

EMU-saldi van decentrale overheden 2013				
Overheidslaag	Opgegeven EMU-saldo 2013	% BBP	Referentiewaarde septembercirculaire	Vershil
	mln €			
Provincies	-1.199	0,19%	-436	-763
Gemeenten	-2.404	0,39%	-2.364	-40
Gemeenschappelijke regelingen	-8	0,00%	0	-8
Waterschappen	-538	0,09%	-311	-227
Totaal	-4.149	0,67%	-3.111	-1.038

Op basis van de door de decentrale overheden aangeleverde gegevens blijkt dat de macrowaarde van het EMU-saldo uitkomt op -0,67% van het bruto binnenlands product (bbp). Dit is hoger dan de maximale macronorm van -0,5% bbp voor de decentrale overheden tezamen die is afgesproken met het Rijk voor 2013. Vooral de provincies en de waterschappen overschrijden de voor hen geldende norm fors. Echter benadrukt wordt dat het uiteindelijke EMU-saldo wordt bepaald op basis van realisatie cijfers. In de praktijk zijn EMU-saldi vaak minder negatief dan op begrotingsbasis. Dit wordt met name veroorzaakt doordat de realisaties van investeringen achter blijven ten opzichte van de begroting.

EMU-saldo Venlo

Onderstaande tabel geeft de EMU-saldi voor het jaar 2013 weer op basis van de begrotings- en de realisatiecijfers. Jaarlijks worden deze cijfers aan het CBS aangeleverd. De EMU-saldi zijn afgezet tegen de referentiewaarde. De referentiewaarde is een doorvertaling van de macronorm naar het individueel niveau van gemeenten, waterschappen en provincies op basis van de begrotingstotalen van deze individuele gemeenten, provincies en waterschappen. Deze waarden zijn voornamelijk bedoeld om individuele decentrale overheden een richtsnoer te geven voor het toegestane tekort op individueel decentraal niveau. De VNG adviseert nadrukkelijk bij het opstellen van de begroting deze referentiewaarde niet te hanteren als een plafond. Op macro niveau blijven gemeenten normaal gesproken onder het plafond. Het is waarschijnlijk dat het EMU-saldo van een individuele overheid meerjarig rondom deze waarde schommelt (zowel positief als negatief). Zolang de macronorm niet meerjarig overschreden wordt, zijn deze waarden vooral van belang voor de individuele overheid als referentie. In 2013 was een forse overschrijding ten opzichte van de referentiewaarde begroot. Nu de jaarcijfers bekend zijn blijkt dat het EMU-saldo onder de referentiewaarde is gebleven. Dit wordt met name veroorzaakt doordat er minder uitgaven op investeringen en enkele grote desinvesteringen hebben plaatsgevonden.

EMU saldo 2013

(Bedragen x € 1.000)

Van exploitatiesaldo lokale overheid naar EMU-saldo	Begroting na wijziging	Rekening 2013
1 Exploitatiesaldo 2013 vóór toevoeging aan-/onttrekking uit reserves	-34	225
2 Afschrijvingen ten laste van de exploitatie	14.947	17.401
3 Bruto dotaties aan voorzieningen ten laste van de exploitatie	10.715	9.655
4 Investerings in (im)materiële vaste activa die op de balans worden geactiveerd	82.800	33.046
5 Baten uit bijdragen van andere overheden, de Europese Unie en overigen, die niet op de exploitatie zijn verantwoord en niet al in mindering zijn gebracht bij post 4	5.574	0
6 Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa: Baten uit desinvesteringen in (im)materiële vaste activa (tegen verkoopprijs), voor zover niet op exploitatie verantwoord	0	11.075
7 Aankoop van grond en de uitgaven aan bouw-, woonrijp maken e.d. (alleen transacties met derden die niet op de exploitatie staan)	14.053	18.000
8 Baten bouwgrondexploitatie voorzover transacties niet op exploitatie verantwoord	25.930	14.406
9 Lasten op balanspost Voorzieningen voorzover deze transacties met derden betreffen	4.958	10.891
10 Lasten ivm transacties met derden, die niet via de onder post 1 genoemde exploitatie lopen, maar rechtstreeks ten laste van de reserves (inclusief fondsen en dergelijke) worden gebracht en die nog niet vallen onder één van bovenstaande posten	0	0
11 De verwachte boekwinst op de exploitatie bij verkoop van effecten?	0	0
= Berekend EMU-saldo gemeente Venlo	-44.679	-9.175
Individuele referentiewaarde gemeente Venlo	-16.235	-16.235
Ruimte binnen limiet (+/+) / Overschrijding (-/-)	-28.444	7.060

5.9 Informatie Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector

Overeenkomstig artikel 1.1 lid b sub 2 Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector is de gemeente verplicht om melding te maken van de onderstaande gegevens.

Naam	Functie	Duur dienstverband	Omvang dienstverband	Beloning	Door de WG betaalde SV-premie
Meijering WJJ	Secretaris	01-01-2013 t/m 31-12-2013	36 uur	€ 120.369	€ 48.703
Soest van GJP	Griffier	01-01-2013 t/m 31-12-2013	36 uur	€ 92.696	€ 38.068

6 Balans en toelichting

6.1 Balans

Bedragen x€ 1.000

ACTIVA			PASSIVA		
	Ultimo 2013	Ultimo 2012		Ultimo 2013	Ultimo 2012
Vaste activa			Vaste passiva		
<i>Immateriële vaste activa</i>	648	665	<i>Eigen vermogen</i>	86.265	86.039
Kosten afsluiten geldleningen	648	665	Algemene reserves	30.262	19.731
			Bestemmingreserves	62.098	59.187
<i>Materiële vaste activa</i>	248.915	247.930	Gerealiseerd resultaat	-6.096	7.121
Investerings met economisch nut					
- gronden uitgegeven in erfpacht	10.886	10.804	<i>Voorzieningen</i>	19.127	21.491
- overige investeringen economisch nut	166.813	171.013	Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	6.105	9.351
- investeringen met maatschappelijk nut	71.216	66.113	Egalisatievoorzieningen	12.794	11.994
			Van derden te besteden middelen	228	146
<i>Financiële vaste activa</i>	126.369	112.686			
Kapitaalverstrekkingen aan:			<i>Vaste schulden ≥ 1 jaar</i>	365.887	388.777
- deelnemingen	31.686	34.088	Onderhandse leningen van:		
Leningen aan:			- binnenlandse pensioenfondsen	543	579
- woningbouwcorporaties	14.909	15.398	- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	365.252	388.121
- deelnemingen	51.557	0	Waarborgsommen	93	76
Overige langlopende leningen	2.499	37.705			
Bijdragen aan activa derden	25.719	25.495			
Totaal vaste activa	375.933	361.281	Totaal vaste passiva	471.279	496.307
Vlottende activa			Vlottende passiva		
<i>Voorraden</i>	41.152	29.505	<i>Vlottende schulden < 1 jaar</i>	28.468	44.017
Grond- en hulpstoffen:			Kasgeldleningen	0	0
- niet in exploit.genomen bouwgronden	4.644	4.406	Banksaldi	0	0
- grond- en hulpstoffen	334	380	Overige schulden	28.468	44.017
- onderhanden werk, incl. bouwgronden in exploitatie	36.173	24.719			
- gereed product en handelsgoederen	0	0	<i>Overlopende passiva</i>	18.320	18.954
- vooruitbetalingen	0	0	Nog te betalen kosten	6.232	2.992
			Nog te besteden voorschotten van de Europese of Nederlandse overheid	11.516	15.443
<i>Uitzettingen < 1 jaar</i>	76.989	146.026	Overige vooruitontvangen bedragen	572	519
- Vorderingen op openbare lichamen	14.082	13.712			
- Verstrekte kasgeldleningen	0	83.000			
- Rekening courant verhoudingen met niet financiële instellingen	29.107	2.218			
- Overige vorderingen	15.646	26.104			
- Overige uitzettingen	18.154	20.992			
<i>Liquide middelen</i>	15.666	15.598			
- Kassaldi	33	23			
- Banksaldi	15.633	15.575			
<i>Overlopende activa</i>	8.327	6.867			
- Overlopende activa Europese/ Nederlandse overheidsinstellingen	5.250	2.587			
- Overige nog te ontvangen bedragen	3.076	4.280			
Totaal vlottende activa	142.134	197.996	Totaal vlottende passiva	46.788	62.971
TOTAAL GENERAAL	518.067	559.278	TOTAAL GENERAAL	518.067	559.278
			Gewaarborgde geldleningen	440.983	470.902
			Garantstellingen	0	0

6.2 Toelichting op de balans per 31 december 2013

6.2.1 Waarderingsgrondslagen

Algemeen

De programmarekening is opgesteld in overeenstemming met het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten. Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de verkrijging- of vervaardigingsprijs, tenzij een andere waarderingsgrondslag is vermeld. Naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Het boekjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Wijzigingen ten opzichte van vorig jaar

De gehanteerde grondslagen van waardering en van resultaatbepaling zijn ongewijzigd gebleven ten opzichte van het voorgaande jaar.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen de historische kostprijs onder aftrek van de lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur (bijv. bijdragen a fonds perdu, hertaxaties).

Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen mogen desgewenst in mindering worden gebracht op het geactiveerde bedrag (artikel 62 lid 2 BBV). Hierbij dient de verkregen bijdrage als bate te worden verantwoord.

Materiële vaste activa

Waardering vindt plaats tegen de historische kostprijs onder aftrek van lineaire afschrijvingen gedurende de geschatte economische levensduur. Subsidies en/of bijdragen van derden op investeringen worden in mindering gebracht op de historische kostprijs.

Op investeringen met een economisch nut worden geen reserves in mindering gebracht. Deze mogelijkheid is er wel voor investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Op investeringen met een economisch nut wordt niet 'extra' afgeschreven. Deze mogelijkheid is er wel voor investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut, mits daartoe democratisch is besloten. Eventuele van derden verkregen specifieke investeringsbijdragen mogen desgewenst in mindering worden gebracht op het geactiveerde bedrag.

Financiële vaste activa

De onder de financiële vaste activa begrepen verstrekte geldleningen aan woningbouwcorporaties, overige langlopende geldleningen en overige langlopende vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van noodzakelijk geachte voorzieningen. De aflossingen van het volgend verslagjaar worden gepresenteerd onder de kortlopende vorderingen.

De aandelen in gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen alsmede effecten worden verantwoord tegen verkrijgingprijs of lagere marktwaarde.

Voorraden

Bij het Grondbedrijf wordt bij de eindwaardeberekeningen, waarvan de resultaten zijn neergelegd in aparte overzichten, uitgegaan van de boekwaarde per balansdatum 31 december 2012. Voor verwachte verliezen is een voorziening gevormd. Voorraden worden tegen de marktwaarde gewaardeerd indien de marktwaarde lager is dan de verkrijgings- of vervaardigingsprijs.

Vorderingen

Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor mogelijke oninbare vorderingen is een voorziening gevormd. In het jaar van oninbaar verklaring wordt de vordering ten laste gebracht van de voorziening.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.

Overlopende activa

De overlopende activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs.

Reserves

Zijn afgezonderde vermogensbestanddelen voor zover niet bestemd om fluctuaties op te vangen in de exploitatiesfeer, ofwel het verschil tussen bezittingen en schulden (eigen vermogen).

Voorzieningen

Worden gevormd tegen concrete of specifieke risico's en verplichtingen die op de balansdatum bestaan en waarvan de omvang onzeker is doch redelijkerwijs in te schatten.

Jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde voorzieningen

Voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde voorzieningen van vergelijkbaar volume is conform wet- en regelgeving geen voorziening opgenomen. Het gaat hierbij om opgebouwde rechten vakantiegeld, opgenomen vakantiedagen, wachtgelden en IZA-premie oud werknemers. Deze jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde voorzieningen zijn opgenomen in de reguliere exploitatiebegroting / verantwoording en de meerjarenraming. De reserves en voorzieningen worden opgenomen tegen de nominale waarde.

Vlottende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen de nominale waarde.

Vaste schulden met een rentetypische looptijd > 1 jaar

De waardering van vaste schulden met een rente typische looptijd van één jaar of langer geschiedt tegen nominale waarde (artikel 63 lid 7 BBV).

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd < 1 jaar

De netto-vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar worden opgenomen onder de vlottende passiva (artikel 47 BBV).

Grondslagen voor bepaling van het resultaat

Overeenkomstig het per 1 januari 2004 in werking getreden Besluit Begroting en Verantwoording worden eerst alle baten en lasten volgens het stelsel van baten en lasten geboekt, waarna vervolgens het resultaat wordt bepaald. Na resultaatbepaling vindt de bestemming van het resultaat plaats, dat wil zeggen wordt toegevoegd of onttrokken aan reserves. Ten slotte wordt het gerealiseerd resultaat bepaald en wordt dit resultaat (bij de rekening) afzonderlijk op de balans opgenomen. Daarnaast kan de raad door middel van een expliciet raadsbesluit welke bij de integrale afweging van beleidsbeslissingen wel een toevoeging of onttrekking aan een reserve ramen.

Subsidies, niet zijnde investeringssubsidies, worden in het resultaat verantwoord zodra in grote mate zeker is dat de desbetreffende subsidies zullen worden ontvangen.

De kosten worden bepaald op historische basis en toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben.

De afschrijvingen op bedrijfsgebouwen worden gebaseerd op de verkrijgingprijs. Op overige vaste activa wordt afgeschreven op basis van de verkrijging- of vervaardigingprijs.

De afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op de door de gemeenteraad vastgestelde nota Investeringsbeleid uit 2008.

6.3 Vaste Activa

Immateriële vaste activa

Onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa:

	Boekwaarde 1-1-2013	Investeringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaar- deringen	Boekwaarde 31-12-2013
Kosten verbonden aan het sluiten van geldleningen	665			17			648

Bedragen x € 1.000

De kosten verbonden aan het sluiten van een geldlening betreft vooruitbetaalde rente van een afgesloten geldlening (ad. € 23,5 miljoen) met een looptijd van 40 jaar.

Materiële vaste activa

Onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de boekwaarde van de investeringen met economisch nut:

	Boekwaarde 1-1-2013	Overige	Investeringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen / aflossingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2013
a. Gronden en terreinen niet in erfpacht uitgegeven	13.141	6.734-	3.573	80	-		9.900
Gronden en terreinen in erfpacht uitgegeven	10.804		82				10.886
b. Woonruimten	100				16		85
c. Bedrijfsgebouwen	116.293		16.944	10.938	4.464	449-	118.284
d. Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	19.778		392		1.056		19.114
e. Vervoermiddelen	1.429		289	28	346		1.344
f. Machines, apparaten en installaties	9.356		1.170		2.020		8.506
g. Overige materiële vaste activa	10.917		1.209	30	2.515		9.581
Totaal	181.817	6.734-	23.660	11.076	10.417	449-	177.699

Bedragen x € 1.000

In de kolom "Overige" is de herrubricering van het project Kazernekwartier van economisch nut (Gronden en terreinen) naar maatschappelijk nut (Grond-, weg- en waterbouwkundige werken) weergegeven. Dit wordt ook toegelicht in de paragraaf 6.5.

Betreffende de totale investeringen van de bedrijfsgebouwen ad € 16,9 miljoen wordt dit beïnvloed door grote investeringen in onder andere de nieuwbouw Vossener en het multifunctioneel centrum MFC Vossener.

De desinvestering ad. € 10,9 miljoen in de bedrijfsgebouwen heeft voornamelijk betrekking op de overdracht van de brandweerkazerne (ad. € 9 miljoen) naar de Veiligheidsregio.

Onderstaand overzicht geeft het verloop weer van de boekwaarde van de investeringen met maatschappelijk nut:

Bedragen x€ 1.000

	Boekwaarde 1-1-2013	Overige	Investeringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen / aflossingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2013
a. Gronden en terreinen	5.083		10	-	116	-	4.977
b. Woonruimten							-
c. Bedrijfsgebouwen	852		-	-	41	520	292
d. Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	52.186	6.734	2.989	-	2.842	-	59.067
e. Vervoermiddelen	-		-	-	-	-	-
f. Machines, apparaten en installaties	993		-	-	339	-	654
g. Overige materiële vaste activa	6.999		276	-	497	-	6.226
Totaal	66.113	6.734	2.723	-	3.835	520	71.216

In de kolom "Overige" hebben er herrubriceringen plaatsgevonden tussen de rubrieken onderling.

Financiële vaste activa

Het verloop van de financiële vaste activa wordt weergegeven in onderstaande tabel:

Bedragen x€ 1.000

	Boekwaarde 1-1-2013	Overige	Investeringen	Desinves- teringen	Afschrijvingen / aflossingen	Bijdragen van derden	Boekwaarde 31-12-2013
a. Kapitaalverstrekkingen aan:							
1. deelnemingen	34.088		14	2.416			31.686
2. gemeenschappelijke regelingen							-
3. overige verbonden partijen							-
b. Leningen aan:							
1. woningbouwcorporaties	15.398				490		14.909
2. deelnemingen			51.557				51.557
3. overige verbonden partijen							-
c. Overige langlopende leningen	37.705		293	35.193	306		2.499
d. Overige uitzettingen > 1 jaar	25.495		859		635		25.719
e. Bijdr activa in eigendom van derden							-
Totaal	112.686	-	52.723	37.609	1.431	-	126.369

De leningen aan deelneming zijn met € 51,6 miljoen toegenomen. De belangrijkste mutatie hieromtrent betreft CV TPN. Aan deze deelneming is in 2012 een lening ter hoogte van € 35 miljoen verstrekt. Deze lening was in 2012 onder de overige langlopende leningen gerubriceerd. In 2013 heeft hieromtrent een herrubricering naar de post leningen aan deelnemingen plaatsgevonden.

Vlottende activa

In de specificatie van de balans zijn de vorderingen op andere publiekrechtelijke lichamen niet afzonderlijk vermeld.

Vorraden

Het verloop van de voorraden kan als volgt worden weergegeven:

Bedragen x€ 1.000

Naam	Boekwaarde 1-1-2013	Per saldo stijging	Per saldo daling	Boekwaarde 31-12-2013
Grond- en hulpstoffen:				
- niet in exploitatie genomen bouwgronden	4.406	238		4.644
- overige	380		46	334
<i>totaal grond- en hulpstoffen</i>	<i>4.786</i>	<i>238</i>	<i>46</i>	<i>4.978</i>
Onderhanden werk	48.929	10.618		59.547
Voorziening nadelig exploitatieresultaat Grondbedr.	-24.210		-836	-23.374
<i>totaal onderhanden werk, incl. bouwgronden in expl.</i>	<i>24.719</i>	<i>10.618</i>	<i>-836</i>	<i>36.173</i>
Totaal	29.505	10.856	-790	41.151

Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting op de balans onderhanden werk, onderdeel grondvoorraad Grondbedrijf.

Conform artikel 38 van het BBV worden de niet in de exploitatie genomen gronden apart op de balans weergegeven. Zoals te zien in de tabel stijgt de boekwaarde van de niet in exploitatie genomen gronden in 2013 met € 0,2 miljoen.

In 2013 stijgt het onderhanden werk met per saldo € 10,6 miljoen tot € 59,5 miljoen. Van deze vermeerdering heeft betrekking op de herrubricering van de grond van de Frederik Hendrik Kazerne. Het onderhanden werk wordt verminderd met de voorziening nadelig exploitatie resultaat grondbedrijf ad. € 23,4 miljoen. Per 31-12-2013 komt het onderhanden werk uit op een boekwaarde van € 36,2 miljoen. Gezien de financiële omvang is separaat in paragraaf 6.5 een nadere toelichting op het onderhanden werk voor het grondbedrijf opgenomen.

Uitzettingen < 1 jaar

Bedragen x€ 1.000

Naam	Boekwaarde 1-1-2013	Per saldo stijging	Per saldo daling	Boekwaarde 31-12-2013
Vorderingen op publiekrecht. lichamen	13.712	370		14.082
Voorziening dubieuze debiteuren				0
<i>totaal vorderingen op publiekrecht. lichamen</i>	<i>13.712</i>	<i>370</i>	<i>0</i>	<i>14.082</i>
Verstreckte kasgeldleningen	83.000		83.000	0
Rekening-courant verhoudingen met niet financiële instellingen	2.218	29.100	2.211	29.107
<i>totaal kasgeldleningen en rekening courant</i>	<i>85.218</i>	<i>29.100</i>	<i>85.211</i>	<i>29.107</i>
Overige vorderingen	27.201		10.022	17.179
Voorziening dubieuze debiteuren	-1.097	-435		-1.533
<i>totaal overige vorderingen</i>	<i>26.104</i>	<i>-435</i>	<i>10.022</i>	<i>15.646</i>
Overige uitzettingen	21.600		3.086	18.514
Voorziening Limburgs Liquid.fonds	-608		-248	-360
<i>totaal overige uitzettingen</i>	<i>20.992</i>	<i>0</i>	<i>2.838</i>	<i>18.154</i>
Totaal	146.026	29.034	98.070	76.989

De verstreckte kasgeldleningen zijn in 2013 afgelopen. Per ultimo boekjaar zijn er geen verstreckte kasgeldleningen.

Conform de wet Fido is in boekjaar 2013 een rekening-courant verhouding ontstaan met de overheid inzake het schatkistbankieren.

De overige vorderingen zijn met € 10 miljoen ten opzichte van ultimo 2012 afgenomen. Dit is toe te wijzen aan het invorderingsbeleid.

De hoogte van de voorziening Limburgs Liquiditeitsfonds is het verschil tussen de nominale inleg en de intrinsieke waarde per 31-12-2013.

Overlopende activa

Bedragen x€ 1.000

Naam	Boekwaarde 1-1-2013	Per saldo stijging	Per saldo daling	Boekwaarde 31-12-2013
Vooruitbetaalde bedragen	2.599		1.491	1.109
Nog van Europese of Nederlandse overheidslichamen te ontvangen voorschotten op specifieke uitkeringen	2.587	2.664		5.250
Nog te ontvangen bedragen	1.681	286		1.968
Totaal	6.867	2.950	1.491	8.327

Het saldo (ad. € 1,1 miljoen) ultimo boekjaar betreffende de vooruitbetaalde bedragen bestaat met name uit vooruitbetaalde bedragen inzake inkomensoverdrachten WAA ad. € 0,8 miljoen. Daarnaast is € 0,3 miljoen subsidie verstrekt, dit wordt in 2014 terugontvangen van het Ministerie van Infrastructuur en Milieu.

Ten aanzien van de voorschotten op specifieke uitkeringen is onderstaande specificatie van toepassing:

Bedragen x€ 1.000

Naam	Boekwaarde 1-1-2013	toevoeging	Ontvangen bedrag	overige mutaties	Boekwaarde 31-12-2013
EFRO subsidie OP-Zuid Maasboulevard	2.587	498			3.084
Goodwill BsGW		379			379
Belastingdienst		190			190
ESF subsidie Gilde opleidingen		1.352			1.352
Teruggaaf WAO/WIA		245			245
	2.587	2.664	-	-	5.250

Liquide middelen

Bedragen x€ 1.000

Naam	Boekwaarde 1-1-2013	Per saldo stijging	Per saldo daling	Boekwaarde 31-12-2013
Kas	23	10		33
Bank	15.575	58		15.633
Totaal	15.598	68	-	15.666

Voor nadere informatie ten aanzien van het treasurybeleid wordt verwezen naar de paragraaf 4.5 financiering.

6.4 Passiva

Vaste Passiva

Reserves

De reserves worden ingedeeld in algemene reserves (reserves met een bufferfunctie) en bestemmingsreserves.

Deze laatste reserves worden onderverdeeld in:

- gebonden bestemmingsreserves
- reserves met een inkomensfunctie
- egalisereserves tarief gerelateerd
- egalisereserves exploitatie

De onttrekkingen van en toevoegingen aan de reserves is per reserve opgenomen in bijlage IIIa "Staat van reserves en voorzieningen". Hierin staan tevens per reserve en voorziening de standen per ultimo 2012 en ultimo 2013 aangegeven.

Bedragen x€ 1.000

	Boekwaarde 01-01-2013	Toevoeging	Onttrekking	Bestemming resultaat vorig boekjaar	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2013
Algemene reserves						
reserves met een bufferfunctie	19.731	7.094	3.685	7.121		30.262
Bestemmingreserves						
gebonden bestemmingsreserves	39.466	7.678	12.805			34.339
reserves met een inkomensfunctie	14.943	6.538	198			21.283
egalisereserves tarief gerelateerd	4.743	902	798		309	4.538
egalisereserves exploitatie	35	7.138	5.235			1.938
Totaal bestemmingreserves	59.187	22.256	19.036		309	62.098
Totaal	78.918	29.350	22.721	7.121	309	92.360

Algemene reserves

Reserves met een bufferfunctie

De toevoeging aan de Algemene Reserve wordt met name veroorzaakt door het positieve resultaat betreffende boekjaar 2012, het positieve resultaat uit de grondexploitatie en de toevoeging vanuit de begroting. De onttrekking wordt met name veroorzaakt door de resultaatbestemming 2012.

Bestemmingsreserves

Gebonden bestemmingsreserves

Deze reserves dalen per 31 december 2013 ten opzichte van de beginbalans met € 5,1 miljoen.

Reserves met een inkomensfunctie

Deze reserves stijgen in 2013 met € 6,3 miljoen.

Egalisatiereserves tarief gerelateerd

De egalisatiereserves tarief gerelateerd daalt met € 0,2 miljoen van € 4,7 miljoen per 1 januari naar € 4,5 miljoen per 31 december 2013.

Egalisatiereserves exploitatie

Volgens de nota Reserves en Voorzieningen zijn de egalisatiereserves gesplitst in reserves tarief gerelateerd en exploitatie gerelateerd. De egalisatiereserves exploitatie hebben een totaal saldo van € 1,9 miljoen per 31 december 2013.

Door te schuiven onttrekkingen reserves

Niet alle in 2013 geraamde onttrekkingen hebben plaatsgevonden, omdat de achterliggende activiteiten vertraging hebben opgelopen. Deze schuiven door naar 2014. Voor een verdere specificatie wordt verwezen naar bijlage IIIc 'door te schuiven onttrekkingen reserves en voorziening 2013'.

Voor een verdere toelichting op de reserves wordt verwezen naar het bijlagenboek Reserves en Voorzieningen.

Gerealiseerd resultaat

Het batig saldo van de baten en lasten bedraagt afgerond € 5,5 miljoen negatief. Voor een analyse van het verschil tussen de oorspronkelijke begroting en de jaarrekeningcijfers wordt verwezen naar het hoofdstuk 5 "Overzicht van baten en lasten in de jaarrekening en de toelichting". De inhoudelijke analyse op de programma's is opgenomen in hoofdstuk 3.

Voorzieningen

Bedragen x€ 1.000

	Boekwaarde 01-01-2013	Vrijval	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2013
a. voorzieningen tbv groot onderhoud	11.994		8.253	7.453	12.794
b. voorzieningen middelen van derden	146		119	38	228
c. overige voorzieningen	9.351		2.118	5.364	6.105
Totaal	21.491	-	10.490	12.855	19.127

In het bijlagenboek Reserves en Voorzieningen is per voorziening de begin- en eindstand, inclusief de in 2013 verrichtte totale onttrekking en toevoeging opgenomen.

Het totaal van de voorzieningen planmatig onderhoud stijgt met € 0,8 miljoen tot € 12,8 miljoen per ultimo 2013. Per ultimo 2013 bedraagt het totaal van de voorzieningen middelen van derden € 0,2 miljoen. Het saldo van de overige voorzieningen is per ultimo 2013 € 6,1 miljoen.

Conform wettelijke voorschriften is er een voorziening voor de pensioengelden van de wethouders gevormd. Deze voorziening kende per 31 december 2013 een omvang van € 3,32 miljoen.

Vaste schulden > 1 jaar

	Bedragen x€ 1.000			
	Boekwaarde 1-1-2013	Per saldo stijging	Per saldo daling	Boekwaarde 31-12-2013
Vaste schulden > 1 jaar				
a. Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	388.121		22.870	365.252
b. Overige binnenlandse sectoren	579		36	543
Waarborgsommen	76	16		93
Totaal	388.777	16	22.906	365.887

De aflossingen op de vaste geldleningen in 2013 bedragen € 22,9 miljoen.

De rentelast 2013 over de opgenomen geldleningen bedraagt € 14,6 miljoen.

Vlottende passiva

Vlottende schulden < 1 jaar

Bedragen x€ 1.000

	Boekwaarde 1-1-2013	Per saldo stijging	Per saldo daling	Boekwaarde 31-12-2013
Overige schulden	44.017		15.549	28.468
Totaal	44.017	-	15.549	28.468

De daling bij de vlottende schulden <1 jaar betreft voornamelijk de afname van de schulden aan privaatrechtelijke lichamen ad € 15,5 miljoen.

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Conform artikel 53 van het Besluit Begroting en Verantwoording dienen de niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is gebonden te worden vermeld. In dit kader zijn de volgende verplichtingen vermeldenswaardig:

Verplichting
<ul style="list-style-type: none">• Diverse contracten met betrekking tot verschillende aspecten ICT infrastructuur, software en applicatiebeheer• Levering Wmo hulpmiddelen• Aansprakelijkheidsverzekering gemeente Venlo• Leerlingenvervoer• Hulp bij Huishouden• De overeengekomen jaarlijkse vergoeding aan het voortgezet onderwijs in het kader van de doorge decentraliseerde huisvesting van deze (onbepaalde looptijd, eens in de vier jaar contract-review)• Overeenkomst ontwerpteam poppodium• Inzameling van huishoudelijk oud papier en karton• Afvalinzameling/ verwerking van plastic, gft etc.• Diverse onderhoudscontracten wegen en groen• Huurovereenkomsten ambtelijke gebouwen• Verplichtingen naar aanleiding van een in bruikleen ontvangen collectie kunstwerken ten behoeve van het gemeentelijk museum• Contracten met betrekking tot gas en elektra• Levensmiddelen ten behoeve van het restaurant• Contracten architectuur en bouw nieuwe stadskantoor• Raamovereenkomst directievoering archeologie• Contract mobiele telefonie• Levering en huur print- en kopieerapparatuur• Levering ondergrondse duo-containers• Schoonmaak dienstverlening en glasbewassing Gemeente Venlo• Overeenkomst archiefopslag

Overlopende passiva

Bedragen x€ 1.000

	Boekwaarde 1-1-2013	Per saldo stijging	Per saldo daling	Boekwaarde 31-12-2013
1. Nog te betalen kosten	2.992	3.241		6.232
2. Van Europese of Nederlandse overheidslichamen ontvangen, nog te besteden voorschotten op specifieke uitkeringen	15.443		3.926	11.516
3. Vooruitontvangen bedragen	519	52		572
Totaal	18.954	3.293	3.926	18.320

De vlottende passiva dalen per saldo met € 0,6 miljoen.

Nog te besteden middelen van derden

Meerjarige specifieke uitkeringen van het rijk worden verantwoordt op de post "vooruit ontvangen bedragen". In onderstaande tabel is de specificatie van betreffende regelingen opgenomen:

Bedragen x€ 1.000

	Boekwaarde 1-1-2013	Toevoeging	Vrijgevallen bedragen	Boekwaarde 31-12-2013
Vooruit ontvangen BDU-F 2005-2009	9		9	-
Vooruit ontvangen BDU-CJG 2008-2011	32			32
Vooruit ontvangen RMC	162			162
Vooruit ontvangen brede scholen	685		615	70
Vooruit ontvangen binnenklimaat	410		61	349
Vooruit ontvangen sanering verkeerslawaaï	10	140		150
Vooruit ontvangen NSL-gelden 2e tranche	190		85	105
Vooruit ontvangen 2e tranche Poppodium	660		660	-
Vooruit ontvangen haalbaarheidsonderz.reg.	16			16
Vooruit ontvangen RNI	330		87	243
Vooruit ontvangen geluidwerende maatr A73	10.298		3.087	7.211
Vooruit ontvangen Greenport Bikeway	1.403	148		1.551
Vooruit ontvangen externe Veiligheid	63		25	38
Vooruit ontvangen BDU SIV (inburgering)	691		691	-
Vooruit ontvangen VVE/OAB	484	47		531
Vooruit ontvangen canon Raodhoes		462		462
Vooruit ontvangen participatiebudget		596		596
Totaal vooruit ontvangen bedragen	15.443	1.393	5.320	11.516

Verstreckte waarborgen voor nog uitstaande geldeningen

De restantbedragen van de gewaarborgde geldeningen aan het einde van het dienstjaar 2013 bedragen € 440,9 miljoen.

6.5 Toelichting op de balanspost onderhanden werk, onderdeel grondvoorraad Grondbedrijf

Voor de waardering van de grondvoorraad en grondexploitaties, vorming van voorzieningen, en (gedeeltelijke) winstneming zijn de voorschriften van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) van toepassing. Deze voorschriften zijn onderstaand nader toegelicht.

Voor de boekwaarde / waardering van de grondvoorraad is de aankoopwaarde vermeerderd met de kosten van het bouwrijp maken, rente etc. en verminderd met de opbrengst van de verkochte gronden en overige inkomsten. De onderhanden projecten van het Grondbedrijf worden gewaardeerd tegen de integrale kostprijs verminderd met de gedeclareerde termijnen (o.a. verkoopopbrengsten en subsidies).

Met betrekking tot winstneming wordt het voorzichtigheidsbeginsel toegepast. Het voorzichtigheidsbeginsel houdt in dat de activa of de baten niet worden overgewaardeerd en de passiva of de lasten niet worden ondergewaardeerd. Daarnaast worden de winsten op exploitaties pas genomen op het moment dat deze daadwerkelijk zijn gerealiseerd. Concreet: Als er meer gerealiseerde inkomsten dan nog te maken kosten zijn. Voor grondexploitaties met een nadelig exploitatieresultaat wordt bij de constatering daarvan een rentedragende voorziening gevormd ter hoogte van dit nadelige resultaat (contante waarde per balansdatum).

De majeure projecten worden in principe tweemaal per jaar herzien. De overige grondexploitaties worden normaal éénmaal per jaar herzien. Indien ontwikkelingen daartoe aanleiding geven volgt een tussentijdse herziening.

Het verwacht resultaat in de jaarrekening 2013 is op basis van de meest recente herzieningen en bedraagt +/- € 22,0 miljoen op eindwaarde. Ten opzichte van het verwachte resultaat van +/- € 34,0 miljoen zoals opgenomen in de jaarrekening 2012 is dit een stijging van € 12,0 miljoen. Dit wordt grotendeels verklaard door het opnieuw opnemen in de overzichten van Trade Port West (€ 8,3 miljoen) en de Overige grexen (€ 1,9 miljoen). Deze kwamen tot en met 2012 uitsluitend in het weerstandsvermogen van het grondbedrijf tot uitdrukking. Verder is Maasboulevard met het verwachte positieve resultaat van € 0,4 miljoen en Centrumplan Tegelen met het verwachte verlies van € 2,2 miljoen afgesloten.

Deze resultaten betreffen momentopnamen (going-concern). Binnen de projecten wordt ernaar gestreefd om in geval van een nadelige prognose het project alsnog budgettair neutraal te realiseren. Bij een positief resultaat is uiteraard het streven het resultaat te maximaliseren. Uitdrukkelijk wordt vermeld dat bovenstaande verwachte resultaten grotendeels geprognosticeerd zijn en soms pas op zeer lange termijn kunnen worden gerealiseerd. Dit geldt onder meer voor de entiteit Trade Port Noord die als toekomstig positief resultaat in het weerstandsvermogen van het grondbedrijf zit. Deze resultaten zullen nog daadwerkelijk moeten worden gerealiseerd. Hierbij spelen met name de risico's als gevolg van de economische omstandigheden een grote rol.

Resultaten behaald op grondexploitaties komen conform bestendig beleid ten gunste c.q. ten laste van de Algemene Grondreserve en de Voorziening Nadelige Exploitatieresultaten. Het totale saldo hiervan bedraagt op ultimo 2013 € 32,6 miljoen. Vervroegde winstneming, berekend conform voorschriften BBV en de beheersverordening Ontwikkelbedrijf, was in 2013 niet aan de orde. Verder zijn in 2013 een twintigtal grondexploitaties afgesloten met een gezamenlijk positief resultaat van € 1,1 miljoen (inclusief de reeds genoemde Maasboulevard en Centrumplan Tegelen). Hiervoor verwijzen wij naar de separate bijlage X.5 Afgesloten grondexploitaties 2013.

De Voorziening Nadelige Exploitatieresultaten is conform voorschriften gebaseerd op de contante waarden per 31 december 2013 en is in 2013 afgenomen met € 0,8 miljoen. De

voorziening is rentedragend zodat de geprognosticeerde verliezen per einddatum van een grondexploitatie kunnen worden gedekt. De Algemene Grondreserve bedraagt € 9,3 miljoen. Voor een verdere toelichting verwijzen we naar de paragraaf Grondbeleid.

Grondvoorraden

De grondvoorraad is ingedeeld in groepen op basis van de fase van ontwikkeling van de projecten.

Grondbedrijf 2013	Realisatie (* € 1.000)		
	Boekwaarde 1/1 2013	2013	Boekwaarde 31/12 2013
Voorraad gronden	4.406	304	4.710
Toekomstige exploitatie	-	66-	66-
Totalen	4.406	238	4.644

Binnen voorraad gronden worden overige gemeentelijke verspreid liggende gronden financieel verantwoord. De toename van de voorraadpositie van het grondbedrijf in 2013 is vrijwel uitsluitend het gevolg van het vrijkomen van een school aan de Dickenslaan. Volgens bestendig beleid komen dergelijke gebouwen met de boekwaarde over naar het grondbedrijf.

Grondbedrijf 2013	Realisatie (* € 1.000)		
	Boekwaarde 1/1 2013	2013	Boekwaarde 31/12 2013
Exploitatie in voorbereiding	8.516	84	8.600
Exploitatie in voorbereiding met overeenkomst	333-	291	42-
Totalen	8.183	375	8.558

Zowel binnen de groep “in voorbereiding”, als “in uitvoering” staan separaat de met derden aangegane exploitatieovereenkomsten verantwoord. De geraamde kosten worden in principe bij het aangaan van de overeenkomsten door de exploitanten voldaan. Aansluitend aan de woningbouw worden de overeengekomen werken uitgevoerd. In principe loopt de gemeente in het kader van exploitatieovereenkomsten geen risico.

Ook de exploitaties in voorbereiding laten een beperkte toename van de boekwaarde zien. Dit is voornamelijk het gevolg van investeringen in het project Park Zaarderheiken en het afronden van grondexploitaties (overboeken van resultaat naar de Algemene Grondreserve) als Rijnbeekstraat, Intratuin Ariënsstraat en Wachtpoststraat.

Grondbedrijf 2013	Realisatie (* € 1.000)		
	Boekwaarde 1/1 2013	2013	Boekwaarde 31/12 2013
Exploitatie in uitvoering	47.677	3.739	51.416
Exploitatie in uitvoering met overeenkomst	1.755	1.201	2.956
Totalen	49.432	4.940	54.372

De boekwaarde van de exploitaties in uitvoering nam per saldo met ca. € 5 miljoen toe. Dit is het gevolg van investeringen in de projecten Venlo Centrum Zuid, Maasboulevard, Q4, Masterplan Arcen en Velden en Kazernekwartier*. Verder is de boekwaarde van Sunrise Campus onderbracht in Trade Port West. Afgesloten in deze categorie werden, naast Maasboulevard o.a. ook Centrumplan Tegelen en Nieuwe Munt.

Grondbedrijf 2013	Realisatie (* € 1.000)		
	Boekwaarde 1/1 2013	2013	Boekwaarde 31/12 2013
Restexploitatie	2.153-	2.006-	4.159-
Afgesloten exploitatie	246-	-	246-
Totalen	2.399-	2.006-	4.405-

Voor de categorie rest- en afgesloten exploitaties nam de boekwaarde verder af, onder meer door de reeds genoemde overheveling van de negatieve boekwaarde Sunrise Campus naar de restexploitatie Trade Port West. Het project Venlo Trade Port werd in 2013 administratief afgesloten. Voor enkele afgesloten grexen werden restbudgetten weggezet voor nog uit te voeren werkzaamheden.

Grondbedrijf 2013	Realisatie (* € 1.000)		
	Boekwaarde 1/1 2013	2013	Boekwaarde 31/12 2013
Eindtotaal	59.623	3.547	63.170

De totale balanspositie van de onder het grondbedrijf verantwoorde gronden en grondexploitaties bedraagt per ultimo 2013 € 63,2 miljoen.

* Overigens was de boekwaarde per 1/1/2013 feitelijk € 6,734 miljoen lager vanwege te corrigeren grondverwervingskosten uit project Kazernekwartier (Balanspost 1.1150.840 Exploitaties in uitvoering). Dit vanwege aangescherpte BBV-voorschriften. Deze kosten werden per balansdatum 31/12/2012 verantwoord op balanspost 1.0141 Materiële vaste activa, Gronden en terreinen in voorbereiding en worden bij de Algemene dienst geactiveerd. De daadwerkelijke boeking in de administratie vond in boekjaar 2013 plaats.

6.6 Kort investeringsoverzicht

In bijlage IV behorend bij deze jaarrekening presenteren wij een overzicht van alle in 2013 afgesloten investeringen en een overzicht met de per eind 2013 lopende investeringen. Na vaststelling van deze jaarrekening wordt van de in de bijlage gepresenteerde afgeronde investeringen de eventuele wijziging in kapitaallasten (als gevolg van een krediet over- of onderschrijding) in de meerjarenbegroting via de VoRap 2014 verwerkt.

Het verloop van het totaal van alle kredieten is in onderstaand overzicht samengevat.

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Oorspronkelijk kredietbedrag	Realisatie t/m 2013	Restantkredieten 31-12-2013
Totaal kredieten	366.431	215.119	151.312

Omschrijving	Oorspronkelijk kredietbedrag	Realisatie t/m 2013	Resultaat afgeronde investeringen 31-12-2013
Afgeronde kredieten	70.337	63.671	6.666

Omschrijving	Oorspronkelijk kredietbedrag	Realisatie t/m 2013	Restantkrediet 31-12-2013
Lopende kredieten	296.094	151.448	144.646

De afgeronde kredieten in het jaar 2013 hebben gesaldeerd een onderschrijding ten opzichte van het oorspronkelijk krediet ad. € 6,67 miljoen. Het betreft enerzijds een onderschrijding van € 6,893 miljoen en een overschrijding van € 227.000. Hiervoor zijn dekkingsmiddelen aanwezig.

Indien er zich bij de lopende investeringen overschrijdingen aandienen dan zullen deze middels de hiervoor bestemde P&C instrumenten, inclusief dekkingsvoorstel, kenbaar worden gemaakt.

6.7 Vermogenspositie

De vermogenspositie is gerelateerd aan de balans en de ontwikkeling van de balansposten. Dit betekent dat de vermogenspositie van de gemeente beoordeeld kan worden aan de hand van het eigen vermogen, vreemd vermogen, de bezittingen en schulden.

Hieronder de tabel met de ratio's die verder in deze paragraaf nader uitgelegd worden.

componenten vermogenspositie	Ratio
solvabiliteitsratio: verhouding tussen eigen en totaal vermogen	0,17
verhouding langlopend vermogen en langlopende activa	1,25
<i>Weerstandscapaciteit</i>	
Weerstandsvermogen "Algemene dienst en Ontwikkelbedrijf	1,19

Omvang vermogen

Het vermogen van de gemeente is opgebouwd uit eigen vermogen en vreemd vermogen. Het eigen vermogen bestaat uit de reserves en het resultaat van de jaarrekening, waarbij de reserves zijn in te delen naar algemene reserves, bestemmingsreserves, egalisatiereserves en inkomensreserves. Het vreemd vermogen bestaat vervolgens uit voorzieningen, geldleningen en overige schulden.

Een oordeel over de omvang van het vermogen kan worden gegeven door middel van de solvabiliteit en de ratio Weerstandscapaciteit. De solvabiliteit geeft de mate weer waarin de gemeente in staat is om aan de langlopende financiële verplichtingen te voldoen. De ratio Weerstandscapaciteit geeft de mate waarin de gemeente aan financiële verplichtingen kan voldoen die voortvloeien uit effectuering van risico's zonder dat ingegrepen hoeft te worden in de uitvoering van de reeds geplande activiteiten.

Omdat bestemmingsreserves, egalisatiereserves en voorzieningen gekoppeld zijn aan specifieke bestedingsdoelen en deze in het verlengde hiervan gekoppeld zijn aan uitvoeringsplannen, wordt de omvang van de bestemmingsreserves binnen het kader van vermogenspositie als goed beoordeeld. Ook de omvang van de inkomensreserves op balansdatum worden als goed beoordeeld.

Een oordeel over de omvang van de geldleningen kan gegeven worden aan de hand van de verhouding tussen afschrijvingen en aflossingen.

Navolgend worden de diverse componenten behandeld.

Solvabiliteit

De solvabiliteit is de verhouding tussen het eigen vermogen en het vreemd vermogen op de balans. Hierbij is dan de vraag aan de orde of de gemeente voldoende eigen vermogen heeft om aan de langlopende financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteit brengen we in een ratio tot uitdrukking door het eigen vermogen af te zetten tegen het totale vermogen.

Als we deze ratio tussen het eigen en totaal vermogen berekenen dan komen we uit op 0,17. Dit betekent dat van iedere geïnvesteerde euro 83 cent terugbetaald moet worden. Op basis van de balans van de jaarrekening 2012 was de solvabiliteit volgens deze benadering 0,15. De solvabiliteit vertoont hiermee ten opzichte van vorig jaar een lichte verbetering.

De lichte stijging van de solvabiliteit ten opzichte van de jaarrekening 2012 wordt voornamelijk veroorzaakt door een daling van de vaste schulden.

De minimumeis die de gemeente aan de solvabiliteit van “zware” maatschappelijke partners stelt ligt tussen de 0,25 en 0,50. Hier tegen afgezet kan de solvabiliteit als te laag worden gekwalificeerd. De omvang van de aflossingen was in 2013 hoger dan het totaal aan afschrijvingen. Dit wordt met name veroorzaakt door een in 2011 aangetrokken lening van € 25 miljoen die in drie jaar wordt afgelost. Dit effect is echter tijdelijk van aard aangezien de laatste aflossing op deze lening in 2014 plaatsvindt. In een ideale situatie is er sprake van evenwicht tussen de omvang aflossingen en afschrijvingen.

In de paragraaf Financiering wordt nader ingegaan op een aantal schuldindicatoren.

Het totaal van het eigen vermogen per ultimo 2013 bedraagt € 86 miljoen en het langlopend vreemd vermogen € 385 miljoen. De vaste activa bedragen in totaliteit € 376 miljoen. De verhouding tussen langlopend vermogen en langlopende activa komt hiermee op 1,25. Dit betekent dat alle langlopende activa ruimschoots door lang vermogen worden gedekt, net als een deel van de kortlopende activa. Hiermee voldoet de gemeente aan de gouden balansregel. Deze schrijft voor dat de vaste activa gefinancierd moeten zijn vanuit lang vermogen (vaste passiva).

Dit leidt in combinatie met de hoge kredietwaardigheid en het tijdelijke karakter van de verslechterde solvabiliteitspositie tot de conclusie dat er op balansdatum sprake is van een solide financieringsstructuur.

Ratio Weerstandscapaciteit

In de paragraaf Weerstandvermogen en risicobeheersing wordt geconstateerd dat de gezamenlijke ratio Weerstandscapaciteit voor de “Algemene dienst” en het Ontwikkelbedrijf 1,19 is. Dit betekent dat de gemeente Venlo bij jaarrekening genoeg weerstandvermogen heeft om in de benodigde weerstandscapaciteit te voorzien. Voor een nadere toelichting op de conclusie en de ratio wordt verwezen naar de paragrafen 4.2 Weerstandvermogen en risicobeheersing en 4.3 Grondbeleid.

Conclusies

Uit de analyse van de vermogenspositie volgen de volgende conclusies:

- De solvabiliteit is laag;
- De schuldratio is hoog;
- De weerstandscapaciteit is toereikend;
- Alle vaste activa worden met lang vermogen gefinancierd.

Hoewel de weerstandscapaciteit voldoende is, vragen de lage solvabiliteit en de indicatoren uit de paragraaf Financiering om bijzondere aandacht.

Jaarrekening 2013

Bijlagen

Bijlage I Conversietabel subproducten – programma's

(Bedragen x € 1.000)												
Subproducten	Programma										Algemene	
	P1: Stad van actieve mensen		P2: Innovatieve en excellente stad		P3: Centrum Euregio		P4: Veelzijdige stad in het groen		P5: Dienstverlening		Dekkingsmiddelen	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
BV010106 Basis- en kernregistratie: stelselbeheer												10
BV010109 Corporate communicatie												23
BV010110 Interne communicatie												40
BV020201 Advisering P&C-cyclus												23
BV020301 Juridische kw alteleis zorg									1			117
BV020601 Huisstijl												3
BV020801 Implementeren landelijke internettoepassingen												6
BV030401 Afhandeling van bezw aarschriften												444
BV030501 Afhandeling aansprakelijkheidsstellingen												98
BV030601 Afhandeling klachten												126
BV030701 Afhandeling geschillen (mediation)												28
BV031001 Beleidsgerelateerd onderzoek												153
BV031002 Gemeentelijke kengetallen												96
BV031003 Beleidsmonitoring												86
BV031004 Statistische analyse												38
BV031005 Onderzoeksfaciliteiten												29
BV031006 Advisering en begeleiding												38
BV031301 Voorlichting bij rampen en crisis												9
BV031401 Opstellen van gemeentelijke regelgeving												14
BV031501 Representatie									6			576
BV031601 Bodediensten												15
BV031701 Secretariële ondersteuning Bestuur, directie en OR									165			623
BV031702 Administratieve en logistieke ondersteuning raad, college, commissies, directie en OR												566
BV031801 Produceren van interne en externe communicatiemiddelen (E3-pagina, personeelsblad, ect)												549
BV031901 Woordvoering college												387
BV032001 Grafische vormgeving												162
BV040301 Statistieken en onderzoek internet en intranet												12
BV050201 Beheer juridisch kennisplein												9
BV050301 Leveren van w ebdiensten												61
BV060201 Communicatieadvies (bestuur en vakafdelingen)												325
BV060202 Internet en intranettoepassingen												29
BV060301 Co-advisering college adviezen												278
BV060302 Juridische begeleiding van majeure projecten						49						
BV070101 Algemene uitkering												118.426
BV070105 Jaarrekening en verslag												5.854
BV070204 Juridische control										41		1.439
BV070501 Belastingen Accountmanagement												32.385
BV070502 Baatbelasting										9		1.334
BV080101 Algemene B&L 922												9.927
BV080201 Kostenplaatsen 960												471
BV080301 Bestuur										1.182		
BV990101 Algemene Dekkingsmiddelen												-2.459
D010101 Expeditie											485	
D020101 Algemene B&L 922												626
D890101 Algemene Dekkingsmiddelen												-911
EC010101 Agribusiness				105	262							
EC010201 Logistiek					250							
EC010301 Industrie				3.159	7.210							
EC010401 Horeca en detailhandel						321	517					
EC010501 Toerisme en recreatie						22	408					
EC010502 Toeristische promotie/marketing							191					
EC010601 Evenementen							420					
EC020101 Openbare bibliotheek					2.069							
EC020102 Kunstencentrum	84	1.297										
EC020103 Theater de Maaspoort							2.813					
EC020104 Amateurkunst en volkscultuur					524							
EC020105 Culturele activiteiten en projecten						310	1.169					
EC020106 Cultuur educatie					186							
EC020107 Kunst in de openbare ruimte						50	324					
EC020108 Diverse podia							666					
EC020109 Museumkw artier							78					
EC020110 Omroep Venlo												
EC020111 Doolhof								18	135			
EC020112 Stichting Venlo partners												259
EC020205 Museum Bommel van Dam						171	1.438					
EC030101 Cradle to cradle					188	1.014						
EC030301 Kennisinfrastructuur					211	265						
EC030401 Arbeidsmarkt						27						

Subproducten	Programma										Algemene	
	P1: Stad van actieve mensen		P2: Innovatieve en excellente stad		P3: Centrum Euregio		P4: Veelzijdige stad in het groen		P5: Dienstverlening		Dekkingsmiddelen	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
EC030501 Promotie en acquisitie				178								
EC030601 Economische structuurversterking			155	168								
EC030602 Voorziening Floriade					125	1.001						
EC030603 Bijdrage NV Regio Venlo				63								
EC030604 Fonds economische Structuurversterking			24	114								
GO010101 Vergunningverlening legesplichtig							1.594	3.610				
GO010201 Vergunningverlening niet legesplichtig							26	1.754				
GO020101 Leges gerelateerd							-20	483				
GO020201 Niet-leges gerelateerd							23	1.247				
GO030201 Externe veiligheid							238	402				
GO030301 Subsidieverwerving- en verlening								2				
GO030401 Duurzame stedelijke ontwikkeling								5				
GO030701 Bodemkwaliteit							266	1.424				
GO030801 Luchtkwaliteit							86	183				
GO030901 Geluidkwaliteit							137	561				
GO031001 Bevordering kwaliteitsdienstverlening									86			
GO990101 Algemene Dekkingsmiddelen												284
GR010101 Griffie									1.902			
MO010101 Regionaal kompas	1.068	9.670										
MO010201 Wonen-welzijn-zorg	10	654										
MO010301 Integrale dagvoorzieningen		253										
MO020101 Volksgezondheid en Jeugdgezondheidszorg	9	3.236										
MO020201 Mantelzorg en ondersteuning informele zorg		367										
MO030101 Individuele voorzieningen Wmo	2.359	19.731										
MO030201 Hulpverlening								1.790				
MO030301 Leerlingenvervoer	15	1.543										
MO030401 Accommodatiebeleid en onderwoninghuisvesting							3.100	12.334				
MO030501 Peuterspeelzaalwerk	3.070	3.582										
MO030601 Voorkomen schooluitval	971	1.789										
MO030701 Opvoedingsondersteuning en hulpverlening aan jongeren	250	912										
MO030801 Preventief jeugdbeleid en risicopreventie voor jongeren en volwassenen		2.107										
MO030901 Preventie overlast en criminaliteit		212										
MO031001 Geweld achter voordeur		193										
MO031201 Agenda 22		305										
MO040101 Integratie	4	190										
MO040201 Kinderopvang en dagarrangementen		51										
MO040301 Ondersteuning verenigingsleven		435										
MO050101 Ondersteuning vrijwilligers en maatschappelijke stages		214										
MO050201 Wijkgericht werken							22	1.236				
MO050501 Talentenontwikkeling	690	850										
MO050601 Kennisinfrastuctuur				88								
MO990101 Algemene Dekkingsmiddelen												311
OB010104 Sunrise Campus			100	2.520								
OB010105 Trade Port Noord			733	640								
OB010107 Trade Port West fase1			14	-1.662								
OB010109 Veegties				221								
OB010110 Niet majeure projecten bedrijventerreinen			403	816								
OB010111 Toename boekwaaarde bedrijventerreinen			-1.134									
OB010112 Toename boekwaaarde programma 2			2.420									
OB010201 Koramic								61				
OB010202 Q4					2.794	3.906						
OB010203 Nieuw Stalberg fase 1							58	121				
OB010204 Niet majeure projecten woningbouw terreinen							3.051	4.948				
OB010207 Toename boekwaaarde programma 4							2.061					
OB010301 Centrum Plan Blerick							160	423				
OB010302 Centrum Plan Tegelen							2.709	1.875				
OB010303 Kazernekwartier					1.564	-1.409						
OB010305 Maasboulevard					481	2.217						
OB010306 Venlo Centrum / Maaswaard					1.302	2.776						
OB010307 Niet majeure projecten met gemengde functie							2.855	2.318				
OB010308 Toename boekwaaarde gemengde functie programma 4							-1.149					
OB010309 Toename boekwaaarde gemengde functie programma 3					1.349							
OB010406 Mutaties voorzieningen									-836			
OB010407 Mutaties reserves										-464	1.701	
OB010410 Algemene baten en lasten									1.044	1.044		
OB040302 Overige objecten									860	1.553		
OB040303 Overige objecten algemene dekkingsmiddelen											373	1.753
OB990101 Algemene Dekkingsmiddelen											1	-369
OW010101 Openbaar groen							2	5.116				
OW010102 Bomen							6	268				
OW010105 Reconstructie openbaar groen								5				

Subproducten	Programma										Algemene Dekkingsmiddelen		
	P1: Stad van actieve mensen		P2: Innovatieve en excellente stad		P3: Centrum Euregio		P4: Veelzijdige stad in het groen		P5: Dienstverlening		Baten	Lasten	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten			
OW010106 Stadsbeelden						161							
OW010107 Reclameobjecten												160	29
OW010201 Speelvoorzieningen							3	338					
OW010202 Recreatieve voorzieningen							26	53					
OW010301 Zwefdieren								227					
OW010401 Onderhoud w egen							238	10.448					
OW010402 Reinigen w egen							3	253					
OW010403 Inritten							174	155					
OW010404 Blusw atervoorziening							25	150					
OW010501 Gladheidsbestrijding								531					
OW010601 Verkeersmaatregelen					37	1.095							
OW010701 Openbare verlichting							45	2.215					
OW010801 Verkeersregelinstallaties							59	626					
OW010901 Onderhoud riolering							743	741					
OW010904 Baten rioolheffing							8.674						
OW010905 Exploitatielasten GRP+							9	4.958					
OW010906 Watertaken								588					
OW010907 Instandhouding								2.015					
OW011001 Waterlossing								132					
OW011101 Begravingen								254					
OW011102 Begraafplaatsen								284					
OW011103 Begraafplaatsrechten							383						
OW020101 Parkeerterreinen					-5	197							
OW020102 Parkeergarages					5.213	7.909							
OW020103 Straatparkeren					8	942							
OW020104 Baten parkeerterreinen					277								
OW020105 Baten straatparkeren					1.745								
OW020106 Baten parkeergarages					3.361								
OW020107 Reserve Mobiliteit						5.200							
OW030101 Afvalbeleid								139					
OW030201 GFT								874					
OW030202 Te hergebruiken afval							825	1.004					
OW030203 Te bew erken afval							26	87					
OW030204 Huishoudelijk restafval							912	4.364					
OW030205 Milieustation							271	1.200					
OW030301 Reiniging w egen								1.090					
OW030302 Overige indirecte kosten afval								1.103					
OW030303 Baten afvalstoffenheffing							9.544						
OW040101 Kadaster							44	529					
OW040104 Basisadministratie adressen en gebouw en											288		
OW050101 Ambtelijke gebouwen									176	3.183			
OW990101 Algemene Dekkingsmiddelen													193
PZ010102 Telefonie											650		
PZ010103 Centrale balie											209		
PZ010201 Burgerlijke stand									128	276			
PZ010202 Naturalisatie en optievraagstukken									84	132			
PZ010203 Reisdocumenten									862	1.133			
PZ010204 Rijbew izen									345	405			
PZ010205 Beheer en kw aliteitscontroles Gemeentelijke Basisadministratie (GBA)									6	1.935			
PZ010211 Persoonsdocumenten (multi channeling)									458	517			
PZ010301 Voorbereiding en organisatie											206		
PZ010401 Uitvoeren w et op lijkbezorging/ verhaal op derden									1	35			
PZ020101 Verwerven van archieven en collecties											715		
PZ020103 Beheer van archieven en collecties											32		
PZ020104 Dienstverlening									6	476			
PZ990101 Algemene Dekkingsmiddelen													-258
RE990101 Algemene Dekkingsmiddelen													193
RO010101 (eu)regionale ontw ikkelingen			65	866									
RO010301 Geïnitieerde projecten				1									
RO020101 Concept ruimtelijke structuurvisie											247		
RO020401 Ruimtelijk- en gebiedsvisies											609		
RO020501 Gebiedsgericht w erken								80	244				
RO020601 Bestemmingsplannen								38	1.091				
RO030101 Groen / natuur								124	951				
RO030201 Archeologie en cultuurhistorie					52	286							
RO030301 Wonen											719	920	
RO030401 Duurzame ontw ikkeling				373									
RO030501 Verkeer											383		
RO030601 Stedenbouw											173		

Subproducten	Programma										Algemene Dekkingsmiddelen	
	P1: Stad van actieve mensen		P2: Innovatieve en excellente stad		P3: Centrum Euregio		P4: Veelzijdige stad in het groen		P5: Dienstverlening		Baten	Lasten
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten		
RO040101 Beoordeelde ruimtelijk-fysieke initiatieven									6	321		
RO040201 Accountmanagement RF-initiatieven										158		
RO040301 Locatieonderzoeken										45		
RO050101 Verstrekte snelle subsidies							27	188				
SB010101 Sport Bewegen Gezondheid	245	591										
SB010201 Sport Onderwijs Welzijn	20	696										
SB010301 Verenigingsondersteuning		578										
SB010501 Operationaliseren beleid		33										
SB020101 Planmatig onderhoud gemeentelijke sportvoorzieningen							63	501				
SB020201 Beheer en onderhoud sportvoorzieningen							1.133	3.213				
SB020301 Beheer en onderhoud zwembaden							517	1.672				
SB020401 Beheer en onderhoud groen en niet-groene sportparken							461	2.795				
SB020601 Verhuur van sportvoorzieningen							577					
SB030101 Uitvoering gemeentelijke subsidieregeling		276										
SB990101 Algemene Dekkingsmiddelen												51
SD040101 Coördinatie verwerking 3e geldstroom												
SD040201 G32										150		
SD040202 Regio Venlo									377	846		
SD040203 Euregio										111		
SD040204 Overige externe relaties										453		
SD990101 Algemene Dekkingsmiddelen												-241
VH010101 Hektor										338		
VH010103 RIEC							10	92				
VH010106 Jeugd en middelengebruik								18				
VH010108 DU alcohol en drugs								5				
VH010110 Camera's								22				
VH010111 Projecten								30	419			
VH010201 Integrale handhaving									400			
VH010202 Integrale veiligheid									435			
VH010203 Brandweer & Veiligheidsregio								479	6.355			
VH010204 Crisis- en rampenbestrijding									244			
VH020101 Haven			211	122								
VH030101 (Week)markten								209	184			
VH030201 Kermissen								115	100			
VH030301 Evenementen						-2	145					
VH040101 Wijktoezicht									331			
VH040102 Cameratoezicht								5	514			
VH040103 Huisverbod									21			
VH040104 Wet administratieve handhaving verkoopvoorschriften								68	200			
VH040105 Straatcoaches									212			
VH040106 Handhaving APV									401			
VH040107 Handhaving bijzondere wetten									485			
VH040111 Huisuitzettingen								18	95			
VH040201 Naheffingsaanslag								151	1.170			
VH040202 Wegslepen voertuigen									9			
VH040203 Wielklem aanbrengen										323		
VH040301 Handhaving bestemmingsplannen												
VH040401 Bevolkingscontrole										53		
VH050401 Exploitatie Veiligheidshuis								686	848			
VH060101 Wet op kansspelen								2	20			
VH060201 Drank/horeca/exploitatievergunningen								43	77			
VH060301 APV vergunningen									47			
VH060401 Evenementen					11	67						
VH060501 Overige vergunningen									92	102		
VH060601 Wet BBOD									107			
VH990101 Algemene Dekkingsmiddelen												477
WZ010301 Deelname aan georganiseerde activiteit	6.575	11.172										
WZ010501 Betaald werk met ondersteuning	16.936	19.032										
WZ010701 Wet Inburgering		37										
WZ010901 Jeugdwerkloosheid	140	732										
WZ010902 Regionale projecten brede doelgroep		53										
WZ011001 Samen zijn wij Venlo	19	1.125										
WZ011101 Werken voor Derden	2.063	1.423										
WZ020101 WWB	39.904	44.342										
WZ020401 BBZ 2004	209	187										
WZ030201 Bijzondere bijstand	108	7.213										
WZ990101 Algemene Dekkingsmiddelen												384
Totaal	74.772	138.133	6.655	13.536	19.186	32.826	42.803	101.162	4.627	22.817	167.760	13.424

Bijlage II Conversietabel subproducten – functies

(Bedragen x € 1.000)

Funcie	Subproduct	Baten	Lasten	Saldo
001 Bestuursorganen	BV031601 Bodediensten		15	-15
	BV031701 Secretariële ondersteuning Bestuur, directie en OR	165	623	-458
002 Bestuursondersteuning College van Burgemeester en Wethouders	BV031702 Administratieve en logistieke ondersteuning raad, college, commissies, directie en OR		566	-566
	BV080301 Bestuur		1.182	-1.182
	GR010101 Griffie		98	-98
	BV010109 Corporate communicatie		23	-23
	BV010110 Interne communicatie		40	-40
	BV020201 Advisering P&C-cyclus		23	-23
	BV020301 Juridische kw aliteitszorg	1	117	-116
	BV020601 Huisstijl		3	-3
	BV020801 Implementeren landelijke internettoepassingen		6	-6
	BV030401 Afhandeling van bezwaarschriften		444	-444
	BV030501 Afhandeling aansprakelijkheidsstellingen		98	-98
	BV030601 Afhandeling klachten		126	-126
	BV030701 Afhandeling geschillen (mediation)		28	-28
	BV031001 Beleidsgerelateerd onderzoek		153	-153
	BV031002 Gemeentelijke kengetallen		96	-96
	BV031003 Beleidsmonitoring		86	-86
	BV031004 Statistische analyse		38	-38
	BV031005 Onderzoeksfaciliteiten		29	-29
	BV031006 Advisering en begeleiding		38	-38
	BV031301 Voorlichting bij rampen en crisis		9	-9
	BV031401 Opstellen van gemeentelijke regelgeving		14	-14
	BV031501 Representatie	6	576	-570
	BV031801 Produceren van interne en externe communicatiemiddelen (E3-pagina, personeelsblad, ect)		549	-549
	BV031901 Wordvoering college		387	-387
	BV032001 Grafische vormgeving		162	-162
	BV040301 Statistieken en onderzoek internet en intranet		12	-12
	BV050201 Beheer juridisch kennisplein		9	-9
BV050301 Leveren van webdiensten		61	-61	
BV060201 Communicatieadvies (bestuur en vakafdelingen)		325	-325	
BV060202 Internet en intranettoepassingen		29	-29	
BV060301 Co-advisering college adviezen		278	-278	
BV060302 Juridische begeleiding van majeure projecten		49	-49	
BV070204 Juridische control		41	-41	
003 Burgerzaken	BV010106 Basis- en kernregistratie: stelselbeheer		10	-10
	OW040101 Kadaster	44	529	-485
	OW040104 Basisadministratie adressen en gebouw en		288	-288
	PZ010102 Telefonie		650	-650
	PZ010103 Centrale balie		209	-209
	PZ010201 Burgerlijke stand		276	-276
	PZ010202 Naturalisatie en optievraagstukken		76	-76
	PZ010203 Reisdocumenten		798	-798
	PZ010204 Rijbewijzen		292	-292
	PZ010205 Beheer en kwaliteitscontroles Gemeentelijke Basisadministratie (GBA)	6	1.935	-1.929
	PZ010211 Persoonsdocumenten (multi channeling)	277	443	-166
	PZ010301 Voorbereiding en organisatie		81	-81
004 Baten secretarieleges burgerzaken	PZ010201 Burgerlijke stand	128		128
	PZ010202 Naturalisatie en optievraagstukken	84	56	28
	PZ010203 Reisdocumenten	862	336	527
	PZ010204 Rijbewijzen	345	113	232
005 Bestuurlijke samenwerking	PZ010211 Persoonsdocumenten (multi channeling)	181	74	107
	SD040201 G32		150	-150
	SD040202 Regio Venlo	377	846	-468
	SD040203 Euregio		111	-111
006 Bestuursondersteuning raad en rekenkamer (functie)	SD040204 Overige externe relaties		453	-453
	GR010101 Griffie		1.804	-1.804
120 Brandweer en rampenbestrijding	OW010404 Bluswatervoorziening	25	150	-125
	VH010203 Brandweer & Veiligheidsregio	479	6.355	-5.875
	VH010204 Crisis- en rampenbestrijding		244	-244

Funcie	Subproduct	Baten	Lasten	Saldo	
140 Openbare orde en veiligheid	MO030801 Preventief jeugdbeleid en risicopreventie voor jongeren en volwassenen		287	-287	
	MO031001 Geweld achter voordeur		193	-193	
	MO050201 Wijkgericht werken	22	1.236	-1.214	
	OW010301 Zwerfdieren		227	-227	
	VH010101 Hektor		338	-338	
	VH010103 RIEC	10	92	-83	
	VH010106 Jeugd en middelengebruik		18	-18	
	VH010108 DU alcohol en drugs		5	-5	
	VH010110 Camera's		22	-22	
	VH010111 Projecten	30	419	-389	
	VH010201 Integrale handhaving		400	-400	
	VH010202 Integrale veiligheid		435	-435	
	VH040101 Wijktoezicht		331	-331	
	VH040102 Cameratoezicht	5	514	-509	
	VH040103 Huisverbod		21	-21	
	VH040104 Wet administratieve handhaving verkoopvoorschriften	68	200	-132	
	VH040105 Straatcoaches		212	-212	
	VH050401 Exploitatie Veiligheidshuis	662	848	-187	
	VH060101 Wet op kansspelen	2	20	-18	
	VH060201 Drank/horeca/exploitatievergunningen	43	77	-34	
	VH060301 APV vergunningen		47	-47	
	VH060401 Evenementen	11	67	-56	
	VH060501 Overige vergunningen	6		6	
	VH060601 Wet BIBOB		107	-107	
	160 Opsporing en ruiming conventionele explosieven	OB010410 Algemene baten en lasten		1.044	-1.044
	210 Wegen, straten en pleinen	EO010401 Horeca en detailhandel		29	-29
		OW010401 Onderhoud wegen	227	10.448	-10.221
OW010402 Reinigen wegen		3	253	-250	
OW010403 Inritten		139	143	-5	
211 Verkeersmaatregelen te land	OW010501 Gladheidsbestrijding		531	-531	
	OW010701 Openbare verlichting	45	1.802	-1.757	
	OW010801 Verkeersreginstallaties	12	13	-1	
	OW010601 Verkeersmaatregelen	37	1.095	-1.059	
212 Openbaar vervoer	OW010801 Verkeersreginstallaties	47	613	-566	
	RO010101 (eu)regionale ontwikkelingen	65	751	-686	
214 Parkeren	RO030501 Verkeer		327	-327	
	RO030501 Verkeer		56	-56	
214 Parkeren	OW020101 Parkeerterreinen	-5	197	-202	
	OW020102 Parkeergarages	13	2.702	-2.690	
215 Baten parkeerbelasting	OW020103 Straatparkeren	8	942	-934	
	VH040201 Naheffingsaanslag		1.191	-1.191	
	VH040202 Wegslepen voertuigen		9	-9	
	VH040203 Wielklem aanbrengen				
221 Binnenhavens en waterwegen	OW020104 Baten parkeerterreinen	277		277	
	OW020105 Baten straatparkeren	1.745		1.745	
	OW020106 Baten parkeergarages	3.361		3.361	
240 Waterkering, afwatering en landaanwinning	VH040201 Naheffingsaanslag	151	-21	173	
	VH020101 Haven	211	122	89	
310 Handel en ambacht	OW011001 Waterlossing		132	-132	
	EO010401 Horeca en detailhandel		314	-314	
311 Baten marktgeden	EO030601 Economische structuurversterking	155	168	-13	
	VH030101 (Week)markten	43	184	-141	
	VH060501 Overige vergunningen	85	102	-17	
	VH030101 (Week)markten	166		166	
320 Industrie	VH060501 Overige vergunningen	1		1	
	EO010101 Agribusiness	105	262	-157	
	EO010201 Logistiek		250	-250	
	EO010301 Industrie	3.159	7.210	-4.050	
	EO030101 Cradle to cradle	188	904	-716	
	EO030301 Kennisinfrastructuur		265	-265	
	EO030501 Promotie en acquisitie		178	-178	
	EO030603 Bijdrage NV Regio Venlo		63	-63	
	EO030604 Fonds economische Structuurversterking	24	114	-90	
	330 Nutsbedrijven	BV070105 Jaarrekening en verslag	973	321	652
420 Openbaar basisonderwijs, exclusief onderwijsvesting	MO050501 Talentenontwikkeling		44	-44	

Funcctie	Subproduct	Baten	Lasten	Saldo
421 Openbaar basisonderwijs, onderw ijs huisvesting	MO030401 Accommodatiebeleid en onderw ijs huisvesting		601	-601
422 Bijzonder basisonderwijs exclusief onderw ijs huisvesting	MO030401 Accommodatiebeleid en onderw ijs huisvesting	12	43	-31
423 Bijzonder basisonderwijs, onderw ijs huisvesting	MO030401 Accommodatiebeleid en onderw ijs huisvesting	153	3.230	-3.077
433 Bijzonder (voortgezet) speciaal onderw ijs, onderw ijs huisvesting	MO030401 Accommodatiebeleid en onderw ijs huisvesting		1.861	-1.861
440 Bijzonder voortgezet onderw ijs exclusief onderw ijs huisvesting	MO030401 Accommodatiebeleid en onderw ijs huisvesting			
443 Bijzonder voortgezet onderw ijs, onderw ijs huisvesting	MO030401 Accommodatiebeleid en onderw ijs huisvesting		2.623	-2.623
480 Gemeenschappelijke baten en lasten van het onderw ijs	MO030301 Leerlingenvervoer	15	1.543	-1.527
	MO030401 Accommodatiebeleid en onderw ijs huisvesting	487	398	89
	MO030501 Peuterspeelzaalw erk	3.070	3.109	-39
	MO030601 Voorkomen schooluitval	971	1.789	-818
	MO050501 Talentenontwikkeling		116	-116
	MO050601 Kennisinfrastructuur		88	-88
482 Volwasseneneducatie	WZ010301 Deelname aan georganiseerde activiteit		29	-29
510 Openbaar bibliotheekw erk	EC020101 Openbare bibliotheek		2.069	-2.069
511 Vormings- en ontwikkelingsw erk	EC020102 Kunstencentrum	84	1.297	-1.212
530 Sport	OW990101 Algemene Dekkingsmiddelen		59	-59
	SB010101 Sport Bewegen Gezondheid	203	530	-326
	SB010201 Sport Onderwijs Welzijn	20	696	-676
	SB010301 Verenigingsondersteuning		578	-578
	SB010501 Operationaliseren beleid		33	-33
	SB020101 Planmatig onderhoud gemeentelijke sportvoorzieningen	63	235	-172
	SB020201 Beheer en onderhoud sportvoorzieningen	1.128	3.213	-2.085
	SB020301 Beheer en onderhoud zwembaden	517	1.672	-1.155
	SB020401 Beheer en onderhoud groen en niet-groene sportparken	153	556	-403
	SB020601 Verhuur van sportvoorzieningen	577		577
	SB030101 Uitvoering gemeentelijke subsidieregeling		276	-276
531 Groene sportvelden en terreinen	SB020101 Planmatig onderhoud gemeentelijke sportvoorzieningen		266	-266
	SB020401 Beheer en onderhoud groen en niet-groene sportparken	265	2.239	-1.974
540 Kunst	EC020103 Theater de Maaspoort		2.813	-2.813
	EC020104 Amateurkunst en volkscultuur		524	-524
	OW010106 Stadsbeelden		161	-161
541 Oudheidkunde/musea	EC010601 Evenementen		420	-420
	EC020105 Culturele activiteiten en projecten	152	1.169	-1.016
	EC020106 Cultuur educatie		186	-186
	EC020107 Kunst in de openbare ruimte	39	254	-215
	EC020108 Diverse podia		666	-666
	EC020109 Museumkwartier		78	-78
	EC020110 Ormroep Venlo	21	273	-252
	EC020111 Doolhof	18	135	-117
	EC020112 Stichting Venlo partners		259	-259
	EC020205 Museum Bommel van Dam	112	1.438	-1.326
	PZ020101 Verwerven van archieven en collecties		715	-715
	PZ020103 Beheer van archieven en collecties		32	-32
	PZ020104 Dienstverlening	6	476	-470
550 Natuurbescherming	RO030201 Archeologie en cultuurhistorie	52	286	-235
	RO030101 Groen / natuur	124	814	-689
	RO050101 Verstrekte snelle subsidies		75	-75
560 Openbaar groen/openluchtrecreatie	EC010501 Toerisme en recreatie	22	408	-387
	EC010502 Toeristische promotie/marketing		191	-191
	EC030602 Voorziening Floriade		994	-994
	OW010101 Openbaar groen	2	5.116	-5.113
	OW010102 Bomen	6	268	-262
	OW010105 Reconstructie openbaar groen		5	-5
	OW010201 Speelvoorzieningen	3		3
	OW010202 Recreatieve voorzieningen	26	53	-26
	VH030201 Kernissen	115	100	15
	VH030301 Evenementen	-2	145	-147
580 Overige recreatieve voorzieningen	OW010201 Speelvoorzieningen		338	-338
610 Bijstandsverlening	WZ020101 WWB	39.904	44.309	-4.405
	WZ020401 BBZ 2004	209	187	22
	WZ030201 Bijzondere bijstand		655	-655

Funcctie	Subproduct	Baten	Lasten	Saldo
611 Werkgelegenheid	EO030401 Arbeidsmarkt		27	-27
	MO050501 Talentontwikkeling	690	690	
	SD040101 Coördinatie verwerking 3e geldstroom			
	WZ010501 Betaald werk met ondersteuning	16.936	19.032	-2.096
	WZ011101 Werken voor Derden	2.063	1.423	640
614 Gemeentelijk minimabeleid	WZ030201 Bijzondere bijstand	108	6.558	-6.450
620 Maatschappelijke begeleiding + advies	MO010101 Regionaal kompas	1.017	9.670	-8.653
	MO010201 Wonen-welzijn-zorg		507	-507
	MO010301 Integrale dagvoorzieningen		253	-253
	MO030201 Hulpverlening		287	-287
	MO030901 Preventie overlast en criminaliteit		212	-212
	MO031201 Agenda 22		86	-86
	MO040101 Integratie	4	190	-186
	WZ011001 Samen zijn w ij Venlo	19	460	-440
621 Vreemdelingen	WZ020101 WWB		33	-33
622 Huishoudelijke verzorging (WMO)	MO010201 Wonen-welzijn-zorg	10	147	-137
	MO020201 Mantelzorg en ondersteuning informele zorg		367	-367
	MO030101 Individuele voorzieningen Wmo	2.359	11.370	-9.011
623 Participatiebudget	WZ010301 Deelname aan georganiseerde activiteit	6.575	11.143	-4.567
	WZ010701 Wet Inburgering		37	-37
	WZ010901 Jeugdwerkloosheid		317	-317
	WZ010902 Regionale projecten brede doelgroep		53	-53
630 Jeugd- en jongerenwerk	MO030201 Hulpverlening		1.502	-1.502
	MO030401 Accommodatiebeleid en onderw ijshuisvesting	841	2.247	-1.406
	MO030701 Opvoedingsondersteuning en hulpverlening aan jongeren	250	912	-662
	MO030801 Preventief jeugdbeleid en risicopreventie voor jongeren en volwassenen		1.821	-1.821
	MO031201 Agenda 22		219	-219
	MO040301 Ondersteuning verenigingsleven		435	-435
	MO050101 Ondersteuning vrijwilligers en maatschappelijke stages		214	-214
650 Kinderdagopvang	MO030501 Peuterspeelzaalwerk		473	-473
	MO040201 Kinderopvang en dagarrangementen		51	-51
652 Voorzieningen gehandicapten	MO030101 Individuele voorzieningen Wmo		6.960	-6.960
714 Openbare gezondheidszorg	MO020101 Volksgezondheid en Jeugdgezondheidszorg	9	1.754	-1.745
	MO030201 Hulpverlening		1	-1
715 Jeugdgezondheidszorg (uniform deel)	MO020101 Volksgezondheid en Jeugdgezondheidszorg		1.437	-1.437
716 Jeugdgezondheidszorg (maatwerk deel)	MO020101 Volksgezondheid en Jeugdgezondheidszorg		44	-44
721 Afvalverwijdering en -verwerking	OW030101 Afvalbeleid		139	-139
	OW030201 GFT		874	-874
	OW030202 Te hergebruiken afval	825	1.004	-179
	OW030203 Te bewerken afval	26	87	-61
	OW030204 Huishoudelijk restafval	912	4.364	-3.452
	OW030205 Milieustation	228	1.200	-972
	OW030301 Reiniging wegen		1.090	-1.090
	OW030302 Overige indirecte kosten afval		201	-201
722 Riolering (gecombineerd)	OW010901 Onderhoud riolering	743	741	3
	OW010905 Exploitatielasten GRP+	9	4.958	-4.949
	OW010906 Watertaken		588	-588
	OW010907 Instandhouding		2.015	-2.015
723 Milieubeheer	GO010101 Vergunningverlening legesplichtig		3.546	-3.546
	GO010201 Vergunningverlening niet legesplichtig		1.633	-1.633
	GO020201 Niet-leges gerelateerd	23	1.247	-1.223
	GO030201 Externe veiligheid	238	402	-164
	GO030301 Subsidieverwerking- en verlening		2	-2
	GO030401 Duurzame stedelijke ontwikkeling		5	-5
	GO030701 Bodemkwaliteit	9	668	-658
	GO030801 Luchtvaart	86	183	-96
	GO030901 Geluidkwaliteit		304	-304
	GO031001 Bevordering kwaliteitsdienstverlening		86	-86
	RO030401 Duurzame ontwikkeling		97	-97
724 Lijkbezorging	OW011101 Begravingen		254	-254
	OW011102 Begraafplaatsen		284	-284
	PZ010401 Uitvoeren wet op lijkbezorging/ verhaal op derden	1	35	-34
725 Baten reinigingsrechten en afvalstoffenheffing	OW030303 Baten afvalstoffenheffing	9.290		9.290
726 Baten rioolrechten(gecombineerd)	OW010904 Baten rioolheffing	8.130		8.130

Funcctie	Subproduct	Baten	Lasten	Saldo
732 Baten begraafplaatsrechten	OW011103 Begraafplaatsrechten	383		383
	PZ010401 Uitvoeren w et op lijkbezorging/ verhaal op derden			
810 Ruimtelijke ordening	GO010201 Vergunningverlening niet legesplichtig	26	121	-95
	RO010101 (eu)regionale ontw ikkelingen		115	-115
	RO010301 Geïnitieerde projecten		1	-1
	RO020101 Concept ruimtelijke structuurvisie		247	-247
	RO020401 Ruimtelijk- en gebiedsvisies		609	-609
	RO020501 Gebiedsgericht w erken		244	-244
	RO020601 Bestemmingsplannen		1.091	-1.091
	RO030401 Duurzame ontw ikkeling		276	-276
	RO030601 Stedenbouw		173	-173
	RO040101 Beoordeelde ruimtelijk-fysieke initiatieven	6	321	-315
	RO040201 Accountmanagement RF-initiatieven		158	-158
	RO040301 Locatieonderzoeken		45	-45
	RO050101 Verstrekte snelle subsidies		71	-71
820 Woningexploitatie / w oningbouw	BV070105 Jaarrekening en verslag	625	625	
	OB040302 Overige objecten	860	1.553	-694
	RO030301 Wonen		920	-920
	RO050101 Verstrekte snelle subsidies		43	-43
821 Stads- en dorpsvernieuwing	VH040106 Handhaving APV		401	-401
	VH040107 Handhaving bijzondere wetten		485	-485
	VH040111 Huisuitzettingen	18	95	-77
	VH040301 Handhaving bestemmingsplannen		323	-323
	VH040401 Bevolkingscontrole		53	-53
822 Overige volkshuisvesting	GO010101 Vergunningverlening legesplichtig		64	-64
	GO020101 Leges gerelateerd		483	-503
823 Bouw vergunningen	GO010101 Vergunningverlening legesplichtig	1.594		1.594
830 Bouw grondexploitatie	OB010104 Sunrise Campus	100	2.520	-2.420
	OB010105 Trade Port Noord	733	640	93
	OB010107 Trade Port West fase1	14	-1.662	1.675
	OB010109 Veegtes		221	-221
	OB010110 Niet majeure projecten bedrijventerreinen	403	327	75
	OB010111 Toename boekw aarde bedrijventerreinen	-1.134		-1.134
	OB010112 Toename boekw aarde programma 2	2.420		2.420
	OB010201 Koramic		61	-61
	OB010202 Q4	2.794	3.906	-1.112
	OB010203 Nieuw Stalberg fase 1	58	121	-63
	OB010204 Niet majeure projecten w oningbouw terreinen	2.767	4.411	-1.644
	OB010207 Toename boekw aarde programma 4	2.061		2.061
	OB010301 Centrum Plan Blerick	160	423	-263
	OB010302 Centrum Plan Tegelen	466	1.400	-933
	OB010303 Kazernek w artier	226	-1.409	1.635
	OB010305 Maasboulevard	351	1.755	-1.403
	OB010306 Venlo Centrum / Maasw aard	1.228	2.776	-1.548
	OB010307 Niet majeure projecten met gemengde functie	2.579	2.132	447
	OB010308 Toename boekw aarde gemengde functie programma 4	-1.149		-1.149
	OB010309 Toename boekw aarde gemengde functie programma 3	1.349		1.349
	OB010406 Mutaties voorzieningen		-836	836
913 Overige financiële middelen	OW050101 Ambtelijke gebouwen		176	-176
	BV070105 Jaarrekening en verslag	349	442	-94
	OB040303 Overige objecten algemene dekkingsmiddelen	373	1.753	-1.380
914 Geldleningen en uitzettingen langer of gelijk aan 1 jaar	BV070105 Jaarrekening en verslag	3.908	50	3.857
921 Algemene uitkeringen	BV070101 Algemene uitkering	118.426		118.426
922 Algemene baten en lasten	BV080101 Algemene B&L 922	1.982	787	1.194
	BV990101 Algemene Dekkingsmiddelen		285	-285
	DI020101 Algemene B&L 922		3.771	-3.771
	EC030602 Voorziening Floriade		8	-8
	OB010410 Algemene baten en lasten	1.044		1.044
	OB990101 Algemene Dekkingsmiddelen	1		1
	OW010403 Inritten	36	12	24
	OW990101 Algemene Dekkingsmiddelen		71	-71
930 Uitvoering Wet WOZ	BV070501 Belastingen Accountmanagement		437	-437
931 Baten onroerende-zaakbelasting gebruikers	BV070501 Belastingen Accountmanagement	6.174		6.174
932 Baten onroerende-zaakbelasting eigenaren	BV070501 Belastingen Accountmanagement	23.592		23.592
934 Baten baatbelasting	BV070502 Baatbelasting	9		9

(Bedragen x € 1.000)

Funcctie	Subproduct	Baten	Lasten	Saldo
936 Baten toeristenbelasting	BV070501 Belastingen Accountmanagement	1.377		1.377
937 Baten hondenbelasting	BV070501 Belastingen Accountmanagement	768		768
938 Baten reclamebelasting	EC010401 Horeca en detailhandel	173		173
	OW010107 Reclameobjecten	160		160
940 Lasten heffing en invordering gemeentelijke belastingen	BV070501 Belastingen Accountmanagement	475	897	-422
	EC010401 Horeca en detailhandel		173	-173
	OW010107 Reclameobjecten		29	-29
960 Saldo van kostenplaatsen	BV990101 Algemene Dekkingsmiddelen		-2.744	2.744
	DI990101 Algemene Dekkingsmiddelen		-911	911
	GO990101 Algemene Dekkingsmiddelen		284	-284
	MO990101 Algemene Dekkingsmiddelen		311	-311
	OB990101 Algemene Dekkingsmiddelen		-370	370
	OW990101 Algemene Dekkingsmiddelen		63	-63
	PZ990101 Algemene Dekkingsmiddelen		-258	258
	RE990101 Algemene Dekkingsmiddelen		193	-193
	SB990101 Algemene Dekkingsmiddelen		51	-51
	SD990101 Algemene Dekkingsmiddelen		-241	241
	VH990101 Algemene Dekkingsmiddelen		477	-477
	WZ990101 Algemene Dekkingsmiddelen		384	-384
970 Saldo van de rekening van baten en lasten voor bestemming		292.773	292.548	225
980 Mutaties reserves die verband houden met de hoofdfuncities 0 tot en met 9	BV080101 Algemene B&L 922	7.946	4.957	2.989
	BV080201 Kostenplaatsen 960	471		471
	DI010101 Expeditie		485	-485
	DI020101 Algemene B&L 922	626		626
	EC010401 Horeca en detailhandel	148		148
	EC020105 Culturele activiteiten en projecten	158		158
	EC020107 Kunst in de openbare ruimte	11	70	-59
	EC020205 Museum Bommel van Dam	60		60
	EC030101 Cradle to cradle		110	-110
	EC030301 Kennisinfrastructuur	211		211
	EC030602 Voorziening Floriade	125		125
	GO030701 Bodemkw aliteit	256	756	-500
	GO030901 Geluidkw aliteit	137	257	-120
	MO010101 Regionaal kompas	50		50
	MO030101 Individuele voorzieningen Wmo		1.400	-1.400
	MO030401 Accommodatiebeleid en onderw ijshuisvesting	1.607	1.331	276
	OB010110 Niet majeure projecten bedrijventerreinen		489	-489
	OB010204 Niet majeure projecten w oningbouw terreinen	284	537	-252
	OB010302 Centrum Plan Tegelen	2.243	476	1.767
	OB010303 Kazernekw artier	1.338		1.338
	OB010305 Maasboulevard	130	463	-333
	OB010306 Venlo Centrum / Maasw aard	74		74
	OB010307 Niet majeure projecten met gemengde functie	276	186	90
	OB010407 Mutaties reserves	-464	1.701	-2.165
	OB990101 Algemene Dekkingsmiddelen		1	-1
	OW010401 Onderhoud w egen	11		11
	OW010701 Openbare verlichting		413	-413
	OW010904 Baten rioolheffing	544		544
	OW020102 Parkeergarages	5.200	5.207	-7
	OW020107 Reserve Mobiliteit		5.200	-5.200
	OW030205 Milieustation	42		42
	OW030302 Overige indirecte kosten afval		902	-902
	OW030303 Baten afvalstoffenheffing	254		254
	OW050101 Ambtelijke gebouwen	176	3.007	-2.831
	PZ010301 Voorbereiding en organisatie		125	-125
	RO020501 Gebiedsgericht w erken	80		80
	RO020601 Bestemmingsplannen	38		38
	RO030101 Groen / natuur		137	-137
	RO030301 Wonen	719		719
	RO050101 Verstrekte snelle subsidies	27		27
	SB010101 Sport Bew egen Gezondheid	41	61	-20
	SB020201 Beheer en onderhoud sportvoorzieningen	5		5
	SB020401 Beheer en onderhoud groen en niet-groene sportparken	43		43
	VH050401 Exploitatie Veiligheidshuis	24		24
	WZ010901 Jeugdwerkloosheid	140	415	-275
	WZ011001 Samen zijn w ij Venlo		665	-665
990 Saldo van de rekening baten en lasten na bestemming	TOTAAL	315.802	321.898	-6.096

Bijlage IIIa Reserves en voorzieningen

(Bedragen x 1.000)

	Boek- waarde 1-1-2013	Realisatie 2013		Boek- waarde 31-12-2013
		Toevoeging	Onttrekking	
I RESERVES				
A ALGEMENE RESERVES	26.853	7.094	3.684	30.262
Reserves met een Bufferfunctie				
1.2040.010 Algemene Reserve	19.379	3.201	1.574	21.006
1.2040.020 Algemene Grondreserve	7.474	3.893	2.110	9.256
Totaal reserves met een Bufferfunctie	26.853	7.094	3.684	30.262
B BESTEMMINGRESERVES	59.187	22.256	19.345	62.097
1 Overige Bestemmingsreserves				
1.2050.020 Reserve Bovenwijkse voorzieningen	514	187	24	678
1.2050.030 Reserve Cultuur	218		218	
1.2050.050 Reserve Nieuwbouw stadskantoor	13.550	3.007	5.893	10.664
1.2050.900 Reserve Natuur- en Groenproject In en om de stad	158	137		295
1.2051.030 Reserve Dig.tel. Dienstverlening	74		13	62
1.2051.060 Reserve Beeld kunst openbare ruimte	198	70	11	258
1.2051.080 Reserve GWP				
1.2051.090 Reserve Aangegane verplichtingen GRB	631	25	657	
1.2051.130 Reserve Expeditie Venlo	1.605	485		2.089
1.2051.140 Reserve Dependance Universiteit Maastricht	500			500
1.2051.200 Reserve Brandpreventie Gemeentelijke gebouwen	185		176	9
1.2051.250 Reserve Woonwagenlocaties	776		24	751
1.2051.270 Reserve Kennisinfrastructuur	356		211	145
1.2051.280 Reserve Actualisering Bestemmingsplan	128		128	
1.2051.290 Reserve Vrouwenopvang	211			211
1.2051.300 Reserve Maatsch. opvang en verslavingszorg	1.023			1.023
1.2051.320 Reserve Stimuleringsregeling woningbouwprojecten	298		207	91
1.2051.340 Reserve Gebiedsontwikkeling Venlo-Oost	1.500			1.500
1.2051.350 Reserve Gebiedsontwikkeling Vossener-Klingerberg	1.698		1.561	137
1.2051.360 Reserve Besluit Woninggebonden Subsidies (BWS)	819		539	281
1.2051.370 Reserve Nationaal Actieplan Sport en Bewegen	42	61	41	62
1.2051.380 Reserve Multifunctionele accomm. A & V	8.636	698		9.334
1.2051.410 Reserve Ontwikkeling locatie vm. Rabobank Arcen	399	16		415
1.2051.440 Reserve Spin-off Floriade	125		125	
1.2051.480 Reserve Kwaliteitsimpuls binnenstad	462		278	185
1.2051.490 Reserve Empowermentprojecten	156		156	
1.2051.500 Reserve Regionale Jeugdwerkloosheidsaanpak	780	415	140	1.055
1.2051.530 Reserve Bodem en Geluid	1.815	1.013	393	2.435
1.2051.540 Reserve Gemeenschapshuizen	150		75	75
1.2051.560 Reserve Decentralisatie uitk. Coördinatie ex-gedetineerden	50		50	
1.2051.570 Reserve Decentralisatie uitk. Vrouwenopvang	143			143
1.2051.580 Reserve FLO levensloop brandweer	585		433	152
1.2051.590 Reserve Bommenregeling	1.214	198	1.412	
1.2051.600 Reserve Milieustation	466		42	423
1.2051.610 Reserve Kazernekwartier vervoegde afschrijving maatsch.nut				
1.2051.620 Reserve Individueel loopbaanbudget				
1.2051.630 Reserve C2C		590		590
1.2051.640 Reserve Reorganisatiekosten		110		110
1.2051.650 Reserve Decentralisatie		665		665
1.2051.660 Reserve Zwembad de Wisselslag				
Totaal overige Bestemmingsreserves	39.466	7.678	12.805	34.338
2 Reserves met een Inkomensfunctie				
1.2080.030 Reserve BTW-compensatiefonds	296		198	98
1.2080.040 Reserves Afschrijving activa	16.943	6.538		23.481
1.2080.050 Reserve Cumulatieve afschrijving activa	-2.296		309	-2.605
1.2080.070 Reserve Kapitaallasten Stadskantoor				
Totaal reserves met een Inkomensfunctie	14.943	6.538	507	20.974

	Boek- waarde 1-1-2013	Realisatie 2013		Boek- waarde 31-12-2013	
		Toevoeging	Onttrekking		
3	Egalisatiereserves tarief gerelateerd				
1.2090.510	Egalisatiereserve Afvalstoffenheffing	2.504	902	254	3.152
1.2090.530	Egalisatiereserve BTW-compensatie GRP+	466		344	122
1.2090.550	Egalisatiereserve GRP+	1.773		200	1.573
	Totaal Egalisatiereserves tarief gerelateerd	4.743	902	798	4.847
4	Egalisatiereserves exploitatie				
1.2095.010	Egalisatiereserve Mobiliteit		5.200	5.200	
1.2095.020	Egalisatiereserve WMO	35	1.400	35	1.400
1.2095.040	Egalisatiereserve Openbare verlichting		413		413
1.2095.050	Egalisatiereserve Verkiezingen		125		125
	Totaal Egalisatiereserves exploitatie	35	7.138	5.235	1.938
	TOTAAL RESERVES	86.039	29.350	23.030	92.360
5	Saldo van baten en lasten				
1.2120.010	Saldo van baten en lasten				
	Totaal saldo van baten en lasten				
	TOTAAL RESERVES incl. Saldo baten en lasten	86.039	29.350	23.030	92.360
II	VOORZIENINGEN				
1	Voorzieningen Planmatig Onderhoud				
1.2230.130	Voorziening Groot onderhoud Wegen	1.068	3.578	3.241	1.404
1.2230.210	Voorziening Groot onderhoud Ambtelijke gebouwen	3	320	242	81
1.2230.220	Voorziening Groot onderhoud Schoolgebouwen	96	301	151	246
1.2230.230	Voorziening Groot onderhoud Sportgebouwen	226	501	634	94
1.2230.240	Voorziening Groot onderhoud Parkeergarages	236	210	237	209
1.2230.250	Voorziening Groot onderh. Commer. Cult. Maatschap. Vastgoed	2	545	493	54
1.2230.260	Voorziening onderhoud GRP+	10.252	2.604	2.445	10.411
1.2230.270	Voorziening onderhoud Bodemsanering (VOCL)	84	112		195
1.2230.280	Voorziening onderhoud kunstwerken in openbare ruimte	26	83	10	99
	Totaal voorzieningen Planmatig onderhoud	11.994	8.253	7.453	12.794
2	Voorziening Middelen van derden				
1.2250.700	Voorziening collectie Knecht-Drenth	146	119	38	228
	Totaal voorziening Middelen van derden	146	119	38	228
3	Voorzieningen Overige				
1.2270.010	Voorziening Pensioenkst. Wethouders	3.487		164	3.323
1.2270.020	Voorziening Nadelig herwaarderingsres. Grondbedr.	57	2	60	
1.2270.110	Voorziening Nadelig exploit. result. Grondbedrijf	24.210	-836		23.374
1.2270.120	Voorziening FLO	337		272	65
1.2270.130	Voorziening Vord. verkoop Vennootschap BV	1.469			1.469
1.2270.140	Voorziening Deelneming CBL Vennootschap BV	0			0
1.2270.150	Voorziening Deelneming Staat Vennootschap BV	0			0
1.2270.170	Voorziening Floriade	4.000	869	4.869	
1.2270.180	Voorziening Limburg liquiditeiten fonds	608		248	360
1.2270.190	Voorziening Kredietrisico deelneming TPN-Groot		75		75
1.2270.200	Voorziening Renterisico deelneming MFC de Kazerne				
1.2270.210	Voorziening Green Park Venlo		1.173		1.173
	Totaal Voorzieningen Overige	34.169	1.282	5.612	29.839
	TOTAAL VOORZIENINGEN	46.309	9.655	13.103	42.861
	RESERVES EN VOORZIENINGEN incl. SALDO BATEN EN LASTEN	132.349	39.005	36.132	135.221
		1-1-2013	Toevoeging	Onttrekking	31-12-2013
	Totaal Voorzieningen volgens overzicht	46.309	9.655	13.103	42.861
1.2270.110	Voorziening Nadelig exploit. result. Grondbedrijf	-24.210	836		-23.374
1.2270.180	Voorziening Limburg liquiditeiten fonds	-608		-248	-360
	Verantwoord bij de activa	-24.818	836	-248	-23.734
	Totaal voorzieningen hoofdstuk 6	21.491	10.491	12.854	19.127

Bijlage IIIc Door te schuiven onttrekkingen reserves

Niet alle in 2013 geraamde onttrekkingen hebben plaatsgevonden, omdat de achterliggende activiteiten vertraging hebben opgelopen. Deze schuiven door naar 2014. In de onderstaande tabel zijn de reserves opgenomen met het door te schuiven bedrag en de daarbij horende toelichting.

Bedragen x € 1.000

Nr. Reserve	Naam Reserve	Bedrag	Toelichting
1.2050.020	Reserve Bovenwijkse voorzieningen	46	Middelen ten behoeve van benodigde werkzaamheden 2014 inzake afronding van de archeologische vestings- en basiskaart.
1.2050.020	Reserve Bovenwijkse voorzieningen	487	Besteding project Gieterijwegje € 336.000 en gebiedsontwikkeling Vossenerlaan € 151.248.
1.2050.900	Reserve Natuur- en Groenprojecten in en om de stad	158	Project Schandelloo-t Hanik start in 2014 en heeft dit projectbudget nodig om het project te kunnen afronden.
1.2051.030	Reserve Digitale telefonische dienstverlening	62	Ondanks de vermelding in de FinRap 2013 is de activiteit niet in 2013 uitgevoerd en zal het bedrag € 61.714 overgeheveld worden naar 2014. In 2012 is het college akkoord gegaan met de aanschaf van een applicatie om de telefonische bereikbaarheid te kunnen monitoren. In september was de prognose dat dit in 2013 volledig afgerond zou worden, zodat de reserve opgeheven kon worden. Door technische problemen is de PoC (Proof of Concept) later gestart en pas in november 2013 met positief resultaat afgerond. Inmiddels is de opdracht aan KPN verstrekt en het implementatietraject opgestart.
1.2051.140	Reserve Dependence Universiteit Maastricht	500	In de subsidiebeschikking van de Universiteit Maastricht is opgenomen dat een tussentijdse rapportage ingediend moet worden. Op basis van de tussenrapportage worden de financiële middelen beschikt. Door het uitblijven van de tussenrapportage is het beschikbaar stellen van bovengenoemde bedrag in 2013 niet gerealiseerd. Indien de tussenrapportage is ingediend en vastgesteld in het college (2014) wordt het bedrag voor 2013 beschikbaar gesteld aan de Universiteit Maastricht.
1.2051.200	Reserve Brandpreventie gemeentelijke gebouwen	9	Voor het resterende bedrag zijn opdrachten verstrekt. Deze worden in 2014 betaald.
1.2051.250	Reserve Woonwagenlocaties	685	Deel van de pilot is uitgevoerd, herinrichting locatie Kaldenkerkerweg moet nog gerealiseerd worden.
1.2051.300	Reserve Maatschappelijke opvang en verslavingszorg	150	Bijdrage verplaatsing maatschappelijke opvang.
1.2051.320	Reserve Stimuleringsregeling woningbouwprojecten	91	Betreft subsidies specifiek toegekend aan gerealiseerde woningen in projecten. Voor de regeling geldt geen eindtijd. Indien projecten uiteindelijk niet aan de subsidievoorwaarden kunnen voldoen, moeten deze middelen terug naar het rijk.
1.2051.350	Reserve Gebiedsontwikkeling de Vossener	35	In 2014 wordt het restant besteed aan ontwikkeling openbare ruimte in de wijk de Vossener.
1.2051.360	Reserve Besluit Woninggebonden Subsidies	13	T.b.v. volkshuisvestingsonderzoeken 2014
1.2051.500	Reserve Regionale Jeugdwerkloosheid	640	Het resterende bedrag is vastgelegd in verplichtingen die behoren bij projecten. Deze kennen een uitloop in 2014. Bovendien is dit een regionaal budget dat in Venlo is weggezet vanwege onze centrumrol. Het ESF- J project is afgelopen in 2013. Agentschap heeft controle afgerond, gewacht wordt op de bevindingen en de eindafrekening. Naar waarschijnlijk zal dit volgen in 2014.
1.2051.530	Reserve Bodem en Geluid	135	De onderrealisatie voor bodem € 95.758 en voor geluid € 39.661 heeft betrekking op projecten die doorlopen en waarschijnlijk in 2014 voor een overrealisatie zullen zorgen.

Bijlage III d Opheffen, instellen en wijzigen Reserves en Voorzieningen

Overeenkomstig het door uw raad vastgestelde beleidskader 'Reserves en voorzieningen' dienen reserves en voorzieningen formeel door uw raad te worden ingesteld of opgeheven. Opheffing geschiedt op momenten dat het doel gerealiseerd is dan wel op basis van ontwikkelingen waarbij het beoogde doel niet meer van toepassing is en middelen kunnen vrijvallen.

De volgende reserves en voorzieningen hebben overeenkomstig de besluitvorming 2013 bij de opmaak van de rekening een stand van € 0. Formeel moet u deze reserves en voorzieningen opheffen zonder dat daarbij extra financiële gevolgen optreden.

Aard	Naam
Overige bestemmingsreserves	Reserve Cultuur
Overige bestemmingsreserves	Reserve Aangegane verplichtingen GRB
Overige bestemmingsreserves	Reserve Actualisering Bestemmingsplannen
Overige bestemmingsreserves	Reserve Spin-off Floriade
Overige bestemmingsreserves	Reserve Empowerment projecten
Overige bestemmingsreserves	Reserve Decentralisatie uitkering coördinatie ex-gedetineerden
Egalisatiereserves exploitatie	Egalisatiereserve Mobiliteit
Voorzieningen overige	Voorziening Nadelig herwaarderingsresultaat Grondbedrijf
Voorzieningen overige	Voorziening Floriade
Voorzieningen overige	Voorziening Renterisico deelneming MFC de Kazerne

Verzoek om instelling van de voorziening Green park Venlo voor het opvangen van het geprognostiseerde tekort grondexploitatie Venlo Greenpark.

Daarnaast wordt voorgesteld om een nieuwe reserve SAM fonds (Stad Actieve Mensen) in te stellen. Met de middelen in dit fonds kunnen initiatieven van bewoners worden ondersteund die zijn gericht op het versterken van de sociale cohesie, op het nemen van eigen verantwoordelijkheid voor de leefbaarheid in buurt of wijk. Het instellen van deze reserve sluit aan op uw raadsbesluit van 26 juni 2013 om SAM-middelen voor SAM bestedingen te behouden. Op de volgende pagina zijn de doelstelling en onderbouwing van deze nieuw in te stellen reserve uitgewerkt.

Verzoek om de naam Reserve regionale Jeugdwerkloosheid te wijzigen in Reserve arbeidsmarktbeleid regio. Dit heeft geen financiële consequenties. De gewijzigde doelstelling en onderbouwing is:

Doelstelling

Voorkomen en bestrijden van Jeugdwerkloosheid in de regio Noord en Midden Limburg. Deze gelden worden besteed aan regionale projecten op het gebied van het voorkomen en bestrijden van de Jeugdwerkloosheid. Met deze middelen wordt invulling gegeven aan de 31 acties die in het actieplan Jeugdwerkloosheid vermeld staan. De Gemeente Venlo is centrumgemeente van de arbeidsmarktregio Noord-Limburg.

Onderbouwing

Via de decentralisatie uitkering wordt door het rijk aan Venlo als centrumgemeente aanvullende middelen beschikbaar gesteld om jeugdwerkloosheid in de regio voor 2013 en 2014 te voorkomen en te bestrijden. Het gaat hierbij om een bedrag van 415.000 (septembercirculaire), opgenomen in claim 13-536. Over de te behalen resultaten zijn afspraken gemaakt met het ministerie van SZW en partners in de regio. Verder wordt er een bedrag van 40.000 gestort in de reserve, betreft de afrekening van de provincie Limburg, m.b.t. de subsidie SROI 2011, beschikking: 2013/47427. Daarnaast is er nog een bedrag

vanuit het voorgaande actieplan Jeugdwerkloosheid (2009-2012) niet besteed dat eveneens is toegevoegd aan deze reserve Jeugdwerkloosheid vanwege gelijke doelstelling en karakter. Het Ministerie van SZW heeft in 2013 via een decentralisatie-uitkering eenmalig een bedrag van € 3,5 miljoen ter beschikking gesteld als bijdrage in de kosten van voorbereiding van aanvragen van 3e geldstromen zoals ESF. Het gaat om € 100.000 per centrumgemeente. Voorgesteld wordt om deze eenmalige tegemoetkoming van € 100.000 beschikbaar te stellen voor invulling van de regionale beleids capaciteit. Deze tegemoetkoming is niet 100% dekkend. Regionale partijen delen de resterende kosten naar rato, 50% van de kosten naar rato van inwoneraantal en 50% van de kosten naar rato van het klantenbestand.

Looptijd 2013-2015

In te stellen reserves en voorzieningen:

1.2051.670 Reserve SAM fonds

Afdeling Maatschappelijke Ontwikkeling

Besluit instelling reserve

Jaarrekening 2013

Aard van de reserve:

Overige Bestemmingsreserve

Doelstelling

Met de middelen in dit fonds kunnen initiatieven van bewoners worden ondersteund die zijn gericht op het versterken van de sociale cohesie, op het nemen van eigen verantwoordelijkheid voor de leefbaarheid in buurt of wijk.

Onderbouwing

Gezien het feit dat de Raad deze middelen expliciet voor SAM doelen heeft vrijgemaakt (middels amendement bij kadernota 2013) en de besteding afhankelijk is van ingediende initiatieven, bestaat het risico dat de middelen niet volledig worden besteed in het lopende jaar. Door het belang dat College en Raad hechten aan het feit dat alle beschikbaar gestelde middelen uit SAM amendement ten goede komen aan de burger, is het instellen van deze bestemmingsreserve noodzakelijk.

Volume

Plafond van reserve is € 200.000.

Voeding

Jaarlijks bij vaststelling jaarrekening wordt restant via de resultaatbestemming toegevoegd en bij andere p&c momenten worden onttrekkingen geraamd.

Looptijd

Zolang SAM fonds als instrument wordt ingezet.

1.2270.210 Voorziening Green Park Venlo

Afdeling Ruimte & Economie

Besluit instelling voorziening

Jaarrekening 2013

Aard van de voorziening

Voorzieningen overige

Doelstelling

Opvangen van het geprognostiseerde tekort grondexploitatie Venlo Greenpark.

Onderbouwing

Het treffen van een voorziening om het aandeel van de gemeente Venlo in het geprognostiseerde tekort van de grondexploitatie Venlo Greenpark op te kunnen vangen. Het Venloos aandeel bedraagt 46.9% van € 2,5 miljoen op basis van de herziene grondexploitatie Greenpark Venlo van juni 2013.

Volume

€ 1.172.500

Voeding

Eenmalige voeding vanuit de jaarrekening 2013.

Looptijd

Looptijd Grondexploitatie Greenpark Venlo: tot en met 2026.

Bijlage IV Investeringskredieten

A. Overzicht af te sluiten kredieten

(Bedragen * € 1.000)

Jaar eerste kredietvotering	Hoofdproject	Krediet	Realisatie	Restant Krediet	Toelichting
2008	5008033 CiVision (verv. SAP-server)	70		70	Krediet is vervallen middels RIB 2014-2 screening oude kredieten
2008	O-08211 XI Instandhouding 2008	6.493	6.257	235	
2009	B-09671 Parkeerapparatuur Centrum Zuid	104	103	1	
2009	G-09601 Klantgeleidesysteem	165	165		
2009	G-09615 Verv. airco computerruimte	25		25	Krediet is vervallen middels RIB 2014-2 screening oude kredieten
2009	G-09622 Actualis. Bestemmingsplan (nw)	745	650	95	In 2013 zijn alle plannen afgerond. Het restant kan vrijvallen in de algemene middelen.
2009	G-09624 Onderh. calamiteit Spoedprocedu	83	82	1	Krediet kan afgesloten worden.
2009	G-09663 maatregelen interieur Stadhuis	96		96	Krediet is vervallen middels RIB 2014-2 screening oude kredieten
2009	O-09211 XI Instandhouding 2009	2.193	2.298	-104	De kosten voor onderhoud gaan ten laste van de voorziening GRP+
2009	O-09212 X Watertaken 2009	1.001	1.004	-3	De kosten voor onderhoud gaan ten laste van de voorziening GRP+
2009	R-09003 Verbouwing zolder Archief	123	92	31	Aan de inkomstzijde van de project worden € 30.000 niet gerealiseerd, zodat dit project per saldo neutraal afgesloten kan worden.
2009	R-09011 Klimaatprogramma 2009-2012	660	194	466	Klimaatprogramma 2009-2012 is afgerond.
2009	R-09012 Poorten van de stad	1.500	1.493	7	Het project is in 2012 opgeleverd. Als gevolg van de financiële afhandeling was het niet mogelijk het project in 2012 ook administratief af te ronden. Deze slag is in 2013 gemaakt. Daarmee is het project volledig afgerond.
2009	VYVERHNIEUW Hoofdproject vyvernieuw	23	23		af sluiten bij jaarrekening
2010	G-09657 Automatisering Raad	60	52	8	Dit krediet kan worden afgesloten. Positief saldo kan vrijvallen.
2010	B-10608 KCC Frontoffice Tool	50	53	-3	Frontofficetool deel 1 en 2 zullen gezamenlijk in 2014 worden afgerond. (zie B-12614 KCC Frontoffice Tool 2012 / restantkredieten)
2010	B-10609 Verhuizing comp.ruimte Tegelen	175	3	172	Krediet is vervallen middels RIB 2014-2 screening oude kredieten
2010	B-10647 Aanpassen Sportcomplexen 2010	313	310	3	restant kan terugvloeien naar algemene middelen
2010	B-10653 HWG Arcen-Noord onderzoek	15		15	Kosten zijn in 2013 ten laste gebracht van het budget voorbereidingskosten projecten Ontwikkelbedrijf (volgens collegebesluit 19-6-2012). Kosten worden gedekt door bijdrage specie-winning na afsluiten anterieure overeenkomst. Project moet worden afgesloten.
2010	B-10672 Omgeving schoolplein Harlekijn	154	104	50	Dit krediet kan worden afgesloten. Positief saldo kan vrijvallen.
2010	B-10673 Omgeving Bs Klingerberg	186	186		
2010	O-10211 XI Instandhouding 2010	774	878	-104	De kosten voor onderhoud gaan ten laste van de voorziening GRP+
2010	O-10212 X Watertaken 2010	190	176	14	
2010	R-10007 Aanpassen bushaltes	950	892	58	In 2012 is het project afgerond. Begin 2013 is de bijdrage van RMO geboekt. Het project kan worden afgesloten.
2010	R-10012 Flankerende maatrgl.hoofdwegen	1.739	1.739		Het project voor flankerende maatregelen, die nodig waren a.g.v. een gewijzigde infrastructuur met de komst van de A73, wordt afgesloten in de jaarrekening 2013.
2011	B-10687 Vouchers	170	156	14	Dit krediet kan worden afgesloten. Positief saldo kan vrijvallen.
2011	B-11607 Bewegwijzering ANWB 2011	40		40	Krediet is vervallen middels RIB 2014-2 screening oude kredieten
2011	B-11613 Verv.Speeltoestel,balvang 2011	128	128		
2011	B-11614 Aanpassen sportcomplexen 2011	247	222	25	
2011	B-11627 Uitv. visie Marianumpark				Omdat de uitvoering is ondergebracht binnen het krediet R-10015 Speelvoorziening Marianumpark is het krediet toegevoegd aan dit hoofdproject. B-11631 is daarmee afgesloten.
2011	B-11628 Stalling Gladheidbestr. 2011	180		180	Krediet is vervallen middels RIB 2014-2 screening oude kredieten
2011	B-11630 Bouw Bergingen Vrijenbroek	220	217	3	restant kan terugvloeien naar algemene middelen
2011	G-09655 Middenzaal Maaspoort	21.876	21.876		Het project middenzaal is bij raadsbesluit d.d. 18 december 2013 afgesloten. Het bouwkrediet ad € 10.880.000,= is middels verkoop van de middenzaal aan de Maaspoort in één keer afgeschreven. Daartoe heeft de gemeente Venlo aan de Maaspoort een investeringssubsidie ter hoogte van € 10.996.000,= vastgesteld. Het positief effect van omzetting bouwkrediet in investeringssubsidie wordt ingezet voor de taakstelling kapitaallasten.
2011	O-11201 GOW 2011	2.970	2.478	492	
2012	B-11632 Aanleg drukriool tbv. RRP	172	103	69	
2012	B-11639 Parkeerplaats bij Innovatoren	450	344	106	
2012	B-12605 Vervanging servers 2012	21	21		
2012	B-12615 Aanpassen sportcomplexen 2012	280	264	16	

Jaar eerste kredietvoting	Hoofdproject	Krediet	Realisatie	Restant Krediet	Toelichting
2012	B-12629 Camera's binnenstad 2012	27	26	1	De vervanginginvesteringen camera's 2012 zijn inmiddels afgerond
2012	B-12631 Wateroverlast basiss.Kleurrijk	34	34		afsluiting krediet in deze jaarrekening
2012	B-12640 Deelneming MFC Vastgoed BV	5.000	1.500	3.500	deelneming wordt in 2014 vereffend als gevolg van beëindiging SOK MFC De Kazerne
2012	D-12001 Deelneming CV TPN	16.872	16.872		
2012	D-12002 Deelneming BV TPN		9	-9	
2013	B-13610 Aankoop Hulpmiddelen WVG 2013	1.700	714	986	OP het krediet WMO blijft bijna 1 mln over. Deze onderuitputting was voorzien en wordt veroorzaakt door de nieuwe businesscase achter de hulpmiddelen (meer onderhoud mbv inzet Moviton waardoor het aantal herverstrekingen en levensduur verlengend onderhoud toeneemt). Hierdoor hoeven minder hulpmiddelen nieuw te worden aangeschaft. Vanaf begroting 2014 is het kredite hulpmiddelen ook met 1 mln verlaagd.
2013	O-13202 Pl. onh. Ambt. Gebouwen 2013	203	203		
2013	O-13203 Pl. onh. Schoolgebouwen 2013	284	173	111	
2013	O-13204 Pl. onh. Sportgebouwen 2013	596	596		
2013	O-13205 Pl. onh. Parkeergarages 2013	229	225	4	
2013	O-13206 Pl. onh. CCM Vastgoed 2013	400	405	-5	
2013	O-13207 Aanpassen Weselseweg	350	350		
	Totaal	70.337	63.671	6.666	

B. Overzicht restantkredieten per 31-12-2013

(Bedragen * € 1.000)

Jaar eerste kredietvotering	Hoofdproject	Krediet	Realisatie	Restant Krediet	Jaar verwacht gereed	Toelichting
2006	5005005A Nieuwbouw stadskantoor	53.190	16.262	36.928	2015	Project loopt conform planning
2008	5008021 Parkeerapparatuur	1.239	1.019	219	2014	
2008	5008060 Via Limburg	3.979	3.777	202		Resterende provinciale middelen worden (op basis van criteria uit via Limburg contract) ingezet voor verkeersmanagement en fietsvoorziening Tegelseweg (GVVP 2013) conf. raadsvoorstel 2014-20 dd 26-2-2014. Indien de raad kan instemmen wordt de begrotingswijziging in de voortgangsrapportage 2014 opgenomen.
2008	EXPEDITIE Expeditie Venlo	7.127	5.522	1.606		De expeditiekredieten worden in 2014 opnieuw ingericht voor informatievoorziening (vitueel spoor).
2009	5005020B Gymzaal de Meule	1.742	1.974	-232	2014	fiscale afrekening moet nog plaats vinden, hier zal nog +/- 55.000 worden teruggevorderd. Daarnaast wordt het nadelig resultaat gedekt uit het voordelig resultaat van het project gymzalen Blerick (R -09005). Op basis van de laatste raming is het verwachte resultaat €-90.000. Bij Vorap 2014 zal € 100.000 overgeheveld worden van krediet R-09005 Gymzalen Blerick naar 5005020B Gymzaal de Meule.
2009	5007055 Brandprev. Gem. gebouwen	950	941	9	2014	
2009	5007066 parkeerplaats Holland Casino	135	50	85		Is afhankelijk van verplaatsing Holland Casino van huidige locatie.
2009	5009004 Revitalisering de Hamar	5.213	4.835	379	2014	Conform budget en planning
2009	5009007 Huisvestingsprogramma 2009	746	377	369	2014	
2009	5009009 Update Oracle	55	47	8	2014	Restbedrag wordt in 2014 opgemaakt.
2009	AALSBEEK HP Aalsbeek	288	249	38		
2009	ARCHEOLOGIE Hoofdproject archeologie	401	354	46	2014	Resterende middelen in te zetten voor archeologische vestings- en basiskaart
2009	B-09673 Aanschaf PDA Bouwinspecteurs	30	8	22	2014	De medewerkers Toezicht en Handhaving gaan in 2014 digitaal toezicht houden.
2009	B-09675 Div. inv. sportp. levensd.verl	181		181	2015	Bij 'oude kredieten' is 102.000 geclaimd voor project BMV Velden. Rest kan vrijvallen naar algemene middelen
2009	B-10602 Uitbaggeren Industriehaven	2.280	1.415	865	2015	Deelbudget B-10602C203 en B-10602C04 worden afgesloten. Voor het restant krediet wordt een nieuw deelproject B-10602C05 aangemaakt dat wordt ingezet op het nog uit te werken plan "uitbaggeren industriehaven".
2009	BDUJULIANA BDU Julianastraat 16 Belfeld	308	315	-7		Betreft verkoop van grond in Belfeld. Op het moment van verkoop wordt dit verrekend en het krediet afgesloten.
2009	G-09602 Burgerzakensysteem (KN2009-63)	300		300	2014	Realisatie wordt in overleg met publieke dienstverlening ingevuld.
2009	G-09628 Verkeersregelautomaten 2009	156		156	2014	
2009	G-09653 Kloosterkwartier herinrichting	3.373	2.904	470	2014	
2009	R-08001 GVVP 2009-2010	17.684	17.478	206		Alle projecten uit het GVVP 2009 zijn afgerond, het restantkrediet wordt ingezet voor GVVP-2014 (raadsvoorstel 2014-20 d.d. 26-2-2014). Indien de raad kan instemmen wordt de begrotingswijziging in de voortgangsrapportage 2014 opgenomen.
2009	R-09001 Talentencampus	13.159	12.843	316		Het project Talentencampus is (financieel) gereed. Het afgelopen jaar zijn de problemen die het gevolg waren van gebruikte materialen t.b.v. de buitenruimte afgehandeld, de kosten zijn lager uitgevallen dan vooraf geraamd. Tevens is overschrijding ontstaan vanwege aanbestedingsvoordelen op de bouw van de school en sporthal, dit heeft geleid tot de vrijval van middelen (€ 2 mio) in de voortgangsrapportage 2013 en van het huidige restantkrediet zal middels een begrotingswijziging in de voortgangsrapportage 2014 worden voorgesteld het in te zetten voor een taakstelling van MO (taakstelling voor kapitaallasten onderwijshuisvesting).
2009	R-09002 Velddijk vervangende nieuwbouw	8.375	200	8.175	2015	De huisvesting van de Velddijk en de Wijnbergschool wordt vernieuwd. Oorspronkelijk doel gezamenlijk een school te bouwen lijkt niet meer haalbaar. Herzien plan voor beide scholen wordt in 2014 verwacht.
2009	R-09004 RoCK v/h HST Connect	243	105	139		Mogelijk wordt een deel van de onderliggende subsidie in de loop van 2014 teruggevorderd
2009	R-09005 Gymzalen Blerick	4.173	2.744	1.429		Op basis van de laatste raming is het verwachte resultaat € 108.000 voordelig. Dit kan deels worden ingezet voor gymzaal De Meule.
2009	R-09009 VII Riool buitengebied	280	115	165	2014	
2009	STDBELFELD HP Stad Belfeld	113	130	-17		
2010	B-10601 Externe opslag archieven	144	117	27	2014	Restbedrag wordt in 2014 opgemaakt.
2010	B-10622 Aanschaf PDA Milieu	20		20	2014	De medewerkers Toezicht en Handhaving gaan in 2014 digitaal toezicht houden.
2010	B-10624 Verkeersregelautomaten 2010	153		153	2014	
2010	B-10648 Vervanging camera's 2010	42	29	13	2014	

Jaar eerste kredietvotering	Hoofdproject	Krediet	Realisatie	Restant Krediet	Jaar verwacht gereed	Toelichting
2010	B-10681 Flexibel IT-concept	2.782	2.515	268	2014	Restbedrag wordt in 2014 opgemaakt.
2010	B-10682 Digitalisering bouwdocs. 2010	925	187	738	2016	In februari 2014 is gestart met het digitaliseren van de dossiers en zal in 2016 klaar zijn.
2010	B-11631 Openb.ruimte Vossener, Impuls	795	760	35	2014	Afronding deelproject openbare ruimte volgt in 2014
2010	G-09617 Omzetten Oracle licentiestruct	100	71	29	2014	Restbedrag wordt in 2014 ingezet in ict samenwerking.
2010	R-09013 Verplaatsing motorcrosslocatie	653	466	187		
2010	R-09014 MFA Op den Berg	5.348	190	5.158	2016	Project verkeert al langere tijd in de initiatiefase. In 2013 is in overleg met belanghebbende partijen een programma van wensen/eisen opgesteld. Dit wordt in 2014 verder uitgewerkt.
2010	R-10002 MFC Vossener	10.131	9.525	606	2014	Het gebouw is conform planning in 2013 in gebruik genomen. Met een eindoplevering van gebouw en buitenruimte wordt het project in 2014 afgerond.
2010	R-10005 GVVP 2010	9.971	5.932	4.039	2014-2015	Van de projecten die binnen het GVVP 2010 programma zijn opgenomen is alleen Greenportbikeway fase 2 nog in uitvoering. Naar verwachting zal dit project gereed komen eind 2014, begin 2015.
2010	R-10015 Speelvoorziening Marianumpark	597	434	163		De nieuwe speelvoorziening is medio 2013 opgeleverd en de werkzaamheden in het Marianumpark zelf (groenverbetering, trappen en paden) zijn eind 2013 opgeleverd. Een aantal werkzaamheden is na de oplevering doorgeschoven naar de eerste helft van 2014.
2011	B-11606 Vervanging bomen 2011	175	12	163	2014	
2011	B-11608 Verkeersregelautomaten 2011	165		165	2014	
2011	B-11612 Verv. Gladheidsbestrijding 2011	34		34	2014	
2011	B-11637 VOCL Blerick	430	60	370	2014	Eind 2014 zullen de financiële consequenties pas bekend zijn.
2011	FKKINFRA HP FHK Infrastructuur	8.600	2.060	6.540	2014-2016	De realisatie van de ongelijkvloerse aansluiting van de Eindhovenseweg op de Kazernestraat is voorbereid, en gereed voor aanbesteding. De aanleg van de infra volgt het tempo van de vastgoedontwikkeling.
2011	G-09608 WOZ-objectenkaart 2011	50	17	33	2014	
2011	G-09625 Kassasysteem 2011	70		70	2014	
2011	G-09626 Pinautomaten Stadswinkels 2011	15	7	8	2014	Aanschaf in 2013, restant rekeningen volgt
2011	G-09643 Flex. afsluiting binnenstad	264	254	10	2014	
2011	M-11401 HP FHK Vex	1.352	1.583	-231	2014-2015	De dekking die middels een stelpost in de begroting 2014 gerealiseerd wordt bedraagt € 540.000, conf. raadsbesluitnr. 14-2012, d.d. 25-4-2012. Tevens is a.g.v. een hogere bijdrage (inkomsten van derden) in de kosten van FHK vex door MFC Vastgoed BV voldoende dekking aanwezig is en er is geen sprake van een tekort. In de voortgangsrapportage 2014 zal een begrotingswijziging worden ingediend ter ophoging van het kredietbedrag.
2011	O-11211 XI Instandhouding 2011	2.717	1.910	807	2014	
2011	O-11212 X Watertaken 2011	570	244	326	2014	
2011	R-10001A MFA Arcen	9.733	2.028	7.704	2015	Naar aanleiding van bezwaren en juridische procedures wordt de oplevering van het MFA verwacht in 2015.
2011	R-10001B BMV Velden	15.712	2.888	12.824	2014	de oplevering is voorzien per eind 2014
2011	R-11001 GVVP 2011	3.197	2.501	696	2014	Van het programma GVVP 2011 wordt t.b.v de herinrichting Tegelseweg in het voorjaar 2014 de resterende dekking aangebracht waarna het project afgerond kan worden en de reconstr. Urbanusweg zal in het voorjaar 2014 van start gaan. Beide projecten zullen naar verwachting in 2014 afgerond zijn.
2011	R-11002 Upgrading Maaspoort	5.540	5.024	516		De renovatie van de Maaspoort is gereed. De gemeente doet een bijdrage in de renovatie van de Maaspoort in de vorm van subsidie. De financiële afwikkeling, welke binnen het krediet blijft, bestaat uit de eindverantwoording van de subsidie door de Maaspoort. Naar verwachting zal deze in de eerste helft van 2014 plaatsvinden.
2011	R-11005 Nedinsco Optimalisatie ontwik	4.408	4.099	309		Eindafrekening vindt op plaats op basis van werkelijk gemaakte kosten Huurdersinvestering.
2011	R-11006 Schandelo - 't Hanik	295	35	260	2014	Alle deelprojecten in uitvoeringsfase. Afronding volgt in 2014.
2012	B-12606 Vervanging bomen 2012	180	174	6	2014	
2012	B-12607 Bewegwijzering ANWB 2012	45		45	2014	
2012	B-12608 Verkeersregelautomaten 2012	170		170	2014	
2012	B-12610 Vervang. Transporters SB 2012	337	293	44	2014	
2012	B-12611 Aanpassen begraafplaatsen 2012	100	10	90	2014	
2012	B-12612 Verv. Gladheidsbestrijding 2012	50		50	2014	
2012	B-12613 Verv. Speeltoestel, balvang 2012	153	18	135	2014	
2012	B-12614 KCC Frontoffice Tool 2012	50	22	28	2014	
2012	B-12616 Vervanging camera's 2012	48	10	38	2014	
2012	B-12621 Reconstr. groenvoorz. 2012	88	6	82	2014	

Jaar eerste kredietvoting	Hoofdproject	Krediet	Realisatie	Restant Krediet	Jaar verwacht gereed	Toelichting
2012	B-12626 IHP+ onderwijshuisv. 2012	1.626		1.626	2014-2015	Gymzaal Steijl wordt nu gerealiseerd (renovatie). Overige uitvoeringsplannen worden gemaakt.
2012	B-12628 Vergunningen Info-Systeem	10		10		Realisatie wordt in overleg met publieke dienstverlening ingevuld.
2012	B-12630 VII Riool buitengebied 2012	265	202	63	2014	
2012	B-12632 Brandm.ontruimins.basisscholen	78	63	15	2014	Laatste opdrachten staan uit binnen dit project.
2012	B-12634 Duurzaamheidsscan	80	6	74		Maximale bedrag 80.000 wordt in de loop van de jaren gebruikt voor nieuwe vestigingen van ondernemingen, conform collegebesluit d.d. 22-11-2011 nr. 11-23072.
2012	B-12635 Bepanting langs A73	854	307	547	2014	
2012	B-12637 Uitbreiding parkeercapaciteit	220	121	99		De aanleg van het parkeerterrein is eind december 2013 afgerond. De administratieve afhandeling vind in het eerste kwartaal van 2014 plaats, a.g.v. lager uitvallende kosten is minder dekking nodig vanuit de parkeereexploitatie, ten opzichte van de raming. In de voortgangsrapportage 2014 zal een budgettair neutrale begrotingswijziging worden ingediend.
2012	G-09647 Overgang financ.systeem 2012	130	80	50	2014	Restbedrag wordt in 2014 ingezet voor financieel systeem.
2012	O-12201 GOW 2012	2.330	2.366	-36		
2012	O-12211 XI Instandhouding 2012	1.969	949	1.020	2015	
2012	O-12212 X Watertaken 2012	837	109	728		
2012	R-11007 Geluidwerende maatr a73/a74	15.000	7.904	7.096	2015	Genomen maatregelen worden nu geëvalueerd. Op basis van uitkomsten evaluatie zullen vervolmaatregelen bepaald worden.
2012	R-11008 Regio zonder Grenzen	1.600	1.497	103		Uiterlijk in het 2e kwartaal 2014 wordt het project afgerekend. Het doel van het project was om als Euregio Rijn-Maas-Noord optimaal te profiteren van het evenement Floriade 2012 en een grensoverschrijdende spin-off te realiseren. De voor de subsidieaanvraag te realiseren doelen zijn allemaal gerealiseerd. Voor de afronding is een eindpublicatie gemaakt, die in de vorm van een magazine is uitgegeven. Voor de verantwoording en het indienen van een einddeclaratie is een inhoudelijk eindbericht opgesteld en ingediend. Op basis van een eerste toetsing door het Interreg Programmamanagement is het afsluitende bestedingsbewijs aangepast. Dit formulier is op 27 januari 2014 door Deloitte Accountants BV gewaarmerkt en wordt na ondertekening vanuit de gemeente Venlo met beantwoording van de aanvullend gestelde vragen over de inhoud van het eindbericht en meer in het bijzonder een nadere onderbouwing van de aangereikte resultaten toegestuurd. Hiermee is dan aan de formele voorwaarden van uitvoering van het project voldaan. Er is een totaal bedrag van € 1.605.758,81 aan subsidiabele uitgaven tijdens de projectlooptijd uitgegeven. Dit betekent, dat de geplande subsidiabele uitgaven waarop de toegekende subsidie is gebaseerd is gerealiseerd en dat verwacht mag worden dat het gedeclareerde bedrag maximaal wordt toegekend.
2012	R-12001 GVP 2012	1.416	1.076	340	2014	Binnen het gvp 2012 programma wordt het project 'infra Willebrordstraat' in het derde kwartaal 2014 uitgevoerd. De overige projecten zijn conform planning afgerond.
2012	R-12006 Huisvesting taalbrug	1.090	1.022	68	2014	Project dient alleen nog financieel afgewerkt te worden
2012	R-13002 Nieuwbouw sporthal egerbos	4.694	1.205	3.490	2014	
2012	R-14002 Poppodium	10.600	3.927	6.673	2014	Bouw in 2013 gestart, geplande oplevering in derde kwartaal 2014
2013	B-11641 Straat voor Straat	660	229	431	2015	Het project impuls binnenstad is een meerjarenplan. Enkele onderdelen van jaarschijf 2013 dienen nog gerealiseerd te worden in laatste jaar 2014.
2013	B-12636 Tijdelijk maatschapp. opvang	319	434	-115	2014	Overschrijding als gevolg van nadelige aanbesteding. Fiscale verrekening € 50.000 wordt in tweede kwartaal 2014 verwerkt. Restant overschrijding wordt verrekend met het project Herhuisvesting Taalbrug (R-12006).
2013	B-13601 Verkeersregelautomaten 2013	175		175	2014	
2013	B-13602 Bewegwijzering ANWB 2013	45		45	2014	
2013	B-13604 Vervanging bomen 2013	185	3	182	2014	
2013	B-13607 Herstel betonnen voeren en	1.092	38	1.054	2015	
2013	B-13608 Camera's binnenstad 2013	48		48	2014-2015	Het krediet kan niet worden afgesloten. Dit heeft betrekking op het vervangen van camera's in de openbare ruimte (binnenstad) en inrichting van de cameraruimte. Het traject heeft vertraging opgelopen.
2013	B-13609 Verv. Vijverbeschoeiingen 2013	90	8	82	2014	
2013	B-13611 Vervanging Servers 2013	50	3	47	2014	Restbedrag wordt in 2014 ingezet in ict samenwerking.
2013	B-13612 Kantoorautomatisering 2013	496	116	380	2014	Restbedrag wordt in 2014 ingezet in ict samenwerking.
2013	B-13615 Vervang. Veegmachines 2013	70		70	2014	
2013	B-13616 Vervang. tractoren SB 2013	85		85	2014	
2013	B-13617 Act. netwerkcomponenten 2013	300		300	2014	Restbedrag wordt in 2014 ingezet in ict samenwerking.
2013	B-13618 Aanpassen sportcomplexen 2013	280	162	118		Loopt

Jaar eerste kredietvoting	Hoofdproject	Krediet	Realisatie	Restant Krediet	Jaar verwacht gereed	Toelichting
2013	B-13622 Reconstr. groenvoorz 2013	44	36	8	2014	
2013	B-13628 IHP+ onderwijshuisv. 2013	7.392	710	6.682	2014-2015	Betreft de Zuidstroom & De Koperwiek in Venlo Zuid.
2013	B-13629 VII Riool buitengebied 2013	265		265	2016	
2013	B-13630 Openbare Verlichting 2013-2015	9.138	1.373	7.765	2013-2015	
2013	B-13632 Sporthal Gulick levensduurverl	200		200		Krediet handhaven totdat duidelijkheid bestaat over toekomstige ontwikkelingen rond gulickhal. Keuze nieuwe gymzaal bouwen of renovatie? In 2014 zal ook duidelijk worden of een private partner mee wil investeren.
2013	B-13633 Verhuizing Keramiekcentrum	570		570		
2013	B-13634 Venlo-Zuid Uitbr.Bet. Parkeren	223	62	161		Het project is in 2013 afgerond. Door het hergebruik van oude materialen is het project goedkoper uitgevoerd. Hierdoor is er minder dekking nodig uit de parkeereexploitatie dan vooraf geraamd. In de voortgangsrapportage 2014 zal een budgettair neutrale begrotingswijziging worden ingediend.
2013	B-13635 TPN CV Werken derden	1.000	676	324	2014	
2013	B-13636 Kleediokalen Venlosche Boys	150	151	-1	2014	
2013	B-13637 Bluswatervoorziening (restant)	237	161	76	2014	
2013	B-13643 Aanpassingen Maasboulevard	132	3	129	2014	Project zal in het voorjaar 2014 worden afgerond
2013	M-13401 Kazernekwartier OR fase 1	9.074	6.734	2.340	2016	De investeringen in de openbare ruimte van het kazernekwartier zijn gepland in de periode tot en met 2021. De afronding van de eerste fase wordt voorzien in 2016 maar hangt mede samen met de voortgang van de gronduitgifte.
2013	O-13201 GOW 2013	2.488	1.969	519		
2013	O-13208 Aanpassen Kazernestraat	200		200	2014	
2013	O-13211 XI Instandhouding 2013	1.863	366	1.497		
2013	O-13212 XWatertaken 2013	682	99	583		
2013	R-13001 GVVV 2013	1.886	43	1.843	2014-2015	De projecten binnen de jaarschijf 2013 worden in 2014 allemaal uitgevoerd waarna de afronding in 2014, c.q. begin 2015 zal plaatsvinden.
2013	R-13003 Ontsl parkeergarage maaswaard	1.700	86	1.614	2015	Tunnel dient gereed te zijn voor opening Parkeergarage Maaswaard
2013	R-13004 Restauratie monument de Luif	227		227	2014	Uitvoering 2014
	O-13213 KOR 2013		10	-10		In de begroting is de onttrekking uit de voorziening groot onderhoud Kunst in de Openbare Ruimte niet opgenomen. In 2014 zal bij de voortgangsrapportage een onderhoudsplan worden ingediend zodat de jaarlijkse onttrekkingen in de vorm van een krediet begroot kunnen worden.
	Totaal	296.094	151.448	144.646		

Bijlage V Verantwoordingsinformatie specifieke uitkeringen (SiSa-bijlage)

 Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties		SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking ssa						
Departement	Nummer	Specifieke uitkering	INDICATOREN					
V&J	A1	Verzameluitkering Veiligheid & Justitie Regeling verzameluitkering Gemeenten	Besteding (jaar T)					
			Aard controle R Indicatornummer: A1 / 01 € 55.046					
OCW	D1	Regionale meld- en coördinatiecentra voortijdig schoolverlaten Besluit regionale meld- en coördinatiefunctie voortijdig schoolverlaten Gemeenten	Besteding (jaar T)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)				
			Aard controle R Indicatornummer: D1 / 01 € 1.185.826	Aard controle R Indicatornummer: D1 / 02 € 0				
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2014 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)		
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01 € 2.532.894	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02 € 310.918	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03 € 163.243	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04 € 465.108		
I&M	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslaaai (inclusief bestrijding spoorwegtaawaai) Subsidieregeling sanering verkeerslaaai Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen emaaft de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van rijksmiddelen	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 01 1 lenM/BSK 2013/267989 € 0 2 lenM/BSK 2013/268695 € 0	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 02 € 0	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 03 € 0	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E3 / 04 Nee	Aard controle R Indicatornummer: E3 / 05 € 0	
I&M	E11B	Nationaal Samenwerkingsprogramma Luchtkwaliteit (NSL) SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr) (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen emaaft de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Besteding (jaar T) ten laste van eigen middelen	Besteding (jaar T) ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente)	Besteding (jaar T) ten laste van rentebaten gemeente op door provincie verstrekte bijdrage NSL	Teruggestort/verrekend in (jaar T) in verband met niet uitgevoerde maatregelen
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 01 1 2011/00273 € 0 2 2011/00855 € 135.610	Aard controle R Indicatornummer: E11B / 02 € 0 Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 07 1 2011/00273 € 64.682 2 2011/00855 € 319.210	Aard controle R Indicatornummer: E11B / 03 € 0 Cumulatieve besteding ten laste van eigen middelen tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 08 1 2011/00273 € 0 2 2011/00855 € 791.668	Aard controle R Indicatornummer: E11B / 04 € 0 Cumulatieve besteding ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente) tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 09 1 2011/00273 € 0 2 2011/00855 € 0	Aard controle R Indicatornummer: E11B / 05 € 0 Cumulatieve besteding ten laste van rentebaten gemeente op door provincie verstrekte bijdrage NSL tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 10 1 2011/00273 € 64.682 2 2011/00855 € 319.210	Aard controle R Indicatornummer: E11B / 06 € 0 Cumulatieve besteding ten laste van bijdragen door derden = contractpartners (niet rijk, provincie of gemeente) tot en met (jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E11B / 11 1 2011/00273 € 0 2 2011/00855 € 0

Departement		Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa				
I N D I C A T O R E N								
I&M	E25	Beleidsregeling subsidies Budget Investerings Ruimtelijke Kwaliteit (BIRK) Beleidsregeling subsidies budget investeringen ruimtelijke kwaliteit (BIRK) Provincies en gemeenten	Besteding (jaar T) exclusief bestedingen uit baten exploitatie	Eindverantwoording Ja/Nee	Cumulative bestedingen tot en met (jaar T) exclusief bestedingen uit baten exploitatie	Berekende bate boven drempelwaarde ten behoeve van benefit sharing	Aantal gerealiseerde kwaliteitsdragers	Aantal gerealiseerde kwaliteitsdragers
			Aard controle R Indicatornummer: E25 / 01	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E25 / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E25 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E25 / 04	Aard controle R Indicatornummer: E25 / 05	Aard controle R Indicatornummer: E25 / 06
			€ 3.896.923	Nee	€ 55.368.732			
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer SiSa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van provinciale middelen	Overige bestedingen (jaar T)	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoordde bestedingen ten laste van provinciale middelen	Correctie ten opzichte van tot jaar T verantwoorde overige bestedingen	
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05	
			1 2008/2680 (2008-2011)	€ 0	€ 0			
			2 CAS200900004822/DOC2009039669 (2009-2012)	€ 0	€ 0			
			3 CAS2009000021821/DOC20090140769 (2010-2013)	€ 0	€ 0			
			4 2008/20911 (Koninginneplein 2e fase)	€ 0	€ 0			
			5 CAS201000011990/DOC20100130437 (Koninginneplein 3e fase)	€ 0	€ 0			
			6 CAS201000017493/DOC20100163761 (2011-2014)	€ 410.654	€ 625.391			
			7 2012/28184 (Bikeway)	€ 219.127	€ 0			
			8 2013/7687 (Maaslijn)	€ 30.000	€ 0			
9 2013/40351 (2012/2013-2015)	€ 215.350	€ 440.850						
	Kopie beschikkingnummer	Cumulative besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulative overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee			
	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 06	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 07	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 10			
1 2008/2680 (2008-2011)	€ 1.222.595	€ 2.587.656			Ja			
2 CAS200900004822/DOC20090039669 (2009-2012)	€ 872.932	€ 2.608.414			Ja			
3 CAS2009000021821/DOC20090140769 (2010-2013)	€ 979.185	€ 1.593.398			Ja			
4 2008/20911 (Koninginneplein 2e fase)	€ 1.000.000	€ 12.192.482			Ja			
5 CAS201000011990/DOC20100130437 (Koninginneplein 3e fase)	€ 500.000	€ 3.139.707			Ja			
6 CAS201000017493/DOC20100163761 (2011-2014)	€ 933.282	€ 1.242.775			Ja			
7 2012/28184 (Bikeway)	€ 219.127	€ 680.919			Nee			
8 2013/7687 (Maaslijn)	€ 30.000	€ 0			Nee			
9 2013/40351 (2012/2013-2015)	€ 215.350	€ 440.850			Nee			
I&M	E29	Tijdelijke regeling eenmalige uitkering stedelijke synergieprojecten Kaderrichtlijn Water Tijdelijke regeling eenmalige uitkering stedelijke synergieprojecten Kaderrichtlijn Water Gemeenten	Hieronder per regel één beschikkingnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee	Cumulative bestedingen tot en met (jaar T)		
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E29 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E29 / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E29 / 03	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E29 / 04		
			1 STESY033	€ 0	Ja	€ 57.237		
I&M	E30	Quick wins binnenhavens Tijdelijke regeling Quick Wins Binnenvaart Provincies en gemeenten	Hieronder per regel één projectaanduiding en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Eindverantwoording Ja/Nee		
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E30 / 01	Aard controle R Indicatornummer: E30 / 02	Aard controle R Indicatornummer: E30 / 03	Aard controle R Indicatornummer: E30 / 04		
			1 5000001131	€ 0	€ 0	Ja		

Department	Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa			
I N D I C A T O R E N						
SZW	G1	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) gemeente 2013 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of er in (jaar T) geen, enkele of alle inwoners werkzaam waren bij een Openbaar lichaam o.g.v. de Wgr.	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners van uw gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (jaar T)	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T), uitgedrukt in arbeidsjaren	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de inwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze	
			Aard controle R Indicatornummer: G1 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1 / 02	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1 / 03	
			0,00	0,00	Nee	
SZW	G1A	Wet sociale werkvoorziening (Wsw) totaal 2012 Wet sociale werkvoorziening (Wsw) Alle gemeenten verantwoorden hier het totaal (jaar T-1). (Dus: deel Openbaar lichaam uit SiSa (jaar T-1) regeling G1B + deel gemeente uit (jaar T-1) regeling G1C-1) na controle door de gemeente.	Hieronder per regel één gemeente(code) uit (jaar T-1) selecteren en in de kolommen emasaat de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Het totaal aantal geïndiceerde inwoners per gemeente dat een dienstbetrekking heeft of op de wachtlijst staat en beschikbaar is om een dienstbetrekking als bedoeld in artikel 2, eerste lid, of artikel 7 van de wet te aanvaarden op 31 december (T-1); inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal inwoners dat is uitgestroomd uit het werknemersbestand in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam	Het totaal aantal gerealiseerde arbeidsplaatsen voor geïndiceerde inwoners in (jaar T-1), uitgedrukt in arbeidsjaren; inclusief deel openbaar lichaam
			Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G1A / 01	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 02	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 03	Aard controle R Indicatornummer: G1A / 04
			1 0983 (Venlo)	894,00	37,23	637,43
			€ 37.356.413	€ 705.176	€ 1.930.236	€ 13.733
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 WWB gemeente 2013 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand Gemeente 1.1 Wet werk en bijstand (WWB)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente 1.1 Wet werk en bijstand (WWB)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente 1.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04
			€ 37.356.413	€ 705.176	€ 1.930.236	€ 13.733
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen Gemeente 1.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente 1.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de inwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze.
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G2 / 10
			€ 131.296	€ 10.235	€ 0	Ja
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen) gemeente 2013 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob)	Baten (jaar T) levensonderhoud gevestigde zelfstandigen (exclusief Bob) (exclusief Rijk)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (exclusief Bob) (exclusief Rijk)
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04
			€ 130.105	€ 387.398	€ 5.547	€ 211.731
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee Zie de toelichting in de inwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze.	Besteding (jaar T) aan onderzoek als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004 (exclusief Bob)
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05
			€ 0	€ 0	Ja	€ 63.361
						€ 0

Departement		Nummer	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2013 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking siSa				
I N D I C A T O R E N								
SZW	G5	Wet participatiebudget (WPB) gemeente 2013 Wet participatiebudget (WPB) Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Het aantal in (jaar T) bij een ROC ingekochte contacturen					
			<p>Let op: Dit is de enige gelegenheid om verantwoording af te leggen over deze taakuitvoering</p> <p>Let op: Deze verantwoording kan niet door een gemeenschappelijke regeling worden uitgevoerd, ongeacht de keuze van de gemeente bij indicator G5/02</p> <p style="text-align: center;"><i>Aard controle D1</i> Indicatornummer: G5 / 01</p> <p>3925</p> <p>Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee</p> <p>De zelfstandige uitvoering betreft de indicatoren G5/03 tot en met G5/07</p> <p>Zie de toelichting in de invulwijzer voor hulp bij het invullen en de mogelijke consequenties van een verkeerde keuze</p> <p style="text-align: center;"><i>Aard controle n.v.t.</i> Indicatornummer: G5 / 02</p>					
				Besteding (jaar T) participatiebudget	Waarvan besteding (jaar T) van educatie bij roc's	Baten (jaar T) (niet-Rijk) participatiebudget	Waarvan baten (jaar T) van educatie bij roc's	Besteding (jaar T) Regellu
				<i>Aard controle R</i> Indicatornummer: G5 / 03	<i>Aard controle R</i> Indicatornummer: G5 / 04	<i>Aard controle R</i> Indicatornummer: G5 / 05	<i>Aard controle R</i> Indicatornummer: G5 / 06	<i>Aard controle R</i> Indicatornummer: G5 / 07
Nee				€ 6.887.592	€ 638.620	€ 0	€ 0	

Bijlage VI Gewaarborgde geldleningen

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving onderdeel	Restantbedrag van de geldlening aan het begin van het dienstjaar 2013		Bedrag van de in de loop van het dienstjaar te waarborgen / gewaarborgde geldleningen	Totaalbedrag van de gewone en buitengewone aflossing	Restantbedrag van de geldlening aan het einde van het dienstjaar 2013	
	Totaal	Waarvan door de gemeente gewaarborgd			Totaal (2+3-4)	Waarvan door de gemeente gewaarborgd
	1	2	3	4	5	6
Zorginstellingen	775	775	0	491	284	284
Overige (door de gemeente gesubsidieerde instellingen)	14.509	14.509	300	5.858	8.951	8.951
Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW)						
OLO (borging direct bij WSW)	408.670	408.670	10.000	28.709	389.961	389.961
RPF (vrijwaringsleningen)	27.487	27.487	0	3.222	24.265	24.265
Hypothecaire geldleningen (NHG)	19.461	19.461		1.939	17.522	17.522
TOTAAL GENERAAL	470.902	470.902	10.300	40.219	440.983	440.983

Bijlage VII Overzicht kapitaallasten

RENTE

Basisgegevens

Als basis voor de berekening van de rente geldt de verkorte balans primo 2013.

Op deze balans zijn de bedragen vermeld zoals deze zijn opgenomen

in de staat van activa, de reserves en voorzieningen alsmede de staat van

opgenomen geldleningen. Bij de gemeentelijke bouw grondexploitatie is uitgegaan

van een geïnvesteerd bedrag van € 52,9 miljoen.

bedragen x € 1.000

ACTIVA			PASSIVA	
	Bedrag			Bedrag
Vaste activa			Vaste financierings- middelen	
Activa volgens de activastaat	361.281			
Vlottende activa			Eigen vermogen	
Onderhanden werk (grondvoor- raad)	52.889		Reserves	78.918
			Overige	
			Voorzieningen	46.309
			Langlopende schulden	388.777
			Overschot aan financierings- middelen	-99.835
	414.170			414.170

Uit bovenvermelde activeringen en passiveringen zijn de de volgende baten en lasten voortgevloeid:

bedragen x € 1.000

Lasten			Baten	
Omschrijving	bedrag		Omschrijving	bedrag
Externe financieringskosten			Externe baten	
Rente opgenomen geldleningen	14.671		Rente over het overschot aan financieringsmiddelen	430
Rente over het overschot aan financieringsmiddelen	160		Rente SVN	-
			Rente Wel.Kom	2.237
Interne financieringskosten			Interne baten	
Rente over reserves en voor- zieningen	3.908		Rente grondbedrijf	784
Dotatie risicovoorziening	80		Doorberekend aan producten	17.927
			Saldo kostenplaats rente (960)	2.560-
	18.818			18.818

BATEN

Externe baten

Rente over het overschot aan financieringsmiddelen

Het overschot aan financieringsmiddelen bedraagt	99.835	
Ontvangen rente		430

Rente verstrekte langlopende geldleningen

Conform realisatie		2.237
--------------------	--	-------

Interne baten

Rente gemeentelijk Grondbedrijf

Van het Grondbedrijf wordt rente ontvangen gebaseerd op het gemiddeld berekend rentepercentage van de begroting 2012.

Gemiddeld berekend rentepercentage begroting 2012 is 4,10%. Afgerond op kwart procenten is dit 4,00%.

De basis voor de rente is het onderhanden werk -/- reserves&voorzieningen van het grondbedrijf per 01-01-2013

Onderhanden werk Grondbedrijf	52.889	
Reserves en voorzieningen Grondbedrijf	33.285	
	<hr/>	
	19.604	
Bij 4,00 % rente is dit		784

*Door te berekenen rente aan producten etc. *)*

De rente wordt toegerekend aan de producten op basis van een gemiddeld percentage over de boekwaarde per 1 januari van het begrotingsjaar.

15.367

TOTAAL BATEN

18.818

*) Berekening hiervan:

- Totale boekwaarde van de investeringen per 1 januari 2013	361.281
- Af: boekwaarde waarover een voorafbepaald rentepercentage is vastgesteld	51.473

(a)

 309.808

- Totale door te belasten rente in de jaarrekening 2013	15.367
- Af: voorafbepaalde toe te rekenen rente	2.760

(b)

 12.606

Berekend gemiddeld rentepercentage: 4,07 %

Toerekening van de rente:

Het percentage van de te verdelen rente wordt bij de Kadernota voorafgaande aan het begrotingsjaar vastgesteld. In de Kadernota 2013-2016 is dit percentage vastgesteld op 5 %. Op basis hiervan en rekening houdende met de vooraf bepaalde rente wordt deze rente over de boekwaarde op 1 januari 2013 toegerekend aan de producten / projecten.

Conform de activastaat is verdeeld	17.927
De totale rente bedraagt	15.367

Te veel verdeeld over de producten	<u>2.560</u>
------------------------------------	--------------

Dit bedrag wordt ten gunste van het product 960 "Saldo van kostenplaatsen" op beleidstaak 960 verantwoord.

AFSCHRIJVINGEN

-

De afschrijvingen worden berekend conform de nota afschrijvingsbeleid.

Conform de activastaat, opgenomen onder bijlagen,

bedragen deze:	17.401
----------------	--------

Bijlage VIII Overzicht langlopende geldleningen

Opgenomen langlopende geldleningen								2013					
Nr.	Vervaldatum	Crediteur	oorspronkelijk bedrag van de geldlening of het voorschot EURO's	datum raad/b+w	Jaar van de laatste aflossing	rente-percentage	Rente-herziening	restantbedrag van de geldlening of het voorschot aan het begin van het dienstj.	bedrag van de v/h dienstj. op te nemen/opgenomen geldleningen	Rente	Aflossing	restantbedrag van de geldlening of het voorschot aan het einde van het dienstjaar	
216	19-jan	BNG	445.677	16-11-87	2026	5,650	geen	322.762		17.542	12.939	309.823	
223	24-jan	NWB	30.000.000	04-02-03	2028	4,469	geen	19.200.000		807.846	1.200.000	18.000.000	
8	5-feb	NWB	1.361.341	30-11-95	2016	6,160	geen	272.268		12.975	68.067	204.201	
17	8-feb	BNG	1.815.121	19-12-96	2019	4,310	geen	635.292		23.872	90.756	544.536	
14	9-feb	BNG	1.815.121	19-12-96	2018	5,410	geen	544.536		25.068	90.756	453.780	
236	28-feb/31-aug	BNG	45.000.000		2021	2,760	geen	40.500.000		1.045.350	4.500.000	36.000.000	
109	1-mrt	BNG	303.331	14-09-89	2040	4,550	geen	259.689		11.635	4.772	254.916	
237	1-mrt	BNG	45.000.000		2032	3,990	geen	45.000.000		1.795.500	0	45.000.000	
231	5-mrt	BNG	1.300.000	nvt	2027	5,395	geen	780.000		39.774	52.000	728.000	
225	8-mrt	NWB	20.000.000	24-03-04	2029	4,450	geen	13.600.000		576.226	800.000	12.800.000	
226	23-mrt	BNG	25.000.000	11-04-06	2031	3,954	geen	19.000.000		720.617	1.000.000	18.000.000	
7	3-apr	NWB	1.361.341	30-03-95	2016	7,650	geen	204.201		11.745	68.067	136.134	
232	6-apr	BNG	2.268.901	nvt	2021	5,390	geen	1.021.005		50.531	113.445	907.560	
11	15-apr	BNG	1.815.121	19-12-96	2017	6,070	geen	453.780		23.627	90.756	363.024	
9	18-apr	NWB	1.815.121	30-11-95	2016	6,690	geen	363.024		20.019	90.756	272.268	
19	18-apr	NWB	1.815.121	19-12-96	2020	5,690	geen	726.048		37.683	90.756	635.292	
1	1-mei	BNG	1.027.812	26-11-87	2011	4,500	geen	765.892		33.675	26.352	739.539	
3	1-mei	BNG	6.262.167	26-11-87	2011	4,500	geen	4.666.359		205.169	160.557	4.505.802	
112	1-mei	BNG	378.952	13-12-90	2041	4,330	1 mei 2021	330.361		14.134	5.914	324.447	
238	4-mei	NWB	22.500.000		2042	3,915	geen	22.500.000		880.875	0	22.500.000	
239	4-mei	NWB	20.000.000		2032	3,705	geen	20.000.000		741.000	0	20.000.000	
4	1-jun	BNG	1.944.902	26-11-87	2013	4,880	1 juni 2013	1.470.433		57.735	41.723	1.428.711	
104	1-jun	BNG	290.873	27-02-87	2035	4,850	1 juni 2015	229.257		10.959	5.638	223.619	
105	1-jun	BNG	74.420	27-02-87	2035	4,850	1 juni 2015	58.655		2.804	1.442	57.213	
240	4-jun	Deutsche Bank	23.500.000		2052	4,000	geen	23.500.000		940.000	0	23.500.000	
218	6-jun	ASN	11.344.505	05-01-01	2026	5,420	geen	6.352.923		330.323	453.780	5.899.143	
15	8-jun	BNG	1.815.121	19-12-96	2018	5,170	geen	544.536		25.507	90.756	453.780	
228	21-jun	BNG	20.000.000	nvt	2035	4,230	geen	20.000.000		846.000	0	20.000.000	
229	21-jun	BNG	25.000.000	nvt	2035	3,820	geen	23.000.000		858.651	1.000.000	22.000.000	
18	23-jun	BNG	2.268.901	19-12-96	2019	4,920	geen	794.115		36.156	113.445	680.670	
120	30-jun	BNG	680.670	12-05-95	2015	6,920	geen	102.101		5.881	34.034	68.067	
217	30-jun	BNG	2.807.500	26-11-87	2038	4,100	geen	2.329.751		94.451	51.839	2.277.911	
234	30-jun	BNG	10.000.000		2016	3,090	geen	10.000.000		309.000	0	10.000.000	
12	1-jul	BNG	1.134.451	19-12-96	2017	5,900	geen	283.613		15.060	56.723	226.890	
219a	8-jul	NWB	4.400.000		2021	3,450	geen	3.960.000		129.367	440.000	3.520.000	
121	30-jul	BNG	680.670	17-07-97	2022	5,040	geen	272.268		13.147	27.227	245.041	
220	31-jul	BNG	15.000.000	19-12-01	2027	5,105	geen	9.000.000		446.602	600.000	8.400.000	
13	18-aug	BNG	907.560	19-12-96	2017	5,890	geen	226.890		12.376	45.378	181.512	
122	24-aug	BNG	421.466	28-05-98	2015	5,350	geen	70.244		3.316	23.415	46.829	
235	31-aug	BNG	25.000.000		2014	1,719	geen	16.666.667		238.352	8.333.333	8.333.333	
224	1-sep	BNG	5.000.000	18-12-02	2028	4,635	geen	3.200.000		145.230	200.000	3.000.000	
10	23-okt	BNG	907.560	03-10-96	2016	6,125	geen	181.512		10.593	45.378	136.134	
221	29-nov	NWB	20.000.000	19-12-01	2027	4,890	geen	12.000.000		583.323	800.000	11.200.000	
119	17-dec	NWB	907.560	23-12-93	2019	8,060	geen	254.117		20.352	36.302	217.815	
2	30-dec	BNG	4.894.473	26-11-87	2012	4,810	geen	3.631.503		116.559	132.287	3.499.216	
118	30-dec	Roeiers	680.670	24-11-93	2019	6,750	geen	163.361		11.022	27.227	136.134	
16	31-dec	BNG	2.722.681	19-12-96	2018	4,490	geen	816.804		36.658	136.134	680.670	
101	31-dec	BNG	279.233	27-02-87	2031	4,580	geen	201.922		9.247	6.893	195.029	
102	31-dec	BNG	1.354.534	27-02-87	2031	4,580	geen	998.755		45.739	34.094	964.660	
227	30-dec	ASN	35.000.000		2019	3,800	geen	35.000.000		1.330.000	0	35.000.000	
233	23-jun/23-dec	BNG	25.000.000		2025	3,750	geen	21.666.667		795.660	1.666.667	20.000.000	
241	31-dec	Knecht-Drenth	724.179		2028	0,000	geen	578.979		0	36.300	542.679	
TOTAAL			476.027.057					388.700.292		0	14.574.931	22.905.908	365.794.384

Bijlage IX Staat van vaste activa

(Bedragen * € 1.000)

Groeps- en object nummer en omschrijving	Oorspronkelijk bedrag 1-1	Invest. in jaar	Desinvest. in jaar	Boekwaarde per 1-1	Afschrijvingskosten	Waarvan extra	Bedrag aflossing	Rente-kosten	Kapitaal-lasten	Boekwaarde per 31-12
Kosten sluiten geldleningen	785			665	17					648
Gronden en terreinen	25.206	3.655	-80	22.294	116			1.204	1.320	25.753
Gronden en terreinen AV		10								10
Woonruimte	859			100	16			5	21	85
Bedrijfsgebouwen	159.914	1.368	-10.938	92.183	4.504			4.591	10.580	78.109
Bedrijfsgebouwen AV	24.962	15.505		24.962				1.502	1.502	40.467
Grond, weg en water	137.247	-228		61.628	3.898			3.091	6.990	57.501
Grond, weg en water AV	17.071	3.609		17.071				657	657	20.680
Vervoermiddelen	7.137	289	-28	1.429	346			78	452	1.344
Vervoermiddelen AV										
Machines, app en installaties	25.308	658		9.486	2.359			486	2.844	7.785
Machines, app en install. AV	863	513		863				50	50	1.376
Overige mat. vaste activa	58.255	435		17.683	3.042			889	3.931	15.075
Overige mat. vaste activa AV	233	498		233				3	3	731
Bijdrage in activa derden	30.974	859		25.495	635			790	1.426	25.719
Kapitaalverstrek. aan deelneming		14								14
Leningen woningbouw corp.	125.355			15.398	490					14.909
Leningen aan deelnemingen		51.557								51.557
Overige langlopende leningen	67.427	-34.906		35.702	306					491
Verstrekke leningen SVN constr	394	95		394				20	20	489
Verstrekke Startersleningen	1.404	-134		1.404				70	70	1.270
Verstr.startersl.afkoopmethodi	-63	59		-63						-4
Aandelen in gem. regelingen	36.779	-1.542	-874	34.088				1.683	2.557	31.672
Langlopende vorderingen										
SVN - constructie	170	-95		170						75
VROM Startersfonds	35	140		35				2	2	174
Starterslening afkoopmethodiek	63	-58		63				3	3	4
Totaal generaal	720.376	42.300	-11.920	361.282	15.730			15.125	32.428	375.932

Bijlage Xa Specificatie per exploitatiegebied (majeure grondexploitaties)

(Bedragen in euro's)

Omschrijving	Boekwaarde per 1-1-2013	Uitgaven 2013	Inkomsten 2013	Boekwaarde 31-12-2013	Vermoedelijk te		Verwacht resultaat	Contant per balansdatum 31-12-2013 ⁽¹⁾	Gecalculeerd resultaat ⁽²⁾	Einddatum
					besteden	ontvangen				
Exploitatie in uitvoering										
Venlo Centrum Zuid	8.204.588	1.547.518	74.109	9.677.997	15.998.429	5.350.000	20.326.426-	13.973.133-	20.389.977-	31-12-2020
Maasboulevard	1.735.881-	2.217.294	481.413	-	-	-	-	-	-	31-12-2013
Centrumplan Blerick	5.011.393	423.103	160.335	5.274.161	2.422.352	1.665.000	6.031.513-	5.210.248-	5.909.073-	31-12-2016
Koramic/ Janssen Dings	106.423-	60.767	-	45.656-	336.929	291.357	84	-	1.043	31-12-2014
Centrumplan Tegelen	834.076	1.432.865	2.266.941	-	-	-	-	-	-	31-12-2013
Q4	13.313.142	3.896.923	2.784.833	14.425.232	20.633.320	32.916.981	2.141.571-	1.553.166-	2.145.698-	31-12-2019
Kazernekwartier (FHK)	17.302.650	1.407.921-	1.564.654	14.330.075	23.685.340	37.952.925	62.490-	32.869-	66.590-	31-12-2025
Trade Port West 1 *	1.264.419-	1.661.803-	13.507	2.939.729-	4.663.834	10.043.130	8.319.025	6.365.172	1.264.419	31-12-2018
Veegtes	3.081.900	221.297	-	3.303.197	3.865.057	7.168.254	-	-	-	31-12-2016
Totaal Exploitatie in uitvoering	44.641.026	6.730.043	7.345.792	44.025.277	71.605.261	95.387.647	20.242.891-	14.404.244-	27.245.876-	
Exploitatie in uitvoering met overeenkomst										
Masterplan	4.304.625	458.357	25.188	4.737.794	9.854.783	10.638.077	3.954.500-	2.079.731-	4.011.500-	31-12-2025
Nieuw Stalberg	1.452.143-	62.797	-	1.389.346-	1.145.994	30.000	273.352	262.208	272.000	31-12-2014
Totaal Exploit. in uitv. met overeenkomst	2.852.482	521.154	25.188	3.348.448	11.000.777	10.668.077	3.681.148-	1.817.523-	3.739.500-	
Overige, niet-majeure grexen										
Overige grexen *	6.769.622	1.540.059	1.826.006	6.483.675	8.954.046	17.336.525	1.898.804	1.821.395	1.898.804	variabel
Totaal Overige grexen	6.769.622	1.540.059	1.826.006	6.483.675	8.954.046	17.336.525	1.898.804	1.821.395	1.898.804	
TOTAAL GENERAAL	54.263.130	8.791.256	9.196.986	53.857.400	91.560.084	123.392.249	22.025.235-	14.400.372-	29.086.572-	-

* = nieuw in dit overzicht.

⁽¹⁾ Contante waarde = het verwacht resultaat contantgemaakt tegen het gehanteerde rentepercentage van 4,25 %.

⁽²⁾ Gecalculeerd resultaat = volgens de laatst vastgestelde grondexploitatie.

Bijlage Xa1 Toelichting bouwgrondexploitatie

Binnen het grondbedrijf wordt een groot aantal projecten geadmineistreerd. Enerzijds betreft het in voorbereiding zijnde dan wel in uitvoering zijnde grondexploitatieprojecten. De grondexploitatieprojecten zijn gericht op de productie van bouwrijpe grond.

Anderzijds wordt het project verspreid liggende gronden geadmineistreerd waarin de gronden worden verantwoord die eigendom zijn van het grondbedrijf maar waar (nog) geen concrete ontwikkelingen (meer) plaatsvinden.

Voor de zogenaamde in uitvoering zijnde grondexploitatieprojecten zijn door het college van burgemeester en wethouders exploitatieopzetten (= exploitatiebegrotingen) vastgesteld en zijn, voor de geraamde investeringen, kredieten beschikbaar gesteld door de gemeenteraad.

Deze in uitvoering zijnde grondexploitatieprojecten zijn ingedeeld in:

- Exploitatie in uitvoering (zonder overeenkomst met externe partners). De gemeente verzorgt de gehele bouwgrondproductie. In veel gevallen is wel sprake van een overeenkomst inzake toekomstige afname van bouwrijpe gronden.
- Exploitatie in uitvoering met een overeenkomst. Er is sprake van een exploitatie in uitvoering met een overeenkomst indien met een ontwikkelaar, naast afspraken over de afname van bouwrijpe grond, afspraken worden gemaakt over een bepaalde rolverdeling in de productie van de bouwrijpe gronden.
- Restexploitaties met of zonder overeenkomst. Indien het merendeel van de werkzaamheden is uitgevoerd en de uitvoerings- en financiële risico's beperkt zijn, wordt de exploitatie in uitvoering omgezet in een restexploitatie.

Voor een aantal grotere, majeure grondexploitatieprojecten wordt in deze productenrealisatie (jaarrekening) de inhoudelijke en financiële voortgang in 2013 verantwoord middels bijgaande grondexploitatiestaten en de bijbehorende tekstuele toelichting. De presentatie in de productenrealisatie is conform bovengenoemde volgorde van (rest)exploitatie. Tevens wordt voor deze projecten de laatst vastgestelde (herziene)exploitatieopzet en de meest actuele exploitatiebegroting gepresenteerd. Ook de overige grondexploitaties worden, middels een verzamelde staat-p gepresenteerd.

De resultaten conform de vastgestelde exploitatieopzet alsmede de meest actuele exploitatiebegroting zijn berekend op basis van een zogenaamde eindwaardeberekening: Het resultaat betreft het resultaat aan het einde van de exploitatieperiode van het project, conform de richtlijnen zoals vastgesteld in de nota Ontwikkelbedrijf. Hierbij wordt rekening gehouden met prijsstijgingen en rentetoevoeging. Afhankelijk van de looptijd van het project wordt rekening gehouden met een rentepercentage van: 4,25% bij een grex die tot en met 2014 loopt, 5% indien de looptijd tot en met 2017 is, en 5,5% bij langer lopende grondexploitaties. Prijsstijgingen met betrekking tot de kosten en opbrengsten variëren van 0% tot 2,5%.

Omdat de exploitatieresultaten van de diverse projecten een verschillende einddatum kennen geeft het optellen van alle resultaten op eindwaarde geen juiste informatie omtrent het totaal verwachte resultaat. Door alle resultaten op eindwaarde terug te rekenen (contante waarde berekening) naar eenzelfde balansdatum (31-12-2013) wordt een sommatie van de resultaten mogelijk gemaakt. In bijgaande grondexploitatiestaten worden daarom tevens de resultaten per balansdatum gepresenteerd.

Bijlage Xc Toelichting exploitatiegebieden

VENLO CENTRUM ZUID

Exploitatiegegevens

Startdatum: 01-01-1992

Einddatum: 31-12-2020

Vastgestelde exploitatieopzet: mei 2013 (jaarrekening 2012)

Ruimtegebruik

Bruto plangebied: circa 49,4 ha.

Openbare ruimte: circa 22,6 ha.

Bouwgrond: circa 26,8 ha.

Uitvoeringsfase plan

In 2013 is in deelplan Sinselveld de bouw van studentenhuysvesting op de voormalige locatie van Jan Linders aan de Zuidsingel afgerond en opgeleverd. De werkzaamheden van het woonrijpmaken zijn eveneens afgerond in 2013 en de herinrichting van de Zuidsingel is opgepakt.

Met betrekking tot het deelgebied Maaswaard hebben in 2013 een aantal belangrijke ontwikkelingen plaatsgevonden.

Woonwenz is volop bezig met de afronding van de renovatie van het Nedinsco-complex. Het complex is eind 2013 grotendeels opgeleverd. Diverse commerciële functies (onder andere Omroep Venlo, L1 en Media Creations) hebben hier hun plek gevonden. In het bovenste deel van de toren is een restaurant gevestigd. En daarnaast zijn er 27 starterswoningen/appartementen opgeleverd. Ook het deel van de begane grond waar de gemeente Venlo ruim 2.000 m² huurt is eind 2013 opgeleverd.

Daarnaast is in 2013 volop verder gewerkt aan de bouw van parkeergarage/stadskantoor.

Het deelgebied Maaswaard bevindt zich nu volop in de uitvoeringsfase. Het woonrijpmaken en inrichten van de openbare ruimte rondom Nedinsco is grotendeels afgerond. Overigens worden Nieuwbouw Stadskantoor en toegangstunnel Parkeergarage middels afzonderlijke kredieten bij de Algemene Dienst gerealiseerd.

Exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat wordt geraamd op € 13,9 miljoen. nadelig op contante waarde per 31 december 2013.

In de huidige ramingen is rekening gehouden met het in de tijd naar achteren schuiven van grondopbrengsten, mede ingegeven door de omstandigheden en ontwikkelingen op de vastgoedmarkt waar een substantieel herstel vooralsnog op zich laat wachten. Daarnaast zijn de verwachte grondopbrengsten enigszins bijgesteld als gevolg van de neerwaartse druk op de verkoopprijzen van woningen en daarmee ook op de grondprijzen. Dit laatste weer als gevolg van de residuele grondwaardemethodiek die contractueel wordt toegepast voor het berekenen van de grondprijzen. Tevens van invloed op de fasering en ook de grondprijzen blijft het aanbod van appartementen dat op de markt is gekomen binnen het plan Maasboulevard. Zodra de verkopen daar toenemen en daarmee het aanbod wordt verkleind, vergroot dit de ontwikkelingskansen binnen het plan Maaswaard.

MAASBOULEVARD

Exploitatiegegevens

Startdatum: 1-1-2002

Einddatum: 31-12-2013

Laatst vastgestelde herziening: mei 2013 (jaarrekening 2012)

Uitvoeringsfase plan

Het project is in 2013 gereed gekomen en financieel afgerond. Enkele restwerken zijn nog opgenomen in een restexploitatie. Het betreft hier werkzaamheden direct grenzend aan het monument de Luif, dat in 2014 zal worden gerenoveerd. Enkele kunstwerken in de openbare ruimte (Kop van Weerd) waaronder het glazen beeld van Scheuten, zijn in 2013 geplaatst. Dit laatste moest begin 2014 wegens technische problemen worden geamoveerd.

De Luif, onderdeel commercieel (circa 5.000m² BVO), dat door ING wordt ontwikkeld, is in december 2012 als casco opgeleverd. ING heeft medio 2013 de Primark gecontracteerd. Hiervoor vindt momenteel de afbouw plaats. Het casco van de middenzaal, als uitbreiding van de Maaspoort, dat bovenop de commerciële ruimte is gebouwd, is begin 2013 opgeleverd waarna de nieuwe middenzaal bij de start van het theaterseizoen 2013/2014, in september 2013, in gebruik is genomen. De middenzaal is december 2013 in eigendom aan de Maaspoort overgedragen.

Exploitatieresultaat

De vastgestelde berekening van mei 2013 kent een overschot van ca. € 0,4 miljoen.

Het exploitatieoverschot conform de nacalculatie, zoals aan uw raad is voorgelegd in december 2013, kent een positief resultaat van € 462.000, wat is toegevoegd aan de Algemene Grondreserve.

CENTRUMPLAN BLERICK

Exploitatiegegevens

Startdatum: 1-1-2003

Einddatum: 31-12-2016

Vastgestelde exploitatieopzet: mei 2013 (jaarrekening 2012)

Ruimtegebruik

Openbare ruimte: ca. 1,0 ha.

Bouwgrond: ca. 0,8 ha.

Uitvoeringfase plan

In 2013 is er verdere invulling geven aan de planvorming voor de twee haltes binnen het centrumplan en zijn de contractonderhandeling doorgezet. Dit heeft geresulteerd in een contract voor de "oude Staaylocatie" welke in december 2013 is getekend door Woonwenz.

In de eerste helft van 2014 wordt ook een ondertekening van het contract door Antares / Berden B.V. van het Laurentiusplein verwacht.

Woonwenz zal in het 1^e kwartaal 2014 middels een prijsvraag het ontwerp laten maken dat zelfstandig de ruimtelijke procedure zal doorlopen. Start bouw wordt dan ook pas in 2015 verwacht. De ontwikkeling van het Laurentiusplein zal ruimtelijk meelopen in de actualisatie van het bestemmingsplan centrum Blerick waar de vaststelling rond oktober 2014 wordt verwacht. Dus ook de start van dit bouwvolume zal in 2015 zijn.

Exploitatieresultaat

De vastgestelde berekening (jaarrekening 2012) kent een tekort van ca € 5,1 miljoen. (cw 2013). Hiervoor is een voorziening getroffen. De actuele berekening kent een nagenoeg

gelijk tekort. De overeenkomst voor de ontwikkeling van het Laurentiusplein wordt naar verwachting binnen de beschikbare financiële middelen uitgevoerd. Na het sluiten van deze overeenkomst wordt in 2014 een herziening van de grondexploitatie opgesteld.

De plan- en rentekosten in 2013 bedragen ca. € 423.000. De inkomsten in 2013 bedragen per saldo ca 160.000: de, in het kader van de ontwikkeling van de oude Staaylocatie toegezegde gemeentelijke BWS-subsidie, is in afwachting van uitbetaling aan Woonwenz geparkeerd binnen de grondexploitatie.

KORAMIC

Exploitatiegegevens

Startdatum: 1-1-2003

Einddatum: 31-12-2014

Vastgestelde exploitatieopzet: mei 2013 (jaarrekening 2012)

Ruimtegebruik

Openbare ruimte: 10,0 ha.

Bouwgrond: 3,0 ha.

Uitvoeringsfase plan

Het volledige huursegment is gerealiseerd, maar de resterende koopwoningen en vrije kavels willen niet lopen. Geconstateerd kan worden dat de verhuur in het gebied goed verloopt, dit in tegenstelling tot het koopsegment. De ontwikkelaar heeft in 2013 met de gemeente overeenstemming bereikt om het plan qua koopwoningen te versoberen en zodoende de verkoopprijzen te kunnen verlagen. Daardoor worden starters bediend die tot op heden niet in het plan konden landen. In 2013 is hiervoor een bouwvergunning aangevraagd. Interesse voor deze woningen is er volop waardoor naar verwachting in 2014 een begin kan worden gemaakt met de bouw van koopwoningen voor starters. Dit betekent wellicht een impuls voor dit plan.

Exploitatieresultaat

De vastgestelde berekening (jaarrekening 2012) kent een sluitend resultaat.

De ten behoeve van deze jaarrekening opgestelde nadere raming leidt niet tot afwijkingen in het resultaat ten opzichte van de vastgestelde berekening. Conform overeenkomst is de ontwikkelaar risicodragend voor de afzet van de projectkavels. De gemeente is risicodragend voor de afzet van de resterende 6 kavels. In de exploitatieberekening is rekening gehouden met de afzet van 2 kavels per jaar. Verdere vertraging kan leiden tot beperkte renteverliezen en extra planbegeleidingskosten. De afrekening van de voorziene provinciale subsidie vindt in 2014 plaats.

De investeringen in 2013 bedragen ca € 61.000 en hebben betrekking op plan- en rentekosten en de aanleg van groenvoorziening. In 2013 hebben geen verkopen van gemeentelijke kavels plaatsgevonden.

CENTRUMPLAN TEGELEN

Exploitatiegegevens

Startdatum: 01-01-2005

Einddatum: 31-12-2013

Vastgestelde exploitatieopzet: mei 2013 (jaarrekening 2012)

Ruimtegebruik

Openbare ruimte: circa 5,1 ha.

Bouwgrond: circa 0,4 ha.

Uitvoeringsfase plan

Het majeure project Centrumplan Tegelen is in de eindfase van realisatie aanbeland. Deelprojecten als de rotonde Raadhuislaan, Muntstraat, Kerkhoflaan-Broeklaan, Kerkstraat, parkeerterrein Bongerdstraat, Grotestraat en Kruisstraat-Industriestraat zijn gereed.

De bouw van Cordis Tegula is eind 2012 opgeleverd en de eerste bewoners hebben de woningen betrokken. In 2013 is er hard gewerkt aan de herinrichting van het Wilhelminaplein en directe omgeving. In het derde kwartaal van 2013 kon ook dit laatste werk worden voltooid waarna het plein in gebruik kon worden genomen. Daarmee is de laatste fase van het centrumplan gereed en is het project per ultimo 2013 administratief afgesloten. In 2014 zal er sprake zijn van enige restwerken. Hiervoor is bij de afsluiting van het project in 2013 een restbudget gereserveerd.

Na de realisatie van de openbare ruimte is enige discussie ontstaan inzake parkeer en rijroutes. Begin 2014 is er een werkgroep geformeerd die deze problematiek nader bestudeert. Indien dit zal leiden tot fysieke maatregelen zal hiervoor nieuw krediet moeten worden gevonden. Dit kan niet meer binnen de grondexploitatie van het Centrumplan worden uitgevoerd aangezien het project is afgesloten.

Exploitatieresultaat

De grondexploitatie Centrumplan Tegelen sluit met een negatief resultaat van € 2,2 miljoen euro. Hiervan was reeds € 2,0 miljoen euro voorzien in de vorige jaarrekening. De resterende € 0,2 miljoen komen ten laste van de Algemene Grondreserve.

Q4

Exploitatiegegevens

Startdatum: 01-05-2001

Einddatum: 31-12-2019

Vastgestelde exploitatieopzet: mei 2013 (jaarrekening 2012)

Ruimtegebruik

Uitgifte bouwgrond:

De gemeente levert, op basis van het wijkontwikkelingsplan van AWG, grond die geschikt wordt gemaakt voor de bouw van 66 stadswoningen, 257 appartementen, 4.600 m² culturele en 3.903 m² commerciële voorzieningen. Voor een deel van deze gronden zijn al overeenkomsten gesloten met Woonwenz en Jongen Bouwontwikkeling. Andere deelgebieden (Blok van Gendt, Steenen Bolwerck en Helpoort) moeten nog worden uitgegeven. Voor deze toekomstige ontwikkellocaties dienen nog, mede afhankelijk van de vraag, aanbestedingsprocedures te worden opgestart om een ontwikkelende partij te selecteren.

Openbare ruimte:

De gemeente draagt zorg voor de herinrichting van de openbare ruimte van het grootste deel van het plangebied Q4.

De herinrichting van de Puteanusstraat en de Bolwaterstraat zijn in 2012 afgerond. In 2013 is de herinrichting van de straten rondom het blok Bergstraat afgerond. De herinrichting van de openbare ruimte nabij de woningen van Jongen Bouwbedrijven (tussen Peperstraat en Henschriksel) en het poppodium wordt medio 2014 opgepakt. De overige gebieden worden uitgevoerd zodra de bebouwing wordt opgeleverd.

Uitvoeringsfase plan

Het project Q4 is eind 2009 overgegaan van de ontwerp- naar de uitvoeringsfase. Vanaf dat moment zijn het voormalig stadskantoor aan de Peperstraat en Kwietheuveld en de panden

aan het blok Bergstraat en Maaskade gesloopt. In de eerste helft van 2014 zal ook het appartementengebouw op de hoek Kwietheuvel/Helschriksel worden gesloopt ten behoeve van de nieuwbouw door Jongen.

Woonwenz heeft in 2013 de nieuwe woningen en commerciële ruimtes in het blok Bergstraat opgeleverd. Jongen is in januari 2014 gestart met de bouw van de woningen achter Grenswerk (het nieuwe poppodium).

In 2013 is gewerkt aan het bouwrijp maken van het ontwikkelgebied van Jongen Bouwontwikkeling.

In het kader van het vastgoedmanagement traject - het samen met de partners uitwerken van een plan voor het tijdelijk beheer/verkoop – wordt er op korte termijn een pilot afgerond. Binnen het project Q4 zijn twee woningen verkocht aan particulieren. In 2014 wordt de mogelijkheid van een actievere verkoopstrategie onderzocht.

Met de partners in de wijk, Jongen en Woonwenz, is er medio 2013 een alternatief plan gemaakt voor de St. Jacobskapel en het aangrenzend bouwblok. Partijen hebben in december 2013 ook financieel hierover afspraken gemaakt. 2014 zal worden gebruikt om de ontwikkeling van deze locatie voor te bereiden (ontwerpen, planologische procedures en bouwrijpe levering van grond). Naar alle waarschijnlijkheid zal de bouw van het betreffende blok nog dit jaar van start gaan.

Exploitatieresultaat

Na de vaststelling van de planoptimalisatie in 2010 is in 2012 als gevolg van de stresstest een tekort vastgesteld van € 2.145.652 (eindwaarde). Dit tekort (op contante waarde) is toegevoegd aan de voorziening nadelige exploitatieresultaten van het grondbedrijf.

De gemaakte kosten in 2013, € 3,8 miljoen, hebben vooral betrekking gehad op grondwerken, bouw- en woonrijp maken, plankosten en verwerving. De opbrengsten, € 2,8 miljoen waren afkomstig uit de de grondverkoop van het poppodium en de aangrenzende woningen. Vanuit het vastgoedtraject zijn er 2 panden verkocht en waren er inkomsten uit tijdelijke verhuur.

De ten behoeve van deze jaarrekening opgestelde berekening leidt per saldo tot een kleine afwijking in het resultaat ten opzicht van de jaarrekening 2012. Per saldo neemt het resultaat af met € 3,9 miljoen. Dit nadelig resultaat wordt gedekt uit een provinciale subsidie ad € 3,6 miljoen en extra bijdragen van projectpartners ter hoogte van € 0,3 miljoen.

In de budgettering zijn plankosten, tijdelijk beheer en rentederving als gevolg van vertraagde verkoop van panden aangepast, tevens is het gewijzigde plan voor de St. Jacobskapel en aangrenzend gebied erin verwerkt.

De bovengenoemde provinciale subsidie behoort tot de subsidieregeling structuurversterkende projecten. De gemeente Venlo heeft hiervoor onder de naam Maasfront Q4 en culturele infrastructuur een tweetal projecten aangedragen (Q4 en Theater de Maaspoort).

Naast het aanpassen van budgetten in de huidige grondexploitatie, is het noodzakelijk om bepaalde keuzes te maken om het project op de lange termijn financieel gezond te houden.

In de loop van 2014 zal daartoe een herziening van de grondexploitatie worden voorgelegd aan uw Raad. Hierbij wordt geanticipeerd op de marktvrage- en aanbod in relatie tot het huidige economisch klimaat. Dit is vooralsnog meegenomen als risico in het weerstandsvermogen van het grondbedrijf.

KAZERNEKWARTIER (Frederik Hendrik Kazerne)

Exploitatiegegevens

Startdatum: 1-1-2011

Einddatum: 31-12-2021

Vastgestelde exploitatieopzet: mei 2013 (jaarrekening 2012)

Ruimtegebruik

Openbare ruimte: 16 ha.

Bouwgrond: 6 ha.

Uitvoeringsfase plan

Beoogd is het terrein op een duurzame manier te transformeren tot het visitekaartje van de stad, met een hoogwaardig (eu)regionaal programma, met leisure als hoofdthema.

De ruimtelijke en financiële kaders daarvoor zijn vastgelegd in het op 25 mei 2011 door de raad vastgestelde Ontwikkelplan Kazernekwartier. Actuele ontwikkelingen nadien, alsmede de uitvoering van aangenomen moties, hebben geleid tot de vaststelling op 25 april 2012 van een nader uitgewerkt stedenbouwkundig plan Lijnstad, een planactualisatie en een herschikking van de reeds beschikbaar gestelde middelen. In het kader van deze besluitvorming over de Gebiedsontwikkeling Kazernekwartier werd tevens het bestemmingsplan Kazernekwartier vastgesteld, alsmede de wijze waarop bij de planrealisatie wordt omgegaan met de ambities op het gebied van cultuurhistorie en C2C/duurzaamheid.

Medio 2012 werd gestart met het archeologisch- en explosievenonderzoek ter plaatse van het MFC in het kader van het bouwrijpmaken van deze locatie.

In november 2012 is vastgesteld dat met MFC de Kazerne BV geen overeenstemming bereikt kon worden over de definitieve uitvraag. Dit had tot gevolg dat de Raamovereenkomst werd ontbonden en de op dat moment lopende Europese aanbesteding voor het ontwerp, de bouw en het onderhoud van het MFC per direct werd stopgezet.

Tussentijdse stopzetting van de werkzaamheden op, en ten behoeve van, de MFC locatie bleek zowel uit technisch, financieel als veiligheidsoogpunt geen efficiënte keuze. Het bouwrijpmaken van de kavel werd in september 2013 afgerond. Onze partner in het MFC heeft zijn aandeel in de voorbereidingskosten voldaan, en ook zijn vergoeding in het vroegtijdig bouwrijpmaken. Inmiddels ligt er een particulier initiatief om eigenstandig een MFC (thans genaamd ECV) te realiseren. Dit plan zal binnen de randvoorwaarden op gebied van beeldkwaliteit, archeologie en C2C tot stand moeten komen.

Begin 2012 nam Top Care de verbouwde rijksmonumentale Marechausseekazerne in gebruik. De officiële opening van het gehele complex, nieuwbouw en verbouw, vond plaats in september 2012. In dezelfde maand werd gestart met de aanleg van de rotonde in de Kazernestraat. Deze werd in maart 2013 opengesteld voor het verkeer.

In september 2012 schorste de Raad van State het bestemmingsplan Kazernekwartier, om reden dat de gemeente onvoldoende had gemotiveerd dat een goed woon- en leefklimaat ter plaatse van de bezwaarmaker(s) is gewaarborgd. In het najaar van 2012 is het initiatief genomen tot een zogenaamd "aanpassingsplan". Daarmee wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid om, binnen de kaders en het tijdsplan van de lopende bodemprocedure, tot een aangepast plan te komen. Het ontwerp-aanpassingsplan is in januari 2013 in procedure gebracht. De raad heeft het aanpassingsplan Kazernekwartier in mei 2013 vastgesteld. Naar verwachting vindt behandeling bij de Raad van State in de eerste helft van 2014 plaats, waarna binnen 6 weken uitspraak volgt.

Voor de ontwikkeling van de Lijnstadzone is medio 2012 een aanbesteding ingezet. Volker Wessels is geselecteerd als partij die aan de slag gaat om hiervoor een plan te ontwikkelen.

Deze lijnontwikkeling biedt ruimte aan een mix aan vrijetijd voorzieningen, waaronder een casino, horeca, detailhandel cultuur en ontspanning. Met Holland Casino wordt in dat kader overleg gevoerd over vestiging op het Kazernekwartier.

In maart 2013 hebben initiatiefnemers van het ECV hun initiële plan gepresenteerd: een 'Event Center' met een divers programma van sport, culturele, commerciële en maatschappelijke activiteiten, met daarbinnen een voetbalstadion. In december 2013 hebben de initiatiefnemers laten weten voetbal niet langer haalbaar te achten. In november 2013 zijn de eerste resultaten van de C2C businesscases voor het plan Kazernekwartier aan de raad gepresenteerd (als uitwerking van het in april 2012 vastgestelde Ambitie document) en heeft de raad haar commitment uitgesproken voor een uitwerking van deze C2C bouwstenen, en zoeken naar cofinanciering voor deze cases, om zo tot een planrealisatie voor het Kazernekwartier te komen.

Inmiddels hebben de initiatiefnemers van het ECV het plan met een gecombineerde ECV/Leisuredome businesscase te komen. Aldus verschuift het Leisure Dome uit de lijnzone naar het ECV.

Tevens is komen vast te staan dat de lopende aanbestedingsprocedure voor de Lijnstadzone niet meer de ruimte geeft om met de gewijzigde omstandigheden tot een succesvolle inschrijving te komen. Omdat Volker Wessels graag verder wil met de ontwikkeling van de Lijnzone, is thans, onder voorwaarden, een traject ingezet waarbij Volker Wessels een aangepast ontwikkelconcept, zowel ruimtelijke als functioneel, voor de invulling van de Lijnstadzone opstelt. Beide processen beogen een integrale en kwalitatieve ontwikkeling van de Lijnzone.

Afgesproken is dat bovengenoemde plannen ultimo 2^e kwartaal van 2014 gereed zullen zijn. Gelet op de onderlinge samenhang en integraliteit heeft Volker Wessels een coördinerende rol in dit proces.

Daarna zal de raad een integrale afweging maken over de plannen van de marktpartijen, in samenhang met de uitkomsten/resultaten van overige planonderdelen, zoals bovengenoemde planoptimalisatie. Naar verwachting is dan tevens de uitspraak van de Raad van State bekend.

Exploitatieresultaat .

In verband met de aanscherping van de BBV regels is de grondexploitatie in 2013 gesplitst in een begroting voor de openbare ruimte, geactiveerd bij de Algemene Dienst en een grondexploitatieberekening waarin de resterende werkzaamheden, grondopbrengsten en subsidies zijn opgenomen. De tot dan toe gerealiseerde grondverwervingskosten zijn op dat moment verdeeld over beide begrotingen.

De begroting voor de investeringen in de openbare ruimte is in het kader van de voortgangsrapportage 2013 vastgesteld. Naast de overboeking van een deel van de verwervingskosten (€ 6.734.000) vanuit de grondexploitatie zijn in 2013 geen investeringen gepleegd ten laste van deze begroting.

De grondexploitatieberekening waarin de resterende werkzaamheden zijn opgenomen is in mei 2013 vastgesteld in het kader van de vaststelling van de jaarrekening 2012. Naast de overboeking van genoemd deel van de verwervingskosten is voor ca € 5,3 miljoen geïnvesteerd in de vorm van verwerving en verplaatsing van opstallen, het bouwrijpmaken van een groot deel van de lijnstadzone en de ECV-lokatie en planontwikkelings- en rentekosten.

De inkomsten in 2013 bedroegen € 1.565.000 en hadden grotendeels betrekking op een bijdrage vanuit de bestemmingsreserve "bommenregeling" in de gerealiseerde kosten van explosievenonderzoek en -ruiming.

De ten behoeve van deze jaarrekening opgestelde nadere raming leidt niet tot afwijkingen in het resultaat ten opzichte van de in mei 2013 vastgestelde berekening. Wel is sprake van een aantal verschuivingen tussen de budgetten in de begroting. De voorziene vertraging in de gronduitgifte leidt tot hogere rentelasten die gecompenseerd worden door eerder niet voorziene bijdragen aan het project en vergoedingen voor vroegtijdig bouwrijpmaken kavel MFC.

De voorziene vertraging in de gronduitgifte en planvorming rond de huidige initiatieven vragen om een kritische benadering van de grondexploitatie en daarmee samenhangende parkeerexploitatie.

Onderdeel van de planoptimalisatie welke in 2014 aan de raad wordt voorgelegd, vormt dan ook de actualisering van de grondexploitatie waarin tevens de consequenties van de ruimtelijke componenten van de businesscase C2C worden verwerkt.

TRADE PORT WEST - I

Exploitatiegegevens

Startdatum: 01-01-1990

Einddatum: 31-12-2018

Vastgestelde exploitatieopzet: juni 2006 (jaarrekening 2005)

Ruimtegebruik

Bruto plangebied: circa 228 ha.

Openbare ruimte: circa 90 ha.

Bouwgrond: circa 130 ha.

Te handhaven: circa 8 ha.

Uitvoeringsfase plan

In 2006 is de lopende grondexploitatie van TPW 1 afgesloten en werd deze vanaf dat moment bij de restexploitaties opgenomen. Eind 2012 is de beoogde planontwikkeling van de Sunrise Campus afgesloten en sindsdien maken de betreffende gronden (ruim 4 ha) en boekwaarde weer deel uit van de grondexploitatie Trade Port West 1. Hierdoor is de omvang van de grondexploitatie (investeringen, uit te geven gronden en bijbehorende risico's) substantieel toegenomen en wordt het noodzakelijk geacht voor deze grondexploitatie weer een p-staat op te nemen in de jaarrekening.

Van de oorspronkelijk beschikbare 130 ha uitgeefbare bouwgrond is nog circa 8,2 ha uitgeefbaar, waarvan 6,5 ha vrij uitgeefbaar en 1,7 ha gereserveerd. De nog vrij uitgeefbare gronden zijn allen gelegen op het deel van Trade Port West – I dat bekend is als Ecopark, waarop ook de Sunrise Campus was gesitueerd. In 2013 is het voormalige perceel van Scheuten (perceel "Clabbers") teruggekocht. Dit perceel is inmiddels voor een klein deel gereserveerd voor verkoop en voor het grotere deel wordt onderzocht of dit uitgegeven kan worden ten behoeve van de ontwikkeling van een onbemand tankstation voor vrachtauto's.

Het bouw- en woonrijpmaken is nagenoeg afgerond waarbij wordt opgemerkt dat in de grondexploitatie een stelpost is opgenomen voor de aanleg van nieuwe infrastructuur, mochten behoefte, marktvrage en een daaruit volgende andere (kleinschaligere) verkaveling daartoe aanleiding geven.

Exploitatieresultaat

Het exploitatieresultaat wordt thans geraamd op circa € 6,4 miljoen voordelig op contante waarde per 31-12-2013. Dit resultaat kan nog nadelig worden beïnvloed indien de uitgifte van gronden blijft stagneren als gevolg van de economische ontwikkelingen en de marktsituatie en –ontwikkelingen.

In de ramingen is er rekening mee gehouden dat het voorschot van de Topper subsidie (Sunrise Campus) nog ter discussie staat. Anderzijds zal bij voorspoedige verkoopresultaten in de toekomst winstneming mogelijk zijn.

VEEGTES

Exploitatiegegevens

Startdatum: 01-01-2006

Einddatum: 31-12-2016

Vastgestelde exploitatieopzet: mei 2013 (jaarrekening 2012)

Ruimtegebruik

Bruto plangebied: ca 80 ha.

Openbare ruimte: ca 6,5 ha.

Bouwgrond: ca 7,5 ha.

Uitvoeringsfase plan

Het bouw- en woonrijpmaken van het uitleggegebied aan de noordwest zijde van het plangebied Veegtes is voor een groot deel afgerond. Hierdoor wordt een uitbreiding van het bedrijventerrein mogelijk gemaakt, bestemd voor kleinschalige en middelgrote bedrijven.

De bruto oppervlakte van het uitleggegebied bedraagt circa 4 ha., waarvan circa 2,5 ha uitgeefbaar als bouwgrond. De afronding van het bouw- en woonrijpmaken van dit uitleggegebied was eerder voorzien, maar is uitgesteld naar 2014. Dit in verband met een complexe bodemsaneringskwestie, waarover met de voormalige grondeigenaar in 2013 uiteindelijk overeenstemming is bereikt, maar die meer tijd heeft gevergd dan oorspronkelijk ingeschat. Na afronding van de bodemsanering kan het resterende deel van de ontsluitingsweg (Hendrikkenhofstraat) op de L.J. Costerstraat worden aangesloten en kunnen bedrijfskavels worden uitgegeven.

Een zeer positieve ontwikkeling in 2013 was het sluiten van een anterieure overeenkomst met een projectontwikkelaar ten behoeve van de planontwikkeling en vestiging van een grote bouwmarkt (Bauhaus), die in een gunstig scenario eind 2014 haar deuren wil openen. Deze ontwikkeling vindt plaats op de hoek Nijmeegseweg-L.J. Costerstraat. In de gesloten anterieure overeenkomst is tevens een grondtransactie opgenomen van een paar percelen bouwgrond gelegen aan de L.J. Costerstraat die vanuit de grondexploitatie Veegtes worden geleverd aan deze projectontwikkelaar.

De gronden op de locatie van onderwijsinstelling 't Poortje aan de Simon Stevinstraat kunnen pas over enkele jaren bouwrijp worden gemaakt. Door planwijzigingen bij de instellingen voor speciaal onderwijs zijn niet alle leerlingen van 't Poortje over gegaan naar de Rijnbeekstraat en dient de locatie aan de Simon Stevinstraat ook de komende jaren nog beschikbaar te blijven voor huisvesting van leerlingen. Hierdoor komt deze locatie pas over enkele jaren beschikbaar voor de ontwikkeling als bedrijventerrein. De meest actuele verwachting is dat deze locatie in 2016 beschikbaar komt voor transformatie tot bedrijfskavels.

Door de nog steeds voortdurende moeilijke situatie op de vastgoedmarkt, met weinig vraag naar woningen, is ook de planontwikkeling vertraagd voor de gronden aan de Straelseweg, grenzend aan de woonbebouwing van 't Ven. Onderzocht wordt of invulling kan geschieden in de vorm van traditionele bedrijfskavels dan wel een overgangsgebied met woon-werk units naar de voornoemde woonbebouwing.

Exploitatieresultaat

Voor het plan Veegtes wordt thans een sluitende grondexploitatie voorzien op eindwaarde per 31 december 2016. Door het in tijd naar achteren schuiven van zowel kosten als

opbrengsten zijn de betreffende posten inflatoir bijgesteld. Het bouw- en woonrijpmaken op het voormalige perceel van Geerlings wordt later uitgevoerd, dit heeft een positief effect op de rentelasten. Deze compenseren de nadelige rente-effecten als gevolg van latere grondverkopen. De komende periode zullen met name de marktrisico's nauw in de gaten worden gehouden. Indien de afzet van bouwgrond beperkt blijft leidt dit tot het in de tijd naar achteren schuiven van grondverkopen met als gevolg rentederving en een neerwaartse druk op het resultaat.

MASTERPLAN ARCEN en VELDEN

Exploitatiegegevens

Startdatum: 1-1-2007

Einddatum: 31-12-2025

Vastgestelde exploitatieopzet: mei 2013 (jaarrekening 2012)

Ruimtegebruik

Openbare ruimte: 12,4 ha.

Bouwgrond: 8,6 ha.

Uitvoeringsfase plan

Het Masterplan Arcen & Velden bestaat uit negen afzonderlijke bouwlocaties in de kernen Arcen, Velden en Lomm. Een locatie is gereed en opgeleverd, drie locaties zijn thans in uitvoering.

Zoals in de toelichting op de jaarrekening 2012 reeds gemeld dient in z'n algemeenheid te worden opgemerkt dat de uitvoering van de geplande woningbouw op deze locaties door de voormalige gemeente Arcen en Velden zeer optimistisch is ingeschat. Zeker rekening houdende met het forse overaanbod aan woningbouwplannen en locaties in deze kernen.

Dit heeft in combinatie met de algehele impasse in de woningmarktsituatie tot gevolg dat de geplande woningbouwaantallen binnen het Masterplan, net zoals gedurende de jaren 2009 t/m 2012, ook in 2013 niet zijn gehaald.

Voor de twee grootste bouwlocaties van het Masterplan (Meulenveld Lomm, ca. 60 woningen en Vilgert Velden, ca. 109 woningen) is de eerste fase in 2010 bouwrijp gemaakt. Op beide locaties is in 2010 de woningbouw gestart. (Vilgert 18 woningen en Meulenveld 9 woningen). Hiervan zijn thans per 1 januari 2014 acht woningen gerealiseerd.

Voor de overige deellocaties van het Masterplan geldt dat hierop thans nog gebouwen en functies aanwezig zijn welke dienen te worden verplaatst naar MFA-Arcen c.q. BMV-Velden.

Voor de realisatie van het Masterplan is een VOF opgericht waarin gemeente en Nouvelle ieder voor 50% participeren. Uitgangspunt was dat de VOF de bouwkevels van de gemeente overneemt tegen de door de gemeente gerealiseerde kosten, verhoogd met een bijdrage voor maatschappelijke doeleinden (project MFA-Arcen en BMV-Velden).

Gedurende 2013 is in overleg met de ontwikkelaar Nouvelle/Bouwfonds de wenselijkheid onderzocht om te komen tot een nieuwe samenwerkingsvorm waarbij enerzijds ingespeeld kan worden op de heersende woningmarktsituatie en waarbij tevens sprake is van een sanering in het overaanbod aan woningbouwlocaties in de betreffende kernen, en waarbij anderzijds volledig ingezet kan worden op doorontwikkeling van een drietal meest kansrijke locaties. Hierbij kan dan tevens de in het verleden gesloten juridische VOF-constructie met de ontwikkelaar worden ontbonden, en voor de door te ontwikkelen locaties een "reguliere" realisatieovereenkomst worden gesloten.

Exploitatieresultaat

De woningmarktsituatie zet het eerder geraamde resultaat onder druk. In het kader van de stresstest Ontwikkelbedrijf 2012 is hier reeds rekening mee gehouden en is een

rentedragende voorziening gevormd ad € 2 miljoen. om de negatieve gevolgen voor de grondexploitatie te dekken. In het kader van de nieuwe samenwerkingsvorm wordt de grondexploitatie in 2014 geactualiseerd.

NIEUW STALBERG

Exploitatiegegevens

Startdatum: 1-1-2000

Einddatum: 31-12-2014

Vastgestelde exploitatieopzet: mei 2013 (jaarrekening 2012)

Ruimtegebruik

Openbare ruimte: 19,2 ha.

Bouwgrond: 16,1 ha.

Uitvoeringsfase plan

De eerste fase van het plangebied Nieuw Stalberg is afgerond. Met de realisatie van fase 2 is in 2006 gestart en in januari 2011 is gestart met de verkoop van fase 3. In fase 3 zijn enkele kavels verkocht. De gevolgen van de kredietcrisis zijn merkbaar geworden en van invloed op de verkoop van de kavels. In 2012 is gestart met de aanleg van de cascadetuin, die centraal is gelegen in het plan.

Exploitatieresultaat

Een actuele raming van de grondexploitatie laat, evenals de vastgestelde berekening, een positief resultaat zien van ca. € 275.000 (eindwaarde per ultimo 2014). De ontwikkelaar ontwikkelt het gebied risicodragend met uitzondering van de aanleg van groenvoorzieningen en waterpartijen. Ontwikkelaar heeft in 2012 de laatste gronden van de gemeente overgenomen. De risico's voor de gemeente zijn derhalve beperkt tot een mogelijke overschrijding van het budget voor voornoemde kosten en een overschrijding van de planbegeleidingskosten indien het plan nog verdere vertraging oploopt.

De investeringen in 2013 bedragen € 62.000 en hebben met name betrekking op de aanleg van groenvoorzieningen en plankosten.

OVERIGE GREXEN

De onderstaande grondexploitaties zijn in de p-staat "overige grexen" samengevat:

Overige grexen	Geplande einddatum	Bijzonderheden
Bauhaus	2015	Anterieure overeenkomst gesloten. Bestemmingsplan in procedure. Grondverkoop en start werkzaamheden naar verwachting in de loop van 2014.
BMV Velden grex	2015	De uitvoering is gestart en vindt plaats binnen de vastgestelde financiële kaders.
De Vaert	2018	Het bestemmingsplan is onherroepelijk, start werkzaamheden en bouw in afwachting van voldoende kopers, financiële risico's liggen bij ontwikkelaar.
Gieterijweg	2014	In onderhandeling i.h.k.v. ontwikkelingen Pontanusstraat in Blerick.
Helmusweg	2015	Het project bevindt zich in de afrondende fase. De vrij sector kavels zijn nog in afwachting van potentiële kopers. Ontwikkelaar dient nog een deel van de openbare ruimte aan te leggen. Financiële risico's liggen bij de ontwikkelaar.
Hoogwatergeul Lomm	2020	Betreft optimalisatie van de hoogwatergeul, start uitvoering is voorzien in 2015, e.e.a. binnen de vastgestelde financiële kaders.
Klein Vink	2020	Uitgifte van kavels verloopt moeizaam. Financiële risico's liggen bij ontwikkelaar. Overleg vindt plaats over de definitieve bijdrage van ontwikkelaar aan de gemeente.
Kloosterstraat Velden	2014	Woonwenz heeft afgezien van de aankoop van het terrein (gymzaal), onderzoek vindt plaats naar een alternatieve aanwending.
Kockerseweg	2015	Anterieure overeenkomst. Gefaseerde uitvoering en betaling plannen maakkosten. 1e fase (4 woningen) is gestart. 2e fase naar verwachting in 2015.
Leisure Center	2015	In afwachting van het onherroepelijk worden bestemmingsplan.
Maasdal Velden	2025	De uitvoering geschiedt binnen vastgestelde financiële kaders.
MFA Arcen grex	2015	De uitvoering is gestart en vindt plaats binnen de vastgestelde financiële kaders.
Park Zaarderheiken	2015	Gronden zijn verkocht aan DCGV; gefaseerde betaling koopsom. Conform afspraak stelt Venlo bestemmingsplan op c.q. laat dit opstellen tbv recreatieve ontwikkeling (golfbaan).
Ubroek restexploitatie	2016	Er zijn nog slechts enkele kavels uitgeefbaar. Nog uit te voeren werkzaamheden: terrein ophogen, aanleggen riooluitleggers en inritten.
Venlo Noord fase 2	2016	Herstructureringsplan; sloop van 180 woningen door Woonwenz. Hiervoor komen minimaal 61 nieuwe (grondgebonden) woningen terug. Anterieure overeenkomst gesloten. Gefaseerde uitvoering.
Vie Curi	2014	Werk is volop in uitvoering.
Vossener Supermarkt	2014	De uitvoering is gestart en vindt plaats binnen de vastgestelde financiële kaders.

Bijlage Xd Voorraad onderhanden werk

Grondexploitaties en voorraadposities Venlo 2013		Realisatie		
		Boekwaarde 1/1/ 2013	2013	Boekwaarde 31/12 2013
800 Voorraad gronden	BAASDONKWEG HP Baasdonkweg	23.961	23.961-	-
	GRONDEN HP Gronden	2.032.836	15.050	2.047.886
	MIDDENGEBIED HP Middengebied	119.101	6.512	125.612
	MOLENBOSSEN HP Molenbossen	917.588	38.629	956.217
	RESTPERCELEN HP Restpercelen	346.075	98.972	445.047
	SCHOLENGBR HP Scholen Grondbedrijf	899.185	235.980	1.135.165
	TIENDSTRAAT HP Tiendstraat	67.279	67.279-	-
	Hoofdproject	4.406.024	303.903	4.709.928
810 Toekomstige exploitatie	VOORBERWERK HP Voorbereidend Werk	-	65.614-	65.614-
	Hoofdproject	-	65.614-	65.614-
820 Exploitatie in voorbereiding	FLANKEPLOIT HP Flankerende Exploitaties AV	53.799	254-	53.544
	GIETERIJWEG HP Gieterijweg	240.587	15.381	255.968
	RIJNBEEKLAAG HP Rijnbeekstraat Laaghuissing	161.888-	161.888	-
	TPNBEDRTER HP Park Zaarderheiken	8.383.999	93.320-	8.290.678
	Hoofdproject	8.516.496	83.695	8.600.191
830 Expl.in voorb.met overeenkomst	AARDBROEK HP Aardbroek	8.438-	8.438	-
	DEVAERT HP DEVAERT	24.276-	7.659-	31.935-
	DIJKGELISSEN HP Dijkgelissen	19.562-	19.562	-
	HULSTERWEG HP Hulsterweg	19.432-	19.432	-
	INTRATUIN HP Intratuin	88.733-	88.733	-
	KNIBBELSTR HP KNIBBELSTR	28.928-	28.928	-
	LEISURECNTR HP Leisure Center Belfeld	9.749-	319-	10.068-
	PICARDIE HP Picardie	44.945-	44.945	-
	WACHTPOSTSTR HP Wachtpoststraat	88.816-	88.816	-
	Hoofdproject	332.879-	290.876	42.003-
840 Exploitatie in uitvoering	1KORAMIC HP Koramic / Janssen	106.422-	60.767	45.656-
	1VCZ HP Venlo Centrum Zuid	8.204.587	1.473.410	9.677.997
	BMV-VELDEN HP BMV Velden Grondexploitatie	962.304	61.880	1.024.184
	CENTRUMPLBLE HP Centrumplan Blerick	5.011.394	262.768	5.274.161
	COMMISSARIS HP Commissaris	7.009.529	158.473-	6.851.056
	CPT HP Centrumpl Tegelen	834.076	834.076-	-
	FHKFASE1 HP FHK GREX fase 1	17.302.651	2.972.576-	14.330.075
	GECAMPUS Sunrise Campus	2.420.382-	2.420.382	-
	GIJZENSTRAAT HP Gijzenstraat	103.270	103.270-	-
	HELMUSWEG HP Helmusweg	96.916-	11.919	84.997-
	HOOGWTRGEUL Hoogwatergeul Lomm	-	93.802	93.802
	KLEINVINK HP Klein Vink	74.453	181.566-	107.113-

Grondexploitatie en voorraadposities Venlo 2013		Realisatie		
		Boekwaarde 1/1/ 2013	2013	Boekwaarde 31/12 2013
840 Exploitatie in uitvoering	MAASBOULEVAR HP Maasboulevard	1.735.881-	1.735.881	0
	MAASDALVLDN HP Maasdal Velden	3.822.378-	113.448	3.708.929-
	MFA-ARCEN HP MFA Arcen Grondexploitatie	487.535	26.706	514.241
	Q4 HP Q4	13.558.820	1.112.090	14.670.910
	REVBEDRTER Revitalisering Veegtes	3.081.900	221.297	3.303.197
	SLIBHAVEN HP Slibontgraving industriehvn	1.688-	1.688	-
	TERREINNOTEN HP Terrein Noten	259.542-	259.542	-
	VN2SOCWONING HP Venlo Noord soc woningbw f2	450.000-	73.531	376.469-
	VOSENER HP Vossener	75.579-	75.579	-
	WEELSEWEG HP Weselseweg	15.501	15.501-	-
	Hoofdproject	47.677.230	3.739.229	51.416.459
850 Expl.in uitvoer met overeenk.	1STALBERG HP Stalbergweg	1.452.143-	62.797	1.389.346-
	BAUHAUS HP Bauhaus	-	10.837-	10.837-
	BREMWEG HP Bremweg	26.363-	26.363	-
	KLOOSTERSTR HP Kloosterstraat Velden	2.843	2.613	5.455
	KOCKERSEWEG Kockerseweg	-	40.609-	40.609-
	MASTERPLAN HP Masterplan	4.304.624	433.169	4.737.794
	NIEUWEMUNT HP Nieuwe Munt	1.074.233-	1.074.233	-
	VIECURIE VieCurie	-	85.901-	85.901-
	VOSENSUPER Supermarkt Vossener	-	260.942-	260.942-
	Hoofdproject	1.754.729	1.200.886	2.955.615
860 Restexploitatie	RESTWERKEN HP Restwerken	1.523.582-	712.652-	2.236.234-
	TPWREST HP TPW rest exploitatie	1.264.419-	1.675.310-	2.939.729-
	UBROEKREST HP Ubroek Restexploitatie	1.021.223	4.075-	1.017.148
	VTP HP Venlo Trade Port	385.756-	385.756	-
	Hoofdproject	2.152.535-	2.006.282-	4.158.816-
880 Afgesloten exploitatie	1VCZ HP Venlo Centrum Zuid	0	-	0
	Q4 HP Q4	245.677-	-	245.677-
	Hoofdproject	245.677-	-	245.677-
Totalen	59.623.388	3.546.694	63.170.083	

Bijlage Xe Afgesloten grondexploitaties toelichting

AFGESLOTEN GRONDEXPLOITATIES 2013	
Positief resultaat (x € 1000)	
Bremweg	31
Dijkverlegging Gelissensingel	20
Intratuin Ariënsstraat	46
Maasboulevard	463
Nieuwe Munt	242
Rijnbeekstraat/Laaghuissingel	152
Terrein Noten	36
Venlo Trade Port	442
Vossener	2
Wachtpoststraat	71
Totaal positief	1505
Neutraal resultaat	
Hulsterweg	0
Knibbelstraatje	0
Maasveld fase 2	0
Totaal neutraal	0
Negatief resultaat (x € 1000)	
Aardbroek	4
Centrumplan Tegelen*	222
Gijzenstraat	94
Picardie	70
Slibontgraving Industriehaven	7
Weselseweg COA	51
Totaal negatief	448
Resultaat tgv Algemene Grondreserve	1057
* Het totale tekort van Centrumplan Tegelen is 2.243.000; hiervan was reeds 2.021.000 gereserveerd in de voorziening nadelige exploitatieresultaten.	

De grondexploitaties (grex'n) in bovenstaand overzicht zijn per 31 december 2013 administratief afgesloten. Voor een aantal van deze projecten is een restexploitatie aangemaakt voor het verantwoorden van de laatste (nu reeds bekende) kosten en opbrengsten.

Afgesloten grex'n worden jaarlijks door de raad vastgesteld als onderdeel van de jaarrekening. In verband met de overgang per 1 januari 2014 van het Grondbedrijf naar de

afdeling Ruimte en Economie, als onderdeel van de organisatiewijziging, is er bij de jaarrekening 2013 extra aandacht geweest voor het afsluiten van grex'n.

Volgens bestendig beleid worden de positieve en negatieve resultaten van afgesloten grex'n toegevoegd aan de Algemene Grondreserve (AGR) of, voor zover reeds gereserveerd, onttrokken aan de voorziening nadelige exploitatieresultaten Grondbedrijf. Met het behaalde resultaat is ook rekening gehouden in het weerstandsvermogen van het grondbedrijf.

Over het afsluiten van de majeure projecten Maasboulevard en Centrumplan Tegelen is de raad separaat ingelicht, resp via raadsvoorstel in december (Maasboulevard) en in april per raadsinformatiebrief (CP Tegelen).

N.B.

Een krediet voor een grondexploitatie kent geen kapitaallasten (rente en afschrijving) als afgeleide van de investering. De kosten van de grex worden immers gedekt door de opbrengst van de grondverkoop en overige bijdragen. Nadat de werkzaamheden zijn uitgevoerd en door de projectleider zijn goedgekeurd, wordt een nacalculatie opgesteld en wordt de desbetreffende opdracht beëindigd. De bijbehorende (opdracht)budgetten worden in de administratie afgesloten.

Dit verschilt met een krediet voor een opstalontwikkeling. Na oplevering van het opstal wordt er nog 50 jaren rente betaald en afgeschreven op basis van de investering. Bij uitstel of afstel van de bouw van een opstal kunnen de bijbehorende kapitaallasten in de begroting vrijvallen.

Bijlage Xf Specificatie van het totaal van de reeds in exploitatie zijnde grondexploitatie

(Bedragen x € 1.000)

Omschrijving	Ultimo 2013
a. Boekwaarde per 1 januari	54.263
b. Bestedingen in het jaar Gespecificeerd naar:	
- investeringen:	
* grondaankopen	-5.174
* interne doorberekeningen binnen de organisatie	12.065
* rente bijschrijving	1.900
* overige bestedingen	
- overige vermeerderingen	
c. Opbrengsten in het jaar Gespecificeerd naar:	
- verkopen	1.478
- afschrijvingen	
- ontvangen bijdragen van gemeente	5.638
- ontvangen bijdragen van andere overheden	606
- ontvangen bijdragen van overige organisaties	777
- overige verminderingen	698
d. Verminderingen in het jaar wegens afgesloten complexen (resultaat per complex)	
e. Boekwaarde per 31 december	53.857
f. Geraamde nog te maken kosten	91.560
g. Geraamde opbrengsten van nog uit te geven gronden ten behoeve van woningbouw	28.035
h. Geraamde opbrengsten van overige nog uit te geven gronden industrie	68.134
i. Geraamde bijdragen van derden	27.223
j. Geraamde bijdrage tot sluitend maken van de exploitatie	
k. Geraamd eindresultaat	-22.025